

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto esityslista 26.01.2026

Esityslistan kansilehti	1
1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	2
2 Pöytäkirjan tarkastaminen	3
3 Vantaan kaupunkistrategia vuosille 2026–2029	4
- Vantaan strategia vuosille 2026-2029	9
4 Eron myöntäminen Jenni Alasuutarille tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä sekä täydennysvaalin toimittaminen	49
5 Eron myöntäminen Jenni Alasuutarille Uudenmaan maakuntavaltuuston jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen	52
6 Eron myöntäminen Jenni Alasuutarille Vantaan kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen	54
7 Eron myöntäminen Johanna Ropposelle kiinteistötoimitusten uskotun miehen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen	56
8 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimuksen hyväksyminen	58
- Liite: Keskeiset muutokset perussopimukseen	60
- Liite: Perussopimusehdotus	64
- Liite: Perussopimusmuutosten vertailu	79
9 Vastaus Minna Räsäsen ja Jari Sainion sekä 41 muun valtuutetun aloitteeseen tehostetaan Vantaan katujen kaivuutöiden koordinoitua ja valvontaa	92
- Minna Räsäsen ja Jari Sainion sekä 41 muun valtuutetun aloite tehostetaan Vantaan katujen kaivuutöiden koordinoitua ja valvontaa	98
10 Vastaus Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 10 muun valtuutetun aloitteeseen urheilukenttien kuulutus- ja huoltotilat kuntoon	100
- Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 10 muun valtuutetun aloite urheilukenttien kuulutus- ja huoltotilat kuntoon	105
11 Vastaus Petri Roinisen ja 30 muun valtuutetun aloitteeseen Hakunilan Hevoshaantien liikenteen rauhoittamisesta läpiajoilienteeltä	106
- Petri Roinisen ja 30 muun valtuutetun aloite Hakunilan Hevoshaantien liikenteen rauhoittaminen läpiajoilienteeltä	109
12 Vastaus Siri Ahokkaan ja 28 muun valtuutetun aloite Vantaa aidosti esteettömäksi – Sisäilma esteettömyys osaksi esteettömyyden määritelmää ja käytänteitä	111
- Siri Ahokkaan ja 28 muun valtuutetun aloite Vantaa aidosti esteettömäksi – Sisäilma esteettömyys osaksi esteettömyyden määritelmää ja käytänteitä	116
13 Vastaus Jari Jääskeläisen ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen osaamistakuun käyttöön Variassa	118
- Jari Jääskeläisen ja 23 muun valtuutetun aloite osaamistakuun käyttöön Variassa	122
14 Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 17 muun valtuutetun aloitteeseen pyöräteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi	124
- Vihreän valtuustoryhmän ja 17 muun valtuutetun aloite pyöräteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi	128
15 Vastaus Sirpa Kauppisen ja 22 muun valtuutetun aloitteeseen oppimista vaikeuttavien tilojen kartoittamiseksi	130
- Sirpa Kauppisen ja 22 muun valtuutetun aloite oppimista vaikeuttavien tilojen kartoittamiseksi	135

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto esityslista 26.01.2026

16 Vastaus Jenni Alasuutarin ja 16 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan on taattava riittävä kielen opetus ja ryhmämuotoinen valmistavan opetuksen myös esikoululaisille ja 1. luokkalaisille suomenkielisissä kouluissa sekä 1.–9. luokkalaisille ruotsinkielisissä kouluissa	136
- Jenni Alasuutarin ja 16 muun valtuutetun aloite Vantaan on taattava riittävä kielen opetus ja ryhmämuotoinen valmistavan opetuksen myös esikoululaisille ja 1. luokkalaisille suomenkielisissä kouluissa sekä 1.–9. luokkalaisille ruotsinkielisissä kouluissa	142
17 Vastaus Minna Räsäsen ja 38 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaalle tarvitaan kesätyötakuu, alaikäisille tarjolle enemmän kesätyöpaikkoja	143
- Minna Räsäsen ja 38 muun valtuutetun aloite Vantaalle tarvitaan kesätyötakuu, alaikäisille tarjolle enemmän kesätyöpaikkoja	152
- Palkkataulukko	154
18 Vastaus Sari Multalan, Otso Kivimäen, Anssi Auran ja 36 muun valtuutetun aloitteeseen huippu-urheilustrategian laatiminen Vantaalle	155
- Sari Multalan, Otso Kivimäen, Anssi Auran ja 36 muun valtuutetun aloite huippu-urheilustrategian laatiminen Vantaalle	158
19 Vastaus Eve Rämön ja Eva Tawasolin sekä 35 muun valtuutetun aloite maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja osallisuuden vahvistaminen Vantaalla	160
- Eve Rämön ja Eva Tawasolin sekä 35 muun valtuutetun aloite maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja osallisuuden vahvistaminen Vantaalla	165
20 Vastaus Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ja 20 muun valtuutetun aloitteeseen kotoutumisesta ruotsiksi	168
- Ruotsalainen kansanpuolueen valtuustoryhmän ja 20 muun valtuutetun aloite kotoutumisesta ruotsiksi	172
21 Vastaus Tanja Aidanjuuren ja 18 muun valtuutetun aloitteeseen peruskouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitettava tai niiden käyttö kiellettävä kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä	176
- Tanja Aidanjuuren ja 18 muun valtuutetun aloite peruskouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitettava tai niiden käyttö kiellettävä kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä	180
22 Vastaus Roosa Walliuksen ja Janne Hartikaisen sekä 17 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan kouluille yhtenäinen linjaus kristillisten perinteiden vaalimisesta	182
- Roosa Walliuksen ja Janne Hartikaisen sekä 17 muun valtuutetun aloite Vantaan kouluille yhtenäinen linjaus kristillisten perinteiden vaalimisesta	185

Kaupunginvaltuuston kokous

26.01.2026

Kaupungintalo, Tikkurila

1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kuulutus valtuuston kokouksesta on julkaistu kaupungin internetsivuilla 19.01.2026 ja jokaiselle valtuutetulle on lähetetty sähköpostitse henkilökohtainen kokouskutsu.

Kaupunginvaltuusto 26.01.2026

Esitys:

- a) todetaan läsnä olevat valtuutetut ja
- b) todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2 Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginvaltuusto 26.01.2026

Esitys:

Päätetään

- a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 02.02.2026 klo 16.00 ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 04.02.2026 lähtien.

Vantaan kaupunkistrategia vuosille 2026–2029

VD/7475/02.01.01.00/2025

PT/MR/VK/AT/EJ/JK

Kuntalain 37 §:n mukaan jokaisessa kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategia laaditaan valtuustokauden mittaiseksi. Vantaan edellinen strategia kattoi vuodet 2022–2025. Uuden valtuuston aloitettua työnsä 1.6.2025 oli syytä tarkistaa ja uusia myös kaupungin strategia vuosille 2026–2029.

Kuntalain mukaan kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Vantaan valtuustoryhmät ovat valtuustosopimuksessa sopineet talouslinjauksista sekä kaupunkistrategian painotuksista valtuustokaudelle 2026–2029. Nämä linjaukset ja painotukset on otettu huomioon strategian valmistelussa.

Vantaalla strategian keskeisen sisällön muodostavat visio ja arvot sekä tärkeiden päämäärien alle jäsenetyt valtuustokauden strategiset tavoitteet ja niille asetetut mittarit. Laajaan valmisteluun perustuvan esityksen mukaisesti strategian kolme tärkeää päämäärä ovat:

- Hyvän elämän Vantaa
- Vetovoimainen Vantaa
- Tasapainoisen kasvun Vantaa

Päämäärissä onnistumista varmistavat:

- Vakaa ja kestävä talous
- Henkilöstö- ja menestystekijät

Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään kuntalain 110 §:ssä. Valtuustokauden strategiaa toteutetaan vuosittain talousarvion valtuustotasoisten sitovien tavoitteiden sekä toimialojen ja palvelualueiden tulokorttien kautta. Näiden tavoitteiden toteutusta seurataan osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä 3 kertaa vuodessa.

Strategiset ohjelmat tukevat strategisten tavoitteiden toteutumista. Ohjelmien tärkeä tehtävä on varmistaa strategian poikkihallinnollinen toteutuminen. Valtuusto hyväksyy strategiset ohjelmat kaupunkistrategian hyväksymisen jälkeen.

Kaupunkistrategian 2026–2029 väliarviointi tehdään vuoden 2027 aikana. Strategian loppuarviointi toteutetaan vuonna 2029.

Kaupunkistrategian 2026–2029 valmistelu on edennyt seuraavasti:

- Toimintaympäristöanalyysi ja skenaariot 2024
- Kaupunginvaltuuston talous- ja strategiaseminaarit 22.8.2024 ja 20.–21.3.2025
- Johtoryhmäkäsittelyt, toimialojen työpajat ja valmistelu
- Henkilöstön verkkoaiivorihi 2025
- Kaupunginvaltuuston talous- ja strategiaseminaari 28.–29.8.2025
- Kaupunginhallituksen asettama talous- ja strategiatoimikunta 18.8., 9.9., 25.9. 22.10. ja 10.11.2025
- Kaupunginhallitus 17.11. ja 1.12.2025
- Kaupunginvaltuuston iltakoulu 11.12.2025
- Kaupunginvaltuuston päätös strategiasta 15.12.2025
- Strategia voimaan 1.1.2026 alkaen

Asukkaat, vaikuttamistoimielimet ja järjestöt mukana valmistelussa:

- Asukkaiden osallistuminen, mm. Vantaa 50 v. juhluvuoden dialogit
- Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta
- Nuorisovaltuusto
- Svenska kommittén
- Vammaisneuvosto
- Vaikuttajapäivä
- Vanhusneuvosto
- Vaikuttamistoimielinten yhteinen työpaja
- Strategialta järjestöille

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi Vantaan kaupungin strategia vuosille 2026–2029
- b) todeta, että strategiaa toteutetaan strategisten ohjelmien, vuotuisten talousarviossa esitettyjen kaupunkitason sitovien tavoitteiden sekä toimialojen ja palvelualueiden tulokorttien kautta

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 1.12.2025 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi Vantaan kaupungin strategia vuosille 2026–2029, ja

- b) todeta, että strategiaa toteutetaan strategisten ohjelmien, vuotuisten talousarviossa esitettävien kaupunkitason sitovien tavoitteiden sekä toimialojen ja palvelualueiden tuloskorttien kautta.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 15.12.2025 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi Vantaan kaupungin strategia vuosille 2026–2029, ja
- b) todeta, että strategiaa toteutetaan strategisten ohjelmien, vuotuisten talousarviossa esitettävien kaupunkitason sitovien tavoitteiden sekä toimialojen ja palvelualueiden tuloskorttien kautta.

Käsittely:

Kaupunginjohtaja teki esitykseensä seuraavat muutokset:

s.5 Rohkeus kohtaan ensimmäinen lauseeseen lisätään. Rohkeus on uskallusta toimia tulevaisuuden suunnannäyttäjänä *ja oppia parhaista käytännöistä.*

s. 7 Laatikko ”Hyvän elämän Vantaa”, lisätään viidenneksi kohdaksi: *Tunnistamme ikäihmiset voimavarana.*

s.7 Annamme lapsille ja nuorille vahvat ~~eväät kasvuun~~, korjattiin muotoon Annamme lapsille ja nuorille vahvat eväät *elämään.*

s. 10 Toisen kappaleen viimeiseksi lauseeksi lisätään: *Parannamme toimintamme yhdenvertaisuutta, tasa-arvoisuutta, saavutettavuutta ja esteettömyyttä.*

s. 12 Parannamme yhteisöllisyyttä tavoitetaso 2029: 77 %

s. 12 Parannamme kaupunkikeskuksien elinvoimaa tavoitteen tavoitetaso 2029 kohdassa: Kokonaiselinvoimaluku ~~ei laske~~ asukasmäärän kasvaessa. Muotoon: Kokonaiselinvoimaluku *kasvaa* asukasmäärän kasvaessa.

s. 15 ensimmäinen kappaleeseen lisätään tummennus: Varmistamme, että **osaajien ja yritysten on yhä helpompi tulla Vantaalle ja kasvaa täällä.**

s. 15 neljännen kappaleen viimeiseksi lauseeksi lisätään: *Ratikan reitin läheisyyteen toteutetaan viihtyisiä kaupunkientaloja.*

s. 15 viidennen kappaleen viimeiseksi lauseeksi lisätään: *Etsimme mahdollisuuksia uusille vastaaville pientaloalueille.*

s. 24 lisätään mittaristo: Tavoite: *Nostamme työllisyysastetta*, Mittari: *pitkäaikaistyöttömyys*, Lähtötasoksi: 7732 ja tavoitetasoksi: 7490 **sisältää toimeentulolain muutoksen*.

s. 36 Kotona Vantaa -ohjelma muutetaan muotoon *Kotoutumisen ohjelma*

Asian käsittelyn aikana, kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Mika Kasonen teki kaupunginhallituksen jäsenen Mika Niikon kannattamana seuraavan muutosesityksen:

s. 18 tavoitteen Monipuolistamme asuntotarjontaa ja omistusmuotoja, tavoitetaso 2029 toiseen lauseeseen pientalo asuntojen tavoite määräksi 2000 kpl.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta tulee äänestää ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat pohja esitystä äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat Kasosen muutosesitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin yhteensä 15 ääntä. Jaa-ääniä 6 (Abdi, Demiri, Kaukola, Räsänen, Strohm, Tammi) ja ei-ääniä 9 (Aura, Hakala, Kasonen, Kivimäki, Niikko, Nummela, Roininen, Rämö, Tuomainen). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Petri Roininen jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

Vantaan Keskusta pitää kaupungin strategiaa liian proosallisena ja nykyistä toimintaa kuvailevana. Siitä osin puuttuvat innostavat ja kohti parempaa vievät strategiset tavoitteet rakenteellisille muutoksille.

Toisaalta strategiaa ei ole ankkuroitu kaupungin taloudelliseen tilanteeseen riittävästi. Tiedossa on että taloussuunnitelma perustuu verotulojen 131 M€ ja valtionosuuksien 121 M€ kasvuun vuoden 2025 tasoon verrattuna. Yhteensä tulokasvu siis arvioitu neljännesmiljardin suuruiseksi vain neljässä vuodessa. Näistä valtionosuusuudistuksen lykkäntyminen aiheuttaa strategian pohjan pettäisen jo lähtöviivoilla.

Keskusta esittää huolen, että esitetyllä strategialla ja taloussuunnitelmalla valtuustokauden puolivälitarkastelu voi tuoda esiin mahdollisesti uuden mittavan saneeraustarpeen, koska asioiden juurisyihin puututa ajoissa.

Keskusta on ehdottanut useita vaihtoehtoisia ja kuntalaisten kannata parempia strategisia tavoitteita sekä niille rahoituksen.

Ensiksi, investointien priorisointi: strategiakaudella ei käynnistetä ratikan allianssisopimuksia. Asiaan voidaan palata, kun talous on ensin sopeutettu ja tasapainotettu.

Toiseksi, velkajarru: kaupungin velka on kasvamassa nykyisestä vajaasta 1,1 miljardista eurosta yli 1,9 miljardin vuonna 2029. Keskusta esittää velkajarrua siten, että kaupungin velkamäärä ei ylittä 1,5 miljardia euroa.

Kolmanneksi, talouden tasapainottaminen: talous on tasapainossa 2029, mikä edellyttää selvästi nyt nähtyä suurempaa sopeutusohjelmaa tai ratikkainvestoinnin lykkäämistä.

Neljänneksi, nyt lähes 15 %:ssa olevan työttömyyden painaminen alle 10 % sekä pitkäaikais- ja maahanmuuttajataustaisen työttömyyden puolittaminen. Viidenneksi, turvallisuuden parantaminen sekä tunne että häiriötasolla. Tavoitteeksi otettava, että vuonna 2029 Vantaa ei ole enää kolmen turvattomimmaksi arvioitun kaupungin joukossa ja koettu turvallisuuden tunne on oleellisesti parantunut.

Viidenneksi. koulujen oppimistulosten selvä parantaminen, jossa tulee tavoitella oleellista parantamista jollain kansallisella kaupunkeja vertailevalla mittarilla, kuten pisa-mittaus tai vastaava.

Ja kuudenneksi, keskeisten tytäryhtiöiden eli Vantaan Energian, VAV:n, VTK:n ja Vantin strategia ja taloudelliset tavoitteet tulee jatkossa käsitellä kaupungin strategian ja taloussuunnitelman yhteydessä.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä Vantaan kaupungin strategia vuosille 2026–2029, ja
- b) todeta, että strategiaa toteutetaan strategisten ohjelmien, vuotuisten talousarviossa esitettävien kaupunkitason sitovien tavoitteiden sekä toimialojen ja palvelualueiden tuloskorttien kautta.

Liite:

- Vantaan kaupungin strategia vuosille 2026–2029

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

kaupunginjohtaja Pekka Timonen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula puh. 043 824 9254, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

strategia- ja tutkimuspäällikkö Vesa Kokkonen puh. 050 3181582, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

TULEVAISUUS ASUU VANTAALLA

VANTAAN KAUPUNKISTRATEGIA 2026–2029

Vantaa

SISÄLLYS

s. 3

Vantaan tulevaisuus

s. 6

Kolme tärkeää päämäärää

s. 8 Hyvän elämän Vantaa

s. 13 Vetovoimainen Vantaa

s. 20 Tasapainoisen kasvun Vantaa

s. 26

Näin onnistumme

s. 27 Vakaa ja kestävä talous

s. 31 Henkilöstö ja menestystekijät

s. 34

**Strategiaa toteuttavat
ohjelmat ja sitoumukset**

s. 38

Strategian taustamateriaali

VANTAAN TULEVAISUUS

Esipuhe

Vantaa on nopeasti muuttuva, elävä ja kehittyvä kaupunki pääkaupunkiseudun ytimessä. Olemme Suomen kansainvälisin kaupunki ja koko maan portti maailmalle. Asukkaamme ovat nuorempia kuin Suomessa keskimäärin, olemme vahvasti lasten ja nuorten kaupunki ja työikäisen väestön määrä kasvaa jatkossakin.

Tällä kaupungilla on tulevaisuuden avaimet.

Rakennamme päättäväisesti parempaa kaupunkia. Vantaa on yli 250 000 asukkaallaan Suomen neljänneksi suurin ja yksi Suomen nopeimmin kasvavista kaupungeista. Kaupunkimme moninaisuus on meille vahvuus. Olemme kaksikielinen kaupunki. Kaikkiaan täällä puhutaan yli 120 eri äidinkieltä. Vantaalaiset tutkitusti viihtyvät omassa kotikaupungissaan.

Uusi kaupunkistrategia ohjaa valjastamaan Vantaan valtit tasapainoiseksi kasvuksi, elinvoimaksi ja hyvinvoinniksi.

Viime vuodet eivät ole olleet Vantaalle helppoja. Toimintaympäristö on muuttunut vaikeammaksi: elinvoima ja rakentaminen ovat hiipuneet, työttömyys kasvanut ja verotulot pudonneet. Myös segregatio ja turvattomuuden tunne ovat voimistuneet. Näitä lähdemme ratkaisemaan uuden strategian voimin.

Vantaan talous on kärsinyt Suomen talouden alakulosta ja tulevina vuosina kaupungin taloutta täytyy tasapainottaa. Samalla kuitenkin täytyy luoda uutta, huolehtia elinvoimasta ja kasvavan kaupungin palveluista. Menemme eteenpäin muistaen, että kaupungin

kehittäminen vaatii kärsivällisyyttä ja pitkäjänteisyyttä.

Rakennamme rohkeasti uusia tapoja toimia ja luomme uutta osaamista muuttuvaan maailmaan. Parannamme yritysten mahdollisuuksia investoida. Nostamme vantaalaisten koulutustasoa. Tarjoamme elämyksiä ja uusia tapahtumia. Vahvistamme kaupungin tunnettuutta ja paikallista elinvoimaa. Kehitämme kaupungin toimivuutta ja asumista, jotta elämä Vantaalla tarjoaisi jokaiselle hyviä vaihtoehtoja.

Maailman muutoksissa kuljemme edellä, näytämme tietä koko Suomelle. On tärkeää, että kaikenikäiset vantaalaiset voivat tuntea Vantaan turvalliseksi ja omaksi. Se toteutuu, kun jokaisella on paikka vantaalaisessa yhteisössä ja mahdollisuus merkitykselliseen elämään: työhön, ihmissuhteisiin, harrastuksiin, elämyksiin ja oppimiseen.

Vantaa tehdään yhdessä. Asukkaat, henkilöstö, yhteisöt, kumppanit ja sidosryhmät osallistuvat innostavan ja hyvinvoivan Vantaan rakentamiseen. Se on tulevaisuuden avaimista tärkeimpiä. Kaikki tarvitaan strategian onnistuneeseen toteuttamiseen.

Tulevaisuus asuu meissä!

Pekka Timonen
kaupunginjohtaja

VISIO

TULEVAISUUS ASUU VANTAALLA

Tulevaisuudessa asukkaat, yritykset ja ideat löytävät kotinsa Vantaalta. Uudet ratkaisut asumisessa, liikkumisessa, kestävässä kehityksessä, oppimisessa ja elinvoiman rakentamisessa ovat parantaneet ihmisten arkea, kaupungin ilmettä ja mainetta. Tulevaisuuden Vantaa on turvallinen, viihtyisä ja jatkuvasti kehittyvä ympäristö elää, opiskella ja tehdä töitä.

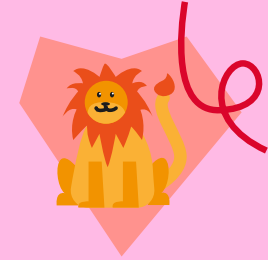
ARVOT

Kaupungin arvot ovat yhteinen käsitys siitä, mikä meille on tärkeää ja arvokasta. Ne ohjaavat kaupungin päätöksentekoa ja koko organisaation toimintaa.

Vantaa on toiminnassaan sitoutunut yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin. Vantaa on kaksikielinen ja kansainvälinen kaupunki.

AVOIMUUS tarkoittaa päätöksentekomme ja koko toimintakulttuurimme läpinäkyvyyttä. Olemme avoimuuden edelläkävijä. Kuuntelemme, kohtaamme ja jaamme tietoa. Olemme kansainvälinen kaupunki. Sitoudumme keskusteluun ympäröivän yhteiskunnan kanssa.

ROHKEUS on uskallusta toimia tulevaisuuden suunnannäyttäjänä ja oppia parhaista käytännöistä. Pidämme yllä kokeilemisen kulttuuria, jossa toimimme ennakkoluulottomasti ja haastamme totut tavat. Etsimme ratkaisuja ja käymme vuoropuhelua yli rajojen.

KESTÄVYYS tarkoittaa hyvän elämän edellytysten turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville. Päätöksenteossa ja toiminnassa huomioidaan ekologiset, sosiaaliset, taloudelliset ja kulttuuriset näkökulmat.

YHTEISÖLLISYYS on osallisuutta, luottamuksen ja yhteishengen luomista sekä sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin. Asukkaat, yritykset, yhteisöt ja työntekijät muodostavat yhdessä vahvan yhteisön ja ovat hyviä kumppaneita toisilleen.

KOLME TÄRKEÄÄ PÄÄMÄÄRÄÄ

**Hyvän elämän Vantaa
Vetovoimainen Vantaa
Tasapainoisen kasvun Vantaa**

Hyvän elämän Vantaa

Vantaa on laadukkaan elämän kotikaupunki kaikille vantaalaisille

- Annamme lapsille ja nuorille vahvat eväät elämään
- Vahvistamme yhteisöllisyyttä
- Lisäämme kaupunkikeskusten viihtyisyyttä
- Parannamme turvallisuutta
- Tunnistamme ikäihmiset voimavarana.

Vetovoimainen Vantaa

Uudistuva ja elinvoimainen Vantaa houkuttelee yrityksiä ja ihmisiä

- Houkuttelemme osajia ja yrityksiä
- Erotumme koulutuksen edelläkävijänä
- Monipuolistamme asumisen vaihtoehtoja
- Innostamme uudenaikaisilla elämyksillä

Tasapainoisen kasvun Vantaa

Vantaa kasvaa taloudellisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästi

- Pysäytämme alueellisen eriytymisen
- Varmistamme kotoutumisen
- Nostamme työllisyyttä ja koulutustasoa
- Suojellemme ja vahvistamme monimuotoista luontoa ja turvaamme ilmastokestävän tulevaisuuden

NÄIN ONNISTUMME VAKAA JA KESTÄVÄ TALOUS

- Tasapainotamme käyttötalouden
- Lisäämme tuloja
- Pysäytämme velkaantumisen
- Ohjaamme kaupungin kasvua hallitusti

Menestystekijät

Henkilöstö

Tietopohjaisuus

Verkostot

KOLME TÄRKEÄÄ PÄÄMÄÄRÄÄ

HYVÄN ELÄMÄN VANTAA

Vantaa on
hyvän elämän kotikaupunki
kaikille vantaalaisille

**Annamme lapsille
ja nuorille vahvat
eväät elämään**

**Vahvistamme
yhteisöllisyyttä**

**Lisäämme
kaupunkikeskusten
viihtyisyyttä**

**Parannamme
turvallisuutta**

**Tunnistamme ikäihmiset
voimavarana**

Varmistamme, että **lapset ja nuoret saavat monipuoliset mahdollisuudet** löytää omat vahvuutensa ohjattujen harrastusten, kulttuurin, liikunnan ja monenlaisen muun tekemisen kautta. Kuuntelemme ja kuulemme lapsia ja nuoria erityisen tarkasti, jotta voimme tarjota heille heidän toiveidensa mukaisen paikan kasvaa. Arvioimme järjestelmällisesti toimintamme ja päätöstemme vaikutuksia lapsiin ja nuoriin.

Panostamme siihen, että **kaikkien asukkaidemme arki on sujuvaa ja elämä aktiivista**. Helposti saavutettavilla kulttuuri- ja liikuntapalveluilla ja niiden kautta muodostuvilla yhteisöillä juurrutamme ihmiset kaupunkiin. Parannamme toimintamme yhdenvertaisuutta, tasa-arvoisuutta, saavutettavuutta ja esteettömyyttä.

Kaupunkikeskuksia kehitämme siisteiksi ja aktiivisiksi viihtymisen paikoiksi. Luomme edellytyksiä arjen toimivuudelle, yritystoiminnalle, tapahtumille ja parannamme erityisesti asemanseutujen viihtyisyyttä.

Vahvistamme sekä **turvallisuutta että turvallisuuden tunnetta** tarjoamalla ihmisille yhteisiä kokemuksia ja mielekästä tekemistä. Kehitämme kaupungin kokonaisuusturvallisuusajattelua ja kriisinkestävyyttä. Otamme huomioon, että turvallisuus liittyy niin kriisitilanteiden ehkäisyyn ja hallintaan kuin kaikkeen arjessa – kaupunkiympäristöstä liikenteeseen ja tietojärjestelmistä toimeentuloon. Rakennamme turvallista ja valpasta Vantaata yhdessä asukkaiden, viranomaisien ja kumppaneiden kanssa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on meille keskeinen kumppani myös turvallisuudessa.

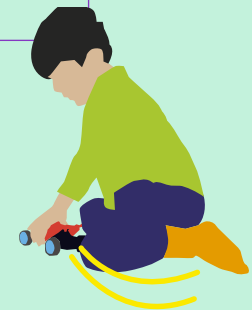

Strategiset päämittarit

Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2029
Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus (Elämänlaatuindikaattori** TerveSuomi)	54,8 (Vantaa 2020) 48,1 (Vakehyva 2024)	57 %*
Lasten ja nuorten tyytyväisyys elämään	83 % (4. ja 5. lk) 68 % (8. ja 9. lk) 69 % (2. aste lukio) 69 % (2. aste ammatilliset)	89 % 74 % 75 % 75 %

* Palaamme mittareissa koronaa edeltävälle tasolle

**WHO8-EUROHIS -elämänlaatuindikaattori huomioi vastaajan arvion elämänlaadustaan, tyytyväisyyden terveyteensä, arjesta selviytymiseensä, itseensä, ihmissuhteisiinsa ja asuinalueensa olosuhteisiin sekä kokemuksen oman tarmon ja rahan riittävyydestä elämiseen

HYVÄN ELÄMÄN VANTAA - tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Mittari	Lähtötaso 2024	Tavoitetaso 2029
1. Parannamme yhteisöllisyyttä	Kuuluu itselleen tärkeään ryhmään tai yhteisöön, % vastaajista (Osallisuuskysely)	73 %	77 %
2. Parannamme vantaalaisten turvallisuutta	Vantaan kaupungin turvalliseksi kokevien osuus Oman naapuruston turvalliseksi kokeva Oman asuinalueen turvalliseksi kokevat Vantaalla henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset, omaisuusrikokset sekä huumausainerikokset suhteutettuna asukaslukuun (rikokset/1000 asukasta)	2,76 (Erittäin turvallinen/ turvallinen) 3,86 % (Erittäin turvallinen/ turvallinen) 3,38 % ((Erittäin turvallinen/ turvallinen) (Turvallisuuskysely) 93,11 (Tilastokeskus)	3,3 4,3 3,9 Alle 80
3. Kaikilla lapsilla on harrastus, jossa saa oppia ja tehdä yhdessä muiden kanssa	Osuus 7-17-vuotiaista, jotka harrastavat ohjatus- tai yhdessä muiden kanssa (Harrastuskysely)	Lähtötaso määrittelyssä. Harrastustutkimus valmistuu valtuustokäsittelyyn mennessä.	Tavoitetaso määrittelyssä. Harrastustutkimus valmistuu valtuustokäsittelyyn mennessä.
4. Parannamme kaupunkikeskusten elinvoimaa	Valtakunnallinen elinvoimalaskenta (Elävät kaupunkikeskustat ry) Työpaikkamäärän kehitys kaupunkikeskustoissa (k-m ²) Yhden asemanseudun kunnostaminen per vuosi 2027-2029	Kokonaiselinvoimaluku: 3,895 Työpaikkarakentamisen määrää kaupunkikeskustoissa k-m ² ei ole eritelty. Seuranta kehitetään vuoden 2026 alussa. Aseman ympäristöjä ei ole tavoitteellisesti kunnostettu.	Kokonaiselinvoimaluku kasvaa asukasmäärän kasvaessa. * Työpaikkarakentamisen määrä kaupunkikeskustoissa ei vähene eli k-m ² -muutos > 0. Myyrmäen ja Koivukylän asemanseudut on kunnostettu, samoin Kivistön asema. Kaikista asemanseuduista on laadittu kunnostussuunnitelmat ja kunnossapidon vastuut on sovittu.
5. Parannamme Vantaan viihtyisyyttä	Tyytyväisyys omaan asuinalueeseen kasvaa jokaisella suuralueella (Asukasbarometri)	78% (tyytyväinen tai melko tyytyväinen Vantaan tasolla).	83%**

* Kaupunkikeskustojen elinvoimaluku lasketaan siten, että kauppohen- ja ravintoloiden määrästä vähennetään tyhjät liiketilat, ja tulos jaetaan koko kaupungin asukasmäärällä. Kaupallisten palveluiden määrä ja asukkaiden määrä eivät aina kasva samassa suhteessa, minkä vuoksi trendi voimakkaasti kasvavissa kaupungeissa voi olla laskeva.

** Palaamme koronaa edeltävälle, vuoden 2018 asukasbarometrin tasolle.

KOLME TÄRKEÄÄ PÄÄMÄÄRÄÄ

VETOVOIMAINEN VANTAA

Uudistuva ja elinvoimainen
Vantaa houkuttelee ihmisiä
ja yrityksiä

**Houkuttelemme
osaajia ja yrityksiä**

**Erotumme
koulutuksen
edelläkävijänä**

**Monipuolistamme
asumisen vaihtoehtoja**

**Innostamme
uudella elämyksillä**

Varmistamme, että **osaajien ja yritysten on yhä helpompaa tulla Vantaalle ja kasvaa täällä**. Olemme jatkuvassa yhteydessä yritysten ja elinkeinoelämän kanssa. Tavoittelemme erityisesti yrityksiä, jotka luovat työpaikkoja vantaalaisille sekä yrityksiä, jotka vahvistavat asemaamme korkean osaamisen työpaikkojen alueena ja houkuttelevat osaajia kauempaakin. Huolehdimme myös kansainvälisten osaajien ja heidän perheidensä palveluista. Aviapoliksesta rakennamme Suomen johtavaa työpaikka- ja innovaatioaluetta.

Liikenteellinen saavutettavuus on meille kilpailuetu, jota haluamme vahvistaa. Olemme mukana kehittämässä seudullisia liikennetarkoituksia tiiviisti kokonaisuutena. Yhteisenä tavoitteenamme on, että pääkaupunkiseutu pystyy kestävästi ja kokonaisuutena tukeutumaan joukkoliikenteeseen. Parannamme myös kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä. Samalla on tärkeää saada kaikki liikennemuodot toimimaan rinnakkain.

Kasvatusta ja koulutusta kehitämme tulevaisuuden tarpeisiin. Panostamme erityisesti lukutaidon vahvistamiseen kaikilla koulutusasteilla. Yhteistyömme huoltajien kanssa on vaikuttavaa, ja tuemme oppijoita ja perheitä arjessa. Päiväkotimme ja oppilaitoksemme tarjoavat yhtä hyvät ja turvalliset ympäristöt kasvamiseen ja oppimiseen joka puolella kaupunkia. Varmistamme kattavat ja vahvat perustaidot ja lisäksi varmistamme erinomaiset valmiudet jatko-opintoihin ja työelämään. Yksilölliset ja joustavat mahdollisuudet oppimiselle ovat tarjolla kaikissa elämänvaiheissa.

Tarjoamme asumiseen runsaasti vaihtoehtoja. Ohjaamme asuntotuotantoa tasapainoisesti, jotta Vantaalta löytyy koti jokaiselle ja joka elämäntilanteeseen. Synnytämme elinvoimaisia ja sosiaalisesti kestäviä asuinalueita ja kyliä, joihin ihmiset haluavat, joissa he viihtyvät ja jonne he juurtuvat. Kaupunkiasumista rytmittävät vehreät ja viihtyisät pientaloalueet ja arvokas lähiluonto. Ratikan reitin läheisyyteen toteutetaan viihtyisiä kaupunkipientaloja.

Esimerkki uudesta asuinalue suunnittelusta on tuleva **Väritehtaan alue**. Väritehtaan historiallinen miljöö tulee erottumaan koko pääkaupunkiseudun mittakaavassa. Virkistysalueet, liikenneyhteydet, palvelut ja työpaikat ovat lähellä. Alue elävöittää Keravanjoen rantaa ja toimii osana Tikkurilan keskustaa. Uusi **Katri-neberg** Seutulassa puolestaan edustaa kylmäistä pientaloaluetta, joka vetää puoleensa myös lähimatkailua. Etsimme mahdollisuuksia uusille vastaaville pientaloalueille.

Elämysten Vantaasta rakennamme omaleimaisen ja huomiota herättävän vaihtoehtojen erilaisille tapahtumille. Vantaa vahvistaa asemaansa kansallisena ja kansainvälisenä tapahtumakaupunkina. Haemme itse uusia tapahtumia aktiivisesti ja hyödynnämme alan verkostoja. Kehitämme uusia tai tilapäisiä tapahtumatiloja erityisesti suurille yleisöille. Elämyskohteilla ja tapahtumilla tuemme palveluliiketoimintaa, joka on meille merkittävää. Vetonauloiksi nostamme myös uusia, erottuvia kohteita kuten Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon ja Uuden Ilmailumuseon.

VETOVOIMAINEN VANTAA

Strategisena hankkeenamme on ratikka-kaupunki. Vantaasta tulee Suomen neljäs **ratikkakaupunki**, kun rakennamme Vantaan ratikan tämän strategiakauden aikana. Ratikan reittiä ympäröivät alueet Hakunilassa, Tikkurilassa ja Aviapoliksessa ovat merkittävä kasvusuuntamme tulevana vuosikymmeninä sekä työpaikkojen, palveluiden että asuntojen suhteen. Ratikka lisää Vantaan vetovoimaa: laadukas ja esteetön joukkoliikennenyhteys uudistaa katukuvaa ja tekee arjesta sujuvaa. Monipuolisella asunto- ja palvelutarjonnalla houkuttelemme uusia asukkaita reitin varrelle työpaikkojen läheisyyteen. Pidämme huolta, että asukkaat voivat eri tavoin osallistua ratikkakaupungin tarinaan koko matkan ajan.

Tavoitteet

Vantaan ratikka valmistuu vuonna 2029 ja ratikkakaupunkien ympärillä kehittyä

Lähtötaso

Ratikan rakentaminen on aloitettu vuoden 2025 aikana.

Ratikan hankesuunnitelman 2025 tavoite kustannus 750 milj. €, josta Vantaan osuus 541 milj. €

Ratikan kaavarungon alueelle vuonna 2024 kaavoitettu uusi kerrosala 77 206 k-m²

Seuranta kehitetään vuoden 2026 alussa.

Mittarit

Ratikan rakentamisen tavoiteaikataulu

Ratikan rakentamisen tavoite kustannus

Ratikan kaavarungon alueelle kaavoitettu kerrosala (k-m²)

Ratikan kaavarungon alueelta saatavat maankäytön tulot (maanmyyntivoitot, maanvuokratulot ja maankäyttösopimuskorvaukset yhteenlaskettuna)

Tavoitetaso

Ratikka on liikennöitävissä vuonna 2029.

Hankesuunnitelman tavoite kustannus alitetaan.

Uutta kerrosalaa ratikan kaavarungon alueelle yht. 400 000 k-m² (netto) strategiakauden 2026–2029 aikana

Maankäytön tuloja yht. 40 milj. € strategiakauden 2026–2029 aikana

Strategiset päämittarit

Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2029
Mielikuva Vantaasta, potentiaaliset asukkaat ja nykyiset asukkaat (Vetovoima & pitovoima -tutkimus)*	Potentiaaliset asukkaat: 3,13 Nykyiset asukkaat: 3,41 (2024)	3,43 3,83
Tulo- ja lähtömuuton vaikutus kunnallisverotuloihin	-2,6 miljoonaa euroa (2023)	>0

*Lukuarvo on keskiarvo kuudesta vetovoimaa kuvaavasta väitteestä kaupungin sijaintiin, palveluihin, kustannusrakenteeseen, taloudelliseen elinvoimaan, yhteisöön ja ympäristöön liittyen, joita vastaaja arvioi asteikolla 1-5.

VETOVOIMAINEN VANTAA - tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Mittari	Lähtötaso 2024	Tavoitetaso 2029
6. Vahvistamme Vantaan kiinnostavuutta elämyksellisenä käyntikohteena	Vantaata kiinnostavana matkailukohteena pitävien osuus koko väestöstä	23,5 %	30 %
7. Työllistävien yritysten määrä kasvaa	Tontin luovutusten ja laajennushankkeiden mahdollistama yhteenlaskettu työpaikkamäärä Uuden työpaikkakerrosalan määrä hyväksytyissä kaavoissa (netto k-m ²)	Uusia työpaikkoja 250 kpl Työpaikkakerrosalaa kaavoitettiin vuonna 2024 kaiken kaikkiaan 213 766 k-m ² (brutto). Uutta työpaikkakerrosalaa kaavoitettiin vuonna 2024 -95 105 k-m ² .	Uusia työpaikkoja 400 kpl per vuosi strategiakaudella 2026-2029. Uuden työpaikkakerrosalan määrä yhteensä 200 000 k-m ² strategiakaudella 2026-2029.
8. Monipuolistamme asuntotarjontaa ja omistusmuotoja	Omistus- ja osaomistusasuntojen osuus asuntotuotannosta (%) Pientaloasuntojen määrä (aloitukset, kpl:t) Valtion tukemien vuokra-asuntojen osuus asuntotuotannosta (aloitukset, kpl:t) Uudesta asuntokerrosalasta kestävä kasvun vyöhykkeelle sijoittuva osuus (%)	Omistusasuntojen osuus asuntotuotannosta 41,2 %. Osaomistusasuntoja ei valmistunut. Pientaloasuntojen määrä 136 kpl* Valtion tukemien vuokra-asuntojen osuus asuntotuotannon aloituksista 53 % ja 215 kpl. * 79,1 % uudesta asuntokerrosalasta sijoittui yleiskaavan kestävä kasvun vyöhykkeelle.	Omistusasuntojen osuus asuntotuotannosta: 50 %. Uusia osaomistusasuntojen rakennuttamisen malleja on pilotoitu Vantaalla. Pientaloasuntojen määrä (aloitukset) yhteensä 2000 kpl strategiakaudella 2026-2029. Valtion tukemien vuokra-asuntojen osuus asuntotuotannon aloituksista 2026-2029: 20 %. 80 % uudesta asuntokerrosalasta sijoittuu yleiskaavan kestävä kasvun vyöhykkeelle.

* Vuonna 2024 pientalojen ja tuetun asumisen osuus kaikesta asuntotuotannosta on poikkeuksellisen suuri rakennusalan matalasuhdanteesta johtuen.

VETOVOIMAINEN VANTAA - tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Mittari	Lähtötaso 2024	Tavoitetaso 2029
9. Lisäämme kaupunkivihreää ja lähiluonnon saavutettavuutta	Tonttikohtaisen vihertehokkuuden tavoitetasojen toteutuminen asemakaavoissa ja rakentamisluvissa (%) Viheralueiden mitoitus- ja saavutettavuustarkastelujen (SAAVU) tulokset	Lähtötasot määrittelyssä.	Tonttikohtainen vihertehokkuus toteutuu asemakaavoissa 100 % ja rakentamisluvissa 90 %, sillä yksittäiset perustellut poikkeamat ovat mahdollisia. Lähiluonto on helposti saavutettavissa kaikista asunnoista. Viheralueiden mitoituksen ja saavutettavuuden (SAAVU) minimiarvot täyttyvät niissä kaavarungoissa ja asemakaavoissa, jotka muuttavat merkittävästi viheralueverkostoa.
10. Perustaidot vahvistuvat ja oppimistulokset paranevat varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja toisella asteella	Oppimisen arviointi 3.,6. ja 9.lk Peruskoulun päättöarvioinnin keskiarvojen keskiarvo (kaikki aineet) Yo-kokeiden puoltoäänien keskiarvo Ammattitutkinnon osien arvosanojen keskiarvo Varhaiskasvatuksen kelpoisten opettajien osuus Vieraskielisten lasten osallistumisaste	Lähtötasomittaus keväällä 2026 7,98 (kevät 2024) 4,10 (kevät 2025) 4,0 (2024) Varhaiskasvatuksen kelpoisten opettajien osuus 57,4 % Osallistumisaste vieraskieliset 2-4 vuotiaat 80%.	Tulokset paranevat strategiakaudella 8,0 4,5 4,2 65% Osallistumisaste vieraskieliset 2-4 vuotiaat 85%

KOLME TÄRKEÄÄ PÄÄMÄÄRÄÄ

TASAPAINOISEN KASVUN VANTAA

Vantaa kasvaa ekologisesti,
sosiaalisesti, kulttuurisesti
ja taloudellisesti kestävästi

**Pysäytämme
alueellisen
eriytymisen**

**Varmistamme
kotoutumisen**

**Nostamme
työllisyyttä ja
koulutustasoa**

**Suojelemme ja
vahvistamme moni-
muotoista luontoa
ja turvaamme
ilmastokestävän
tulevaisuuden**

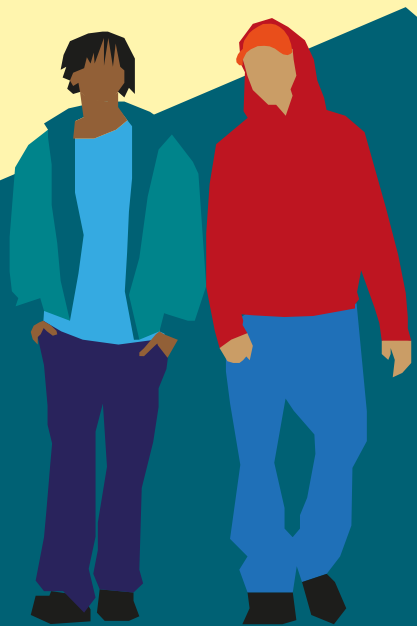
Varmistamme riittävät palvelut koko Vantaalla. Kasvun ja investointien ohjauksessa tarkastelemme kaikkia suuralueitamme - Myyrmäkeä, Kivistöä, Aviapolista, Tikkurilaa, Korsoa, Koivukylää ja Hakunilaa - kokonaisuuksina. Tavoitteenamme on, että alueiden vetovoima kasvaa ja **alueellinen eriytyminen pysähtyy**. Vahvistamme myönteistä kehitystä erityisesti alueilla, jossa on paljon sosiaalista pahoinvointia. Torjumme alueiden eriarvoistumista yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ja muiden viranomaisten ja järjestöjen kanssa. Varmistamme että kaupungin kasvaessa myös vanhojen alueiden uusiutumiseen jää varaa.

Sitoudumme pitämään luonnosta huolta ja tekemään luonnolle enemmän hyvää kuin haittaa. Suojellemme lähimetsiä ja muita tärkeitä luontokohteita. Toimimme kunnianhimoisesti luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä ja varmistamme **ekologisen kestävyys**temme teoilla, jotka tukevat ilmastoa, kiertotaloutta ja ympäristöystävällistä arkea. Varaudumme ilmastomuutoksen vaikutuksiin.

Asukkaiden kotoutuminen on meille kriittinen tekijä kaikissa palveluissa. Tarjoamme kotoutumisen palvelut yhtenä kokonaisuutena, saavutettavasti ja oikeaan aikaan. Varmistamme suomen tai ruotsin osaamisen kaikista taustoista tuleville ihmisille, jotta he pääsevät osaksi vantaalaista yhteisöä, kouluttautumaan ja töihin.

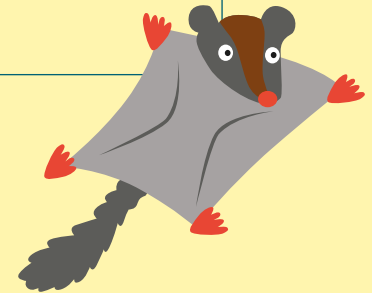
Koulutustasoa nostamme niin, että kaikilla vantaalaisilla on vähintään toisen asteen tutkinto ja riittävä osaaminen jatko-opintoihin tai työelämään. Kasvatamme korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuutta kaupungin asukkaista.

Työllisyyttä parannamme tuntemalla alueen työmarkkinat sekä tukemalla työnhakijoiden ja työnantajien tarpeita. Tavoitteenamme on vahvistaa osaamista ja helpottaa työhön pääsyä kaikille vantaalaisille. Panostamme jatkuvaan oppimiseen, koulutukseen ja uudelleen koulutukseen yhteistyössä oppilaitosten, yritysten ja työvoimapalvelujen kanssa. Teemme tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa, jotta työllisyyttä voidaan tukea kokonaisvaltaisesti ja ottaa huomioon terveyden, toimintakyvyn ja sosiaalisen tuen tarpeet. Edistämme yrittäjyyttä ja tarjoamme tukea yritystoiminnan aloittamiseen. Tuemme nuorten mahdollisuuksia koulutukseen, oppisopimus- ja työllistymispolkuihin sekä yrittäjyyteen yksilöllisesti. Erityistä huomiota kiinnitämme nuoriin, jotka eivät ole töissä tai koulutuksessa.

Strategiset päämittarit

Mittari	Lähtötaso	Tavoitetaso 2029
Verotulot / asukas	2434 €/ asukas	2628 €/ asukas
Luonnon ja rakennetun ympäristön ekologinen tila luontoarvohehtaareina	Luontoarvohehtaareihin perustuvaa luonnon tilaa kuvaavaa mittaria kehitetään 10 suurimman suomalais-kaupungin yhteistyönä. Lähtötaso ei ole vielä tiedossa.	Luonnon ja rakennetun ympäristön ekologinen tila paranee lähtötasosta siten, että muutos luonnon tilassa kokonaisuutena on nettoposiitiivinen.

TASAPAINOISEN KASVUN VANTAA - tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Mittari	Lähtötaso 2024	Tavoitetaso 2029
11. Nostamme työllisyysastetta	Työllisyysaste Nuorisotyöttömyys	72,8 % (2023, Tilastokeskus) 3822	Ylitetään C6-kaupunkien keskiarvo* 3500
12. Nostamme koulutusastetta	Korkeakoulutettujen osuus väestöstä Vähintään toisen asteen tutkinnon suorittaneet	36 % (2024, Tilastokeskus) 73%	40 % 80 %
13. Onnistumme kotoutumisessa	Vieraskielisten työllisyysaste Koulutusaste	Työllisyysaste 59,5 % (2023) Koulutuksena perusaste tai tuntematon 54 % (2024, Tilastokeskus)	Ylitetään C6-kaupunkien keskiarvo Alitetaan C6-kaupunkien keskiarvo
14. Toisen asteen opiskelijat pääsevät jatko-opintoihin tai työelämään	Ammatillisen koulutuksen tutkinnon suorittaneet työllistyneet Toisen asteen tutkinnon suorittaneet jatko-opintoihin siirtyneet	Työllistyneet 67 % vuosi tutkinnon suorittamisen jälkeen (2023) Jatko-opintoihin siirtyneet 11,9 % vuosi ammatillisen tutkinnon suorittamisen jälkeen (2023) Jatko-opintoihin siirtyneet 46,7 % vuosi ylioppilastutkinnon suorittamisen jälkeen (2023)	Työllistyneet 70 % vuosi tutkinnon suorittamisen jälkeen Jatko-opintoihin siirtyneet 15 % vuosi ammatillisen tutkinnon suorittamisen jälkeen Jatko-opintoihin siirtyneet 50 % vuosi ylioppilastutkinnon suorittamisen jälkeen
15. Pysäytämme alueellisen segregatiokehityksen	Sosioekonominen summaluku**	52	Vuoden 2025 arvo
16. Nostamme työllisyysastetta	Pitkäaikaistyöttömyys	7732	7490 *sisältää toimeentulolain muutoksen.

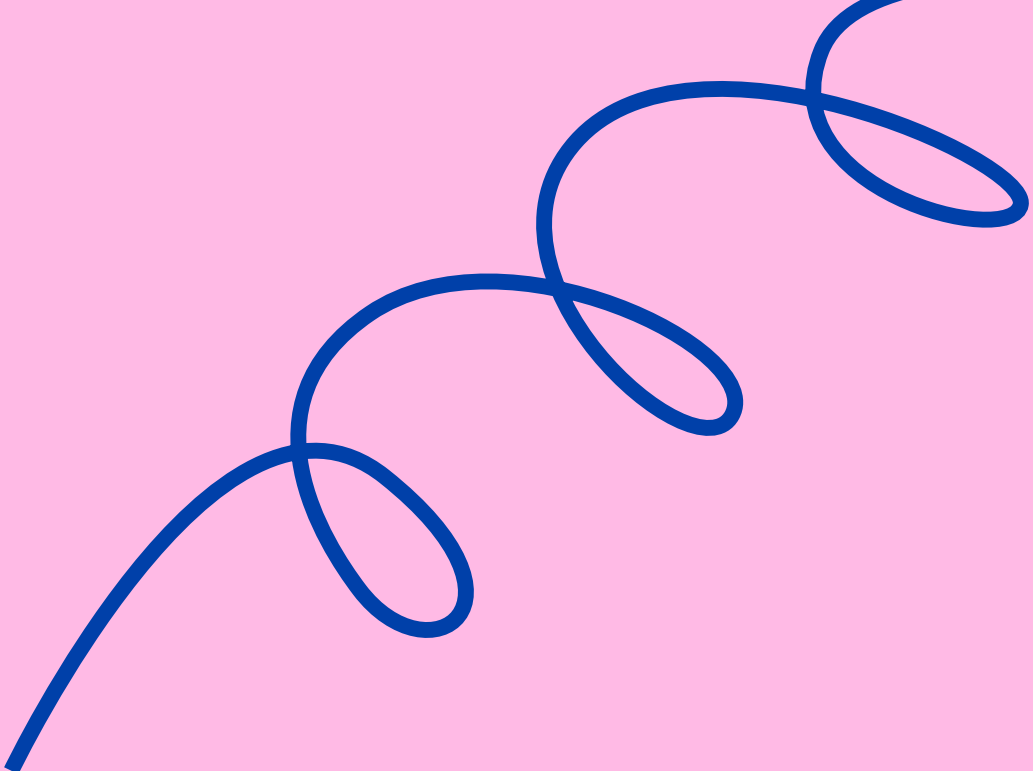
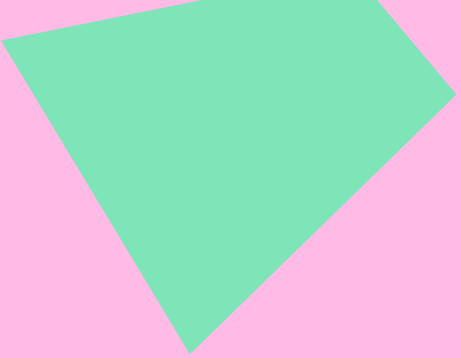
* C6 kaupungit ovat 6 suurinta kaupunkia, Helsinki, Espoo, Tampere, Turku ja Oulu. Työllisyys on suhdanneherkkä mittari. Siksi tavoite kannattaa asettaa suhteessa vertailujoukkoon.

**Sosioekonominen summaluku koostuu kolmesta yhteenlasketusta tekijästä: 1) vain perusasteen koulutuksen suorittaneiden 25-64-vuotiaiden osuudesta koko samanikäisestä väestöstä, 2) työttömyysasteesta eli työttömiksi ilmoittautuneiden osuudesta koko työvoimasta ja 3) pienituloisuusasteesta eli alimpaan tuloviidennekseen kuuluvien asuntokuntien osuudesta

TASAPAINOISEN KASVUN VANTAA - tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Mittari	Lähtötaso 2024	Tavoitetaso 2029
17. Vähennämme kasvihuonekaasupäästöjä	CO2 -päästöt: asukaskohtaiset CO2-päästöt tuotesidonnaiset kuluttamisen päästöt	Alueelliset kokonaispäästöt (Hsy:n laskenta): 790 kt CO2-ekv. [-27 % (1990-2024)] 3,1 t CO2-ekv./asukas Kuluttamisen (KULMA-laskenta): 8,34 t CO2-ekv./asukas	Kokonaispäästöt 524 kt CO2-ekv.* 1,9 t CO2-ekv./asukas Tuotesidonnaiset kuluttamisen päästöt 7,07 t CO2-ekv./asukas
18. Olemme luontoposiitivinen vuoteen 2030 mennessä	Luonnonsuojelualueiden lisääminen (kpl) Mitataan asemakaavakohtaisesti luonnolle koituvan haitan suuruutta sekä hyvitettyjen luontoarvojen määrää: Luonnon heikentymättömyyden toteutuminen luontoarvohehtaareilla mitattuna.	Luonnonsuojelualueita: 54 kpl (Syken aineisto) Luontoarvohehtaareja ei ole laskettu aiemmin.	Viisi (5) luonnonsuojelualue-esitystä Ely-keskukselle per vuosi strategiakaudella 2026-2029. Luonnonsuojelualueverkostoa on tuettu muilla monimuotoisuutta tukevilla alueilla (OECM-alueet). Kaikissa hyväksytyissä asemakaavoissa on luonnon luontotyypeille aiheutetut haitat hyvitetty täysimääräisesti ja luonnon heikentymättömyys on saavutettu.

*Päästövähennys 80 % vuoteen 1990 verrattuna saavutettaisiin viimeistään vuonna 2030 lukuun ottamatta kaukolämmön päästöjä. Päästöjen jälkeen jäljelle jäävä osuus sidotaan hiilinieluihin tai käytetään mahdollisia ulkopuolisia päästövähennysyksiköitä. Kaukolämmön päästöjen osalta tavoitteena on hiilineutraalius viimeistään vuonna 2035. Tavoite pitää sisällään päästöjen vähentämisen ja talteenoton.

NÄIN ONNISTUMME

NÄIN ONNISTUMME

VAKAA JA KESTÄVÄ TALOUS

**Tasapainotamme taloutemme
ja investoimme tulevaisuuteen**

NÄIN ONNISTUMME

VAKAA JA KESTÄVÄ TALOUS

Tasapainotamme
käyttötalouden

Lisäämme
tuloja

Ohjaamme
kaupungin kasvua
hallitusti

Pysäytämme
velkaantumisen

NÄIN ONNISTUMME

VAKAA JA KESTÄVÄ TALOUS

Vain vahvan talouden kautta voimme toteuttaa tärkeät päämäärämme eli jatkossakin varmistaa asukkaiden hyvinvoinnin, kaupungin vetovoiman sekä tasapainoisen ja hallitun kasvun.

Palveluiden rahoituksessa otamme huomioon väestön kasvun ja kustannusten nousun. Panostamme erityisesti kasvatukseen ja oppimiseen, jotka rakentavat meille myös tulevaisuuden perustaa. Samalla kuitenkin strategiakauden aikana **tasapainotamme käyttötaloutemme**. Pidämme menojen kasvun maltillisena, tarkastelemme tulojen ja menojen rakennetta ja teemme tuottavuustoimia. Hyödynnämme digitaalisuutta, automaatiota ja tekoälyä. Haemme säästöjä hankinnoissa ja tilojen käytössä.

Keskitymme Vantaan elinvoiman ja tulo-pohjan kasvattamiseen. Etsimme ja hyödynnämme aktiivisesti myös ulkopuolista rahoitusta. Varmistamme, että konserniyhtiöt vahvistavat taloutta omalta osaltaan. Uuden strategian avulla pyrimme kaupungin verotulojen pitkäjänteiseen ja aiempaa voimakkaampaan kasvuun.

Rakennamme Vantaan historian suurimman investoinnin eli **Vantaan ratikan** tämän strategiakauden aikana. Ratikka on investointi tulevaisuuteen, ja sen hyödyt painottuvat tuleville vuosikymmenille. Investointeja ohjaamme kasvunäkymän pohjalta. Toteutamme välttämättömät investoinnit uudis- ja korjausrakentamisessa sekä julkisen käyttöomaisuuden osalta.

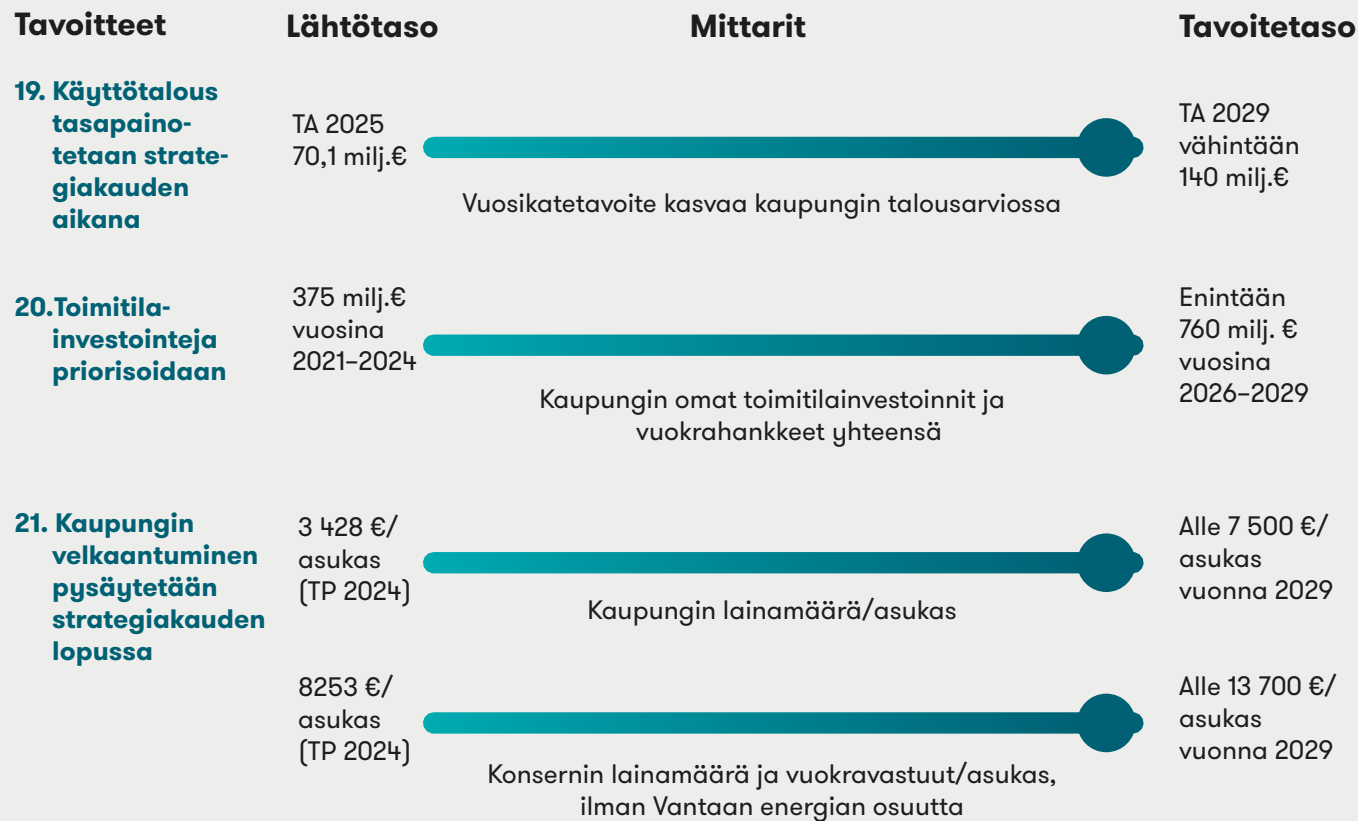
Luomme ja vakiinnutamme investointeihin mallin, jolla **ohjaamme ennakoivasti kaupungin kasvua, suunnittelua ja uutta rakentamista**. Tämä tapahtuu alueiden erilaisten tarpeiden pohjalta ja niin, että varmistamme riittävät palvelut koko Vantaalla. Toimitilainvestointeja toteuttavat niin kaupunki, konserniyhtiöt kuin ulkopuoliset sijoittajat. Kokeilemme aktiivisesti uusia tapoja toteuttaa investointeja strategiakaudella.

Heikko taloustilanne ja Vantaan ratikan investointi kasvattavat kaupungin lainamäärää strategiakauden aikana. **Pysäytämme velkaantumiskehityksen** strategiakauden lopussa käyttötalouden tasapainottamisen ja ratikkainvestoinnin valmistumisen myötä.

NÄIN ONNISTUMME

VAKAA JA KESTÄVÄ TALOUS

NÄIN ONNISTUMME

HENKILÖSTÖ JA MENESTYSTEKIJÄT

**Yhdessä onnistumme:
Henkilöstömme ja muut menestys-
tekijämme auttavat meitä
saavuttamaan päämäärämme**

NÄIN ONNISTUMME

HENKILÖSTÖ JA MENESTYSTEKIJÄT

Vaikutamme
inhimillisesti
työssämme

Vahvistamme
kykyämme uudistaa
ja ratkaista

Uskallamme
erottautua

Toimimme
systemisesti

NÄIN ONNISTUMME

HENKILÖSTÖ JA MENESTYSTEKIJÄT

Strategiassa onnistuminen edellyttää, että rakennamme yhdessä kaupunkiamme ihmisille ja yrityksille. Neljä tunnistamaamme menestystekijää auttavat meitä strategia-tavoitteiden saavuttamisessa. Kehitämme henkilöstön osaamista, työhyvinvointia, johtamista sekä toimintakulttuuria yhdessä näitä vahvistamaan. Suuntaviivoiksi tälle laadimme yhteiset henkilöstöperiaatteet.

Inhimillisuus näkyy työssämme asiakasläh-
töisenä palveluna, sujuvissa digitaalisissa
ratkaisuisissa ja johtamisessa. Kehitämme
kaupunkia asukkaiden ja muiden asiakkai-
den näkökulma edellä. Vahvistamme hen-
kilöstömme työhyvinvointia ja työturvalli-
suutta erilaisissa kohtaamisissa. Jokaisella
on mahdollisuus olla osallisena ja vaikuttaa
oman työn ja työyhteisön kehittämiseen.
Luottamus ja avoimuus näkyvät johtamises-
sa ja tavassa, jolla kohtaamme toisemme.
Tämä nostaa vetovoimaisuuttamme kaupun-
kina ja työnantajana.

Kaupunkina **uudistumme jatkuvasti ja on-
nistumme löytämään ratkaisuja** toimin-
taympäristön haasteisiin ja mahdollisuuks-

siin. Luomme suuntaa ja näytämme mallia.
Vauhditamme uudistumista ja oppimista
työssämme. Asetamme kunnianhimoisia
tavoitteita ja saamme aikaan tuloksia. Var-
mistamme, että meillä on oikea osaaminen
oikeaan aikaan.

**Erotaudumme ainutlaatuisuudel-
lamme** ja rakennamme vahvuuksillem-
me. Kaupunkimme moninaisuus on meille
vahvuus. Lisäämme henkilöstön osaamista
ja kehitämme monipuolisesti toimintatapo-
jamme ja työyhteisöjämme. Vahvistamme
eri ryhmien osallisuutta ja luomme osallis-
tumiseen kieli- ja kulttuuritietoisia mahdolli-
suuksia.

Toimimme systemisesti. Ratkaisemme
haasteita yhdessä toimialarajojen yli, ja
uudistamme johtamisjärjestelmäämme tuke-
maan tätä. Osaamme hyödyntää erilaisia
paikallisia, kansallisia ja kansainvälisiä ver-
kostoja toiminnassamme. Nojaamme stra-
tegisiin kumppaneihin, jotka täydentävät

omaa palvelutarjontaaamme. Ymmärrämme
ison kuvan työmme taustalla. Kokoamme
ja yhdistelemme tietoa, ja teemme päätök-
set tietoon ja tutkimuksiin perustuen. Hyö-
dynnämme tulevaisuuden ennakointia niin,
että pystymme tarvittaessa muuttamaan
toimintaamme oikea-aikaisesti. Kokonais-
valtainen tapamme toimia auttaa meitä
näkemään, kuinka strategian kolme tärkeää
päämääräämme vaikuttavat kaikki toinen
toisiinsa - ja voivat toteutua vain yhdes-
sä. Toimimme yhtenä kaupunkina, yhtenä
Vantaana.

STRATEGIAA TOTEUTTAVAT OHJELMAT JA SITOUMUKSET

Strategiaa toteutamme
toimialat ylittävillä strategisilla
ohjelmilla, toimialakohtaisilla
toimeenpanosuunnitelmilla, talousarvion
yhteydessä laadittavilla vuositavoitteilla
ja toimialojen tulokorteilla.

STRATEGIAN TOTEUTUS JA SEURANTA

Strategiset ohjelmat

Toteutamme strategiaa kuuden muutosohjelman kautta. Onnistumme strategiassa, kun saamme aikaan tavoitteellisen muutoksen näillä tietopohjaisesti valituilla ohjelma-alueilla. Strategiset ohjelmat ovat kaupunkitasoisia ja niitä johdetaan yli toimialarajojen. Kehitämme kaupungin johtamisjärjestelmää ja kyvykkyksiä ohjelmien onnistumisen tueksi. Strategiset ohjelmat ovat:

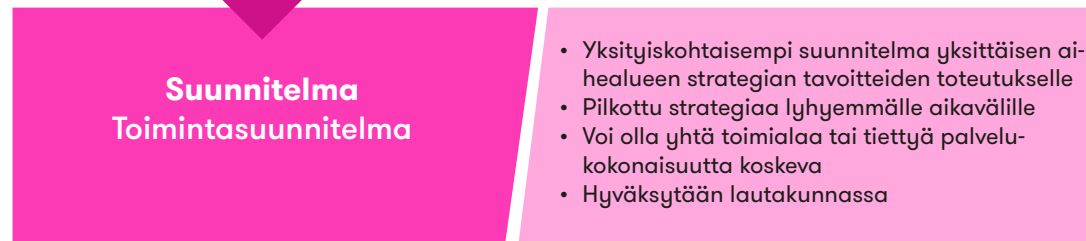
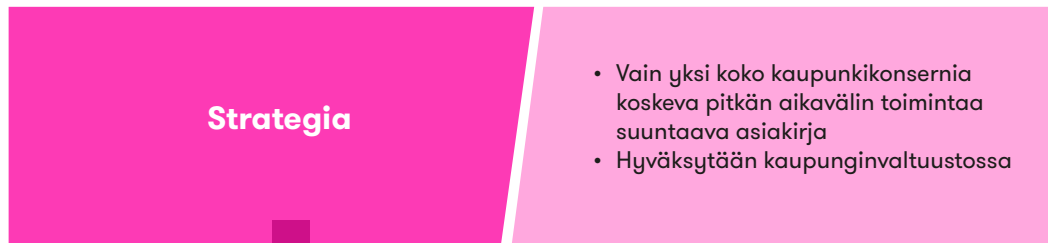
ELINVOIMA- JA TYÖLLISYYSOHJELMA	KOTOUTUMISEN OHJELMA	MYÖNTEISEN ALUEKEHITYKSEN OHJELMA
TURVALLISUUSOHJELMA	TALOUSOHJELMA	YMPÄRISTÖOHJELMA

Strategian arviointi

Muutosohjelmat kattavat strategiakauden.
Sitovat tavoitteet laadimme vuosittain.

Väliarvioinnin strategiasta teemme strategiakauden puolivälissä vuonna 2027 ja loppuarvioinnin vuonna 2029. Hyödynnämme arviointeja seuraavan strategiakauden valmistelussa.

STRATEGIA-ASIAKIRJAT

Strategiset sopimukset/ sitoumukset, esim

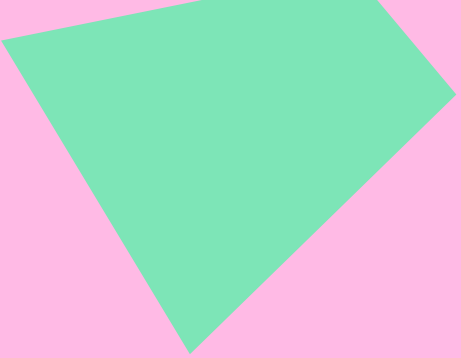
- Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus
- Lapsiystävällinen kunta
- Ikäystävällinen kunta
- YK:n Agenda 2030

Lakisääteiset, esim

- Hyvinvointisuunnitelma
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Opetussuunnitelma
- Kaksikielisyysohjelma

- Maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet
- Työllisyyden edistämisen periaatteet
- Maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
- Henkilöstöperiaatteet
- Elinvoima- ja elinkeinopoliittiset periaatteet

- Elinvoima- ja työllisyysohjelma
- Kotoutumisohjelma
- Myönteisen aluekehityksen ohjelma
- Turvallisuusohjelma
- Talousohjelma
- Ympäristöohjelma

STRATEGIAN TAUSTAMATERIAALI

Kaupunkistrategian 2026–2029 valmistelu

- Toimintaympäristöanalyysi ja skenaariot 2024
- Kaupunginvaltuuston talous- ja strategiaseminaarit 22.8.2024 ja 20.–21.3.2025
- Johtoryhmäkäsittelyt, toimialojen työpajat ja valmistelu
- Henkilöstön verkkoavoriihi 2025
- Kaupunginvaltuuston talous- ja strategiaseminaari 28.–29.8.2025
- Kaupunginhallituksen asettama talous- ja strategiatoimikunta 18.8., 9.9., 25.9. 22.10. ja 10.11.2025
- Kaupunginhallitus 17.11., 1.12.2025 ja 15.12.2025
- Kaupunginvaltuuston päätös strategiasta 26.1.2026
- Strategia voimaan 1.2.2026 alkaen

Asukkaat, vaikuttamistoimielimet ja järjestöt mukana valmistelussa

- Asukkaiden osallistuminen, mm. Vantaa 50 v. juhluvuoden dialogit
- Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta
- Nuorisovaltuusto
- Svenska kommittén
- Vammaisneuvosto
- Vaikuttajapäivä
- Vanhusneuvosto
- Vaikuttamistoimielinten yhteinen työpaja
- Strategialta järjestöille

Kaupunkistrategian taustamateriaali

- Toimintaympäristöanalyysi ja skenaariot 2024
- Kaupunginvaltuuston talous- ja strategiaseminaarien aineistot 22.8.2024, 20.–21.3.2025 ja 28.–29.8.2025
- Henkilöstön verkkoavoriihi 2025
- Asukkaiden osallistuminen, mm. Vantaa 50 v. juhluvuoden dialogit sekä lasten ja nuorten Vaikuttajapäivä 2024–2025
- Vaikuttamistoimielimet (monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta, svenska kommittén, vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto), nuorisovaltuusto ja järjestöjen strategialta strategialuonnoksen esittely ja lähetekeskustelu, kevät 2025
- Vaikuttamistoimielinten yhteinen työpaja 12.6.2025

vantaa.fi/strategia

4

Eron myöntäminen Jenni Alasuutarille tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä sekä täydennysvaalin toimittaminen

VD/3897/00.00.01.00/2025

PT/EJ/EK

Jenni Alasuutari on 6.12.2025 saapuneella viestillään pyytänyt eroa tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä henkilökohtaisesta syystä.

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kuntalain 75 §:n mukaan vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:

- 1) kunnanhallituksen jäsen;
- 2) pormestari ja apulaispormestari;
- 3) henkilö, joka on kunnanhallituksen jäsenen, kunnanjohtajan, pormestarin tai apulaispormestarin hallintolain (434/2003) esteellisyysperusteita koskevan 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen;
- 4) henkilö, joka on kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 5) henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen.

Hallintosäännön 7 luvun 3 §:n mukaan tarkastuslautakuntaan kuuluu puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi vähintään kolme jäsentä sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan jäsenet ja varajäsenet ovat valtuutettuja. Lautakunta voi arviointityötään suorittaessaan jakaantua työryhmiin. Työryhmät raportoivat toiminnastaan lautakunnalle.

Tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 16.6.2025 § 8 valinnut tarkastuslautakuntaan toimikaudeksi 2025–2029 seuraavat henkilöt:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Tia Seppänen, puheenjohtaja	Eva Tawasoli
Juha Suoniemi, varapuheenjohtaja	Suvi Karhu
Drilon Kllokoqi	Sirkka-Liisa Kähärä
Patrik Borg	Lauri Kaira
Matti Kotiranta	Mari Hynninen
Manav Phull	Maarit Raja-Aho
Ulla-Maija Kopra	Mohamuud Shire
Anitta Orpana	Topi Liutu
Elina Nykyri	Antero Eerola
Tarja Eklund	Kimmo Kiljunen
Juha Järä	Pasi Liukkonen
Paula Lehmuskallio	Hanna Holmberg
Sirpa Kauppinen	Jenni Alasuutari

Kaupunginhallitus 15.12.2025 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle

- myönnettäväksi Jenni Alasuutarille ero tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä, ja
- toimitettavaksi Sirpa Kauppinen henkilökohtaisen varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025–2029.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään

- myöntää Jenni Alasuutarille ero tarkastuslautakunnan varajäsenen tehtävästä, ja
- toimittaa Sirpa Kauppinen henkilökohtaisen varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025–2029.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

5 Eron myöntäminen Jenni Alasuutarille Uudenmaan maakuntavaltuuston jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

VD/8138/00.00.01.00/2025

KK/EK

Jenni Alasuutari on 8.12.2025 saapuneella viestillään pyytänyt eroa Uudenmaan maakuntavaltuutetun tehtävästään.

Uudenmaan kuntien edustajainkokous on nimennyt Uudenmaan maakuntavaltuustoon seuraavat edustajat Vantaalta toimikaudeksi 2025–2029:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Anssi Aura	Marja Ahava
Nina Nummela	Tomi Puikkonen
Victor Snellman	Marjo Vacker
Heli Hakala	Otso Kivimäki
Eva Tawasoli	Sirpa Siru Kauppinen
Tia Seppänen	Jenni Alasuutari
Ida Tamminen	Shekhar Acharya
Matti Kotiranta	Naima el Issaou
Petri Roininen	Jorma Hentilä
Tanja Aidanjuuri	Mika Niikko
Gashaw Bibani	Antero Eerola

Uudenmaan liiton perussopimuksen 12 §:n mukaan maakuntavaltuuston jäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja ja valtuustossa edustettuina olevien poliittisten ryhmien ääniosuuksien tulee vastata jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kunnallisvaaleissa saamaa ääniosuutta maakunnan alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

Mikäli maakuntavaltuuston jäsen tai varajäsen menettää vaalikelpoisuutensa tai hänellä muusta syystä on peruste erota kesken toimikauden, päättää jäsenen edustama kunta eron myöntämisestä ja uuden jäsenen tai varajäsenen valitsemisesta jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Kunnan valitseman jäsenen tai varajäsenen tulee edustaa samaa ryhmää kuin jäsen, jolle ero on myönnetty.

Kaupunginhallitus 15.12.2025 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle

- myöntää Jenni Alasuutarille ero Uudenmaan maakuntavaltuuston jäsenen tehtävästä, ja
- toimittaa Uudenmaan maakuntavaltuuston jäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025–2029.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään

- a) myöntää Jenni Alasuutarille ero Uudenmaan maakuntavaltuuston jäsenen tehtävästä, ja
- b) toimitetaan Uudenmaan maakuntavaltuuston jäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025–2029.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. valitusosoitus

6

Eron myöntäminen Jenni Alasuutarille Vantaan kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

VD/3909/00.00.01.00/2025

PT/EK

Jenni Alasuutari on 8.12.2025 saapuneella viestillä pyytänyt eroa Vantaan kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan jäsenen tehtävästä henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Hallintosäännön 18 luvun 2 §:n mukaan valtuusto valitsee keskuudestaan toimikaudekseen suhteellisten vaalien ja suljetuin lipuin toimitettavien enemmistövaalien toimittamista varten vaalilautakunnan, johon kuuluu neljä varsinaista ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Valtuusto valitsee vaalilautakuntaan valituista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi noudattaen samaa menettelyä kuin valtuuston puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa valittaessa.

Lautakunta voi kutsua avukseen asiantuntijoita.

Tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään valinnut 16.6.2025 § 4 valinnut kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan jäseneksi ja varajäseneksi seuraavat henkilöt:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Drilon Klllokoqi, puheenjohtaja	Chau Nguyen
Paula Lehmuskallio, varapuheenjohtaja	Tuomas Vanhanen
Jenni Alasuutari	Tiina Tuomela
Juha Suoniemi	Patrik Karlsson

Kaupunginhallitus 15.12.2025 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle,

- myönnettäväksi Jenni Alasuutarille ero kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan jäsenen tehtävästä, ja
- toimitettavaksi täydennysvaali varsinaisen jäsenen valinnasta jäljellä olevaksi ajaksi 2025-2029.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään,

- a) myöntää Jenni Alasuutarille ero kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan jäsenen tehtävästä,
ja
- b) toimittaa täydennysvaali varsinaisen jäsenen valinnasta jäljellä olevaksi ajaksi 2025-2029.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. valitusosoitus

7

Eron myöntäminen Johanna Ropposelle kiinteistötoimitusten uskotun miehen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

VD/3911/00.00.01.02/2025

PT/JK

Johanna Ropponen on 8.12.2025 saapuneella viestillään pyytänyt eroa kiinteistötoimitusten uskotun miehen tehtävästä henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Kiinteistönmuodostamislain 6 §:n mukaan valtuuston tulee valita kunnan kiinteistötoimitusten uskotuiksi miehiksi vähintään kuusi henkilöä valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Käytännössä on tarkoituksenmukaista valita heitä enemmän.

Uskotun miehen tulee olla kiinteistöasioihin perehtynyt ja paikalliset olot tunteva henkilö. Vaalikelpoisuudesta uskotun miehen toimeen on voimassa, mitä käräjäoikeuden lautamiehistä säädetään. Uskotuksi mieheksi ei saa siten valita henkilöä, joka on valintahetkellä alle 25-vuotias tai täyttänyt 65 vuotta.

Kiinteistötoimitusten luonteen takia tulisi uskotuiksi miehiksi valita sellaisia henkilöitä, joilla on mahdollisuus suorittaa tätä luottamustehtävää arkipäivisin päiväsaikaan ja maasto-olosuhteissa. Myös aiemmin uskottuna miehenä toimineiden uudelleenvalinta olisi suositeltavaa. Kiinteistötoimitukset ovat usein pitkäkestoisia, jolloin jatkuvuudesta olisi hyötyä.

Kiinteistönmuodostamislain 7 §:n mukaan uskotun miehen on ennen toimeensa ryhtymistä annettava käräjäoikeudessa tai maaoikeudessa vakuutus siitä, että hän parhaan ymmärryksensä ja omantuntonsa mukaan täyttää rehellisesti uskotun miehen toimensa eikä tee siinä kenellekään vääryyttä mistään syystä.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 16.6.2025 § 19 vahvistanut Vantaan kiinteistötoimitusten uskotujen miesten lukumääräksi 13 toimikaudelle 2025–2029 ja valinnut tehtävään seuraavat henkilöt:

Tarmo Manninen
Eemeli Vierimaa
Drilon Kllokoqi
Johanna Ropponen
Ari Jussila
Kari Laalo
Sanna Huuskonen
Antti Jussila (kv 25.8.2025 § 3)
Markku Kyröläinen
Tero Hakanen
Tuula Natunen
Ulf Dahlman
Samson Tanke Aba

Kaupunginhallitus 15.12.2025 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle

- a) myönnettäväksi Johanna Ropposelle ero kiinteistötoimitusten uskotun miehen tehtävästä, ja
- b) toimitettavaksi kiinteistötoimitusten uskottujen miesten täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025-2029.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään

- a) myöntää Johanna Ropposelle ero kiinteistötoimitusten uskotun miehen tehtävästä, ja
- b) toimittaa kiinteistötoimitusten uskottujen miesten täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2025-2029.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. valitusosoitus

8

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimuksen hyväksyminen

VD/7937/00.04.01/2025

PT/HW/RK-K/SV

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (jäljempänä HSL) hallitus on 25.11.2025 päättänyt lähettää jäsenkunnille hyväksyttäväksi ehdotuksen kuntayhtymän perussopimuksen muuttamiseksi.

HSL:n nykyinen perussopimus on tullut voimaan 1.1.2018. Perussopimuksen päivitystä on valmisteltu keväästä 2023 lähtien. Asiassa saavutettiin jäsenkuntien kesken neuvottelutulos jo 2024, minkä johdosta Vantaan kaupunginvaltuusto ehti 17.6.2024 § 10 päättää HSL:n perussopimuksen muuttamisesta. Vantaan valtuuston hyväksymä perussopimusmuutos ei kuitenkaan ollut Espoon sellaisenaan hyväksyttävissä, joten perussopimusmuutosta ei tuolloin tehty. Kuntayhtymä ja jäsenkunnat ovat tämän jälkeen käyneet perussopimusmuutoksen uudelleen läpi ja uudessa neuvottelutuloksessa on tehty vähäisiä muutoksia aiempaan verrattuna.

Perussopimuksen muuttamisen taustalla on kuntalain siirtymäsäännös (21.5.2021/419) ja perussopimuksessa on huomioitu kuntalain 8 luvun muutokset. Lisäksi esityksessä on poistettu perussopimuksen ja hallintosäännön päällekkäisyyksiä sekä tehty muita teknisiä päivityksiä. Perussopimuksen muuttamisessa on pysytty teknisissä seikoissa sekä jo vakiintuneiden käytäntöjen kirjaamisessa sopimukseen. Perussopimuksen muutos ei sisällä merkittäviä HSL:n toimintaan vaikuttavia muutoksia.

Perussopimuksen keskeiset muutokset on kerätty esityksen liitteeseen ehdotetut keskeiset muutokset ja vertailu nykyiseen perussopimukseen on omana liitteenään.

Kuntalain 55 §:n perusteella valtuusto on toimivaltainen päättämään perussopimuksen muuttamisesta. Kuntalain 57 §:n perusteella, kun HSL:n perussopimuksessa ei ole muuta määrätty, perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmannelta jäsenkunnista sitä kannattaa ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta.

Kaupunginhallitus 15.12.2025 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että

- a) kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimuksen muuttamisen liitteenä olevan sopimuksen mukaiseksi;
- b) kaupunginvaltuusto valtuuttaa kaupunginjohtajan allekirjoittamaan perussopimuksen ja tekemään siihen tarvittaessa teknisiä ja vähämerkityksellisiä muutoksia.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimuksen muuttamisen liitteenä olevan sopimuksen mukaiseksi;
- b) valtuuttaa kaupunginjohtaja allekirjoittamaan perussopimuksen ja tekemään siihen tarvittaessa teknisiä ja vähämerkityksellisiä muutoksia.

Liitteet:

- Keskeiset muutokset perussopimukseen
- Perussopimusmuutosten vertailu
- Perussopimusehdotus

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

Konsernilakimies Samuli Vartiainen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimukseen ehdotetut keskeiset muutokset

Tähän dokumenttiin on koottu keskeiset ehdotetut muutokset HSL:n perussopimukseen.

Luku 1 Jäsenkunnat ja tehtävät

- 1) Muutettu luvun nimi "Yleistä" muotoon "Jäsenkunnat ja tehtävät"
- 2) Perustajakunnat ja jäsenkunnat siirretty omaksi pykäläkseen
- 3) 3 §:n (tehtävien toteuttaminen) sisältö viety muihin kohtiin
- 4) Peruspääomaa koskeva 6 § ja jäsenkuntien osuutta varoista ja vastuutta veloista koskeva 7 § siirretty lukuun Talous
- 5) Lainsäädäntöviittaukset päivitetty muuttuneen lainsäädännön mukaisiksi
 - a. joukkoliikennelaki päivitetty liikennepalvelulaiksi
 - b. kuntalain pykälät päivitetty vastaamaan ajantasaista lainsäädäntöä
- 6) Kuntayhtymästä eroaminen siirretty luvusta 7
 - a. lisätty myös toimintamalli tilanteessa, jossa kuntayhtymän nettovarallisuus on negatiivinen (kuntalain 56 §:n 1 momentin kohdan 8 mukaisesti oltava perussopimuksessa)
 - b. poistettu "Kunta voi erota kuntayhtymästä myös luovuttamalla peruspääomaosuutensa toiselle kunnalle yhtymäkokouksen päättämien perusteiden mukaisesti."
- 7) Lisätty 2 §:ään selkeyttävä maininta: "Kuntayhtymä voi olla osakkaana osakeyhtiöissä ja jäsenenä yhteisöissä, joiden toiminnalla edistetään kuntayhtymän tehtäväalaa."
- 8) Lisätty kuntayhtymän tehtäviin 2 §:ään pikaratikka uudeksi kulkumuodoksi:
 - a. "päättää ja hankkii toimialueensa bussi-, raitio-, pikaraitio-, metro-, lautta- ja lähijunaliikennepalvelut"

Luku 2 Johtamismalli

- 9) Muutettu luvun nimi "Johtamis- ja toimintaperiaatteet" muotoon "Johtamismalli"
- 10) Toiminnan suunnittelua koskevasta 10 §:stä on poistettu tarkka strategian sisältö: "Strategiassa määritellään kuntayhtymän visio, arvot, strategiset päämäärät ja mitattavat tavoitteet"

Luku 3 Yhtymäkokous

- 11) Siirretty tänne lause: "Kuntayhtymän ylin päättävä toimielin on yhtymäkokous"
- 12) Yhtymäkokousedustajat omaksi pykäläkseen 11
- 13) Muutettu "Yhtymäkokouksen kokouskutsu on lähetettävä, ellei erityisestä syystä ole tarpeen noudattaa lyhyempää kutsuaikaa" muotoon "ellei **erityisen painavasta** syystä"
- 14) Lisätty "yhtymäkokouksen kutsuu koolle hallitus"
- 15) Poistettu yhtymäkokouksen tehtäviä koskevasta pykälästä:
 - a. maininta tilintarkastajien pätevyyksistä (ei tarve määritellä perussopimuksessa)

- b. viittaus muiden ohje- ja johtosääntöjen hyväksymisestä
- a. rahastojen perustamisesta ja niiden säännöistä päättäminen jäsenkuntien suostumuksella -> muutettu muotoon: tytäryhtiöiden tai omaan pääomaan kuuluvien rahastojen perustaminen ja purkaminen sekä näiden rahastojen säännöistä päättäminen
- c. valtionosuuksien kohdentaminen

Luku 4 Hallitus ja toimitusjohtaja

- 16) Muutettu luvun nimi "Hallitus" muotoon "Hallitus ja toimitusjohtaja"
- 17) Lisätty 15 §: " Hallitus johtaa kuntayhtymää ja sen hallintoa siten kuin kuntalaissa ja muussa lainsäädännössä säädetään sekä perussopimuksessa ja hallintosäännössä määrätään."
- 18) 16 §: kirjattu nykyinen käytäntö perussopimukseen: jokainen jäsenkunta voi nimittää asiantuntijaedustajan hallitukseen
 - a. aiemmin oikeus ollut niillä jäsenkunnilla, jolla ei ole hallituksen jäsentä tai varajäsentä, mutta käytäntönä ollut jo kaksi hallituskautta, että jokaisella jäsenkunnalla oikeus nimetä asiantuntijaedustaja
- 19) 17 §: hallituksen tehtävälista on päivitetty yhteneväisemmäksi uudemman hallintosäännössä olevan tehtävälistan kanssa
- 20) Erillinen pykälä "kokoontuminen ja esittely" poistettu
- 21) 18 § vuosikertomuksen antamisesta poistettu
 - a. toimintakertomus ja tilinpäätös lakisääteiset
- 22) Lisätty toimitusjohtajaa koskeva 18 §
- 23) 19 §: nimenkirjoittamisoikeus määritetään hallintosäännössä
 - a. käytännössä ollut sama kirjaus jo nyt hallintosäännössä; kuuluu hallintosääntöön, joten perussopimuksessa jatkossa vain viittaus

Luku 5 Talous

- 24) Jaettu entinen "Talous sekä hallinnon ja talouden tarkastus" omiksi luvuikseen
- 25) Peruspääoma koskeva 20 § siirretty tänne 1 luvusta
 - a. lisätty: "Uuden jäsenkunnan liittyessä kuntayhtymään se on velvollinen maksamaan peruspääomaosuuden, jonka suuruus on liittyvän jäsenkunnan asukasluvun suhde kuntayhtymän kaikkien jäsenkuntien yhteenlaskettuihin asukaslukuihin. Peruspääomaosuutta määritettäessä asukaslukuina käytetään liittymishetkeä edeltävän vuodenvaihteen tilastokeskuksen virallisia asukaslukuja. Uuden jäsenkunnan tulee maksaa peruspääomaosuutensa liittymisen yhteydessä."
- 26) 22 § Taloussuunnitelma-pykälän nimi muutettu Toiminta- ja taloussuunnitelmaksi
 - a. muutettu lausuntoaikatauluja: 15.6. -> 1.6. ja 31.8. -> 10.9.
- 27) Lisätty 23 § Talouden ja toiminnan seurantajärjestelmä sekä raportointi jäsenkunnille
 - a. kuntalain 56 §:n 1 momentin kohdan 11 mukaisesti oltava perussopimuksessa
- 28) Lisätty 24 § Tilikauden yli- ja alijäämäkäsittely
 - a. Tilinpäätöstä käsitellessään yhtymäkokous voi päättää, että tilikauden ylijäämä tai osa siitä palautetaan jäsenkunnille niiden jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa.

29) Lisätty 25 § Alijäämän kattaminen

- a. kuntalain 56 §n 1 momentin kohdan 10 mukaisesti oltava perussopimuksessa

30) Poistettu "Tilinpäätöksen allekirjoittavat hallituksen jäsenet, kuntayhtymän toimitusjohtaja ja talousjohtaja"

- a. nykyaikaistettu terminologiaa

31) Pykälä siirretty lukuihin 6 ja 7

32) Poistettu 28 § "Tarkempien määräysten antaminen" turhana

Luku 6 Toiminnan ja investointien rahoitus

33) Omaksi luvukseen entisestä "Talous sekä hallinnon ja talouden tarkastus" -luvusta

34) Muutokset: 27 § Toiminnan rahoitus sekä lipputulot kulujen jakaminen

- a. lisätty "Siltä osin kuin tehtävän hoidosta perittävät maksut ja muut tuotot eivät riitä kattamaan kuluja, maksavat jäsenkunnat kuntayhtymälle talous- ja toimintasuunnitelman mukaisesti kuntaosuutta, jolla katetaan kullekin jäsenkunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotus. Mikäli talous- ja toimintasuunnitelman mukainen kuntaosuus ei riitä kattamaan jäsenkunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotusta, kattaa jäsenkunta tämän kuntakohtaisen kuntaosuuden alijäämän kuntien ja HSL:n yhdessä sopimassa aikataulussa. Mikäli jäsenkunta maksaa talous- ja toimintasuunnitelman mukaista kuntaosuutta sille kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotusta enemmän, on jäsenkunta oikeutettu saamaan tämän kuntakohtaisen kuntaosuuden ylijäämän hyväkseen alempina kuntaosuusmaksuina jäsenkuntien ja HSL:n yhdessä sopimassa aikataulussa."
- b. korvattu lipputulo-kappaleen alla oleva lause "Henkilökohtaiset arvo- ja kausiliput kohdistetaan matkakorttijärjestelmän tietojen mukaan, muut liput joko suoraan ao. kunnalle tai henkilökohtaisten lippujen suhteessa soveltaen." lauseella "Lipputulot kohdistetaan kunnille järjestelmistä saatavan kuntalaisuustiedon ja lippulajin perusteella. Ne lipputulot, joita ei voida kohdistaa suoraan kunnille, kohdistetaan henkilökohtaisten lippujen suhteessa soveltaen".
- c. muutettu tummennettu teksti: " Kustannusten jaossa käytettävä kysyntätieto (nousut ja matkustuskilometrit liikennemuodoittain ja kunnittain) perustuu **HSL:n keräämiin myynti- ja asiakastietoihin** (ennen: matkakorttijärjestelmän keräämiin tietoihin) tai muihin vastaaviin, luotettavista lähteistä kerättyihin tietoihin"
- d. lisätty tummennettu teksti: " Suunnitelmassa otetaan huomioon mm. suunnitelmakauden merkittävien joukkoliikennehankkeiden arvioitu toteutuminen ja niiden sekä aluekehityksen myötä muuttuvat matkustajamäärät."

Luku 7 Hallinnon ja talouden tarkastus

35) Siirretty tarkastuslautakuntaa ja hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat omaksi luvukseen 7. Sanamuotoihin teknisiä päivityksiä, kun poistettu maininta johtosäännöistä

36) Lisätty 32 § sisäisen tarkastuksen toiminnosta

Luku 8 Purkaminen ja loppuselvitys

- 37) Lisätty omaksi luvukseen (ennen luvussa Muut säännökset)
- 38) Lisätty maininnat loppuselvityksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden käsittelystä purkautumisen yhteydessä
 - a. kuntalain 56 §:n 1 momentin kohdan 9 mukaisesti oltava perussopimuksessa

Luku 9 Voimaantulo

- 39) Lisätty omaksi luvukseen (ennen luvussa Muut säännökset)

Poistettut luvut

- 40) Poistettu Päätöksenteko-luku ja siirretty oleellinen sisältö muihin lukuihin
 - a. esim. päätöksenteko yhtymäkokouksessa suhteellisilla äänimäärillä ja niiden enemmistöllä
 - b. hallituksen päätöksenteon osalta asiat ovat kuntalain pykälissä 104 (äänestys) ja 105 (vaali)
- 41) Poistettu Muut säännökset -luku ja siirretty sisältö muihin lukuihin

HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE -KUNTAYHTYMÄ SAMKOMMUNEN HELSINGFORSREGIONENS TRAFIK

PERUSSOPIMUS

1. LUKU

JÄSENKUNNAT JA TEHTÄVÄT

1 §

Nimi ja kotipaikka

Kuntayhtymän nimi on Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, ruotsiksi Samkommunen Helsingforsregionens trafik.

Kuntayhtymän suomenkielinen lyhenne on HSL ja ruotsinkielinen lyhenne on HRT.

Kuntayhtymä on kaksikielinen.

Kuntayhtymän kotipaikka on Helsinki.

2 §

Tehtävät ja toiminta-ajatus

Kuntayhtymä on pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoa ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetun lain (829/2009) 3 §:ssä tarkoitettu kuntayhtymä.

Kuntayhtymän toimialue käsittää sen jäsenkuntien alueen, ellei muuta ole sovittu tai säädetty.

Kuntayhtymä toimii Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o: 1370/2007 ja liikennepalvelulain (320/2017) mukaisena toimivaltaisena viranomaisena ja hoitaa muut viranomaistehtävät sen mukaan kuin asiasta on erikseen säädetty. Kuntayhtymä vastaa joukkoliikenteen suunnittelusta ja järjestämisestä sekä Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisesta.

Kuntayhtymän tehtävänä on:

- suunnitella ja järjestää toimialueensa joukkoliikennekokonaisuus ja edistää sen toimintaedellytyksiä sille asetettujen strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi
- päättää toimivaltansa puitteissa toimialuettaan koskevista liikennepalvelulain mukaisista joukkoliikenteen luvista
- vastata Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisesta
- vastata toimialueensa joukkoliikenteen markkinoinnista ja matkustajainformaatiosta
- hyväksyä toimialueellaan noudatettava joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmä sekä liikenteen taksat
- vastata matkalippujen tarkastuksesta
- päättää ja hankkia toimialueensa bussi-, raitio-, pikaraitio-, metro-, lautta- ja lähijunaliikennepalvelut
- osallistua joukkoliikenteen infran kehittämis- ja ylläpitoinvestointien suunnitteluun yhdessä jäsenkuntien ja asianomaisten muiden tahojen kanssa
- vastata toimialueensa joukkoliikenteen matkustajainformaatio- ja muista tietoteknisistä järjestelmistä sen mukaan kuin siitä jäsenkuntien kanssa tarkemmin sovitaan
- huolehtia valtion toimialueen joukkoliikenteeseen osoittamien tukien, avustusten ja määrärahojen jakamisesta liikennemuodoittain
- hoitaa muutoinkin toimivaltaansa kuuluvaa joukkoliikennettä koskeva jäsenkuntien keskinäinen sekä jäsenkuntien ja muiden tahojen välinen yhteistyö
- huolehtia muista sille annetuista ja säädetyistä tehtävistä.

Kuntayhtymä voi olla osakkaana osakeyhtiöissä ja jäsenenä yhteisöissä, joiden toiminnalla edistetään kuntayhtymän tehtäväalaa.

3 §

Perustajakunnat ja jäsenkunnat

Kuntayhtymän perustajakuntia ovat Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Kerava ja Kirkkonummi.

Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat perustajakuntien lisäksi Sipoo, Siuntio ja Tuusula.

4 §

Kuntayhtymän laajeneminen

Kuntayhtymään voivat kuulua perustajakuntien ja muiden jäsenkuntien lisäksi muut Helsingin seudun kunnat: Järvenpää, Nurmijärvi, Mäntsälä, Pornainen, Hyvinkää ja Vihti. Jäsenyyden edellytykset on määritelty tämän perussopimuksen 5 §:ssä.

Kuntayhtymään voi lisäksi kuulua sellainen Helsingin seudun ulkopuolinen kunta, joka täyttää tämän perussopimuksen 5 §:n mukaiset jäsenyyden edellytykset.

Kuntayhtymän toimintaa voidaan laajentaa Helsingin seudun ulkopuolisiin kuntiin myös siten, että kuntayhtymä tekee kyseisen kunnan kanssa yhteistyösopimuksen kunnan joukkoliikenteen järjestämisestä.

5 §

Uuden jäsenkunnan ottaminen

Helsingin seutuun kuuluvalla kunnalla on oikeus liittyä kuntayhtymän jäseneksi edellyttäen, että toimialue säilyy liittymisen jälkeen toiminnallisesti tarkoituksenmukaisena ja että jäseneksi liittyvä kunta hyväksyy tämän perussopimuksen.

Kunnan, joka haluaa liittyä kuntayhtymän jäseneksi, on tehtävä siitä esitys kuntayhtymän hallitukselle. Jäsenkuntien valtuustot päättävät kuntalain (410/2015) 57 §:n mukaisesti uuden jäsenkunnan ottamisesta sekä liittymisen ajankohdasta. Yhtymäkokous päättää maksettavan peruspääoman suuruudesta ottaen huomioon, mitä tämän perussopimuksen 20 §:ssä on sanottu.

6 §

Kuntayhtymästä eroaminen

Jäsenkunnan, joka haluaa erota kuntayhtymästä, on ilmoitettava siitä kuntayhtymän hallitukselle. Jäsenyys päättyy ilmoitusta seuraavan kalenterivuoden lopussa, jollei ajankohdasta kuntayhtymän yhtymäkokouksessa yksimielisesti toisin sovita.

Kun jäsenkunta eroaa kuntayhtymästä, sille suoritetaan kuntayhtymän yhtymäkokouksen päätöksellä kunnan osuus peruspääomasta tai osa siitä. Jos muut kunnat eivät lunasta eroavan jäsenkunnan pääomaosuutta, alennetaan peruspääomaa.

Mikäli kuntayhtymän nettovarallisuus on negatiivinen, eroava jäsenkunta on velvollinen suorittamaan kuntayhtymälle kunnan osuuden negatiivisesta nettovarallisuudesta. Eroava jäsenkunta on lisäksi velvollinen maksamaan kuntayhtymälle kuntakohtaisen kuntaosuuden alijäämän, ja vastaavasti se on oikeutettu saamaan kuntayhtymältä kuntakohtaisen kuntaosuuden ylijäämän.

Korvaus peruspääomaosuudesta suoritetaan tasasuuruksina erinä enintään viiden (5) vuoden aikana eron voimaantulosta lukien.

7 § Johtamisperiaatteet

Kuntayhtymää johdetaan sen strategian, arvojen ja päämäärien mukaisesti siten, että organisaatiolla on selkeät vastuut ja toimivallat. Toimintatapa perustuu tilaaja-tuottajamalliin.

Kuntayhtymä toimii kiinteässä yhteistyössä jäsenkuntiensa ja valtionhallinnon joukkoliikenteestä vastaavien tahojen kanssa.

8 § Toimintaperiaatteet

Kuntayhtymän toiminnot on järjestettävä ja tehtävät hoidettava tuottavasti, taloudellisesti ja kustannustehokkaasti siten, että

1. toiminnan arvopohjana on asiakaslähtöisyys sekä vuorovaikutus käyttäjien ja jäsenkuntien kanssa
2. toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan
3. talous pysyy tasapainossa
4. organisaation kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta ja että vastuu valvonnan järjestämisestä on hallituksella
5. toiminnallisten, taloudellisten ja muiden riskien olemassaolo selvitetään ja niitä vältetään sekä varaudutaan vahinkoihin niin, etteivät niiden kustannukset aiheuta häiriötä kuntayhtymän toiminnalle ja rahoitukselle
6. maksuliikenne, rahoitustoiminta ja sijoitustoiminta hoidetaan tuottavasti, turvaavasti ja taloudellisesti
7. vieraan pääoman käyttöön turvaudutaan ainoastaan silloin, kun se on toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltua
8. varainkäytössä kiinnitetään huomiota siihen, että toimintoihin sitoutuu mahdollisimman vähän pääomaa.

9 § Toiminnan ja talouden suunnittelu

Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain. Yhtymäkokous hyväksyy hallituskausittain toimintaa ja sen kehittämistä ohjaavan strategian.

Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa toteutetaan strategian linjauksia ja tavoitteita. Talousarviossa määritellään vuosittaiset kuntayhtymän tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi käytettävissä olevat voimavarat. Talousarviovuosi on ensimmäinen vuosi kolmea vuotta varten laadittavasta taloussuunnitelmasta.

Lisäksi toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon kuntayhtymän vastuulle säädetty tehtävät.

3. LUKU**YHTYMÄKOKOUS****10 §****Ylin päättävä toimielin**

Kuntayhtymän ylin päättävä toimielin on yhtymäkokous.

Yhtymäkokouksia pidetään vähintään kaksi kertaa vuodessa. Kuntayhtymän tilinpäätöksestä päätetään viimeistään toukokuun loppuun mennessä pidettävässä yhtymäkokouksessa sekä talousarviosta ja suunnitelmasta viimeistään marraskuun loppuun mennessä pidettävässä yhtymäkokouksessa.

11 §**Yhtymäkokousedustajat**

Yhtymäkokouksessa on jokaisella jäsenkunnalla yksi edustaja, joka käyttää jäsenkunnan äänivaltaa.

12 §**Yhtymäkokousedustajien äänivalta ja päätöksenteko**

Yhtymäkokouksessa jäsenkuntien äänivalta jakautuu asukaslukujen suhteessa kuitenkin siten, että yhden kunnan ääniosuus voi olla enintään 50 %.

Ääniosuudet tarkistetaan uuden kuntavaalikauden alussa kuntavaalivuotta edeltävän vuoden viimeisen päivän asukaslukujen mukaisesti ja uuden jäsenkunnan liittyessä kuntayhtymään 1 momentissa mainittua periaatetta noudattaen.

13 §**Kokouskutsu ja päätösvaltaisuus**

Yhtymäkokouksen kutsuu koolle hallitus.

Yhtymäkokouksen kokouskutsu on lähetettävä, ellei erityisen painavasta syystä ole tarpeen noudattaa lyhyempää kutsuaikaa, vähintään kuukautta ennen kokousta jäsenkunnille sekä tiedoksi kuntayhtymän hallituksen jäsenille. Kokouskutsu on joka tapauksessa lähetettävä viimeistään viikkoa ennen yhtymäkokousta.

Yhtymäkokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet yhtymäkokouksen äänivaltaisista jäsenkunnista ja äänistä on edustettuina ja kutsu yhtymäkokoukseen on lähetetty jäsenkunnille edellä 1 momentissa määrätyssä ajassa.

14 §**Tehtävät**

Yhtymäkokouksen tehtäviin kuuluvat:

Kevätyhtymäkokouksessa

1. vahvistaa tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja toimintakertomuksen
2. päättää niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätöksen mukainen voitto tai tappio antaa aihetta
3. päättää peruspääoman koron määrästä ja maksamisesta
4. päättää vastuuvapauden myöntämisestä

Syysyhtymäkokouksessa

5. hyväksyä talousarvio, taloussuunnitelma ja strategia sekä sitovat tavoitteet sisältävä toimintasuunnitelma

Muut yhtymäkokouksissa käsiteltävät asiat:

6. hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jäsenten ja henkilökohtaisten varajäsenten valinta
7. tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jäsenten ja henkilökohtaisten varajäsenten valinta
8. tilintarkastusyhteisön ja tarvittaessa varatilintarkastajan valinta
9. hallintosäännön sekä keskeisten ohjeiden hyväksyminen
10. peruspääoman korottaminen tai alentaminen
11. rahoitus- ja investointiperiaatteiden hyväksyminen sekä kuntayhtymän rahoituksen, mukaan lukien lainan antaminen ja lainanotto ja niitä koskevien takaus- ja vakuusjärjestelyiden päätöksenteko
12. uuden jäsenkunnan ottaminen
13. kuntayhtymän purkaminen
14. kuntayhtymän merkittävän osan luovuttaminen tai lopettaminen sekä varallisuuden luovuttaminen
15. kuntayhtymän puolesta annettavien vakuuksien ja kuntayhtymän omaisuuteen kohdistuvien kiinnitysten hyväksyminen
16. tytäryhtiöiden tai omaan pääomaan kuuluvien rahastojen perustaminen ja purkaminen sekä näiden rahastojen säännöistä päättäminen
17. muut yhtymäkokouksessa mainitut asiat.

Yhtymäkokouksen tehtävistä säädetään lisäksi kuntalaissa ja määrätään hallintosäännössä.

4. LUKU

HALLITUS JA TOIMITUSJOHTAJA

15 §

Hallitus

Hallitus johtaa kuntayhtymää ja sen hallintoa siten kuin kuntalaissa ja muussa lainsäädännössä säädetään sekä perussopimuksessa ja hallintosäännössä määrätään.

16 §

Hallituksen kokoonpano ja äänimäärä

Hallituksen paikkajako määräytyy jäsenkuntien tämän perussopimuksen 12 §:n mukaisten ääniosuuksien suhteessa. Hallituksessa on enintään 14 jäsentä. Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Kullakin jäsenellä on kokouksessa yksi (1) ääni. Hallituksen kokoonpano on sovitettava sellaiseksi, että se vastaa jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kuntavaaleissa saamaa ääniosuutta kuntayhtymän alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

Varajäsenellä on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa edellyttäen, että hän on edustamansa kunnan ainoa edustaja hallituksen kokouksissa. Asukasluvultaan suurin kunta nimeää hallituksen puheenjohtajan.

Jäsenkunta voi nimittää hallitukseen asiantuntijaedustajan ja tämän varaedustajan. Jäsenkunnan asiantuntijaedustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa. Kuntayhtymän hallitus päättää muiden asiantuntijoiden läsnäolo- ja puheoikeudesta hallituksen kokouksissa hallintosäännön mukaisesti.

Hallituksen paikkajakoa tarkistetaan yhtymäkokouksessa ääniosuuksien muuttuessa kuntavaalikausittain.

Hallituksen toimikausi on neljä vuotta.

17 §

Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävänä on

1. valvoa kuntayhtymän etua, edustaa kuntayhtymää sekä tehdä sen puolesta sopimukset, mikäli asia ei kuulu yhtymäkokoukselle tai hallitus ei siirrä päätösvaltaa joiltakin osin viranhaltijalle
2. järjestää kuntayhtymän hallinto ja päättää toiminnan periaatteista
3. ottaa ja erottaa toimitusjohtaja ja päättää tämän palkkauksesta

4. ottaa johtavat viranhaltijat vakituiseen tai yli vuoden kestävään määräaikaiseen virkasuhteeseen sekä erottaa johtavat viranhaltijat
5. päättää liikennöintiehdoista ja liikenteen kilpailuttamisperiaatteista sekä muista ostopalveluperiaatteista
6. päättää lippujärjestelmän periaatteista, lippujen hinnoista sekä alennus- ja vapaalippujen myöntämisperusteista
7. hyväksyä rakennuksia, rakennelmia ja laitteita sekä muita hankkeita koskevat hankesuunnitelmat ja piirustukset sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
8. päättää hankinnoista ja vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista
9. päättää toimialueensa joukkoliikenteen palvelutarjonnan määrästä ja laadusta bussi-, juna-, lautta-, raitio- ja metrolinjoilla (suunnitteluohje) sekä osallistumisesta julkisyhteisöjen järjestämien kuljetuspalvelujen järjestämiseen
10. päättää hankittavasta liikenteestä ja liikennöintisopimuksista siltä osin, kuin se ei ole siirtänyt tämän kohdan mukaista toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle
11. päättää kuntayhtymän jäsenyydestä yhdistyksissä, säätiöissä ja muissa yhteisöissä
12. päättää kuntayhtymän toiminnan kannalta epätavallisista tai laajakantoisista asioista
13. päättää kuntayhtymän toimintaan oleellisesti vaikuttavista sopimuksista ja niiden muuttamisesta
14. vastata yhtymäkokouksen päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta
15. valmistella kuntayhtymän talousarvio, taloussuunnitelma ja strategia sekä sitovat tavoitteet sisältävä toimintasuunnitelma
16. päättää virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta
17. päättää toimitusjohtajaa koskevien virka- ja työehtosopimusten sekä muiden sopimusten täytäntöönpanosta
18. päättää henkilöstöpoliittisista periaatteista
19. päättää osakkeiden ja osuuskuntien osuuksien ostamisesta, myymisestä ja vaihtamisesta
20. päättää omaisuuden ostamisesta ja myymisestä sekä vuokralle ottamisesta ja antamisesta sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista

21. antaa selitys yhtymäkokouksen päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos hallitus katsoo voivansa yhtyä yhtymäkokouksen päätöksen lopputulokseen

22. päättää maksujen perusteista ja palvelujen hinnoitteluperusteista

23. päättää liikennejärjestelmäsuunnitelmasta, liikenteen strategisista suunnitelmista, joukkoliikenteen kehittämissuunnitelmasta sekä joukkoliikenteen liikennöintisuunnitelmasta

24. myöntää ja peruuttaa laissa kuntayhtymän toimivaltaan määrätty liikenteen luvat

25. päättää liikenteen järjestämisestä palvelusopimusasetuksen mukaisesti

26. päättää laissa kuntayhtymän toimivaltaan määrätyn uhkasakon asettamisesta

Hallituksen tehtävistä, päätösvallasta ja koollekutsumisesta määrätään tarkemmin hallintosäännössä. Hallituksen on ennen päätöstä kuultava kuntaa liikenteen määrästä ja laadusta, linjaston suunnittelusta, hinnoittelusta tai muussa vastaavassa tapauksessa.

18 § Toimitusjohtaja

Kuntayhtymän johtajana toimii toimitusjohtaja, joka johtaa hallituksen alaisena kuntayhtymän hallintoa, taloutta ja muuta toimintaa. Toimitusjohtajan tehtävistä määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

19 § Nimen kirjoittaminen

Oikeudesta kuntayhtymän nimen kirjoittamiseen määrätään hallintosäännössä.

5. LUKU

TALOUS

20 § Peruspääoma

Perustamisvaiheessa rahana suoritettavan peruspääoman suuruus on 5 000 000 euroa, jonka perustajakunnat ovat maksaneet perustamisen yhteydessä.

Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten rahana suoritettavaa peruspääomasijoitusta kuntayhtymään lisää se osuus Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnalle kuuluneesta omaisuudesta, joka jaetaan pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoja ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetun lain (829/2009) siirtymäsäännösten perusteella

jäsenkuntien pääomaosuuksiksi samassa suhteessa kuin jäsenkunnat vastasivat Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnasta annetun lain (1269/1996) mukaan YTV:n varoista ja veloista.

Helsingiltä, Espoolta, Vantaalta ja Kauniaisilta apportoina edellä 2 momentin mukaisesti kuntayhtymälle siirtyneen peruspääoman nettomäärä on yhteensä 3 836 461 euroa. Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen ovat jakaneet tämän peruspääoman kunkin kunnan hyväksi tuleviksi osuuksiksi asukasmäärien (vuonna 2009) suhteessa tehden asiasta keskenään erillisen tilityksen.

Peruspääoma on muodostettu vuoden 2010 aloittavaan taseeseen jäsenkuntien vuoden 2009 asukaslukujen suhteessa.

Uuden jäsenkunnan liittyessä kuntayhtymään se on velvollinen maksamaan peruspääomaosuuden, jonka suuruus on liittyvän jäsenkunnan asukasluvun suhde kuntayhtymän kaikkien jäsenkuntien yhteenlaskettuihin asukaslukuihin. Peruspääomaosuutta määritettäessä asukaslukuina käytetään liittymishetkeä edeltävän vuodenvaihteen tilastokeskuksen virallisia asukaslukuja. Uuden jäsenkunnan tulee maksaa peruspääomaosuutensa liittymisen yhteydessä.

Maksamattomalle peruspääomaosuudelle jäsenkunnan tulee maksaa vuotuista korkoa niin, että korkokanta on 12 kuukauden euribor. Peruspääoma- ja jäsenosuudet vahvistaa yhtymäkokous.

Yhtymäkokouksen päätöksellä peruspääomaa voidaan korottaa tai alentaa. Peruspääomaa voidaan korottaa seuraavissa tapauksissa:

- a) uuden jäsenkunnan liittyessä kuntayhtymään
- b) investointimenon rahoittamiseksi jäsenkuntien yhteneväisillä peruspääoman sijoituksilla
- c) siirrolla muusta omasta pääomasta
- d) kun tapahtuu selvä muutos jäsenkunnan tai -kuntien asukasluvussa verrattuna muihin jäsenkuntiin.

Peruspääomalle voidaan yhtymäkokouksen erillisellä päätöksellä maksaa vuosittaista korkoa.

Kuntayhtymässä on pidettävä rekisteriä jäsen- ja pääomaosuuksista.

21 §

Jäsenkuntien osuudet varoista ja vastuu veloista

Jäsenkuntien osuudet kuntayhtymän varoista sekä vastuut veloista määräytyvät jäsenkuntien peruspääomaosuuksien suhteessa tämän perussopimuksen 28 § huomioiden.

22 §

Toiminta- ja taloussuunnitelma

Kuntayhtymällä on oltava toiminta- ja taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle toimintavuodelle. Toiminta- ja taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain.

Hallitus laatii luonnoksen toiminta- ja taloussuunnitelmaksi. Luonnoksesta on pyydetty jäsenkuntien lausunnot, jotka on liitettävä yhtymäkokoukselle annettavaan ehdotukseen. Luonnos toiminta- ja taloussuunnitelmaksi tulee toimittaa lausunnon jäsenkunnille viimeistään 1. kesäkuuta yhdessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvioesityksen kanssa. Lausuntopyyntöön keskeiset kohdat tulee esitellä jäsenkunnille vuosittain viimeistään kesäkuun alussa. Luonnoksen tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat. Jäsenkuntien on annettava lausuntonsa viimeistään 10. syyskuuta.

Hyväksytty talousarvion sisältävä toiminta- ja taloussuunnitelma tulee toimittaa jäsenkunnille joulukuun 15. päivään mennessä.

23 §

Talouden ja toiminnan seuranta- ja raportointi jäsenkunnille

Kuntayhtymällä on talouden ja toiminnan ajantasainen seuranta- ja raportointijärjestelmä, jolla todennetaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen tai niistä poikkeaminen.

Hallitus raportoi säännöllisesti jäsenkuntien asettaman aikataulun mukaisesti toiminnan ja talouden toteutumisesta jäsenkunnille. Kuntayhtymä sopii jäsenkuntien kanssa muun raportoinnin toteuttamisesta erikseen.

24 §

Tilikauden yli- ja alijäämäkäsittely

Tilinpäätöstä käsitellessään yhtymäkokous voi päättää, että tilikauden ylijäämä tai osa siitä palautetaan jäsenkunnille niiden jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa.

Tilikauden alijäämän kattamisessa noudatetaan kuntalain määräyksiä.

Mikäli talous- ja toimintasuunnitelman mukainen kuntaosuus ei riitä kattamaan kunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotusta, kattaa kunta tämän kuntakohtaisen kuntaosuuden alijäämän seuraavan kolmen vuoden aikana tai kuntien ja HSL:n yhdessä sopimassa muussa aikataulussa.

Mikäli kunta maksaa talous- ja toimintasuunnitelman mukaista kuntaosuutta sille kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotusta enemmän, on kunta oikeutettu saamaan tämän kuntakohtaisen kuntaosuuden ylijäämän hyväkseen alempina kuntaosuusmaksuina seuraavan kolmen vuoden aikana tai kuntien ja HSL:n yhdessä sopimassa muussa aikataulussa.

25 §

Alijäämän kattaminen

Mikäli jäsenkunnat eivät ole hyväksyneet kuntalain (410/2015) 119 § 2 momentissa tarkoitettua selvityshenkilön tekemää ehdotusta kuntayhtymän alijäämien kattamisesta kuntalain (410/2015) 57 §:ssä säädetyllä tavalla, jäsenkunnat vastaavat alijäämän kattamisesta peruspääomaosuuksien mukaisessa suhteessa.

26 §**Tilinpäätös ja tilintarkastajan kertomus**

Ennakkotiedot tilinpäätöksestä on annettava jäsenkunnille helmikuun loppuun mennessä.

Tilikauden tilinpäätös on annettava tilintarkastajien tarkastettavaksi viimeistään seuraavan vuoden maaliskuun 15. päivään mennessä. Tilintarkastajien on annettava kertomus tilikaudelta viimeistään seuraavan vuoden huhtikuun 30. päivään mennessä.

Tilinpäätös ja tilintarkastajien kertomuksessa tehtyjen muistutusten johdosta annetut selitykset ja hallituksen lausunto on toimitettava yhtymäkokoukselle viimeistään seuraavan elokuun loppuun mennessä.

6. LUKU**TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHOITTAMINEN****27 §****Toiminnan rahoitus sekä lipputulojen ja kulujen jakaminen***Yleiset periaatteet*

Kuntayhtymä rahoittaa toimintamenoja lipputuloilla, kuntien maksamilla kuntaosuuksilla, valtion avustuksilla ja muilla tuloilla.

Jäsenkunnille kohdistetaan kuntayhtymän eri tehtävistä aiheutuvat kulut palvelujen käytön mukaisesti.

Siltä osin kuin tehtävän hoidosta perittävät maksut ja muut tuotot eivät riitä kattamaan kuluja, maksavat jäsenkunnat kuntayhtymälle talous- ja toimintasuunnitelman mukaisesti kuntaosuutta, jolla katetaan kullekin jäsenkunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotus. Mikäli talous- ja toimintasuunnitelman mukainen kuntaosuus ei riitä kattamaan jäsenkunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotusta, kattaa jäsenkunta tämän kuntakohtaisen kuntaosuuden alijäämän kuntien ja HSL:n yhdessä sopimassa aikataulussa. Mikäli jäsenkunta maksaa talous- ja toimintasuunnitelman mukaista kuntaosuutta sille kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotusta enemmän, on jäsenkunta oikeutettu saamaan tämän kuntakohtaisen kuntaosuuden ylijäämän hyväkseen alempina kuntaosuusmaksuina jäsenkuntien ja HSL:n yhdessä sopimassa aikataulussa.

Korvaus niistä tehtävistä, jotka kuntayhtymä hoitaa sopimuksen perusteella, määritellään sopimuksessa, jonka perusteet hallitus hyväksyy.

Jäsenkuntien kuntayhtymän käyttöön erillisillä sopimuksilla osoittaman joukkoliikenneinfraomaisuuden käytöstä maksettavan käyttöoikeuskorvauksen laskentaperusteena käytetään infraomaisuuden tarkistettua käypää arvoa.

Joukkoliikenteen lipputulojen ja järjestämisen menojen kohdentaminen

Joukkoliikenteen lipputulojen ja joukkoliikenteen järjestämisestä aiheutuvien kulujen kohdistamisessa jäsenkunnille noudatetaan seuraavia periaatteita:

Lipputulot

Lipputulot kohdistetaan kunnille järjestelmistä saatavan kuntalaisuustiedon ja lippulajin perusteella. Ne lipputulot, joita ei voida kohdistaa suoraan kunnille, kohdistetaan henkilökohtaisten lippujen suhteessa soveltaen.

Operointikulut (liikennöintikorvaukset)

- Liikennemuodoittain matkustuskilometrien suhteessa

Tilaaajaorganisaation suunnittelu, hallinto, yms. kulut

- Liikennemuodoittain nousujen suhteessa

Infrakulut

- Liikennemuodoittain nousujen suhteessa

Infrakulut lasketaan käypien arvojen perusteella. Kuluihin sisältyvät 50 % pääoman poistoista ja koroista sekä täysimääräisesti infran hallinto- ja ylläpitokulut. Infran hallinto- ja ylläpitokuluista neuvotellaan kuntayhtymän ja jäsenkuntien kesken vuosittain.

Jäsenkuntien uusien joukkoliikenneinvestointien osalta otetaan huomioon myös rakennusaikaiset korot. Määriteltäessä jäsenkuntien vanhojen joukkoliikenneinvestointien käypää arvoa ei rakennusaikaisia korkoja kuitenkaan jälkikäteen oteta huomioon.

Vantaan kehärata ja muut tulevat kaupunkiratahankkeet sisällytetään infrakustannuksiin, mutta ei vanhojen kaupunkiratojen kustannuksia.

Kustannusten jaossa käytettävä kysyntätieto (nousut ja matkustuskilometrit liikennemuodoittain ja kunnittain) perustuu HSL:n keräämiin myynti- ja asiakastietoihin tai muihin vastaaviin, luotettavista lähteistä kerättyihin tietoihin. Kuntayhtymän hallitus liittää vuosittain jäsenkunnille tämän perussopimuksen 22 §:n mukaisesti lähetettävän toiminta- ja taloussuunnitelman lausuntopyyntöön alustavan suunnitelman kysyntätietojen tarkistamisesta. Suunnitelmassa esitetään tarkistuksen ajoittuminen ja tietolähteet, joihin tarkistus perustuu. Suunnitelmassa otetaan huomioon mm. suunnitelmakauden merkittävien joukkoliikennehankkeiden arvioitu toteutuminen ja niiden sekä aluekehityksen myötä muuttuvat matkustajamäärät. Jäsenkuntien lausunnot saatuaan kuntayhtymän hallitus päättää lippulajitutkimusten järjestämisestä ja ajankohdista.

Kuntayhtymän hallitus päättää edellä selostettujen periaatteiden mukaisesti yksityiskohtaiset laskentaperiaatteet järjestämänsä joukkoliikenteen lipputulojen ja menojen kohdentamisesta jäsenkunnille.

28 §

Investointien pääomarahoitus

Kuntayhtymä voi hankkia pääomarahoitusta investointimenoihin valtionosuutena, jäsenkuntien oman pääomanehtoisena sijoituksena tai lainana jäsenkunnilta tai rahoituslaitoksilta.

Uudis- ja laajennusinvestointien rahoituksesta on sovittava erikseen jäsenkuntien kanssa.

29 § Suunnitelmapoistot

Suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteet hyväksyy yhtymäkokous.

7. LUKU

HALLINNON JA TALouden TARKASTUS

30 § Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnassa on yhtymäkokouksen valitsevat puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä ja kokousmenettelystä säädetään kuntalaissa ja määrätään hallintosäännössä.

31 § Hallinnon ja talouden tarkastus

Hallinnon ja talouden tarkastamisessa noudatetaan, mitä siitä säädetään kuntalaissa ja määrätään hallintosäännössä.

32 § Sisäinen tarkastus

Kuntayhtymällä on sisäisen tarkastuksen toiminto. Sisäisen tarkastuksen toiminnasta määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

8. LUKU

PURKAMINEN JA LOPPUSelvITYS

33 § Purkaminen ja loppuselvitys

Kuntayhtymän purkamisesta päättävät jäsenkuntien valtuustot.

Kuntayhtymän purkautuessa hallituksen on huolehdittava loppuselvityksestä, elleivät jäsenkunnat sovi muusta järjestelystä.

Kuntayhtymän varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenkunnille peruspääomaosuuksien suhteessa. Jos kustannusten ja velkojen suorittamiseen sekä sitoumusten täyttämiseen tarvittava määrä on varoja suurempi, jäsenkunnat ovat velvollisia suorittamaan erotuksen edellä mainittujen osuuksien suhteessa.

Jäsenkuntien valtuustot hyväksyvät loppuselvityksen. Viimeinen tilinpäätös ja vastuuvapaus käsitellään jäsenkuntien valtuustoissa.

9. LUKU

VOIMAANTULO

34 §

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä perussopimus tulee voimaan 1.5.2026. Perussopimus kumoaa voimaan tullessaan 1.1.2018 voimaan tulleen perussopimuksen.

Ennen tämän perussopimuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HELSINGIN KAUPUNKI

ESPOON KAUPUNKI

VANTAAN KAUPUNKI

KAUNIAISTEN KAUPUNKI

KERAVAN KAUPUNKI

KIRKKONUMMEN KUNTA

SIPOON KUNTA

SIUNTION KUNTA

TUUSULAN KUNTA

PERUSSOPIMUSMUUTOS

Vertailu vanha vs. uusi: **lihavointi** = muutos, tarkennus
kursiivi = sama sisältö, eri kohta

1. LUKU YLEISTÄ	1. LUKU JÄSENKUNNAT JA TEHTÄVÄT
1 § Kuntayhtymän perustaminen ja jäsenkunnat Kuntayhtymä on pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoa ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetun lain (829/2009) 3 §:ssä tarkoitettu kuntayhtymä. Kuntayhtymä on kaksikielinen. Kuntayhtymän perustajakuntia ovat Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Kerava ja Kirkkonummi. Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Sipoo, Siuntio ja Tuusula. Kuntayhtymän nimi on Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, ruotsiksi Samkommunen Helsingforsregionens trafik ja kotipaikka Helsinki. Kuntayhtymä käyttää toiminnassaan suomenkielistä lyhennettä HSL ja ruotsinkielistä lyhennettä HRT. 2 § Toimialue ja tehtävät Kuntayhtymän toimialue käsittää sen jäsenkuntien alueen, ellei muuta ole sovittu tai säädetty. Kuntayhtymä toimii Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o: 1370/2007 ja joukkoliikennelain (869/2009) mukaisena toimivaltaisena viranomaisena ja hoitaa muut viranomaistehtävät sen mukaan kuin asiasta on erikseen säädetty. Kuntayhtymä vastaa joukkoliikenteen suunnittelusta ja järjestämisestä sekä Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisesta. Kuntayhtymän tehtävänä on: - suunnitella ja järjestää toimialueensa joukkoliikennekokonaisuus ja edistää sen toimintaedellytyksiä - päättää toimivaltansa puitteissa toimialuettaan koskevista joukkoliikennelain mukaisista joukkoliikenteen luvista - vastata Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisesta - vastata toimialueensa joukkoliikenteen markkinoinnista ja matkustajainformaatiosta - hyväksyä toimialueellaan noudatettava joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmä sekä liikenteen taksat - vastata matkalippujen tarkastuksesta - päättää ja hankkia toimialueensa bussi-, raitiovaunu-, metro-, lautta- ja lähijunaliikennepalvelut - osallistua joukkoliikenteen infran kehittämis- ja ylläpitoinvestointien suunnitteluun yhdessä kuntien ja asianomaisten muiden tahojen kanssa - vastata toimialueensa joukkoliikenteen matkustajainformaatio- ja muista tietoteknisistä järjestelmistä sen mukaan kuin siitä kuntien kanssa tarkemmin sovitaan - huolehtia valtion toimialueen joukkoliikenteeseen osoittamien tukien, avustusten ja määrärahojen jakamisesta liikennemuodoittain	1 § Nimi ja kotipaikka <i>Kuntayhtymän nimi on Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, ruotsiksi Samkommunen Helsingforsregionens trafik.</i> <i>Kuntayhtymän suomenkielinen lyhenne on HSL ja ruotsinkielinen lyhenne on HRT.</i> <i>Kuntayhtymä on kaksikielinen.</i> <i>Kuntayhtymän kotipaikka on Helsinki.</i> 2 § Tehtävät ja toiminta-ajatus <i>Kuntayhtymä on pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoa ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetun lain (829/2009) 3 §:ssä tarkoitettu kuntayhtymä. (ks. vanha 1 §)</i> Kuntayhtymän toimialue käsittää sen jäsenkuntien alueen, ellei muuta ole sovittu tai säädetty. Kuntayhtymä toimii Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o: 1370/2007 ja liikennepalvelulain (320/2017) mukaisena toimivaltaisena viranomaisena ja hoitaa muut viranomaistehtävät sen mukaan kuin asiasta on erikseen säädetty. Kuntayhtymä vastaa joukkoliikenteen suunnittelusta ja järjestämisestä sekä Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisesta. Kuntayhtymän tehtävänä on: - suunnitella ja järjestää toimialueensa joukkoliikennekokonaisuus ja edistää sen toimintaedellytyksiä sille asetettujen strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi - päättää toimivaltansa puitteissa toimialuettaan koskevista liikennepalvelulain mukaisista joukkoliikenteen luvista - vastata Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisesta - vastata toimialueensa joukkoliikenteen markkinoinnista ja matkustajainformaatiosta - hyväksyä toimialueellaan noudatettava joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmä sekä liikenteen taksat - vastata matkalippujen tarkastuksesta - päättää ja hankkia toimialueensa bussi-, raitio-, pikaraitio-, metro-, lautta- ja lähijunaliikennepalvelut - osallistua joukkoliikenteen infran kehittämis- ja ylläpitoinvestointien suunnitteluun yhdessä jäsenkuntien ja asianomaisten muiden tahojen kanssa - vastata toimialueensa joukkoliikenteen matkustajainformaatio- ja muista tietoteknisistä järjestelmistä sen mukaan kuin siitä jäsenkuntien kanssa tarkemmin sovitaan

- hoitaa muutoinkin toimivaltaansa kuuluvaa joukkoliikennettä koskeva jäsenkuntien keskinäinen sekä jäsenkuntien ja muiden tahojen välinen yhteistyö sekä - huolehtia muista viranomaiselle säädetystä tehtävistä. 3 § Tehtävien toteuttaminen Kuntayhtymän ylintä päätäntävaltaa käyttää yhtymäkokous. Hallituksen päätäntävallasta määrätään tämän sopimuksen 16 §:ssä. Kuntayhtymän muusta hallinnosta määrätään hallintosäännössä ja muissa ohje- ja johtosäännöissä. 4 § Kuntayhtymän laajeneminen Kuntayhtymään voivat kuulua perustajakuntien lisäksi muut Helsingin seudun kunnat: Järvenpää, Nurmijärvi, Mäntsälä, Pornainen, Hyvinkää ja Vihti. Jäsenyyden edellytykset on määritelty 5 §:ssä. Kuntayhtymään voi lisäksi kuulua sellainen Helsingin seudun ulkopuolinen kunta, joka täyttää 5 §:n mukaiset jäsenyyden edellytykset. Kuntayhtymän toimintaa voidaan laajentaa Helsingin seudun ulkopuolisiin kuntiin myös siten, että kuntayhtymä tekee ao. kunnan kanssa yhteistyösopimuksen kunnan joukkoliikenteen järjestämisestä. 5 § Uuden jäsenkunnan ottaminen Helsingin seutuun kuuluvalla kunnalla on oikeus liittyä kuntayhtymän jäseneksi edellyttäen, että toimialue säilyy liittymisen jälkeen toiminnallisesti tarkoituksenmukaisena ja että jäseneksi liittyvä kunta hyväksyy tämän perussopimuksen. Kunnan, joka haluaa liittyä kuntayhtymän jäseneksi, on tehtävä siitä esitys kuntayhtymän hallitukselle. Jäsenkuntien valtuustot päättävät uuden jäsenkunnan ottamisesta kuntalain 79 §:n mukaisesti ja liittymisen ajankohdasta. Yhtymäkokous päättää maksettavan peruspääoman suuruudesta ottaen huomioon, mitä 6 §:ssä on sanottu. 6 § Peruspääoma Perustamisvaiheessa rahana suoritettavan peruspääoman suuruus on 5 000 000 euroa, jonka perustajajäsenet maksavat. Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten rahana suoritettavaa peruspääomasijoitusta kuntayhtymään lisää se osuus Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnalle kuuluneesta omaisuudesta, joka jaetaan 1 §:ssä tarkoitetun lain siirtymäsäännösten perusteella jäsenkuntien pääomaosuuksiksi samassa suhteessa kuin jäsenkunnat vastasivat YTV-lain mukaan YTV:n varoista ja veloista. Helsingiltä, Espoolta, Vantaalta ja Kauniaisilta apportoineina edellä 2 momentin mukaisesti kuntayhtymälle siirtyvän peruspääoman nettomäärä on yhteensä 3 836 461 euroa. Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen jakavat tämän peruspääoman kunkin	- huolehtia valtion toimialueen joukkoliikenteeseen osoittamien tukien, avustusten ja määrärahojen jakamisesta liikennemuodoittain - hoitaa muutoinkin toimivaltaansa kuuluvaa joukkoliikennettä koskeva jäsenkuntien keskinäinen sekä jäsenkuntien ja muiden tahojen välinen yhteistyö sekä - huolehtia muista sille annetuista ja säädetystä tehtävistä. Kuntayhtymä voi olla osakkaana osakeyhtiöissä ja jäsenenä yhteisöissä, joiden toiminnalla edistetään kuntayhtymän tehtävää. 3 § Perustajakunnat ja jäsenkunnat <i>Kuntayhtymän perustajakuntia ovat Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Kerava ja Kirkkonummi.</i> <i>Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat perustajakuntien lisäksi Sipoo, Siuntio ja Tuusula.</i> <i>(ks. vanha 1 §)</i> 4 § Kuntayhtymän laajeneminen Kuntayhtymään voivat kuulua perustajakuntien ja muiden jäsenkuntien lisäksi muut Helsingin seudun kunnat: Järvenpää, Nurmijärvi, Mäntsälä, Pornainen, Hyvinkää ja Vihti. Jäsenyyden edellytykset on määritelty tämän perussopimuksen 5 §:ssä. Kuntayhtymään voi lisäksi kuulua sellainen Helsingin seudun ulkopuolinen kunta, joka täyttää tämän perussopimuksen 5 §:n mukaiset jäsenyyden edellytykset. Kuntayhtymän toimintaa voidaan laajentaa Helsingin seudun ulkopuolisiin kuntiin myös siten, että kuntayhtymä tekee kyseisen kunnan kanssa yhteistyösopimuksen kunnan joukkoliikenteen järjestämisestä. 5 § Uuden jäsenkunnan ottaminen Helsingin seutuun kuuluvalla kunnalla on oikeus liittyä kuntayhtymän jäseneksi edellyttäen, että toimialue säilyy liittymisen jälkeen toiminnallisesti tarkoituksenmukaisena ja että jäseneksi liittyvä kunta hyväksyy tämän perussopimuksen. Kunnan, joka haluaa liittyä kuntayhtymän jäseneksi, on tehtävä siitä esitys kuntayhtymän hallitukselle. Jäsenkuntien valtuustot päättävät kuntalain (410/2015) 57 §:n mukaisesti uuden jäsenkunnan ottamisesta sekä liittymisen ajankohdasta. Yhtymäkokous päättää maksettavan peruspääoman suuruudesta ottaen huomioon, mitä tämän perussopimuksen 20 §:ssä on sanottu. 6 § <i>Kuntayhtymästä eroaminen (ks vanha 30 §)</i> <i>Jäsenkunnan, joka haluaa erota kuntayhtymästä, on ilmoitettava siitä kuntayhtymän hallitukselle. Jäsenyys päättyy ilmoitusta seuraavan kalenterivuoden lopussa, jollei ajankohdasta kuntayhtymän yhtymäkokouksessa yksimielisesti toisin sovita.</i> <i>Kun jäsenkunta eroaa kuntayhtymästä, sille suoritetaan kuntayhtymän yhtymäkokouksen päätöksellä kunnan osuus peruspääomasta tai osa siitä. Jos muut kunnat eivät lunasta eroavan jäsenkunnan pääomaosuutta, alennetaan peruspääomaa.</i>
---	--

kunnan hyväksi tuleviksi osuuksiksi asukasmäärien (vuonna 2009) suhteessa tekemällä asiasta keskenään erillisen tilityksen. Peruspääoma on muodostettu vuoden 2010 aloittavaan taseeseen jäsenkuntien vuoden 2009 asukaslukujen suhteessa. Uuden jäsenkunnan tulee maksaa peruspääomaosuutensa liittymisen yhteydessä. Maksamattomalle peruspääomaosuudelle jäsenkunnan tulee maksaa vuotuista korkoa niin, että korkokanta on 12 kuukauden euribor. Peruspääoma- ja jäsenosuudet vahvistaa yhtymäkokous. Yhtymäkokouksen päätöksellä peruspääomaa voidaan korottaa tai alentaa. Peruspääomaa voidaan korottaa seuraavissa tapauksissa: - Kuntayhtymään liittyy uusi jäsenkunta - Investointimenon rahoittamiseksi jäsenkuntien yhteneväisillä peruspääoman sijoituksilla - Siirrolla muusta omasta pääomasta - Selvä muutos jäsenkunnan/-kuntien asukasluvussa verrattuna muihin jäsenkuntiin. Peruspääomalle maksetaan vuosittaista korkoa, jonka suuruudesta päättää yhtymäkokous. Kuntayhtymässä on pidettävä rekisteriä jäsen- ja pääomaosuuksista. 7 § Jäsenkuntien osuudet varoista ja vastuu veloista Jäsenkuntien osuudet kuntayhtymän varoista sekä vastuut veloista määräytyvät jäsenkuntien peruspääomaosuuksien suhteessa 27 § huomioiden. 2. LUKU JOHTAMIS- JA TOIMINTAPERIAATTEET 8 § Johtamisperiaatteet Kuntayhtymää johdetaan hyväksytyn strategian, sen arvojen ja päämäärien mukaisesti siten, että organisaatiolla on selkeät vastuut ja toimivallat. Toimintatapa perustuu tilaaja-tuottajamalliin. Kuntayhtymä on kiinteässä yhteistyössä jäsenkuntiensa ja valtionhallinnon joukkoliikenteestä vastaavien tahojen kanssa. 9 § Toimintaperiaatteet Kuntayhtymän toiminnot on järjestettävä ja tehtävät hoidettava tuottavasti, taloudellisesti ja kustannustehokkaasti siten, että - toiminnan arvopohjana on asiakaslähtöisyys sekä vuorovaikutus käyttäjien ja kuntien kanssa, - toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan	Mikäli kuntayhtymän nettovarallisuus on negatiivinen, eroava jäsenkunta on velvollinen suorittamaan kuntayhtymälle kunnan osuuden negatiivisesta nettovarallisuudesta. Eroava jäsenkunta on lisäksi velvollinen maksamaan kuntayhtymälle kuntakohtaisen kuntaosuuden alijäämän, ja vastaavasti se on oikeutettu saamaan kuntayhtymältä kuntakohtaisen kuntaosuuden ylijäämän. <i>Korvaus peruspääomaosuudesta suoritetaan tasasuuruusina erinä enintään viiden (5) vuoden aikana eron voimaantulosta lukien.</i> 2. LUKU JOHTAMISMALLI 7 § Johtamisperiaatteet Kuntayhtymää johdetaan sen strategian, arvojen ja päämäärien mukaisesti siten, että organisaatiolla on selkeät vastuut ja toimivallat. Toimintatapa perustuu tilaaja-tuottajamalliin. Kuntayhtymä toimii kiinteässä yhteistyössä jäsenkuntiensa ja valtionhallinnon joukkoliikenteestä vastaavien tahojen kanssa. 8 § Toimintaperiaatteet Kuntayhtymän toiminnot on järjestettävä ja tehtävät hoidettava tuottavasti, taloudellisesti ja kustannustehokkaasti siten, että - toiminnan arvopohjana on asiakaslähtöisyys sekä vuorovaikutus käyttäjien ja jäsenkuntien kanssa, - toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan
---	--

3. talous pysyy tasapainossa 4. organisaation kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta ja että vastuu valvonnan järjestämisestä on hallituksella 5. toiminnallisten, taloudellisten ja muiden riskien olemassaolo selvitetään ja niitä vältetään sekä varaudutaan vahinkoihin niin, etteivät niiden kustannukset aiheuta häiriötä kuntayhtymän toiminnalle ja rahoitukselle 6. maksuliikenne, rahoitustoiminta ja sijoitustoiminta hoidetaan tuottavasti, turvaavasti ja taloudellisesti 7. vieraan pääoman käyttöön turvaudutaan ainoastaan silloin, kun se on toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltua sekä 8. varainkäytössä kiinnitetään huomiota siihen, että toimintoihin sitoutuu mahdollisimman vähän pääomaa. 10 § Toiminnan ja talouden suunnittelu Strategiassa määritellään kuntayhtymän visio, arvot, strategiset päämäärät ja mitattavat tavoitteet. Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain. Yhtymäkokous hyväksyy hallituskausittain toiminnan kehittämistä ohjaavan strategian. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa toteutetaan strategian linjauksia ja tavoitteita. Talousarviossa määritellään vuosittaiset kuntayhtymän tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi käytettävissä olevat voimavarat. Talousarviovuosi on ensimmäinen vuosi kolmea vuotta varten laadittavasta taloussuunnitelmasta. Lisäksi toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon kuntayhtymän vastuulle säädetty tehtävät. 3. LUKU YHTYMÄKOKOUS 11 § Yleistä Yhtymäkokouksia pidetään vähintään kaksi kertaa vuodessa. Kuntayhtymän tilinpäätöksestä päätetään viimeistään toukokuun loppuun mennessä pidettävässä yhtymäkokouksessa sekä talousarviosta ja suunnitelmasta viimeistään marraskuun loppuun mennessä pidettävässä yhtymäkokouksessa. Yhtymäkokouksessa on jokaisella jäsenkunnalla yksi edustaja, joka käyttää jäsenkunnan äänivaltaa. 12 § Äänivalta Yhtymäkokouksessa jäsenkuntien äänivalta jakautuu asukaslukujen suhteessa kuitenkin siten, että yhden kunnan ääniosuus voi olla enintään 50 %. Ääniosuudet tarkistetaan uuden kunnallisvaalikauden alussa kunnallisvaalivuotta edeltävän vuoden viimeisen päivän asukaslukujen mukaisesti ja uuden jäsenkunnan liittyessä kuntayhtymään 1 momentissa mainittua periaatetta noudattaen. 13 § Kokouskutsu ja päätösvaltaisuus Yhtymäkokouksen kokouskutsu on lähetettävä, ellei erityisestä syystä ole tarpeen noudattaa lyhyempää kutsuaikaa, vähintään	3. talous pysyy tasapainossa 4. organisaation kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta ja että vastuu valvonnan järjestämisestä on hallituksella 5. toiminnallisten, taloudellisten ja muiden riskien olemassaolo selvitetään ja niitä vältetään sekä varaudutaan vahinkoihin niin, etteivät niiden kustannukset aiheuta häiriötä kuntayhtymän toiminnalle ja rahoitukselle 6. maksuliikenne, rahoitustoiminta ja sijoitustoiminta hoidetaan tuottavasti, turvaavasti ja taloudellisesti 7. vieraan pääoman käyttöön turvaudutaan ainoastaan silloin, kun se on toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltua sekä 8. varainkäytössä kiinnitetään huomiota siihen, että toimintoihin sitoutuu mahdollisimman vähän pääomaa. 9 § Toiminnan ja talouden suunnittelu Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain. Yhtymäkokous hyväksyy hallituskausittain toimintaa ja sen kehittämistä ohjaavan strategian. Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa toteutetaan strategian linjauksia ja tavoitteita. Talousarviossa määritellään vuosittaiset kuntayhtymän tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi käytettävissä olevat voimavarat. Talousarviovuosi on ensimmäinen vuosi kolmea vuotta varten laadittavasta taloussuunnitelmasta. Lisäksi toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon kuntayhtymän vastuulle säädetty tehtävät. 3. LUKU YHTYMÄKOKOUS 10 § Ylin päättävä toimielin Kuntayhtymän ylin päättävä toimielin on yhtymäkokous. Yhtymäkokouksia pidetään vähintään kaksi kertaa vuodessa. Kuntayhtymän tilinpäätöksestä päätetään viimeistään toukokuun loppuun mennessä pidettävässä yhtymäkokouksessa sekä talousarviosta ja suunnitelmasta viimeistään marraskuun loppuun mennessä pidettävässä yhtymäkokouksessa. 11 § Yhtymäkokousedustajat Yhtymäkokouksessa on jokaisella jäsenkunnalla yksi edustaja, joka käyttää jäsenkunnan äänivaltaa. 12 § Yhtymäkokousedustajien äänivalta ja päätöksenteko Yhtymäkokouksessa jäsenkuntien äänivalta jakautuu asukaslukujen suhteessa kuitenkin siten, että yhden kunnan ääniosuus voi olla enintään 50 %. Ääniosuudet tarkistetaan uuden kuntavaalikauden alussa kuntavaalivuotta edeltävän vuoden viimeisen päivän asukaslukujen mukaisesti ja uuden jäsenkunnan liittyessä kuntayhtymään 1 momentissa mainittua periaatetta noudattaen. 13 § Kokouskutsu ja päätösvaltaisuus Yhtymäkokouksen kutsuu koolle hallitus.
---	--

kuukautta ennen kokousta jäsenkunnille sekä tiedoksi kuntayhtymän hallituksen jäsenille. Yhtymäkokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet yhtymäkokouksen äänivaltaisista jäsenkunnista ja äänistä on edustettuina ja tieto yhtymäkokouksesta on lähetetty jäsenkunnille edellä 1 momentissa määrättyssä ajassa kuitenkin vähintään yhtä viikkoa ennen yhtymäkokousta. 14 § Tehtävät Yhtymäkokouksen tehtäviin kuuluvat: Kevätyhtymäkokouksessa 1. tilinpäätöksen, joka käsittää tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja toimintakertomuksen vahvistaminen 2. toimenpiteistä, joihin tilinpäätöksen mukainen voitto tai tappio antaa aihetta päättäminen 3. peruspääoman koron määrästä ja maksamisesta päättäminen 4. vastuuvapauden myöntämisestä päättäminen Syysyhtymäkokouksessa 5. talousarvion, taloussuunnitelman ja strategian sekä sitovat tavoitteet sisältävän toimintasuunnitelman hyväksyminen Muut yhtymäkokouksissa käsiteltävät asiat 6. hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jäsenten ja henkilökohtaisten varajäsenten valinta 7. tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jäsenten ja henkilökohtaisten varajäsenten valinta 8. tilintarkastajan (JHTT) ja tarvittaessa varatilintarkastajan (JHTT) valinta 9. rahastojen perustamisesta ja niiden säännöistä päättäminen jäsenkuntien suostumuksella 10. hallintosäännön ja muiden ohje- ja johtosääntöjen hyväksyminen 11. peruspääoman korottaminen tai alentaminen 12. rahoitus- ja investointiperiaatteiden hyväksyminen ja muuttaminen sekä kuntayhtymän rahoituksen, mukaan lukien lainan antaminen ja lainanotto ja niitä koskevien takaus- ja vakuusjärjestelyiden päätöksenteko 13. valtionosuuksien kohdentaminen 14. uuden jäsenkunnan ottaminen 15. kuntayhtymän purkaminen 16. kuntayhtymän merkittävän osan luovuttaminen tai lopettaminen sekä varallisuuden luovuttaminen	Yhtymäkokouksen kokouskutsu on lähetettävä, ellei erityisen painavasta syystä ole tarpeen noudattaa lyhyempää kutsuaikaa, vähintään kuukautta ennen kokousta jäsenkunnille sekä tiedoksi kuntayhtymän hallituksen jäsenille. Kokouskutsu on joka tapauksessa lähetettävä viimeistään <i>viikkoa ennen yhtymäkokousta</i>. Yhtymäkokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet yhtymäkokouksen äänivaltaisista jäsenkunnista ja äänistä on edustettuina ja kutsu yhtymäkokoukseen on lähetetty jäsenkunnille edellä 1 momentissa määrättyssä ajassa. 14 § Tehtävät Yhtymäkokouksen tehtäviin kuuluvat: Kevätyhtymäkokouksessa 1. vahvistaa tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja toimintakertomuksen 2. päätää niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätöksen mukainen voitto tai tappio antaa aihetta 3. päätää peruspääoman koron määrästä ja maksamisesta 4. päätää vastuuvapauden myöntämisestä Syysyhtymäkokouksessa 5. hyväksyä talousarvio, taloussuunnitelma ja strategia sekä sitovat tavoitteet sisältävä toimintasuunnitelma Muut yhtymäkokouksissa käsiteltävät asiat 6. hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jäsenten ja henkilökohtaisten varajäsenten valinta 7. tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jäsenten ja henkilökohtaisten varajäsenten valinta 8. tilintarkastusyhteisön ja tarvittaessa varatilintarkastajan valinta <i>(vanha 9. siirtyy alemmas tässä pykälässä)</i> 9. hallintosäännön sekä keskeisten ohjeiden hyväksyminen 10. peruspääoman korottaminen tai alentaminen 11. rahoitus- ja investointiperiaatteiden hyväksyminen sekä kuntayhtymän rahoitusta, mukaan lukien lainan antamista ja lainanottoa ja niitä koskevia takaus- ja vakuusjärjestelyitä, koskeva päätöksenteko 12. uuden jäsenkunnan ottaminen 13. kuntayhtymän purkaminen 14. kuntayhtymän merkittävän osan luovuttaminen tai lopettaminen sekä varallisuuden luovuttaminen 15. kuntayhtymän puolesta annettavien vakuuksien ja kuntayhtymän omaisuuteen kohdistuvien kiinnitysten hyväksyminen
--	--

17. kuntayhtymän puolesta annettavien vakuuksien ja kuntayhtymän omaisuuteen kohdistuvien kiinnitysten hyväksyminen sekä 18. muut yhtymäkokouksessa mainitut asiat Yhtymäkokouksesta määrätään tarkemmin kuntalaissa ja hallintosäännössä. 4. LUKU HALLITUS 15 § Jäsenet Hallituksen paikkajako määräytyy jäsenkuntien 12 §:n mukaisten ääniosuuksien suhteessa. Hallituksessa on enintään 14 jäsentä ja näiden varajäsenet. Hallituksen kokoonpano on sovitettava sellaiseksi, että se vastaa jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kunnallisvaaleissa saamaa ääniosuutta kuntayhtymän alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Varajäsenellä on aina läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa edellyttäen, että hän on edustamansa kunnan ainoa edustaja hallituksen kokouksissa. Asukasluvultaan suurin kunta nimeää hallituksen puheenjohtajan. Jäsenkunta, joka ei ole nimittänyt hallituksen varsinaista tai varajäsentä voi nimittää hallitukseen asiantuntijaedustajan ja tämän varaedustajan. Asiantuntijaedustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa. Kuntayhtymän hallitus päättää muiden asiantuntijajäsenten läsnäolo- ja puheoikeudesta hallituksen kokouksissa hallintosäännön mukaisesti. Hallituksen paikkajakoa tarkistetaan yhtymäkokouksessa ääniosuuksien muuttuessa kunnallisvaalikausittain. Hallituksen toimikausi on neljä vuotta. 16 § Tehtävät Hallituksen tehtävänä on 1. valvoa kuntayhtymän etua, edustaa kuntayhtymää sekä tehdä sen puolesta sopimukset, mikäli asia ei kuulu yhtymäkokoukselle tai hallitus ei siirrä päätösvaltaa joiltakin osin asettamalleen muulle toimielimelle tai viranhaltijalle 2. kuntayhtymän hallinnon järjestäminen ja toiminnan periaatteista päättäminen 3. kuntayhtymän toimitusjohtajan ottaminen ja erottaminen 4. hallintosäännössä mainittujen johtavien toimihenkilöiden ottaminen ja erottaminen 5. ostopalveluperiaatteiden hyväksyminen ja muuttaminen	16. <i>tytäryhtiöiden tai omaan pääomaan kuuluvien rahastojen perustaminen ja purkaminen sekä näiden rahastojen säännöistä päättäminen</i> 17. muut yhtymäkokouksessa mainitut asiat Yhtymäkokouksen tehtävistä säädetään lisäksi kuntalaissa ja määrätään hallintosäännössä. 4. LUKU HALLITUS JA TOIMITUSJOHTAJA 15 § Hallitus Hallitus johtaa kuntayhtymää ja sen hallintoa siten kuin kuntalaissa ja muussa lainsäädännössä säädetään sekä perussopimuksessa ja hallintosäännössä määrätään. 16 § Hallituksen kokoonpano ja äänimäärä <i>Hallituksen paikkajako määräytyy jäsenkuntien tämän perussopimuksen 12 §:n mukaisten ääniosuuksien suhteessa. Hallituksessa on enintään 14 jäsentä. Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Kullakin jäsenellä on kokouksessa yksi (1) ääni. Hallituksen kokoonpano on sovitettava sellaiseksi, että se vastaa jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kuntavaaleissa saamaa ääniosuutta kuntayhtymän alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. (ks. vanha 15 §)</i> Varajäsenellä on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa edellyttäen, että hän on edustamansa kunnan ainoa edustaja hallituksen kokouksissa. Asukasluvultaan suurin kunta nimeää hallituksen puheenjohtajan. Jäsenkunta voi nimittää hallitukseen asiantuntijaedustajan ja tämän varaedustajan. Jäsenkunnan asiantuntijaedustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa. Kuntayhtymän hallitus päättää muiden asiantuntijoiden läsnäolo- ja puheoikeudesta hallituksen kokouksissa hallintosäännön mukaisesti. Hallituksen paikkajakoa tarkistetaan yhtymäkokouksessa ääniosuuksien muuttuessa kuntavaalikausittain. Hallituksen toimikausi on neljä vuotta. 17 § Hallituksen tehtävät Hallituksen tehtävänä on 1. valvoa kuntayhtymän etua, edustaa kuntayhtymää sekä tehdä sen puolesta sopimukset, mikäli asia ei kuulu yhtymäkokoukselle tai hallitus ei siirrä päätösvaltaa joiltakin osin viranhaltijalle 2. järjestää kuntayhtymän hallinto ja päättää toiminnan periaatteista 3. ottaa ja erottaa toimitusjohtaja ja päättää tämän palkkauksesta
--	---

6. taksoista ja tariffeista päättäminen, mukaan lukien alennus- ja vapaalippujen myöntämisperusteista sekä tariffimääräysten ja lippujen hintoja koskevien päätösten soveltamisesta päättäminen 7. hyväksyä yhtymäkokouksen vahvistamissa rajoissa hankkeita koskevat suunnitelmat ja piirustukset sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista 8. päättää hankinnoista, ellei kuntalaissa tai hallintosäännössä ole toisin säädetty, sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista 9. päättää liikenteen kilpailuttamisperiaatteista 10. päättää toimialueensa joukkoliikenteen palvelutarjonnan määrästä ja laadusta bussi-, juna-, lautta-, raitio- ja metrolinjoilla (suunnitteluohje) sekä osallistumisesta julkisyhteisöjen järjestämien kuljetuspalveluiden järjestämiseen 11. päättää hankittavasta liikenteestä ja liikennöintisopimuksista 12. päättää kuntayhtymän jäsenyyksistä eri yhteisöissä 13. kuntayhtymän toiminnan kannalta epätavallisten tai laajakantoisten päätösten tekeminen ja niiden muuttaminen 14. muiden kuntayhtymän toimintaan olennaisesti vaikuttavien sopimusten tekeminen ja muuttaminen sekä 15. määrätä hallintosäännössä ja muissa johtosäännöissä asettamiensa toimielinten ja viranhaltijoiden tehtävistä Hallituksen on ennen päätöstä kuultava kuntaa liikenteen määrästä ja laadusta, linjaston suunnittelusta, hinnoittelusta tai muussa vastaavassa tapauksessa. Hallituksen ja kuntayhtymän johtajan päätösvallasta määrätään tarkemmin johtosäännöissä. 17 § Kokoontuminen ja esittely Hallituksen kokoontumisesta ja esittelystä noudatetaan kuntalain ja hallintosäännön määräyksiä. 18 § Vuosikertomuksen antaminen Hallituksen on laadittava kultakin kalenterivuodelta yhtymäkokoukselle kertomus kuntayhtymän hallinnosta ja toiminnasta. 19 § Allekirjoittaminen ja tiedoksiannot Kuntayhtymän puolesta tehtävät sopimukset ja sen puolesta annettavat sitoumukset ja valtakirjat sekä muut toimituskirjat allekirjoittaa kuntayhtymän toimitusjohtaja tai tämän valtuuttama viranhaltija. Hallintosäännössä voidaan antaa tarkempia ohjeita asiakirjojen allekirjoittamisesta ja kuntayhtymän nimen kirjoittamisesta sekä tiedottamisesta.	4. ottaa johtavat viranhaltijat vakituiseen tai yli vuoden kestäväan määräaikaiseen virkasuhteeseen sekä erottaa johtavat viranhaltijat 5. päättää liikennöntiehoista ja liikenteen kilpailuttamisperiaatteista sekä muista ostopalveluperiaatteista 6. päättää lippujärjestelmän periaatteista, lippujen hinnoista sekä alennus- ja vapaalippujen myöntämisperusteista 7. hyväksyä rakennuksia, rakennelmia ja laitteita sekä muita hankkeita koskevat hankesuunnitelmat ja piirustukset sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista 8. päättää hankinnoista ja vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista 9. päättää toimialueensa joukkoliikenteen palvelutarjonnan määrästä ja laadusta bussi-, juna-, lautta-, raitio- ja metrolinjoilla (suunnitteluohje) sekä osallistumisesta julkisyhteisöjen järjestämien kuljetuspalvelujen järjestämiseen 10. päättää hankittavasta liikenteestä ja liikennöintisopimuksista siltä osin, kuin se ei ole siirtänyt tämän kohdan mukaista toimivaltaa viranhaltijalle 11. päättää kuntayhtymän jäsenyydestä yhdistyksissä, säätiöissä ja muissa yhteisöissä; 12. päättää kuntayhtymän toiminnan kannalta epätavallisista tai laajakantoisista asioista; 13. päättää kuntayhtymän toimintaan oleellisesti vaikuttavista sopimuksista ja niiden muuttamisesta; 14. vastata yhtymäkokouksen päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta; 15. valmistella kuntayhtymän talousarvio, taloussuunnitelma ja strategia sekä sitovat tavoitteet sisältävä toimintasuunnitelma; 16. päättää virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta; 17. päättää toimitusjohtajaa koskevien virka- ja työehtosopimusten sekä muiden sopimusten täytäntöönpanosta; 18. päättää henkilöstöpoliittisista periaatteista; 19. päättää osakkeiden ja osuuskuntien osuuksien ostamisesta, myymisestä ja vaihtamisesta; 20. päättää omaisuuden ostamisesta ja myymisestä sekä vuokralle ottamisesta ja antamisesta sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista; 21. antaa selitys yhtymäkokouksen päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos hallitus katsoo voivansa yhtyä yhtymäkokouksen päätöksen lopputulokseen; 22. päättää maksujen perusteista ja palvelujen hinnoitteluperusteista; 23. päättää liikennejärjestelmäsuunnitelmasta, liikenteen strategisista suunnitelmista, joukkoliikenteen kehittämissuunnitelmasta sekä joukkoliikenteen liikennöintisuunnitelmasta;
---	---

5. LUKU PÄÄTÖKSENTEKO 20 § Yhtymäkokous Päätökset yhtymäkokouksessa tehdään yksinkertaisella äänen enemmistöllä kokouksessa edustetuista äänistä, ellei kuntalaista muuta johdu. 21 § Hallitus Päätökset hallituksessa tehdään läsnä olevien jäsenten yksinkertaisella enemmistöllä. Äänen mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisee ja vaalissa arpa. 22 § Perussopimuksen noudattaminen Jäsenkunnat sitoutuvat huolehtimaan siitä, että niiden nimeämät hallituksen jäsenet ja yhtymäkokousedustajat noudattavat päätöksenteossa ja muussa toiminnassaan tätä sopimusta.	24. myöntää ja peruuttaa laissa kuntayhtymän toimivaltaan määrätty liikenteen luvat; 25. päättää liikenteen järjestämisestä palvelusopimusasetuksen mukaisesti; 26. päättää laissa kuntayhtymän toimivaltaan määrätyn uhkasakon asettamisesta. Hallituksen tehtävistä, päätösvallasta ja koollekutsumisesta määrätään tarkemmin hallintosäännössä. Hallituksen on ennen päätöstä kuultava kuntaa liikenteen määrästä ja laadusta, linjaston suunnittelusta, hinnoittelusta tai muussa vastaavassa tapauksessa. 18 § Toimitusjohtaja Kuntayhtymän johtajana toimii toimitusjohtaja, joka johtaa hallituksen alaisena kuntayhtymän hallintoa, taloutta ja muuta toimintaa. Toimitusjohtajan tehtävistä määrätään tarkemmin hallintosäännössä. 19 § Nimen kirjoittaminen Oikeudesta kuntayhtymän nimen kirjoittamiseen määrätään hallintosäännössä.
6. LUKU TALOUS SEKÄ HALLINNON JA TALOUDEN TARKASTUS 23 § Taloussuunnitelma Kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle toimintavuodelle. Taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. Hallitus laatii ehdotuksen taloussuunnitelmaksi. Hallituksen laatimasta ehdotuksesta on pyydettävä jäsenkuntien lausunnot, jotka on liitettävä yhtymäkokoukselle annettavaan ehdotukseen. Alustava taloussuunnitelma tulee toimittaa lausunnot jäsenkunnille viimeistään 15. kesäkuuta yhdessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvion kanssa. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelman sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat. Jäsenkuntien on annettava lausuntonsa viimeistään 31. elokuuta. Hyväksytty talousarvio ja taloussuunnitelma tulee toimittaa jäsenkunnille joulukuun 15. päivään mennessä. 24 § Tilinpäätös ja tilintarkastajan kertomus Ennakkotiedot tilinpäätöksestä on annettava jäsenkunnille helmikuun loppuun mennessä.	5. LUKU TALOUS 20 § <i>Peruspääoma (ks. vanha 6 §)</i> <i>Perustamisvaiheessa rahana suoritettavan peruspääoman suuruus on 5 000 000 euroa, jonka perustajakunnat ovat maksaneet perustamisen yhteydessä.</i> <i>Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten rahana suoritettavaa peruspääomasijoitusta kuntayhtymään lisää se osuus Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnalle kuuluneesta omaisuudesta, joka jaetaan pääkaupunkiseudun kuntien jätahuolto ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetun lain (829/2009) siirtymäsäännösten perusteella jäsenkuntien pääomaosuuksiksi samassa suhteessa kuin jäsenkunnat vastasivat Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnasta annetun lain (1269/1996) mukaan YTV:n varoista ja veloista.</i> <i>Helsingiltä, Espoolta, Vantaalta ja Kauniaisilta apportoineina edellä 2 momentin mukaisesti kuntayhtymälle siirtyneen peruspääoman nettomäärä on yhteensä 3 836 461 euroa. Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen ovat jakaneet tämän peruspääoman kunkin kunnan hyväksi tuleviksi osuuksiksi asukasmäärien (vuonna 2009) suhteessa tehden asiasta keskenään erillisen tilityksen.</i> <i>Peruspääoma on muodostettu vuoden 2010 aloittavaan taseeseen jäsenkuntien vuoden 2009 asukaslukujen suhteessa. Uuden jäsenkunnan liittyessä kuntayhtymään se on velvollinen maksamaan peruspääomaosuuden, jonka suuruus on liittyvän jäsenkunnan asukasluvun suhde kuntayhtymän kaikkien jäsenkuntien yhteenlaskettuihin asukaslukuihin.</i> <i>Peruspääomaosuutta määritettäessä asukaslukuina käytetään liittymishetkeä edeltävän vuodenvaihteen tilastokeskuksen virallisia asukaslukuja. Uuden jäsenkunnan tulee maksaa peruspääomaosuutensa liittymisen yhteydessä.</i>

Varainhoitovuoden tilinpäätös on annettava tilintarkastajien tarkastettavaksi viimeistään seuraavan vuoden maaliskuun 15. päivään mennessä. Tilintarkastajien on annettava kertomus varainhoitovuodelta viimeistään seuraavan vuoden huhtikuun 30. päivään mennessä.

Tilinpäätös ja tilintarkastajien kertomuksessa tehtyjen muistutusten johdosta annetut selitykset ja hallituksen lausunto on toimitettava yhtymäkokoukselle viimeistään seuraavan elokuun loppuun mennessä.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat hallituksen jäsenet, kuntayhtymän toimitusjohtaja ja talousjohtaja.

25 §
Suunnitelmapoistot

Suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteet hyväksyy yhtymäkokous.

Maksamattomalle peruspääomaosuudelle jäsenkunnan tulee maksaa vuotuista korkoa niin, että korkokanta on 12 kuukauden euribor. Peruspääoma- ja jäsenosuudet vahvistaa yhtymäkokous.

Yhtymäkokouksen päätöksellä peruspääomaa voidaan korottaa tai alentaa. Peruspääomaa voidaan korottaa seuraavissa tapauksissa:

- a) uuden jäsenkunnan liittyessä kuntayhtymään*
- b) investointimenon rahoittamiseksi jäsenkuntien yhteneväisillä peruspääoman sijoituksilla*
- c) siirrolla muusta omasta pääomasta*
- d) kun tapahtuu selvä muutos jäsenkunnan tai -kuntien asukasluvussa verrattuna muihin jäsenkuntiin.*

Peruspääomalle voidaan yhtymäkokouksen erillisellä päätöksellä maksaa vuosittaista korkoa.

Kuntayhtymässä on pidettävä rekisteriä jäsen- ja pääomaosuuksista.

21 §

Jäsenkuntien osuudet varoista ja vastuu veloista (ks. vanha 7 §)

Jäsenkuntien osuudet kuntayhtymän varoista sekä vastuut veloista määräytyvät jäsenkuntien peruspääomaosuuksien suhteessa tämän perussopimuksen 28 § huomioiden.

22 §

Toiminta- ja taloussuunnitelma

Kuntayhtymällä on oltava toiminta- ja taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle toimintavuodelle. Toiminta- ja taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. Hallitus laatii **luonnoksen** toiminta- ja taloussuunnitelmaksi. **Luonnoksesta** on pyydetty jäsenkuntien lausunnot, jotka on liitettävä yhtymäkokoukselle annettavaan ehdotukseen. **Luonnos toiminta- ja taloussuunnitelmaksi** tulee toimittaa lausunnolle jäsenkunnille viimeistään **1. kesäkuuta** yhdessä kuntayhtymän seuraavan vuoden **talousarvioesityksen** kanssa. **Lausuntopyynnön keskeiset kohdat tulee esitellä jäsenkunnille vuosittain viimeistään kesäkuun alussa.** **Luonnoksen** tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat. Jäsenkuntien on annettava lausuntonsa viimeistään **10. syyskuuta**. Hyväksytty **talousarvion sisältävä toiminta- ja taloussuunnitelma** tulee toimittaa jäsenkunnille joulukuun 15. päivään mennessä.

23 §

Talouden ja toiminnan seurantajärjestelmä sekä raportointi jäsenkunnille

Kuntayhtymällä on talouden ja toiminnan ajantasainen seurantajärjestelmä, jolla todennetaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen tai niistä poikkeaminen.

Hallitus raportoi säännöllisesti jäsenkuntien asettaman aikataulun mukaisesti toiminnan ja talouden toteutumisesta jäsenkunnille. Kuntayhtymä sopii jäsenkuntien kanssa muun raportoinnin toteuttamisesta erikseen.

24 §

Tilikauden yli- ja alijäämäkäsittely

Tilinpäätöstä käsitellessään yhtymäkokous voi päättää, että tilikauden ylijäämä tai osa siitä palautetaan jäsenkunnille niiden jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa.

Tilikauden alijäämän kattamisessa noudatetaan kuntalain määräyksiä.

26 § Toiminnan rahoitus sekä lipputulojen ja kulujen jakaminen Yleiset periaatteet Kuntayhtymä rahoittaa toimintamenoja lipputuloilla, kuntien maksamilla tariffituilla, valtion avustuksilla ja muilla tuloilla. Jäsenkunnille kohdistetaan kuntayhtymän eri tehtävistä aiheutuvat kulut palvelujen käytön mukaisesti. Lipputulot kohdistetaan kunnittain kuntakohtaisen lipputulokertymän perusteella. Siltä osin kuin tehtävän hoidosta perittävät maksut ja muut tuotot eivät riitä kattamaan kuluja, maksavat kunnat kuntayhtymälle tariffitukea, jolla katetaan kullekin kunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotus. Korvaus niistä tehtävistä, jotka kuntayhtymä hoitaa sopimuksen perusteella, määritellään sopimuksessa, jonka perusteet hallitus hyväksyy. Jäsenkuntien kuntayhtymän käyttöön erillisillä sopimuksilla osoittaman joukkoliikenneinfraomaisuuden käytöstä maksettavan käyttöoikeuskorvauksen laskentaperusteena käytetään infraomaisuuden tarkistettua käypää arvoa. Joukkoliikenteen lipputulojen ja järjestämisen menojen kohdentaminen	Mikäli talous- ja toimintasuunnitelman mukainen kuntaosuus ei riitä kattamaan kunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotusta, kattaa kunta tämän kuntakohtaisen kuntaosuuden alijäämän seuraavan kolmen vuoden aikana tai kuntien ja HSL:n yhdessä sopimassa muussa aikataulussa. Mikäli kunta maksaa talous- ja toimintasuunnitelman mukaista kuntaosuutta sille kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotusta enemmän, on kunta oikeutettu saamaan tämän kuntakohtaisen kuntaosuuden ylijäämän hyväkseen alempina kuntaosuusmaksuina seuraavan kolmen vuoden aikana tai kuntien ja HSL:n yhdessä sopimassa muussa aikataulussa. 25 § Alijäämän kattaminen Mikäli jäsenkunnat eivät ole hyväksyneet kuntalain (410/2015) 119 § 2 momentissa tarkoitettua selvityshenkilön tekemää ehdotusta kuntayhtymän alijäämien kattamisesta kuntalain (410/2015) 57 §:ssä säädetyllä tavalla, jäsenkunnat vastaavat alijäämän kattamisesta peruspääomaosuuksien mukaisessa suhteessa. 26 § Tilinpäätös ja tilintarkastajan kertomus (ks. vanha 24 §) <i>Ennakkotiedot tilinpäätöksestä on annettava jäsenkunnille helmikuun loppuun mennessä. Tilikauden tilinpäätös on annettava tilintarkastajien tarkastettavaksi viimeistään seuraavan vuoden maaliskuun 15. päivään mennessä. Tilintarkastajien on annettava kertomus tilikaudelta viimeistään seuraavan vuoden huhtikuun 30. päivään mennessä. Tilinpäätös ja tilintarkastajien kertomuksessa tehtyjen muistutusten johdosta annetut selitykset ja hallituksen lausunto on toimitettava yhtymäkokoukselle viimeistään seuraavan elokuun loppuun mennessä.</i> 6. LUKU TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHOITTAMINEN 27 § Toiminnan rahoitus sekä lipputulojen ja kulujen jakaminen Yleiset periaatteet Kuntayhtymä rahoittaa toimintamenoja lipputuloilla, kuntien maksamilla kuntaosuuksilla, valtion avustuksilla ja muilla tuloilla. Jäsenkunnille kohdistetaan kuntayhtymän eri tehtävistä aiheutuvat kulut palvelujen käytön mukaisesti. Siltä osin kuin tehtävän hoidosta perittävät maksut ja muut tuotot eivät riitä kattamaan kuluja, maksavat jäsenkunnat kuntayhtymälle talous- ja toimintasuunnitelman mukaisesti kuntaosuutta, jolla katetaan kullekin jäsenkunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotus. Mikäli talous- ja toimintasuunnitelman mukainen kuntaosuus ei riitä kattamaan jäsenkunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotusta, kattaa jäsenkunta tämän kuntakohtaisen kuntaosuuden alijäämän kuntien ja HSL:n yhdessä sopimassa aikataulussa. Mikäli jäsenkunta maksaa talous- ja toimintasuunnitelman mukaista kuntaosuutta sille kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotusta enemmän, on jäsenkunta oikeutettu saamaan tämän kuntakohtaisen kuntaosuuden ylijäämän hyväkseen alempina kuntaosuusmaksuina jäsenkuntien ja HSL:n yhdessä sopimassa aikataulussa. Korvaus niistä tehtävistä, jotka
--	--

Joukkoliikenteen lipputulojen ja joukkoliikenteen järjestämisestä aiheutuvien kulujen kohdistamisessa jäsenkunnille noudatetaan seuraavia periaatteita: Lipputulot Henkilökohtaiset arvo- ja kausiliput kohdistetaan matkakorttijärjestelmän tietojen mukaan, muut liput joko suoraan ao. kunnalle tai henkilökohtaisten lippujen suhteessa soveltaen. Tilaaajaorganisaation suunnittelu, hallinto yms. kulut - Liikennemuodoittain nousujen suhteessa Operointikulut (liikennöintikorvaukset) - Liikennemuodoittain matkustuskilometrien suhteessa Infrakulut - Liikennemuodoittain nousujen suhteessa Infrakulut lasketaan käypien arvojen perusteella. Kuluihin sisältyvät 50 % pääoman poistoista ja koroista sekä täysimääräisesti infran hallinto- ja ylläpitokulut. Infran hallinto- ja ylläpitokuluista neuvotellaan kuntayhtymän ja jäsenkuntien kesken vuosittain. Jäsenkuntien uusien joukkoliikenneinvestointien osalta otetaan huomioon myös rakennusaikaiset korot. Määriteltäessä jäsenkuntien vanhojen joukkoliikenneinvestointien käypää arvoa ei rakennusaikaisia korkoja kuitenkaan jälkikäteen oteta huomioon. Vantaan kehärata ja muut tulevat kaupunkiratahankkeet sisällytetään infrakustannuksiin, mutta ei vanhojen kaupunkiratojen kustannuksia. Kustannusten jaossa käytettävä kysyntätieto (nousut ja matkustuskilometrit liikennemuodoittain ja kunnittain) perustuu lippulajitutkimuksiin ja matkakorttijärjestelmän keräämiin tietoihin tai muihin vastaaviin, luotettavista lähteistä kerättyihin tietoihin. Kuntayhtymän hallitus liittää vuosittain jäsenkunnille 23 §:n mukaisesti lähetettävän taloussuunnitelman lausuntopyyntöön alustavan suunnitelman kysyntätietojen tarkistamisesta. Suunnitelmassa esitetään tarkistuksen ajoittuminen ja tietolähteet, joihin tarkistus perustuu. Suunnitelmassa otetaan huomioon mm. merkittävien joukkoliikennehankkeiden arvioitu toteutuminen. Jäsenkuntien lausunnot saatuaan kuntayhtymän hallitus päättää lippulajitutkimusten järjestämisestä ja ajankohdista. Kuntayhtymän hallitus päättää edellä selostettujen periaatteiden mukaisesti yksityiskohtaiset laskentaperiaatteet järjestämiensä joukkoliikenteen lipputulojen ja menojen kohdentamisesta jäsenkunnille. 27 § Investointien pääomarahoitus Kuntayhtymä voi hankkia pääomarahoitusta investointimenoihin valtionosuutena, jäsenkuntien oman pääomanehtoisena sijoituksena tai lainana jäsenkunnilta tai rahoituslaitoksilta. Uudis- ja laajennusinvestointien rahoituksesta on sovittava erikseen jäsenkuntien kanssa. 28 § Tarkempien määräysten antaminen	kuntayhtymä hoitaa sopimuksen perusteella, määritellään sopimuksessa, jonka perusteet hallitus hyväksyy. Jäsenkuntien kuntayhtymän käyttöön erillisillä sopimuksilla osoittaman joukkoliikenneinfraomaisuuden käytöstä maksettavan käyttöoikeuskorvauksen laskentaperusteena käytetään infraomaisuuden tarkistettua käypää arvoa. Joukkoliikenteen lipputulojen ja järjestämisen menojen kohdentaminen Joukkoliikenteen lipputulojen ja joukkoliikenteen järjestämisestä aiheutuvien kulujen kohdistamisessa jäsenkunnille noudatetaan seuraavia periaatteita: <u>Lipputulot:</u> Lipputulot kohdistetaan kunnille järjestelmistä saatavan kuntalaisuustiedon ja lippulajin perusteella. Ne lipputulot, joita ei voida kohdistaa suoraan kunnille, kohdistetaan henkilökohtaisten lippujen suhteessa soveltaen. <u>Operointikulut (liikennöintikorvaukset):</u> Liikennemuodoittain matkustuskilometrien suhteessa <u>Tilaaajaorganisaation suunnittelu, hallinto, yms. kulut:</u> <u>Liikennemuodoittain</u> nousujen suhteessa <u>Infrakulut:</u> Liikennemuodoittain nousujen suhteessa. Infrakulut lasketaan käypien arvojen perusteella. Kuluihin sisältyvät 50 % pääoman poistoista ja koroista sekä täysimääräisesti infran hallinto- ja ylläpitokulut. Infran hallinto- ja ylläpitokuluista neuvotellaan kuntayhtymän ja jäsenkuntien kesken vuosittain. Jäsenkuntien uusien joukkoliikenneinvestointien osalta otetaan huomioon myös rakennusaikaiset korot. Määriteltäessä jäsenkuntien vanhojen joukkoliikenneinvestointien käypää arvoa ei rakennusaikaisia korkoja kuitenkaan jälkikäteen oteta huomioon. Vantaan kehärata ja muut tulevat kaupunkiratahankkeet sisällytetään infrakustannuksiin, mutta ei vanhojen kaupunkiratojen kustannuksia. Kustannusten jaossa käytettävä kysyntätieto (nousut ja matkustuskilometrit liikennemuodoittain ja kunnittain) perustuu HSL:n keräämiin myynti- ja asiakastietoihin tai muihin vastaaviin, luotettavista lähteistä kerättyihin tietoihin. Kuntayhtymän hallitus liittää vuosittain jäsenkunnille tämän perussopimuksen 22 §:n mukaisesti lähetettävän toiminta- ja taloussuunnitelman lausuntopyyntöön alustavan suunnitelman kysyntätietojen tarkistamisesta. Suunnitelmassa esitetään tarkistuksen ajoittuminen ja tietolähteet, joihin tarkistus perustuu. Suunnitelmassa otetaan huomioon mm. suunnitelmakauden merkittävien joukkoliikennehankkeiden arvioitu toteutuminen ja niiden sekä aluekehityksen myötä muuttuvat matkustajamäärät. Jäsenkuntien lausunnot saatuaan kuntayhtymän hallitus päättää lippulajitutkimusten järjestämisestä ja ajankohdista. Kuntayhtymän hallitus päättää edellä selostettujen periaatteiden mukaisesti yksityiskohtaiset laskentaperiaatteet järjestämiensä joukkoliikenteen lipputulojen ja menojen kohdentamisesta jäsenkunnille. 28 § Investointien pääomarahoitus Kuntayhtymä voi hankkia pääomarahoitusta investointimenoihin valtionosuutena, jäsenkuntien oman pääomanehtoisena sijoituksena tai lainana jäsenkunnilta tai rahoituslaitoksilta. Uudis- ja laajennusinvestointien rahoituksesta on sovittava erikseen jäsenkuntien kanssa.
---	---

Kuntayhtymän taloudesta ja tarkastuksesta määrätään yhtymäkokouksen hyväksymissä hallintosäännössä tai ohje- tai johtosäännöissä. 29 § Tarkastuslautakunta Tarkastuslautakunnassa on yhtymäkokouksen valitsevat puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Tarkastuslautakunnan tehtävistä ja kokousmenettelyistä on säädetty kuntalaissa ja määrätty hallintosäännössä. 7. LUKU MUUT SÄÄNNÖKSET 30 § Kuntayhtymästä eroaminen Jäsenkunnan, joka haluaa erota kuntayhtymästä, on ilmoitettava siitä kuntayhtymälle. Jäsenyys päättyy ilmoitusta seuraavan kalenterivuoden lopussa, jollei ajankohdasta kuntayhtymän yhtymäkokouksen suostumuksella toisin sovita. Jos jäsenkunta eroaa kuntayhtymästä, sille suoritetaan kuntayhtymän yhtymäkokouksen päätöksellä kunnan osuus peruspääomasta tai osa siitä. Jos muut kunnat eivät lunasta eroavan jäsenkunnan pääomaosuutta, alennetaan peruspääomaa. Korvaus peruspääomaosuudesta suoritetaan tasasuuruksina erinä enintään viiden (5) vuoden aikana eron voimaantulosta lukien. Kunta voi erota kuntayhtymästä myös luovuttamalla peruspääomaosuutensa toiselle kunnalle yhtymäkokouksen päättämien perusteiden mukaisesti. 31 § Purkaminen ja loppuselvitys Kuntayhtymän purkamisesta päättävät jäsenkuntien valtuustot. Kuntayhtymän purkautuessa hallituksen on huolehdittava loppuselvityksestä, elleivät jäsenkunnat sovi muusta järjestelystä. Kuntayhtymän varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusta täyttämiseen, jaetaan jäsenkunnille peruspääomaosuuksien suhteessa. Jos kustannusten ja velkojen suorittamiseen sekä sitoumusten täyttämiseen tarvittava määrä on varoja suurempi, jäsenkunnat ovat velvolliset suorittamaan erotuksen edellä mainittujen osuuksien suhteessa. 32 § Voimaantulo ja soveltaminen	29 § <i>Suunnitelmapoistot (ks. vanha 25 §)</i> <i>Suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteet hyväksyy yhtymäkokous.</i> 7. LUKU HALLINNON JA TALOUDEN TARKASTUS 30 § Tarkastuslautakunta Tarkastuslautakunnassa on yhtymäkokouksen valitsevat puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Tarkastuslautakunnan tehtävistä ja kokousmenettelyistä säädetään kuntalaissa ja määrätään hallintosäännössä. 31 § Hallinnon ja talouden tarkastus Hallinnon ja talouden tarkastamisessa noudatetaan, mitä siitä säädetään kuntalaissa ja määrätään hallintosäännössä. 32 § Sisäinen tarkastus Kuntayhtymällä on sisäisen tarkastuksen toiminto. Sisäisen tarkastuksen toiminnasta määrätään tarkemmin hallintosäännössä. 8. LUKU PURKAMINEN JA LOPPUSELVITYS 33 § Purkaminen ja loppuselvitys Kuntayhtymän purkamisesta päättävät jäsenkuntien valtuustot. Kuntayhtymän purkautuessa hallituksen on huolehdittava loppuselvityksestä, elleivät jäsenkunnat sovi muusta järjestelystä. Kuntayhtymän varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenkunnille peruspääomaosuuksien suhteessa. Jos kustannusten ja velkojen suorittamiseen sekä sitoumusten täyttämiseen tarvittava määrä on varoja suurempi, jäsenkunnat ovat velvollisia suorittamaan erotuksen edellä mainittujen osuuksien suhteessa. Jäsenkuntien valtuustot hyväksyvät loppuselvityksen. Viimeinen tilinpäätös ja vastuuvapaus käsitellään jäsenkuntien valtuustoissa. 8. LUKU VOIMAANTULO 34 § Voimaantulo ja soveltaminen Tämä perussopimus tulee voimaan 1.5.2026. Perussopimus kumoaa voimaan tullessaan 1.1.2018 voimaan tulleen perussopimuksen. Ennen tämän perussopimuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.
---	---

Tämä sopimus tulee voimaan 1.1.2018. Sopimus kumoaa voimaan tullessaan aiemman, 1.1.2012 voimaan tulleen perussopimuksen.

Ennen sopimuksen voimaan tuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

9 **Vastaus Minna Räsänen ja Jari Sainion sekä 41 muun valtuutetun aloitteeseen
tehostetaan Vantaan katujen kaivuutöiden koordinointia ja valvontaa**

VD/7859/00.02.00.03/2024

TeA/AK/HW/JI/JA/KV/JT/MT/JK

Minna Räsänen ja Jari Sainio sekä 41 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaalla, erityisesti pientaloalueilla, on viime vuosina toteutettu lukuisia kaivuutöitä katuverkostossa ja kunnallistekniikassa. Nämä projektit aiheuttavat usein merkittävää haittaa asukkaille ja liikenteelle. Ongelmana on erityisesti se, että samat kadut avataan toistuvasti lyhyen ajan sisällä eri hankkeiden vuoksi, mikä heikentää katujen kuntoa, lisää kustannuksia ja haittaa asukkaiden arkea.

Toistuvien kaivuutöiden ongelmat. Kaupungin infrastruktuurin kehittäminen on tärkeää, mutta toistuvat kaivuutyöt samassa paikassa johtavat usein turhiin häiriöihin. Esimerkiksi vesijohtojen, sähkökaapeleiden, viemäriputkien ja yhä useammin myös eri valokuituyhtiöiden tekemät kaivuutyöt eri aikoina aiheuttaa seuraavia ongelmia:

- Liikenteen ruuhkautumista ja heikentyneitä kulkuyhteyksiä
- Katujen kunnan heikkenemistä toistuvan avaamisen seurauksena
- Asukkaiden arjen vaikeutumista, erityisesti perheille ja ikääntyville huonontuneiden kulkuyhteyksien vuoksi

Esitämme seuraavia toimenpiteitä kaivuutöiden valvonnan ja koordinoinnin kehittämiseksi:

1. Kaupunki luo kaivuutöihin keskitetyn koordinointijärjestelmän

Kaupungin tulee kehittää järjestelmä, johon kaikki kaivuutöitä koskevat suunnitelmat ja aikataulut kirjataan. Tämä mahdollistaa eri hankkeiden tehokkaan yhteensovittamisen. Järjestelmän avulla voidaan varmistaa, että sama katu avataan vain kerran tarpeen mukaan.

2. Tiivistetään yhteistyötä urakoitsijoiden kesken

Kaupungin eri toimialojen, ulkopuolisten urakoitsijoiden ja valokuituyhtiöiden tulee tehdä yhteistyötä, jotta päällekkäiset kaivuutyöt samoilla alueilla voidaan välttää. Kaupungin on edellytettävä lupaprosesseissaan urakoitsijoita mahdollisten ongelmien vaikuttavuusarvioita ja suunnitelmat niiden estämiseksi

3. Selkeä aikataulus ja ennakoitavuus

Kaivuutöiden aikarajat tulee määritellä tarkasti, ja hankkeiden suunnittelussa tulee varmistaa, että kaikki samalle alueelle suunnitellut työt toteutetaan mahdollisimman yhtenäisesti.

4. Tehostetaan valvontaa ja luodaan laatukriteerit

Kaupungin on huolehdittava kaivuutöiden tehokkaasta valvonnasta projektin kaikissa vaiheissa. Kaikkien projektien tulee olla kaupungin valvonnassa alusta loppuun saakka, jotta voidaan varmistaa työn laadukas toteutus ja vähentää virheistä johtuvia lisäkustannuksia. Huonosti toteutetut tai puutteellisesti valvotut kaivuutyöt voivat johtaa korjaustarpeisiin, jotka kuormittavat kaupungin budjettia ja aiheuttavat asukkaille lisähaittoja.

5. Parannetaan tiedottamista ja asukasviestintä

Kaupungin tulee tiedottaa asukkaille kaivuutöistä selkeästi ja ajoissa. Asukkaille on tarjottava kattavat tiedot työn aikataulusta, vaikutuksista ja etenemisestä.

Tämän valtuustoaloitteen allekirjoittajat esittävät, että kaupungin tulee kehittää kattavat toimenpiteet, joilla kaivuutöiden aiheuttamat haitat minimoidaan ja katujen elinkaarta pidennetään. Parempi koordinaatio ja valvonta eivät ainoastaan paranna asukkaiden elämänlaatua, vaan myös vähentävät kaupungille koituvia kustannuksia pitkällä aikavälillä.”

Kaupunginvaltuusto 18.11.2024 § 23

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Minna Räsänen ja Jari Sainion sekä 41 muun valtuutetun aloite tehostetaan Vantaan katujen kaivuutöiden koordinaatiota ja valvontaa

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

1. Kaupunki luo kaivuutöihin keskitetyn koordinaatiojärjestelmän

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978) mukaan kadulla ja muulla yleisellä alueella tehtävästä työstä on ilmoitettava kunnalle. Tämä niin kutsuttu kaivu ilmoitus jätetään Vantaalla käsiteltäväksi sähköisen Lupapiste-asiantuntijapalvelun kautta.

Lupapisteestä on rakennettu integraatio Vantaan kaupungin maankäytön tietojärjestelmään MATTIIN, jonka välityksellä muun muassa kaivuhankkeeseen liittyvät paikkatietoaineistot saadaan kaupungin karttapalveluihin. Lupapiste ja MATTI toimivat kaupungin lupapalveluiden asiantuntijoiden ja valvojien työkaluina, ja tehostavat töiden yhteensovittamista.

2. Tiivistetään yhteistyötä urakoitsijoiden kesken

Kaupunki ei voi nykyisen lainsäädännön puitteissa pakottaa urakoitsijoita toteuttamaan hankkeitaan yhteiskaivuna, vaikkakin tähän voimakkaasti kannustetaan. Verkkoinfrastruktuurin yhteisrakentamisesta ja -käytöstä annettu laki (L 276/2016) ei nykyisessä muodossaan kuitenkaan käytännössä huomioi kuntaa yhteisrakentamisen osapuolena.

Verkkotoimijoiden pitää toimittaa rakennussuunnitelmansa hyvissä ajoin Traficomin ylläpitämään Verkko-tietopiste-palveluun, jonka tarkoituksena on jakaa tietoa muille rakentamista suunnitteleville. Tätä yhteisrakentamislakiin perustuvaa veloitetta noudatetaan kuitenkin toistaiseksi heikosti (Traficomin uutinen 21.10.2024). Operaattoreiden näkökulmasta ongelmia yhteiskaivuiden järjestämisessä aiheuttavat aikataulujen yhteensovittaminen sekä toimintaan liittyvät liikesalaisuudet.

3. Selkeä aikataulutusta ja ennakoitavuus

Urakoitsija on velvollinen määrittelemään tekemänsä kaivu ilmoituksen yhteydessä työlle arvioidun työajan. Kaupunki perii aikaan, alueen laajuuteen ja alueen keskeisyyteen perustuvan kohtuullisen maksun alueen tilapäisestä käytämisestä työmaana, jos alue rajataan pois yleisestä käytöstä.

Suurimmat haasteet katutöiden valmiiksi saattamisessa liittyvät yleensä töiden seurauksena vahingoittuneiden alueiden ennallistamiseen. Asfaltointi tilataan käytännössä aina aliurakkana, jolloin työ voi viivästyä esimerkiksi materiaalien saatavuusongelmien tai aliurakoitsijan työjonon ruuhkautumisen seurauksena.

4. Tehostetaan valvontaa ja luodaan laatukriteerit

Vantaalla on samanaikaisesti käynnissä keskimäärin useita satoja erikokoisia kaivuhankkeita eri vaiheissaan. Kaupunkiympäristön toimiala ei voi osoittaa henkilöstöä näiden hankkeiden jatkuvaan valvontaan, joten urakoitsijalla on merkittävä vastuu omien töidensä järjestämisestä ja valvonnasta annettujen ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Kaupungin katujen ja puistojen palvelualueen omat lupavalvojat huolehtivat ensisijaisesti yleisten alueiden kaivuhankkeisiin liittyvästä aloitus- ja lopetuskatselmoinneista, joiden yhteydessä dokumentoidaan yleisillä alueilla havaitut puutteet sekä tarvittaessa määrätään korjaamaan ne. Tämän lisäksi valvojat puuttuvat muun muassa työn aikana havaittuihin puutteisiin esimerkiksi palautepalvelun kautta toimitettujen kuntalaispalautteiden perusteella.

Katujen ja puistojen palvelualue on vuoden 2024 lopulla alkanut myös ottaa erityisesti suuremmista työkohteista asfalttinäytteitä, joiden avulla voidaan todentaa ennallistamisen noudattavan annettuja ohjeita. Myös muita teknisiä ratkaisuja valvonnan laajentamiseksi selvitetään aktiivisesti.

Erilaisista kaivuhankkeista ja muista katutöistä yleisille alueille piilevästi syntyvää korjausvelkaa ei ole erikseen tutkittu tai kartoitettu. Kaivuhankkeen tilaaja sekä urakoitsija vastaavat kuitenkin täysimääräisesti kaivuhankkeesta syntyneiden vahinkojen korjaamisesta eli ennallistamisesta sekä työn kustannuksista. Kaupungille ei näin ollen synny ennallistamisesta ainakaan suoraan merkittäviä lisäkuluja.

Pääkaupunkiseudulla katutöiden suorittamiseen liittyviä asioita käsitellään Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kehitystyöryhmässä, joka vastaa yhteistyössä Suomen Kuntatekniikan yhdistyksen kanssa muun muassa pääkaupunkiseudun yhteisen katutyöohjeen päivittämisestä sekä valtakunnallisen katu-työkoulutuksen jatkokehittämisestä.

5. Parannetaan tiedottamista ja asukasviestintä

Vastuu tiedottamisesta on ensisijaisesti kaivuutöistä vastaavilla urakoitsijoilla ja työt tilanneilla operaatoreilla tms., mutta myös Kaupunkiympäristön toimiala osaltaan pyrkii parantamaan viestintää.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 32

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa valtuutetuille Minna Räsänen ja Jari Sainio sekä 41 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle kaupunkiympäristön toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa valtuutetuille Minna Räsänen ja Jari Sainio sekä 41 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle kaupunkiympäristön toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Liite:

- allekirjoitettu Minna Räsänen ja Jari Sainion sekä 41 muun valtuutetun aloite tehostetaan Vantaan katujen kaivuutöiden koordinoitua ja valvontaa

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Katujen ja puistojen palvelualueen lupapalveluiden tiimi on tarkistanut valtuustoaloitteen jättämisen jälkeen lupaehtojaan katu- ja puistoalueilla tehtävien katutöiden osalta.

Sijoituslupien ehdoissa kiinnitetään jatkossa huomiota yhteistyömahdollisuuksien selvittämiseen ennen töiden aloittamista, jotta vältytään tarpeettomilta uusintakaivuilla samalla alueella. Työlupien ehdoissa korostetaan jatkossa työalueen vaikutuspiirin asukkaiden sekä työalueella liikkuvien ajantasaista tiedottamista ja ohjaamista.

Sijoitus- ja kaivulupien ehtoihin lisätään seuraava kohta:

Hankkeeseen ryhtyvä on velvollinen ennen työn aloitusta selvittämään yhteisrakentamismahdollisuudet muiden alueella kaivutöitä suorittavien kanssa, ja suorittamaan mahdollisuuksien mukaan kaivutyöt yhteiskaivuuna.

Kaivutöiden ehtoihin lisätään seuraava kohta:

Urakoitsija on velvollinen tiedottamaan tulevista töistä ennakoivasti töiden vaikutusalueella oleville kiinteistöille. Tiedotteeseen on kirjattava töiden syy, arvioitu aloitus- ja valmistumisaika sekä työmaan tai työmaasta vastaavan yhteystiedot. Tiedotus voidaan hoitaa myös töiden vaikutusalueelle jäävien katujen molempiin päihin asennettavilla tilapäisillä työmaakylteillä, kun kylteistä on todettavissa edellä mainitut tiedot.

Jos työskentelystä aiheutuu yksittäiselle kiinteistölle merkittävämpää tilapäistä haittaa esimerkiksi kiinteistön ajoyhteyden katkeamisen muodossa, on urakoitsija velvollinen tiedottamaan kyseistä kiinteistöä tulevasta haitasta hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista.

Kadun katkaisusta tulee tiedottaa katkaisun vaikutusalueelle jääviä kiinteistöjä.

EU:n gigabittiasetuksen (GIA) tavoitteena on parantaa nopeiden tietoliikenneyhteyksien saatavuutta siten, että kaikilla EU:n alueilla olisi gigabitin yhteydet käytettävissä vuoteen 2030 mennessä. Asetuksella pyritään yhtenäistämään infrastruktuurin yhteisrakentamisen ja -käytön pelisääntöjä sekä yksinkertaistamaan muun muassa lupamenettelyjä. Traficom valmistelee parhaillaan gigabittiasetukseen liittyviä teknisiä ratkaisuja yhteistyössä kuntien ja yhdyskuntateknisiä laitteita sijoittavien toimijoiden kanssa. Vantaan kaupunkiympäristön toimiala seuraa ja osallistuu tähän kehitystyöhön, jotta voidaan välttää tarpeettomien ja päällekkäisten järjestelmien syntyminen.

Yleisten alueiden hinnastoa tarkistetaan sijoituslupien käsittelystä, yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittamisesta sekä katutöiden valvonnasta perittävien maksujen osalta.

Lupapalvelut on tehnyt yhteistyötä katualueilla työskentelystä ja töiden valvonnasta Vantaan kaupungin kaupunkiturvallisuustiimin poliisikoordinaattorin kanssa. Lupapalvelut on suunnitellut Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen kanssa yhteisten valvontapäivien järjestämistä vuodelle 2026.

Valtuustoesityksen esittämä valvonnan tehostaminen edellyttää lisäresursseja. Lupapalveluiden käytävissä on ollut vuonna 2025 yksi määräaikainen työntekijä yleisille alueille myönnettyjen työ- ja käyttö-lupien sekä luvattoman maankäytön valvonnassa. Lupapalveluiden toivomille lisäresursseille ei ole myönnetty määrärahoja ensi vuodelle.

Kaupunginhallitus 1.12.2025 § 18

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa valtuutetuille Minna Räsänen ja Jari Sainio sekä 41 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle kaupunkiympäristön toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025 § 16

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Minna Räsäsen ja Jari Sainion sekä 41 muun valtuutetun aloite tehostetaan Vantaan katujen kaivuutöiden koordinointia ja valvontaa

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Jarno Köykkä, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Tehostetaan Vantaan katujen kaivuutöiden koordinointia ja valvontaa	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaalla, erityisesti pientaloalueilla, on viime vuosina toteutettu lukuisia kaivuutöitä katuverkostossa ja kunnallistekniikassa. Nämä projektit aiheuttavat usein merkittävää haittaa asukkaille ja liikenteelle. Ongelmana on erityisesti se, että samat kadut avataan toistuvasti lyhyen ajan sisällä eri hankkeiden vuoksi, mikä heikentää katujen kuntoa, lisää kustannuksia ja haittaa asukkaiden arkea. Toistuvien kaivuutöiden ongelmat. Kaupungin infrastruktuurin kehittäminen on tärkeää, mutta toistuvat kaivuutyöt samassa paikassa johtavat usein turhiin häiriöihin. Esimerkiksi vesijohtojen, sähkökaapeleiden, viemäriputkien ja yhä useammin myös eri valokuituyhtiöiden tekemät kaivuutyöt eri aikoina aiheuttaa seuraavia ongelmia: • Liikenteen ruuhkautumista ja heikentyneitä kulkuyhteyksiä • Katujen kunnon heikkenemistä toistuvan avaamisen seurauksena • Asukkaiden arjen vaikeutumista, erityisesti perheille ja ikääntyville huonontuneiden kulkuyhteyksien vuoksi Esitämme seuraavia toimenpiteitä kaivuutöiden valvonnan ja koordinoinnin kehittämiseksi: 1. Kaupunki luo kaivuutöihin keskitetyn koordinointijärjestelmän Kaupungin tulee kehittää järjestelmä, johon kaikki kaivuutöitä koskevat suunnitelmat ja aikataulut kirjataan. Tämä mahdollistaa eri hankkeiden tehokkaan yhteensovittamisen. Järjestelmän avulla voidaan varmistaa, että sama katu avataan vain kerran tarpeen mukaan. 2. Tiivistetään yhteistyötä urakoitsijoiden kesken Kaupungin eri toimialojen, ulkopuolisten urakoitsijoiden ja valokuituyhtiöiden tulee tehdä	<u>Aloitteen tekijät</u> Minna Räsänen Jari Sainio <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Jari Jääskeläinen 2. Marjo Vacker 3. Tarja Eklund 4. Anu Hall 5. Tiina Tuomela 6. Sirpa Siru Kauppinen 7. Kai-Ari Lundell 8. Pirjo Luukkala 9. Jouko Jääskeläinen 10. Minna Heikkinen 11. Jussi Särkelä 12. Nina Nummela 13. Antero Eerola 14. Tuire Kaimio 15. Mari Hynninen 16. Faysal Abdi 17. Milad Dehghan 18. Naima El issaoui 19. Mikko Viilo 20. Patrik Karlsson 21. Pirkko Letto 22. Hanna Valtanen 23. Tuomas Mutanen 24. Ida Tamminen 25. Lasse Norres 26. Suvi Karhu 27. Paula Lehmuskallio 28. Stefan Åstrand 29. Sirkka-Liisa Kähärä 30. Matilda Stirkinen 31. Tia Seppänen 32. Mika Kasonen 33. Maija Rautavaara 34. Niilo Kärki 35. Janne Hartikainen 36. Reija Friman 37. Siri Ahokas 38. Eve Rämö

yhteistyötä, jotta päällekkäiset kaivuutyöt samoilla alueilla voidaan välttää. Kaupungin on edellytettävä lupaprosesseissaan urakoitsijoita mahdollisten ongelmien vaikuttavuusarvioita ja suunnitelmat niiden estämiseksi 3. Selkeä aikataulus ja ennakoitavuus Kaivuutöiden aikarajat tulee määritellä tarkasti, ja hankkeiden suunnittelussa tulee varmistaa, että kaikki samalle alueelle suunnitellut työt toteutetaan mahdollisimman yhtenäisesti. 4. Tehostetaan valvontaa ja luodaan laatukriteerit Kaupungin on huolehdittava kaivuutöiden tehokkaasta valvonnasta projektin kaikissa vaiheissa. Kaikkien projektien tulee olla kaupungin valvonnassa alusta loppuun saakka, jotta voidaan varmistaa työn laadukas toteutus ja vähentää virheistä johtuvia lisäkustannuksia. Huonosti toteutetut tai puutteellisesti valvotut kaivuutyöt voivat johtaa korjaustarpeisiin, jotka kuormittavat kaupungin budjettia ja aiheuttavat asukkaille lisähaittoja. 5. Parannetaan tiedottamista ja asukasviestintä Kaupungin tulee tiedottaa asukkaille kaivuutöistä selkeästi ja ajoissa. Asukkaille on tarjottava kattavat tiedot työn aikataulusta, vaikutuksista ja etenemisestä. Tämän valtuustoaloitteen allekirjoittajat esittävät, että kaupungin tulee kehittää kattavat toimenpiteet, joilla kaivuutöiden aiheuttamat haitat minimoidaan ja katujen elinkaarta pidennetään. Parempi koordinointi ja valvonta eivät ainoastaan paranna asukkaiden elämänlaatua, vaan myös vähentävät kaupungille koituvia kustannuksia pitkällä aikavälillä.	39. Anitta Orpana 40. Aki Mäkipernaa 41. Heli Hakala

10

Vastaus Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 10 muun valtuutetun aloitteeseen urheilukenttien kuulutus- ja huoltotilat kuntoon

VD/4980/00.02.00.03/2024

RÅ/V-MK/JL/MT

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä sekä 10 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaalla on useita tekonurmi-, yleisurheilu- ja muita urheilukenttiä, joiden yhteydessä on myös kuulutuskoppeja, joissa tapahtuman kuuluttaja hoitaa kuulutuksen sekä musiikin. Osa kopeista on sellaisessa kunnossa, että jopa työturvallisuus on vaarassa. Myös wc-, huoltotilat ja sääsuojat ovat paikoittain epäsiistissä ja huonossa kunnossa ja esimerkiksi ovet rikkinäisiä.

Esimerkiksi Tikkurilan Urheilupuistossa sijaitseva puinen kuulutuskoppi on palauteiden mukaan heiveröinen ja koppi jopa heiluu tuulen voimasta. Lisäksi helteellä kopin ilmanvaihto ei ole asianmukainen.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että Vantaan kaupungin tulee luoda kenttien kuulutus- ja huoltotoimintaan asianmukaiset olosuhteet siten, että tilat ovat turvalliset ja asianmukaiset siellä työskenteleville henkilöille, urheilijoille ja katsojille.

Tästä syystä kaupungin on selvitettävä urheilupaikoissa olevien tilojen kunto, minkä jälkeen kaupungin on ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin, jotta työskentelyolosuhteet (mm. lämpötila) ovat asianmukaiset.

Samalla on selvitettävä myös vaihtoehdot ja mahdollisuudet Hiekkaharjun urheilukentän katsomon kattamiseksi. Tällä hetkellä kentällä ei ole asianmukaista sääsuojaa urheilijoille eikä katsojille.

Tekonurmi- ja yleisurheilukenttien hyvät olosuhteet luovat myös kilpailutoiminnalle uudenlaisia mahdollisuuksia, mikä parantaa Vantaan mainetta liikunnan ja urheilutoiminnan edistäjänä.”

Kaupunginvaltuusto 17.6.2024 § 29

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Liikunnan palvelualueen hallinnassa olevat huoltorakennukset on peruskorjattu 2000-luvulla ja uusimmat huoltorakennukset on rakennettu vuoden 2000 jälkeen. Rakennukset ovat suhteellisen hyvässä kunnossa, eikä tällä hetkellä ole tiedossa niiden peruskorjaustarpeita. Vuosittaisilla vuosikorjausohjelmilla pystytään hoitamaan kuntoon pienemmät puutteet ja korjaustarpeet.

Kenttien katsomo- ja kuuluttamorakennusten rakentaminen ei mahdu toimitilajohtamisen 10-vuotisohjelmaan. Kenttien kuuluttamot ovat joko kiinteinä muun rakennuskannan osana (Myyrmäen stadion ja Hakunilan yleisurheilukenttä / hiihtostadion) tai ne ovat siirrettäviä. Liikunnan palvelualue on hankkinut tai rakentanut niitä itse vuosien varrella. Siirrettäviä kuuluttamoita voidaan hankkia jatkossakin määrärahojen puitteissa.

Kaupunginhallitus 2.12.2024 § 26

Vs. kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Sosiaalidemokraattiselle valtuustoryhmälle ja 10 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Liikunnan palvelualueen hallinnassa olevat huoltorakennukset on peruskorjattu 2000-luvulla ja uusimmat huoltorakennukset on rakennettu vuoden 2000 jälkeen. Rakennukset ovat suhteellisen hyvässä kunnossa, eikä tällä hetkellä ole tiedossa niiden peruskorjaustarpeita. Vuosittaisilla vuosikorjausohjelmilla pystytään hoitamaan kuntoon pienemmät puutteet ja korjaustarpeet.

Kenttien katsomo- ja kuuluttamorakennusten rakentaminen ei mahdu toimitilajohtamisen 10-vuotisojelmaan. Hiekkaharjun yleisurheilukentän katetun katsomon rakentaminen maksaa toteutustavasta 1000–5000 euroa/katettu katsomopaikka. Esim. Tampereen Kaupin 1000 hengen jalkapallokatsomon kustannusarvio on 4,9 miljoonaa euroa. Kenttien kuuluttamot ovat joko kiinteinä muun rakennuskannan osana (Myyrmäen stadion ja Hakunilan yleisurheilukenttä / hiihtostadion) tai ne ovat siirrettäviä. Liikunnan palvelualue on hankkinut tai rakentanut niitä itse vuosien varrella. Siirrettäviä kuuluttamoita voidaan hankkia jatkossakin määrärahojen puitteissa.

Kaupungin toimitilajohtamisen palvelualueelta on saatu yhteenveto huoltorakennusten valmistumisvuosista ja peruskorjaustarpeesta. Liikunnan palvelualue on myös käynyt läpi huoltorakennusten kuntoa.

Nimi	Valmistumisvuosi	Peruskorjaustarve
Hakunilan tekojään huoltorakennus	2024	ei tarvetta peruskorjaukselle
Kartanonkoski	2018	ei tarvetta peruskorjaukselle
Vetokannas	2013	ei tarvetta peruskorjaukselle
Itä-Hakkila	2009	ei tarvetta peruskorjaukselle
Hakunila	2008	ei tarvetta peruskorjaukselle
Myyrmäki	2001	ei tarvetta peruskorjaukselle
Vapaala (parakki)	1996	2022: uusittu pinnat ja tekniikka
Martinlaakso	1990	välttävässä kunnossa
Jokivarsi	1984	välttävässä kunnossa
Tikkurila	1981	2022: uusittu pinnat ja tekniikka
Rekola	1978	2007: uusittu pinnat ja tekniikka
Rajakylä	1970	2007: uusittu pinnat ja tekniikka
Hiekkaharju	1967	2015–2016 ja 2023: uusittu pinnat ja tekniikka.
Korso	1959	2015–2016 ja 2018: uusittu pin-

		nat ja tekniikka
--	--	------------------

Kaupunginhallitus 11.8.2025 § 44

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- antaa Sosiaalidemokraattiselle valtuustoryhmälle ja 10 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Liikunnan palvelualueen hallinnassa olevat huoltorakennukset on peruskorjattu 2000-luvulla ja uusimmat huoltorakennukset on rakennettu vuoden 2000 jälkeen. Rakennukset ovat suhteellisen hyvässä kunnossa, eikä tällä hetkellä ole tiedossa niiden peruskorjaustarpeita. Vuosittaisilla vuosikorjausohjelmilla pystytään hoitamaan kuntoon pienemmät puutteet ja korjaustarpeet.

Kenttien katsomo- ja kuuluttamorakennusten rakentaminen ei mahdu toimitilajohtamisen 10-vuotisojelmaan. Hiekkaharjun yleisurheilukentän katetun katsomon rakentaminen maksaa toteutustavasta 1000–5000 euroa/katettu katsomopaikka. Esim. Tampereen Kaupin 1000 hengen jalkapallokatsomon kustannusarvio on 4,9 miljoonaa euroa. Kenttien kuuluttamot ovat joko kiinteinä muun rakennuskannan osana (Myyrmäen stadion ja Hakunilan yleisurheilukenttä / hiihtostadion) tai ne ovat siirrettäviä. Liikunnan palvelualue on hankkinut tai rakentanut niitä itse vuosien varrella. Siirrettäviä kuuluttamoita voidaan hankkia jatkossakin määrärahojen puitteissa.

Kaupungin toimitilajohtamisen palvelualueelta on saatu yhteenveto huoltorakennusten valmistumisvuosista ja peruskorjaustarpeesta. Liikunnan palvelualue on myös käynyt läpi huoltorakennusten kuntoa.

Nimi	Valmistumisvuosi	Peruskorjaustarve
Hakunilan tekojään huoltorakennus	2024	ei tarvetta peruskorjaukselle
Kartanonkoski	2018	ei tarvetta peruskorjaukselle
Vetokannas	2013	ei tarvetta peruskorjaukselle
Itä-Hakkila	2009	ei tarvetta peruskorjaukselle
Hakunila	2008	ei tarvetta peruskorjaukselle
Myyrmäki	2001	ei tarvetta peruskorjaukselle
Vapaala (parakki)	1996	2022: uusittu pinnat ja tekniikka
Martinlaakso	1990	välttävässä kunnossa
Jokivarsi	1984	välttävässä kunnossa
Tikkurila	1981	2022: uusittu pinnat ja tekniikka
Rekola	1978	2007: uusittu pinnat ja tekniikka
Rajakylä	1970	2007: uusittu pinnat ja tekniikka
Hiekkaharju	1967	2015–2016 ja 2023: uusittu pin-

		nat ja tekniikka.
Korso	1959	2015–2016 ja 2018: uusittu pin- nat ja tekniikka

Ulkoliikuntapaikkojen kiinteät kuuluttamorakennukset sijaitsevat Myyrmäen stadionilla, Myyrmäen yleisurheilukentällä ja Hakunilan yleisurheilukentällä, joka toimii talvisin hiihtostadionina. Kuuluttamorakennukset ovat osa isompaa rakennuskantaa, joista liikunnan palvelualue maksaa sisäistä vuokraa toimitalajohtamiselle.

Hiekkaharjun yleisurheilukentällä ja Tikkurilan urheilupuiston luonnonnurmen ja ison tekonurmen välissä on liikunnan palvelualueen itse tekemiä kuuluttamotiloja. Rekolan kentällä toimii pesäpallon kuuluttamona siirrettävä työmaan asuntovaunu. Muissa liikuntapaikoissa ei ole kuuluttamotiloja.

Toimitilajohtamisen uusien rakennusten 10-vuotisuunnitelmissa ei ole kuuluttamorakennuksia. Liikunnan palvelualue on selvittelemässä siirrettävien kuuluttamoiden ratkaisuja esim. konttiratkaisuna määrärahojensa puitteissa.

Nykyisten kuuluttamotilojen toiminnallisuutta voidaan parantaa esim. irtotuulettimilla.

Kaupunginhallitus 1.12.2025 § 16

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- antaa Sosiaalidemokraattiselle valtuustoryhmälle ja 10 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025 § 20

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän ja 10 muun valtuutetun aloite urheilukenttien kuulutus- ja huoltotilat kuntoon

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Jari Lärkä, 0405252162 (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Urheilukenttien kuulutus- ja huoltotilat kuntoon Vantaalla on useita tekonurmi-, yleisurheilu- ja muita urheilukenttiä, joiden yhteydessä on myös kuulutuskoppeja, joissa tapahtuman kuuluttaja hoitaa kuulutuksen sekä musiikin. Osa kopeista on sellaisessa kunnossa, että jopa työturvallisuus on vaarassa. Myös wc- , huoltotilat ja sääsuojat ovat paikoittain epäsiistissä ja huonossa kunnossa ja esimerkiksi ovet rikkiäisiä. Esimerkiksi Tikkurilan Urheilupuistossa sijaitseva puinen kuulutuskoppi on palautteiden mukaan heiveröinen ja koppi jopa heiluu tuulen voimasta. Lisäksi helteellä kopin ilmanvaihto ei ole asianmukainen. Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että Vantaan kaupungin tulee luoda kenttien kuulutus- ja huoltotoimintaan asianmukaiset olosuhteet siten, että tilat ovat turvalliset ja asianmukaiset siellä työskenteleville henkilöille, urheilijoille ja katsojille. Tästä syystä kaupungin on selvitettävä urheilupaikoissa olevien tilojen kunto, minkä jälkeen kaupungin on ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin, jotta työskentelyolosuhteet (mm. lämpötila) ovat asianmukaiset. Samalla on selvitettävä myös vaihtoehdot ja mahdollisuudet Hiekkaharjun urheilukentän katsomon kattamiseksi. Tällä hetkellä kentällä ei ole asianmukaista sääsuoja urheilijoille eikä katsojille. Tekonurmi- ja yleisurheilukenttien hyvät olosuhteet luovat myös kilpailutoiminnalle uudenlaisia mahdollisuuksia, mikä parantaa Vantaan mainetta liikunnan ja urheilutoiminnan edistäjänä.	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> SDP valtuustoryhmä <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Milad Dehghan 2. Tuomas Mutanen 3. Reija Friman 4. Minttu Sillanpää 5. Marjo Vacker 6. Nina Nummela 7. Hanna Holmberg-Soto 8. Eva Tawasoli 9. Kai-Ari Lundell 10. Sirpa Siru Kauppinen

11

Vastaus Petri Roinisen ja 30 muun valtuutetun aloitteeseen Hakunilan Hevoshaantien liikenteen rauhoittamisesta läpiajoliikenteeltä

VD/5827/00.02.00.03/2025

TeA/HW/AT/EJ

Petri Roininen sekä 30 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Hakunilassa Hevoshaantien läpiajo Kehä III:n sekä Sotungin koulun ja urheilupuiston välillä aiheuttaa huomattavaa melu- ja turvallisuushaittaa asukkaille. Ongelmat on mahdollista ratkaista pienillä ja vähäkustanteisilla toimilla, joita tässä ehdotetaan.

Ehdotan, että Hevoshaantien läpiajo ohjataan Hakunilan valtavyälyä Hakunilantielle. Käytännön toteutuksena on täysi tai klo 18-09 voimassa oleva läpiajokielto Hevoshaantiella. Tällä pienellä toimenpiteellä läpiajoliikenne ohjataan Hakunilan läpi kulkevalle pääväylälle eli Hakunilantielle. Liikenteen lisäys ei aiheuta ongelmia pääväylällä, jonka kapasiteetti on riittävä, joka on suunniteltu läpiajoon, ja jolla on mm useita jalankulun ja kevyen liikenteen siltoja.

Hevoshaantie puolestaan on perusluonteeltaan pihakatu, ei pääliikenneväylä. Molemmin puolin Hevoshaantietä on pientaloasutusta jopa siten, että yksi rivitaloyhtiöstä sijoittuu molemmin puolin Hevoshaantietä, jolloin tie ikään kuin jakaa yhtiön.

Nykymuotoisen läpiajon aiheuttamat melu- ja turvallisuushaitat ovat ilmeiset mutta samalla myös pienillä ja vähäkustanteisilla toimilla ratkaistavissa ilman että ongelma siirtyisi muualle.

Tarvitaan kaksi liikennemerkkiä ja yksi päätös sekä keskustelu alueen asukkaiden kanssa, jota lienee jo käydyin jonkin aikaa.”

Kaupunginvaltuusto 25.8.2025 § 29

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Petri Roinisen ja 30 muun valtuutetun aloite Hakunilan Hevoshaantien liikenteen rauhoittaminen läpiajoliikenteeltä

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Asemakaavassa Hevoshaantie on määritelty normaaliksi kaduksi ilman erityisiä läpiajorajoituksia, ja liikennesuunnittelun tavoitteena on noudattaa asemakaavassa tehtyjä linjauksia. Kadun katuluokitus on paikallinen kokoojakatu, ja sen arkivuorokausiliikennemäärät (KAVL) vastaavat tavanomaista tasoa kyseisessä katuluokassa. Liikenneverkon kannalta Hevoshaantie muodostaa rinnakkaisen yhteyden Hakunilantielle ja toimii vaihtoehtoisena reittinä poikkeustilanteissa.

Läpiajokieltoa ei tule toteuttaa vain liikennemerkeillä. Käytännön havaintojen perusteella liikennemerkein asetettu läpiajokielto toteutuu vain vähäisessä määrin, sillä ainoastaan osa autoilijoista noudattaa rajoitusta. Läpiajokieltoa ei voida valvoa tehokkaasti, koska valvonta vaatii paljon henkilöresursseja. Tämän seurauksena läpiajokieltoimerkit saattavat aiheuttaa ristiriitoja alueen asukkaiden ja kieltoa rikkovien autoilijoiden välillä sekä lisätä valvontapyyntöjä poliisille ja kunnan viranomaisille.

Kaupunki on toteuttanut useita toimenpiteitä Hevoshaantien liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Ajonopeuksia on laskettu liikenneturvallisuuden kannalta oleellisissa kohdissa rakentamalla hidasteita vuosina 2024 ja 2025 sekä asentamalla nopeusnäyttötäulu. Vuonna 2026 Hevoshaantien S-mutkaa kaivennetaan, jotta ajonopeuksia saadaan hillittyä.

Kuluvan vuoden aikana on laadittu Hevoshaantien liikenteen rauhoittamisen yleissuunnitelma, koska katua kehitettäessä katuratkaisut täytyy sovittaa arvokkaaseen kulttuuriympäristöön. Suunnitelma toimii keskeisenä lähtökohtana Hevoshaan asemakaavahankkeen yhteydessä laadittavalle katualueen yleissuunnitelmalle, jossa tullaan tarkentamaan edellisessä yleissuunnitelmassa esitettyjä ratkaisuja ja huomioimaan tulevan maankäytön liikenteelliset tarpeet.

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 11

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Petri Roiniselle ja 30 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin pöydätä asia kaupunginhallituksen 4.11.2025 kokoukseen.

Kaupunginhallitus 4.11.2025 § 18

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Petri Roiniselle ja 30 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen 17.11.2025 pidettävään kokoukseen.

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 13

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Petri Roiniselle ja 30 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja

b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreiden kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Hevoshaantie on keskeinen väylä rajaten suositun Sotungin virkistysalueen sekä uusitun yleisökohteen, Håkansbölen kartanon alueen, lapsiperheiden suosimasta kaupunkikeskusalueesta. Tien ympäristö on myös laajan metsä- ja viheralueen vieressä sijaitsevana luontaisesti vilkas eläinlajistoltaan, jolloin vilkas liikenne on turvallisuusriski myös tietä ylittävälle kaupunkieläimille kuten siileille. Toivomme, että Vantaan kaupunki ryhtyy kartoittamaan ja toteuttamaan muita keinoja läpiajon ja erityisesti ajonopeuksien hillitsemiseksi”

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Funda Demiri jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Tilannetta tulee tarkkailla uudelleen Håkansbölen kartanomuseon avauduttua vuonna 2026, jotta voidaan arvioida sen mahdolliset vaikutukset liikenteeseen.”

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025 § 18

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Petri Roinisen ja 30 muun valtuutetun aloite Hakunilan Hevoshaantien liikenteen rauhoittaminen läpiajoliikenteeltä.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Liikenteen alueinsinööri Aapeli Turunen, puh. 040 183 0127, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuuston kokous 25.8.2025

Hakunilan Hevoshaantien liikenteen rauhoittaminen läpiajoiliikenteeltä	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Hakunilassa Hevoshaantien läpiajo Kehä III:n sekä Sotungin koulun ja urheilupuiston välillä aiheuttaa huomattavaa melu- ja turvallisuushaittaa asukkaille. Ongelmat on mahdollista ratkaista pienillä ja vähäkustanteisilla toimilla, joita tässä ehdotetaan. Ehdotan, että Hevoshaantien läpiajo ohjataan Hakunilan valtavyylä Hakunilantielle. Käytännön toteutuksena on täysi tai klo 18-09 voimassa oleva läpiajokielto Hevoshaantiella. Tällä pienellä toimenpiteellä läpiajoliikenne ohjataan Hakunilan läpi kulkevalle pääväylälle eli Hakunilantielle. Liikenteen lisäys ei aiheuta ongelmia pääväylällä, jonka kapasiteetti on riittävä, joka on suunniteltu läpiajoon, ja jolla on mm useita jalankulun ja kevyen liikenteen siltoja. Hevoshaantie puolestaan on perusluonteeltaan pihakatu, ei pääliikenneväylä. Molemmin puolin Hevoshaantietä on pientaloasutusta jopa siten, että yksi rivitaloyhtiöistä sijoittuu molemmin puolin Hevoshaantietä, jolloin tie ikään kuin jakaa yhtiön. Nykymuotoisen läpiajon aiheuttamat melu- ja turvallisuushaitat ovat ilmeiset mutta samalla myös pienillä ja vähäkustanteisilla toimilla ratkaistavissa ilman että ongelma siirtyisi muualle. Tarvitaan kaksi liikennemerkkiä ja yksi päätös sekä keskustelu alueen asukkaiden kanssa, jota lienee jo käydyn jonkin aikaa. Vantaalla 25.8.2025 Petri Roininen Kaupunginvaltuutettu (kesk)	<u>Aloitteen tekijät</u> Petri Roininen <u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Tia Seppänen 2. Kai-Ari Lundell 3. Matti Kotiranta 4. Juha Suoniemi 5. Juha Järä 6. Emily Strohm 7. Tiina Tuomela 8. Tanja Aidanjuuri 9. Loviisa Kaartokallio 10. Patrik Karlsson 11. Patrik Borg 12. Jenni Karemo 13. Faysal Abdi 14. Sirpa Siru Kauppinen 15. Reija Friman 16. Tuire Kaimio 17. Mari Hynninen 18. Marjo Vacker 19. Eva Tawasoli 20. Suvi Karhu 21. Tuomas Vanhanen

	22. Ulla-Maija Kopra 23. Naima El Issaoui 24. Mohamuud Shire 25. Paula Lehmuskallio 26. Karita Snellman 27. Drilon Kllokoqi 28. Jorma Hentilä 29. Mika Kasonen 30. Pekka Rautio

12

Vastaus Siri Ahokkaan ja 28 muun valtuutetun aloite Vantaa aidosti esteettömäksi – Sisäilma esteettömyys osaksi esteettömyyden määritelmää ja käytänteitä

VD/3392/00.02.00.03/2025

TeA/PW/MT/EJ

Siri Ahokas sekä 28 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että Vantaa ryhtyy kunnianhimoisesti luomaan aidosti esteetöntä kaupunkia. Tämä edellyttää esteettömyyden määritelmän tarkistamista ja sisäilma esteettömyyden sisällyttämistä siihen. Esitämme myös, että kaupunki valmistelee toimintaohjelman yhdessä viiteryhmiä ja kokemusasiantuntijoiden kanssa.

Esteettömyys on tärkeää, sillä se hyödyttää meitä kaikkia ja on osalle meistä välttämätöntä. Se tarkoittaa ympäristöjen, palveluiden ja tilaisuuksien suunnittelua ja toteutusta niin, että ne ovat kaikkien käytettävissä riippumatta rajoitteista. Esteettömyys ei koske vain liikkumista, vaan myös akustiikkaa, valaistusta, sisäilmaa ja opastusta.

Vantaan esteettömyyden määritelmä on puutteellinen, sillä se ei sisällä sisäilma esteettömyyttä. Sisäilma esteettömyys on tärkeää muun muassa astmaa, migreeniä, allergioita ja monikemikaaliherkkyyttä sairastaville. Hyvä sisäilma on päästöiltään ja hajultaan neutraalia, eikä sisätiloissa käytetä voimakkaita kemikaaleja kuten hajusteita.

Me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että:

1. Sisäilma esteettömyys sisällytetään esteettömyyden määritelmään kaupungin tiloissa, palveluissa ja tilaisuuksissa.
2. Kaupunki laatii yhdessä viiteryhmiä ja asiantuntijoiden kanssa toimintaohjelman sisäilma esteettömyyden edistämiseksi ja seuraa sen toteutumista.

Vantaa voi olla aidon esteettömyyden edistämisen, yhdenvertaisuuden takaamisen ja terveydentilan perusteella tapahtuvan syrjinnän ehkäisyn mallikaupunki.”

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 23

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Siri Ahokkaan ja 28 muun valtuutetun aloite Vantaa aidosti esteettömäksi – Sisäilma esteettömyys osaksi esteettömyyden määritelmää ja käytänteitä

Kaupunkiympäristön toimiala ja kaupungin sisäilmaryhmä toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan kaupungin toimitiloja suunnitellaan esteettömiksi lähtökohtina 'Valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä' ja 'Esteettömyys, ympäristöministeriön ohje rakennuksen esteettömyydestä'. Lisäksi noudatetaan rakennustyyppiin liittyviä lakeja ja määräyksiä (esim. Laki yleisistä kirjastoista). Suunnittelussa huomioidaan Invalidiliiton ohjeet ja vammaisneuvoston suositukset ja lausunnot.

Vantaan kaupunki edistää hallinnoimiensa toimitilojen esteettömyyttä monin tavoin. Uudet rakennukset suunnitellaan esteettömiksi erityisryhmät huomioon ottaen. Olemassa olevien rakennusten esteettömyyteen kiinnitetään huomiota kunnossapidon auditointien yhteydessä ja havaittuja puutteita korjataan mahdollisuuksien mukaan kunnossapitotöinä ja peruskorjausten yhteydessä. Kiinteistönhuolto seuraa kiinteistöjen toimintaa ja tilojen olosuhteita sekä toteuttaa tarvittavia huoltotoimia.

Toimivien tilojen ja hyvän sisäympäristön luominen ja ylläpito kuuluu kiinteistönpidon perustehtäviin. Toimitilojen suunnittelussa kiinnitetään normaalisti huomiota esteettömyyden liikkumiseen, tilojen akustiikkaan ja valaistukseen. Materiaalien ja värien valinnassa sekä opasteiden suunnittelussa otetaan huomioon myös heikkonäköiset. Kuulorajoitteisia varten tiloja varustetaan vahvistinlaittein. Valaistukset suunnitellaan ja mitoitetaan jokaisen tilan käyttötarkoituksen mukaan.

Mahdollisimman puhdasta sisäilmaa tavoitellaan käyttämällä tutkitusti M1-luokiteltuja vähäpäästöisiä rakennusmateriaaleja ja kalusteita. Ilmanvaihto toteutetaan ja ilmamäärät mitoitetaan uusimpien asetusten mukaisesti. Tehostettuun ilmanpuhdistukseen käytetään tarpeen mukaan erillisiä ilmanpuhdistuslaitteita. Korjaaviin toimenpiteisiin on ryhdytty, mikäli tutkimuksin tai käyttäjien oireilun perusteella siihen on osoittautunut tarvetta.

Aloitteessa ehdotetaan, että sisäilmaesteettömyys sisällytettäisiin esteettömyyden määritelmään kaupungin tiloissa, palveluissa ja tilaisuuksissa. Epäselväksi jää, mitä sisäilmaesteettömyydellä tarkoitetaan ja millaisia erityisvaatimuksia sisäilmalle ja ihmisten käyttäytymiselle halutaan asettaa. Tähän mennessä tavoitteena on ollut riittävän hyvän sisäilman varmistaminen tavanomaisin, hyvän rakentamistavan ja tilojen ylläpidon keinoin. Sisäilma on ollut riittävän hyvää, kun se on täyttänyt pääosin Sisäilmayhdistys ry:n Sisäilmastoluokituksen sisäilmaluokan S2 vaatimukset. Kesälämpötilojen osalta on sallittu S3 lämpötilatasot. Yleisenä suosituksena on ollut voimakkaiden hajusteiden välttäminen julkisissa tiloissa.

Hyvän sisäilman saavuttaminen ja ylläpitäminen on monen tekijän summa. Rakennuksen ja irtaimiston lisäksi sisäilman päästöjä ja hajuja syntyy myös tilojen käytöstä. Siten sisäilman esteettömyyttä ei ratkaista yksinomaan rakennuksen ominaisuuksilla tai teknisin keinoin. Kaikille julkisten tilojen käyttäjille ja erityisesti herkistyneille ihmisille sopivien sisäilmaolosuhteiden aikaan saaminen julkisissa tiloissa voi olla mahdoton tehtävä. Vaikka erityispuhtaiden tilojen toteuttaminen voisikin olla teknisesti mahdollista, käyttäjien toimintaa on vaikeampi rajoittaa ja ohjeistaa. Todettakoon esimerkkinä, että tällaiselle pilottihankkeena toteutetulle puhdastilakoululle ei ole ollut toistaiseksi tarkoitukseen suunniteltua käyttöä.

Hajusteiden käytön rajoittamista koskevaan aloitteeseen on vastattu aikaisemmin mm. vuonna 2017. Hajusteettomuutta voidaan edistää Vantaan kaupungilla kahdella tavalla: vähentämällä hajustekuormaa normaalissa toiminnassa ja toisaalta kannustamalla henkilöstöä, asiakkaita ja kuntalaisia vähentämään hajusteiden käyttöä. Hajusteettomuudella pyritään helpottamaan tuoksuherkkyydestä kärsivien tilanetta.

Hajustekuormaa on pyritty vähentämään käyttämällä hajusteettomia tuotteita siivouksessa ja muissa toiminnoissa. Ylläpitosiivouksessa käytetään pääsääntöisesti neutraaleja puhdistusaineita, joissa ei ole vahvaa ominaisuutta eli käytännössä hajustamattomia tuotteita.

Sisäympäristöasioiden ohjausryhmä on aikoinaan pohtinut hajusteettomuuden edistämisen keinoja ja laatinut suunnitelman hajusteiden käytön vähentämiseksi Vantaan kaupungin toimitiloissa. Käytännön toimenpiteet olisivat viestinnällisiä, mm. tarroja/kylttejä, joissa kehoitetaan välttämään vahvoja hajusteita. Hajusteettomuuden suositusten lisäksi henkilöstön/asiakkaiden toimintatapojen muutosta ohjattaisiin toimialakohtaisilla kampanjoilla, johdon ja viestinnän yhteistyönä. Toimeenpanoa lykättiin korona-aikana luotujen tilojen käyttöä ja hygieniaa koskevan muun ohjeistuksen takia.

Aloitteessa ehdotetaan, että Kaupunki laatisi yhdessä viiteryhmien ja asiantuntijoiden kanssa toimintaohjelman sisäilmaesteettömyyden edistämiseksi ja seuraisi sen toteutumista.

Kaupunginhallitus päätti edellisen strategiakauden loppuvuosille 2020-21 poikkihallinnollisista strategiateemoista, joista yhtenä oli sisäilma-asiat. Samalla päätettiin myös strategiateemojen tavoitteet ja mittarit. Sisäilma-asioiden osalta tavoitteet olivat seuraavat: toimitilat ovat teknisesti kunnossa, kiinteistönhoito ja siivous on laadukasta, tiloja käytetään oikein ja, että sisäilmasta oireilevat saavat tarvitsemansa tuen ja hoidon. Tavoitteiden edistämiseksi kirjattiin noin 20 toimenpidettä ja tuloksia seurattiin 9 mittarilla. Strategiateemojen tavoitteiden toteutumisesta raportoitiin ohjausryhmälle ja kaupunginhallitukselle kerran vuodessa. Loppuraportin mukaan mittarien tavoitteet saavutettiin kahta lukuun ottamatta. Vanhojen rakennusten teknistä kuntoa ei voitu dokumentoidusti tavoitteen mukaisesti osoittaa eikä sisäilmasta aiheutuneiden sairauspoissaolojen vähentymistä mitata.

Sisäilma-asioiden strategiateeman päätyttyä vuoden 2021 lopussa toimialojen välistä yhteistyötä sisäilma-asioissa jatkettiin perustamalla uusi kaupunkitasoinen sisäilmaryhmä. Ryhmä toimii monialaisen yhteistyön foorumina ja kokoaa yhteen sisäilmatapausten käsittelyyn tarvittavan asiantuntemuksen ja tiedon. Ryhmässä on toimialojen edustus tilojen käyttäjinä sekä asiantuntijoina ja toiminnasta vastaavina kiinteistöjen ylläpidon, kunnossapidon, tilahallinnan, henkilöstöhallinnon, henkilöstön, viestinnän ja terveydenhuollon edustajat. Toimialoille on lisäksi perustettu seurantaryhmiä, joissa kohdekohtaisia sisäilma-asioita käsitellään yksityiskohtaisemmin.

Aloitetta on käsitelty kaupungin sisäilmaryhmässä 20.5. ja 10.9. Uuden toimintaohjelman laatiminen edellyttäisi uuden poikkihallinnollisen työryhmän nimeämistä ja siihen nimettäviltä henkilöiltä työaikaa ohjelman laatimiseen. Mahdollisten uusien toimenpiteiden toimeenpano edellyttäisi luonnollisesti lisäresursseja. Toimintaohjelman laatimiseksi tulisi ensin tehdä taustaselvitystä sisäilmatavoitteiden tarkistamiseksi ja sisäilmaesteettömyyden määrittämiseksi. Taustaselvitystä voidaan tehdä kokemusasiantuntijoita osallistamalla ja vuoropuheluna valtuutettujen kanssa.

Kaupungin sisäilmaryhmän tehtävänä on mm. kehittää yhteisiä toimintatapoja, tutkimusmenetelmiä, prosesseja ja työnjakoa sisäilma-asioissa. Aloitteen mukaisia asioita on mahdollista edistää sisäilmaryhmän johdolla ilman erillistä työryhmää ja toimintaohjelmaa. Kiinteistöjen normaalissa kunnossapidossa ja sisäilmaolosuhteiden hallinnassa on vielä parannettavaa ja resurssit on kohdistettava ensisijaisesti kohdekohtaisiin tutkimuksiin perustuviin korjaaviin toimenpiteisiin. Sisäilmavaatimusten kiristäminen ei tässä tilanteessa ole tarkoituksenmukaista. Sen sijaan tilojen, palvelujen ja tilaisuuksien hajusteettomuutta on mahdollista edistää kaupunkitasoisella ohjeistuksella.

Kaupunki tehostaa viestintäänsä eri kielillä hajusteettomuuden tärkeydestä esimerkiksi kampanjoilla, tarroilla ja kylteillä. Lisäksi kaupunki lisää tiedon hajusteettomuuden tärkeydestä myös tapahtumien vastuullisuusperiaatteisiin.

Kaupunginhallitus 4.11.2025 § 20

Kaupunkiympäristön toimialan vs. apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään:

- a) antaa Siiri Ahokkaalle ja 28 muun aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen 17.11.2025 pidettävään kokoukseen.

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 15

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Siiri Ahokkaalle ja 28 muun aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana esittelijä teki aloitevastauksen loppuun seuraavan lisäyksen:

Kaupunki tehostaa viestintäänsä eri kielillä hajusteettomuuden tärkeydestä esimerkiksi kampanjoilla, tarroilla ja kylteillä. Lisäksi kaupunki lisää tiedon hajusteettomuuden tärkeydestä myös tapahtumien vastuullisuusperiaatteisiin.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025 § 19

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- Allekirjoitettu Siri Ahokkaan ja 28 muun valtuutetun aloite Vantaa aidosti esteettömäksi – Sisäilma esteettömyys osaksi esteettömyyden määritelmää ja käytänteitä

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Pekka Wallenius, 040 7492592 (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Vantaa aidosti esteettömäksi – Sisäilma esteettömyys osaksi esteettömyyden määritelmää ja käytänteitä	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että Vantaa ryhtyy kunnianhimoisesti luomaan aidosti esteetöntä kaupunkia. Tämä edellyttää esteettömyyden määritelmän tarkistamista ja sisäilma esteettömyyden sisällyttämistä siihen. Esitämme myös, että kaupunki valmistelee toimintaohjelman yhdessä viiteryhmien ja kokemusasiantuntijoiden kanssa. Esteettömyys on tärkeää, sillä se hyödyttää meitä kaikkia ja on osalle meistä välttämätöntä. Se tarkoittaa ympäristöjen, palveluiden ja tilaisuuksien suunnittelua ja toteutusta niin, että ne ovat kaikkien käytettävissä riippumatta rajoitteista. Esteettömyys ei koske vain liikkumista, vaan myös akustiikkaa, valaistusta, sisäilmaa ja opastusta. Vantaan esteettömyyden määritelmä on puutteellinen, sillä se ei sisällä sisäilma esteettömyyttä. Sisäilma esteettömyys on tärkeää muun muassa astmaa, migreeniä, allergioita ja monikemikaaliherkkyyttä sairastaville. Hyvä sisäilma on päästöiltään ja hajultaan neutraalia, eikä sisätiloissa käytetä voimakkaita kemikaaleja kuten hajusteita. Me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että: 1. Sisäilma esteettömyys sisällytetään esteettömyyden määritelmään kaupungin tiloissa, palveluissa ja tilaisuuksissa. 2. Kaupunki laatii yhdessä viiteryhmien ja asiantuntijoiden kanssa toimintaohjelman sisäilma esteettömyyden edistämiseksi ja seuraa sen toteutumista. Vantaa voi olla aidon esteettömyyden edistämisen, yhdenvertaisuuden takaamisen ja terveydentilan perusteella tapahtuvan syrjinnän ehkäisyn mallikaupunki.	<u>Aloitteen tekijät</u> Siri Ahokas <u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Vaula Norrena 3. Anssi Aura 4. Minna Heikkinen 5. Tiina Tuomela 6. Jukka Nevala 7. Sari Multala 8. Eeva Tikkanen 9. Pirjo Luokkala 10. Matilda Stirkinen 11. Tuire Kaimio 12. Maija Rautavaara 13. Jussi Särkelä 14. Tarja Eklund 15. Hanna Valtanen 16. Marjo Vacker 17. Paula Lehmuskallio 18. Suvi Karhu 19. Susanna Kaiju 20. Mika Kasonen

	21. Kai-Ari Lundell 22. Mika Kasonen 23. Eva Tawasoli 24. Sami Kanerva 25. Aki Mäkipernaa 26. Reija Friman 27. Naima El Issaoui 28. Patrik Karlsson

13 **Vastaus Jari Jääskeläisen ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen osaamistakuun käyttöön Variassa**

VD/698/00.02.00.03/2025

KK/PT/TK/AR/CS/SR/MT/EJ

Jari Jääskeläinen ja 23 muuta valtuutettua jättivät valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite osaamistakuun käyttöön Variassa.

Osaamistakuu tarkoittaa sitä, että jos entinen opiskelija tai hänen työnantajansa havaitsevat puutteita osaamisessa, opiskelija voi palata täydentämään opintojaan. Takuu on voimassa vuoden ajan (aika sovittavissa) opiskelijan valmistumisesta.

Lisäopiskelusta ei laskuteta ja yksi opiskelija vois saada sitä enintään 60 tuntia (aika sovittavissa). Tavoitteena on, että hän päivittää taitojaan ja työllistyy.

Hyriassa osaamistakuu otettiin käyttöön vuosi sitten ja Saimaan Ammattiopisto Sampo ottaa sen käyttöön elokuussa.

Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki ryhtyy toimiin osaamistakuun saamiseksi Variaan ASAP. Haluammehan tuottaa laadukasta ja luotettavaa työvoimaa eri alojen tarpeisiin.”

Kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 27

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Jari Jääskeläisen ja 23 muun valtuutetun aloite osaamistakuun käyttöön Variassa.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Ammattiopisto Varialla on merkittävä rooli vantaalaisten osaamisen sekä työllistymistä tukevien koulutusratkaisujen kehittämisessä tiiviissä yhteistyössä työllisyyspalveluiden sekä alueen elinkeinoelämän kanssa.

Ammattiopisto ei näe tarkoituksenmukaisena rakentaa erillistä prosessia osaamistakuuta varten vaan se voidaan yhdistää Vantaan työllisyyspalvelujen ja Varian välisiin prosesseihin. Tällöin työttömäksi jäänyt (tai jopa työttömyysuhan alla oleva) henkilö voi hakeutua Variaan opiskelemaan lyhytkoulutuksiin tai tutkinnonosakoulutuksiin. Variaan ohjautuvia asiakkaita varten Variassa on työelämäkoordinaattoreita, jotka tekevät osaamistarvekartoituksen ja ohjaavat asiakkaat heille sopivaan työllistävään koulutukseen.

Työllistymistä edistävinä toimenpiteinä parannetaan monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksia ja suomen kielen osaamista monikielisten oppijoiden kehittämisohjelmassa esitetyin toimenpitein ottaen huomioon käytettävissä olevat resurssit. Lisäksi joustavia oppimisen polkuja kehitetään tarveperusteisin kokeiluin. Osana joustavien oppimisen polkujen kehittämistä huomioidaan myös korkeakouluyhteistyön kehittäminen, joka edistää opiskelijoiden nykyistä sujuvampaa ja nopeampaa siirtymistä joko työttömyyden uhatessa tai suoraan jatko-opintoihin.

Kaupunginhallitus 25.8.2025 § 12

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 23 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Ammattiopisto Varialla on merkittävä rooli vantaalaisten osaamisen sekä työllistymistä tukevien koulutusratkaisujen kehittämisessä tiiviissä yhteistyössä työllisyyspalveluiden sekä alueen elinkeinoelämän kanssa. Variassa pidetään tärkeänä, että sieltä valmistuvien opiskelijoiden osaaminen vastaa työelämän tarpeisiin. Tämä varmistetaan tehokkaalla yhteistyöllä ja yhteisillä prosesseilla työllisyyspalvelujen kanssa. Työttömäksi jäänyt tai työttömyysuhan alla oleva henkilö voi hakeutua Variaan täydentämään osaamistaan lyhytkoulutuksiin tai tutkinnonosakoulutuksiin. Variaan ohjautuvia asiakkaita varten Variassa on työelämäkoordinaattoreita, jotka tekevät osaamistarvekartoituksen ja ohjaavat asiakkaat heille sopivaan työllistävään koulutukseen.

Työllistymistä edistävinä toimenpiteinä parannetaan monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksia ja suomen kielen osaamista monikielisten oppijoiden kehittämisohjelmassa esitetyin toimenpitein ottaen huomioon käytettävissä olevat resurssit. Lisäksi joustavia oppimisen polkuja kehitetään tarveperusteisin kokeiluin. Osana joustavien oppimisen polkujen kehittämistä huomioidaan myös korkeakouluyhteistyön kehittäminen, joka edistää opiskelijoiden nykyistä sujuvampaa ja nopeampaa siirtymistä joko työttömyyden uhatessa tai suoraan jatko-opintoihin.

Aiempina vuosina on tehty muun muassa seuraavia toimenpiteitä liittyen opiskelijoiden osaamistason varmistamiseen. Toimenpiteet on kirjattu talousarvioon.

- Vuonna 2024 lukioiden ja Varian opiskelijoille kehitettiin uusia joustavia opintopolkuja strategialähtöisen palvelumuotoilun eli opiskelijälähtöisen kehittämisen kautta. Tavoitteena oli aiempaa paremmat mahdollisuudet hyödyntää opetustarjontaa oppilaitosrajat ylittäen ja saada siten vahvempi pohja työelämäänsä sekä jatko-opintoihin. Esimerkiksi kaksoistutkinto-opintojen tarjoamisen merkittävä lisääminen on peruja edellä mainitusta kehittämistyöstä.
- Vuonna 2025 ammattiopisto Varia jatkoi osaamisen sekä työllistymistä tukevien koulutusratkaisujen kehittämistä tiiviissä yhteistyössä työllisyyspalveluiden sekä alueen elinkeinoelämän kanssa. Yhdyskäytävämallia kehitetään edelleen, ja yhteistyö työllisyyspalveluiden sekä alueen elin-

keinoelämän kanssa on osoittautunut toimivaksi.

Toimialalla ei nähdä tarpeelliseksi erillisen osaamistakuun käyttöönottoa. Ammattiopisto Varia näkee, että opiskelijan valmistuttua Variasta hänellä on ammatillinen perustutkinto, jonka tulee taata riittävä ammatillinen osaaminen. Varia ei ole saanut palautetta alueen yrityksiltä, että Variasta valmistuvien opiskelijoiden osaamisessa olisi merkittäviä puutteita. Jos tällaista palautetta saadaan, niin aloitteessa mainitun Hyrian ja Saimaan ammattiopisto Sampon osaamistakuuta huomattavasti kustannustehokkaampi ratkaisu on kehittää koulutusta saadun palautteen perusteella.

Palautetta kerätään kaksi kertaa vuodessa harjoittelupaikkojen työnantajilta valtakunnallisesti yhdenmukaisella ja vertailukelpoisella kyselyllä. Palautteet saadaan alakohtaisesti ja työpaikkakohtaisesti eroteltuina, jolloin voidaan tarttua täsmällisesti kehittämistoimiin. Koko Varian kahden viimeisimmän vuoden tulokset ovat olleet yli neljä (asteikolla 1–5), kun kysytään, voisiko työnantaja rekrytointitilanteessa palata Variasta valmistuneen opiskelijan, ja vastaako Varian tutkinnon osien sisältö alan osaamistarpeisiin. Variassa tarkastellaan tuloksia osana laadunhallintaa säännöllisesti alakohtaisesti.

Jos kaupungilla olisi osoittaa lisäresursseja opetukseen, niin tällainen resurssi voitaisiin osoittaa niihin tutkintoihin, joista Varia saisi palautetta työnantajilta Variasta valmistuneiden osaamisen puutteista. Jos Hyrian ja Sampon mallin mukainen osaamistakuu otettaisiin käyttöön, vaatisi se henkilöstön lisäämistä jokaiseen tutkintoon, koska lupaukseen osaamistakuusta tulisi myös pystyä vastaamaan.

On huomioitava, että ammatillinen perustutkinto antaa opiskelijalle perusvalmiudet työskentelyyn. Ammattitaidon kartuttamisessa merkittävä rooli on työpaikalla tapahtuvalla perehdytyksellä sekä työnantajan tarjoamalla täydennyskoulutuksella. Varia tekee täydennyskoulutukseen liittyen monipuolista yhteistyötä alueen yritysten kanssa.

Kaupunginhallitus 4.11.2025 § 19

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 23 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen 17.11.2025 pidettävään kokoukseen.

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 14

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 23 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Funda Demiri esitti asian palauttamista valmisteluun. Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025 § 21

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Jari Jääskeläisen ja 23 muun valtuutetun aloite osaamistakuun käyttöön Va-riassa.

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

rehtori Pekka Tauriainen, puh. +358 50 312 4514, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Valtuustoaloite osaamistakuun käyttöön Variassa.	Aloitteen tekijä/tekijät ja Allekirjoitukset
Valtuustoaloite osaamistakuun käyttöön Variassa. Osaamistakuu tarkoittaa sitä, että jos entinen opiskelija tai hänen työnantajansa havaitsevat puutteita osaamisessa, opiskelija voi palata täydentämään opintojaan. Takuu on voimassa vuoden ajan (aika sovittavissa) opiskelijan valmistumisesta. Lisäopiskelusta ei laskuteta ja yksi opiskelija voisi saada sitä enintään 60 tuntia (aika sovittavissa). Tavoitteena on, että hän päivittää taitojaan ja työllistyy. Hyriassa osaamistakuu otettiin käyttöön vuosi sitten ja Saimaan Ammattiopisto Sampo ottaa sen käyttöön elokuussa. Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki ryhtyy toimiin osaamistakuun saamiseksi Variassa ASAP. Haluammehan tuottaa laadukasta ja luotettavaa työvoimaa eri alojen tarpeisiin. • Vantaalla 27.01.2025 Jari Jääskeläinen	<u>Aloitteen tekijät</u> Jari Jääskeläinen <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Jussi Särkelä 2. Sirpa Siru Kauppinen 3. Antero Eerola 4. Vaula Norrena 5. Marjo Vacker 6. Maija Rautavaara 7. Hanna Valtanen 8. Tiina Tuomela 9. Suvi Karhu 10. Minttu Sillanpää 11. Minna Heikkinen 12. Pirjo Luokkala 13. Nina Nummela 14. Funda Demiri 15. Kai-Ari Lundell

	16. Juha Suoniemi 17. Paula Lehmuskallio 18. Juha Järä 19. Reija Friman 20. Tuire Kaimio 21. Tuomas Mutanen 22. Eva Tawasoli 23. Carita Orlando

14

Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 17 muun valtuutetun aloitteeseen pyöriteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi

VD/696/00.02.00.03/2025

TeA/HW/JV/AK/MT/EJ

Vihreä valtuustoryhmä sekä 17 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Esitämme, että Vantaan kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin pyöriteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi.

Vantaalla kadut on jaettu kolmeen kunnossapitoluokkaan:

1. Kunnossapitoluokkaan kuuluvat vilkkaat joukkoliikennekadut ja pääkadut sekä tärkeimmät kävely- ja pyörätiet.
2. Toiseen luokkaan kuuluvat muut joukkoliikennekadut ja tärkeimmät kokoojakadut.
3. Kolmanteen luokkaan kuuluvat asunto- ja tonttikadut.

Kuitenkin vilkkaidenkin katujen viereiset pyörätiet ja jalkakäytävät saattavat usein olla lumen peitossa tai lumivallien takana, sillä auraus siirtää lumet ajotieltä pyöriteille ja jalkakäytävälle. Näiden kohdalla kunnossapitoluokitus ei näytä toimivan. Vantaalla on 1. kunnossapitoluokan pyöriteitä, jotka ovat jääneet vaille aurausta runsaista lumisateista huolimatta.

Vaasassa on luotu toimiva malli asettamalla vilkkaimmille käytävälle ympärivuorokautisen kunnossapidon vaatimus. Lisäksi kunnossapidon laadun arviointiin osallistuu lähes 300 vapaaehtoista agenttia, jotka raportoivat väylien kunnosta säännöllisesti. Tämä yhteistyö urakoitsijoiden ja kaupunkilaisten välillä on Vaasassa parantanut esimerkiksi pyöriteiden talvikunnossapidon laatua merkittävästi.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki velvoittaa sekä kaupungin tilaamissa että kaupungin itse toteuttamissa kunnossapitotoimissa riittävän talvikunnossapidon laadun. Esitämme myös, että Vantaa ottaa käyttöön kannusteita ja toimintamalleja pyöriteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi. Tämä voisi sisältää urakoitsijoiden palkitsemisen laadukkaasta työstä, sanktioiden asettamisen laiminlyönneistä sekä kaupunkilaisten osallistamisen kunnossapidon laadun seurantaan, esimerkiksi Vaasan tapaan pyöräilyagentti-ideaa hyödyntäen.

Parantamalla pyöriteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapitoa edistämme kestävästä liikkumisesta, vähennämme liikenteen päästöjä ja lisäämme kaupunkilaisten hyvinvointia.”

Kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 25

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kunnossapito toteaa, että kestävästä liikkumisesta huolimatta kaupungin on turvattava ensimmäiseksi joukkoliikenteen sekä hätä- ja huoltoajoneuvojen kulkumahdollisuudet katualueilla. Täten asuntokadut

sekä kevyenliikenteenväylät jäävät helposti autoväylille tehtävien hoitotoimenpiteiden jälkeiseksi työksi tai kokonaan vaille aurausta runsaiden lumisateiden aikana tai juuri sateiden päätyttyä.

Katujen auraus, kun ajoväylä on aivan kevyenliikenteenväylän vieressä, työntää osan aurauslumista kevyenliikenteenväylille. Katujen auraus tapahtuu eri kalustolla kuin kevyenliikenteenväylillä. Täten niitä ei voida työstää aina täysin samanaikaisesti. Kevyenliikenteenväylät puhdistetaan kuitenkin mahdollisimman nopeasti, heti kun kalusto- ja henkilöstöresurssit siihen antavat mahdollisuuden.

Kaupungilla on jo käytössä aloitteessa mainittu sanktioiden käyttö mahdollisista laiminlyönneistä hoitourakka-alueilla. Sopimuksissa ja käytännön töissä on huomioitu myös pyöräilyn laatukäytävien ("baanojen") yleistyminen. Verkoston laajentuessa laatukäytävien kunnossapito tullaan todennäköisesti kilpailuttamaan yhden urakoitsijan tehtäväksi. Nyt esim. pääradan varteen valmistuva laatukäytävä kulkee neljän eri kunnossapitäjän alueilla. Yksi urakoitsija pystyy pitämään työn laadun tasalaatuisempana ja toiminnan yhdenaikaisempana.

Kunnossapito on myös vuosien saatossa tiukentanut tehtäväkorttien sisältöä sekä toimenpideaikoja. Näillä toimilla on pyritty laadun parantamiseen ja nopeampaan reagointiin.

Kunnossapito on tulevana kesä kautena myös osallistamassa kaupunkilaisia kevyenliikenteenväylien kuntokartoitukseen Crowdsorsa -mobiilipelin avulla.

Lisäksi kunnossapidon tavoitteena on lähivuosien aikana tehdä kaduista erillään oleva kevyenliikenteenväylien kunnossapitoluokitus, jolla pystyttäisiin kartoittamaan ja priorisoimaan keskeisimmät pyöräilyväylät systemaattisempaan hoitoon.

Kaikessa toiminnassa on kuitenkin huomioitava, että jokainen erityinen ja tehostettu työtapo maksaa aina normaalia enemmän. Kunnossapidon vuosibudjetilla ei tällä hetkellä pystytä toteuttamaan kovin suuria toimenpiteitä säästämättä jostain toisesta työvaiheesta.

Kaupunginhallitus 28.4.2025 § 32

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Vihreälle valtuustoryhmälle ja 17 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Aiemman vastauksen tarkennuksena todetaan, että laadittava kevyen liikenteen väylien kunnossapitoluokitus priorisoi tarkemmin pyöriteiden kunnossapitotarpeet. Tällä hetkellä pyörätiet luokitellaan pääasiassa vain vierellä kulkevan katuverkon mukaisesti. Uudessa luokituksessa otettaisiin huomioon pyöriteiden käyttöasteet, pyörätieverkosto (väylien jatkuvuus) sekä palvelupisteet (päiväkodit, koulut yms.), joita ei ole otettu huomioon nykyisessä kunnossapitoluokituksessa ko. kevyen liikenteen väylää käyttävän pyöräilijän tai kävelijän näkökulmasta.

Kyseinen laadintatyö tehdään kaupungin omilla resursseilla, ehkä pieniä konsulttitoimenpiteitä hyödyntäen.

Kaupunginhallitus 11.8.2025 § 35

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Vihreälle valtuustoryhmälle ja 17 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kunnossapito toteaa, että nykyinen katualueiden kunnossapitoluokitus on lähtökohdallisesti suunniteltu autoliikenteen tarpeita varten. Täten ajoväylien kunnossapitoluokka määrittelee myös sen viereisen kävelyyn ja/tai pyöräilyyn tarkoitetun väylän kunnossapitoluokan. Tämä vääristää joissain tapauksissa kunnossapitotarpeita, koska se ei aina vastaa oikeaa tarvetta. Tämän vuoksi kunnossapito haluaa määritellä jalan- kulkua ja pyöräilyyn tarkoitetut väylät erikseen katujen kunnossapitoluokituksesta.

Nykyinen, karttapalveluunkin merkitty pääpyöräreitistö on kattava, mutta se on suunniteltu etupäässä siten, että pyörällä liikkuminen paikasta toiseen olisi sujuvaa ja suoraviivaista. Sitä ei ole suunniteltu jalan- kulkijoita silmällä pitäen eikä reititys kulje välttämättä kaikkien oleellisten palveluiden, kuten päiväkodit ja koulut, kautta. Nykyinen reititys ei myöskään huomioi käytössä olevien talvikunnossapitokoneiden vaateita.

Nyt tehtävällä systemaattisemmalla tarkastelulla pyritään löytämään kaikki ne kohteet, joihin on todennäköinen tarve kulkea kävellen tai pyöräillen. Tarkastelussa otetaan huomioon nykyiset pääpyöräreitit, mutta kartoituksen avulla pyritään kohdistamaan kunnossapitotoimia entistä tehokkaammin sinne missä niitä eniten tarvitaan, ja sinne missä niitä pystytään nykykalustolla sujuvasti tekemään.

Kartoitus ja sen perusteella tulevat mahdolliset kunnossapitoluokkamuutokset ja niistä aiheutuvat toimenpiteet eivät aiheuta suuria menoeriä kunnossapidolle. Muutokset pystytään liittämään nykyisiin kunnossapitotoimiin.

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 18

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Vihreälle valtuustoryhmälle ja 17 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025 § 23

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 17 muun valtuutetun aloitteeseen pyöriteiden ja jalakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Kaupungininsinööri Jarno Köykkä (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Aloite pyöräteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi Esitämme, että Vantaan kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin pyöräteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi. Vantaalla kadut on jaettu kolmeen kunnossapitoluokkaan: 1. Kunnossapitoluokkaan kuuluvat vilkkaat joukkoliikennekadut ja pääkadut sekä tärkeimmät kävely- ja pyörätiet. 2. Toiseen luokkaan kuuluvat muut joukkoliikennekadut ja tärkeimmät kokoojakadut. 3. Kolmanteen luokkaan kuuluvat asunto- ja tonttikadut. Kuitenkin vilkkaidenkin katujen viereiset pyörätiet ja jalkakäytävät saattavat usein olla lumen peitossa tai lumivallien takana, sillä auraus siirtää lumet ajotieltä pyöräteille ja jalkakäytävälle. Näiden kohdalla kunnossapitoluokitus ei näytä toimivan. Vantaalla on 1. kunnossapitoluokan pyöräteitä, jotka ovat jääneet vaille aurausta runsaista lumisateista huolimatta. Vaasassa on luotu toimiva malli asettamalla vilkkaimmille käytäville ympärivuorokautisen kunnossapidon vaatimus. Lisäksi kunnossapidon laadun arviointiin osallistuu lähes 300 vapaaehtoista agenttia, jotka raportoivat väylien kunnosta säännöllisesti. Tämä yhteistyö urakoitsijoiden ja kaupunkilaisten välillä on Vaasassa parantanut esimerkiksi pyöräteiden talvikunnossapidon laatua merkittävästi. Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki velvoittaa sekä kaupungin tilaamissa että kaupungin itse toteuttamissa kunnossapitotoimissa riittävän talvikunnossapidon laadun. Esitämme myös, että Vantaa ottaa käyttöön kannusteita ja toimintamalleja pyöräteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi. Tämä voisi sisältää urakoitsijoiden palkitsemisen laadukkaasta työstä, sanktioiden asettamisen laiminlyönneistä sekä kaupunkilaisten osallistamisen kunnossapidon laadun seurantaan, esimerkiksi Vaasan tapaan pyöräilyagentti-ideaa hyödyntäen.	<u>Aloitteen tekijät</u> Vihreä valtuustoryhmä <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Jussi Särkelä 2. Milad Dehghan 3. Faysal Abdi 4. Minna Heikkinen 5. Tiina Tuomela 6. Marjo Vacker 7. Tarja Eklund 8. Pirjo Luokkala 9. Jari Jääskeläinen 10. Eeva Tikkanen 11. Siri Ahokas 12. Kai-Ari Lundell 13. Juha Suoniemi 14. Paula Lehmuskallio 15. Matilda Stirkkinen 16. Sami Kanerva 17. Naima El issaoui
---	--

Parantamalla pyöräteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapitoa edistämme kestäväää liikkumista, vähennämme liikenteen päästöjä ja lisäämme kaupunkilaisten hyvinvointia. Vihreä valtuustoryhmä	

15 Vastaus Sirpa Kauppisen ja 22 muun valtuutetun aloitteeseen oppimista vaikeuttavien tilojen kartoittamiseksi

VD/2365/00.02.00.03/2025

KK/SO/HH/SR/MT/EJ

Sirpa Kauppinen sekä 22 muuta valtuutettua jättivät valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite oppimista vaikeuttavien tilojen kartoittamiseksi”

”Oppirauha auttaa kaikkia oppijoita. Aistiyliherkille ja nepsy-lapsille on erityisen tärkeää opiskella rauhallisessa, meluttomassa tilassa. Oppimisympäristö on muuttunut niin, että entistä useampi oppilas ei pärjää ilman lääketieteellistä apua. Tiloissa kulkeutuvat äänet häiritsevät opetusta, ja näitä on mm. ovetoimissa luokissa tai verhoilla rajattavissa opetustiloissa. Myös tilat, joista kaikki oppilaat ei näe opettajan opetusta, voivat laskea oppimistuloksia. On kouluja, joissa suurta osaamisaluetta ei voi jakaa, jolloin ryhmien muodostamisen niukkuus vaikeuttaa oppimisen kannalta järkevän lukujärjestyksen laatimista. Tuoleissa ja pöydissä saattaa olla niukkuutta eivätkä kaikki oppilaat mahdu istumaan. Kun lukutaito ja oppimistulokset laskevat yhä, tulisi kouluympäristön tukea oppimista, jotta myös oppilaat, joille keskittyminen on vaikeampaa, pärjäisivät. Rauhallisesta oppimisympäristöstä toki hyötyvät aivan kaikki. Neljään kouluun on tehty tyytyväisyyskysely, jonka mukaan tilaratkaisujen toimivuus sai henkilökunnalta arvosanan 6,96. Tulos kertoo, että osassa kouluista voisi tehdä paljon tyytyväisyyden parantamiseksi. Ehdotamme, että selvitetään esimerkiksi lyhyellä kyselyllä rehtoreille, millaisia oppimista ja opetusta vaikeuttavia rakenteita, kalusteita, tavaroita tai näiden puutteita on. Näin saamme kuvan tavoista tukea ja parantaa oppimista ja keskittymistä myös muilla tavoin kuin ammattilaisten palkkaamisella.”

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 26

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Sirpa Kauppisen ja 22 muun valtuutetun aloite oppimista vaikeuttavien tilojen kartoittamiseksi

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Käsitys oppimisesta ja opetuksesta on murroksessa. Perinteinen opettajajohtoinen opetusmalli on ollut vallitseva hyvin pitkään, mutta se ei sovellu enää sellaisenaan nykyaikaan. Yksi koulun keskeisimmistä tehtävistä on valmistaa oppilaita toimimaan aktiivisina ja vastuullisina jäseninä ympäröivässä yhteiskunnassa. Yhteiskunta on monimutkaistunut, ja koulun on kyettävä reagoimaan tähän muutokseen ja mukautettava oppimiskäsitystään tieteeseen perustuen. Opettajajohtoinen opetusmalli ainoana opetusmenetelmänä ei tarjoa oppilaille riittävästi mahdollisuuksia vahvistaa toimijuuttaan aktiivisina oppijoina, eikä se ole yksinään käytettynä kovin tehokas tapa opettaa ja oppia.

Nyky aika tuottaa opetuksen ja oppimisen monipuolistumisen tarpeen, johon oppimisympäristöjen monipuolistuminen antaa mahdollisuudet. Tutkimustulokset antavat selkeitä viitteitä siitä, että onnistuneesti toteutettuna uusi oppimiskäsitys ja sen mukaiset oppimisympäristöt tukevat oppilaiden hyvinvointia ja oppimista paremmin kuin perinteinen oppimiskäsitys. Niiden avulla voidaan huomioida myös paremmin oppimisessaan tukea tarvitsevia oppilaita, koska monipuolisissa oppimisympäristöissä on mahdollista kohdata oppilaat yksilöllisine tarpeineen.

Sellaisessa opiskelussa, jossa oppilaiden on tarkoitus itsenäisesti työskennellä, jokainen koulu ja opettaja järjestää kaikille oppilaille mahdollisimman rauhallisen oppimisympäristön. On totta, että isommat oppimisympäristöt ovat lisääntyneet, mutta samaan aikaan ovat lisääntyneet myös pienemmät vetäytymisen tilat. Aivan samaan tapaan kuin 25 oppilaan opiskellessa yhdessä, myös 50 oppilaan opiskellessa yhdessä opiskelurauha on saavutettavissa. Koska muunneltavat tilat mahdollistavat erilaisia ryhmittelyitä, nykyisissä opiskelutiloissa ympäristöstä häiriintyvät oppilaat saatetaan jopa useammin kuin aiemmin sijoittaa pienryhmään ja pienempään tilaan, jossa myös opiskelurauha saavutetaan nopeammin.

Koulussa työskennellään myös ryhmissä, jolloin työskentelyyn kuuluu oppilaiden keskustelun ääntä. Tällöin keskustelun ja vuorovaikutuksen taitoja harjoitellaan, eikä ole tarkoituksen mukaista tehdä sitä hiljaisuudessa. Näissäkin tilanteissa vetäytymisen tilat ovat käytettävissä niille, joiden oppimisen kannalta on viisainta koota pieni ryhmä, joka tekee yhteisen vuorovaikutustehtävänsä erillisessä tilassa. Opiskeluun varattu tila on samaan tapaan pedagoginen väline kuin tietokone tai oppikirja. Sen viisas ja ammattitaitoinen käyttäminen ratkaisee sen, miten hyvin se palvelee oppilaan oppimista.

Ensimmäisten Vantaalla suunniteltujen uusien oppimisympäristöjen haasteisiin on jo perehdytty Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla. Myös muut tekijät vaikuttavat. Ennakoimaton toimintaympäristön muutos, joka sisältää muun muassa viime vuosien vieraskielisten oppilaiden määrän räjähdysmäisen kasvun, on ollut osasyynä siihen, ettei monissa kouluissa ole ollut riittävästi opetuksen eriyttämiseen tarkoitettuja tiloja.

Koulujen tiloja suunnitellaan uuden oppimiskäsityksen mukaista oppimista ja opetusta varten. Haasteet voivat liittyä oppimisympäristön suunnitteluvirheiden sijaan tila-ahtauteen, pienryhmätilojen puutteeseen tai koulukulttuurin muodostumisen ja muutoksen epäonnistumiseen. Esimerkiksi ovetonta tai yhdistettyä tilaa ei ole tarkoitus käyttää perinteiseen luokkahuoneopetukseen kahdelle ryhmälle niin, että eri äänimaailmat sekoittuvat. Verho tilanjakajana ei ole tarkoitettu eristämään äänimaailmoja toisistaan. Tilaa, joka on polveileva, ei ole tarkoitettu käytettäväksi niin, että oppilas on kulman takana, kun opettaja puhuu koko ryhmälle.

On tehty myös suunnitteluvirheitä, joihin puututaan jatkuvasti kuuntelemalla käyttäjän näkemyksiä toimivista ja toimimattomista ratkaisuista ja osallistamalla käyttäjää rakennushankkeiden jokaisessa vaiheessa. Koulujen väljennetyt tilamitoitukset sekä uusien koulujen aikaisempaa laajempi mitoitus on määritetty Uusien Oppimisympäristöjen 2021 -kyselyn tulokset huomioon ottaen. Kyselyyn vastasi muun muassa Vantaan koulujen lapsia, opettajia ja rehtoreita. Myös koulujen suunnittelussa otetaan huomioon kyselyn tulokset.

Koulurakennushankkeeseen kuuluu käyttäjän laatima pedagoginen suunnitelma, jossa kuvataan koulun tulevaa toimintaa. Pedagogisessa suunnitelmassa tai hankkeeseen osallistuvien käyttäjien tai käyttäjän edustajien toimesta määritetään, kuinka yhteistoiminnallisen oppimiskäsityksen mukainen oppimisympäristön kalustaminen toteutetaan.

Mahdollinen oman tuolin ja pöydän puuttuminen ei tarkoita ”paikattomuutta”, päinvastoin: Kun oppi-

laalla on mahdollisuus valita oma paikka oppilaan omien, sen hetkisten tarpeiden mukaan, tuetaan oppimista, hyvinvointia ja oppilaan vastuun ottamista oppimisestaan. Paikka voi olla sohvalla, lattialla tyynyn päällä tai vaikkapa nurkkauksessa. Parhaimmillaan tällainen järjestely on toimivampi myös tukea tarvitseville oppilaille, oikeastaan erityisesti heille, koska heidän yksilölliset ominaisuutensa ja tarpeensa nähdään ja huomioidaan. Monet erityisopettajat näkevät tärkeänä tällaisen paikan valinnan mahdollisuuden oppilaille. Jos koulussa on kokemus siitä, etteivät oppilaat mahdu istumaan, voi kyse olla tila-ahtaudesta tai koulukulttuurin muutoksen epäonnistumisesta.

Saattaa olla, että joissakin tapauksissa ryhmä on niin haastava, että opettajalla ei ole enää keinoja selvittää tilanteesta. Jos käyttäjien koulusuunnittelua varten kirjoittamassa pedagogisessa suunnitelmassa esitetään laajempia ja avoimempia tilakokonaisuuksia, niin niiden yhteyteen sijoitetaan riittävä määrä eriyttämisen- ja pienryhmätiloja. Vantaan koulujen tilamitoituksia on väljennetty vuonna 2022, mutta niiden vaikutukset näkyvät viiveellä, eivätkä kaikki koulut ole vielä hyötyneet uusista mitoituksista.

Erilaisia taitoja harjoitellaan hyvin erilaisilla aktiviteeteilla ja pedagogisin ratkaisuin. Ei ole olemassa oppimista haittaavia ympäristöjä, jolleivät ne ole lapsille esimerkiksi vaarallisia. Fysiikan kokeellinen työskentely asettaa opiskeluympäristölle ihan erilaiset vaateet kuin vaikka äidinkielen lukutunti. Muunneltavat tilat mahdollistavat erilaisia ratkaisuja, joita opettajat ammattitaidollaan toteuttavat. Mikäli kalustuksessa on puutteita, se ei ole oppimisympäristöasia vaan kalustuksen puute, ja vaatii kierrätystä muista kouluista (jos esimerkiksi oppilasmäärä on yllättäen kasvanut) tai lisähankintoja.

Rehtorit keskustelevat säännöllisesti opiskeluympäristöistä niin keskenään kuin aluepäällikönkin kanssa. He myös johtavat koulujaan siten, että opettajia opastetaan parempiin pedagogisiin ratkaisuihin tilojen mahdollisuudet huomioiden, oppilasryhmiin sijoitetaan tuen tarpeen mukaan useampia opettajia, ja toimimattomiin rakenteisiin tilataan muutostöitä. Näitä kaikkia tapahtuu koko ajan, eikä erillinen kysely ole tarpeen.

Uusimman opetussuunnitelman asettamat vaatimukset koulukulttuurin muutokselle ovat olleet moninaiset. Perinteitä muutetaan opetussuunnitelman hengessä, mutta kulttuurin muutos on hidasta. Menneiden vuosien hiljaa kuuntelevan oppilaan sijasta kasvatamme aiempaa moninaisempaan yhteiskuntaan ihmisiä, jotka osaavat olla vuorovaikutuksessa kaikkien kanssa. He uskaltavat esittää mielipiteitään sekä olla eri mieltä ja tulevat toimeen eri tavalla ajattelevien ihmisten kanssa.

Tehdyt muutokset eivät kaikilta osin ole onnistuneet. Pulmat on tunnistettu ja esimerkiksi tulevien, uusien koulujen tilat rakennetaan väljemmiksi, ja nämä tilamitoituksen väljentämisen vaikutukset tulevat näkymään laajemmin vasta tulevaisuudessa. Jokainen rakennushanke pohjautuu pedagogiseen suunnitelmaan, jonka ovat laatineet tilojen käyttäjät - opettajat ja rehtorit. Jokaisessa hankkeessa ja hankkeen jokaisessa vaiheessa opettajat ja rehtorit ovat arvioimassa suunnitteluratkaisuja, ja he ohjaavat kalustevalintoja. Yhä useammassa hankkeessa osallistetaan myös oppilaita ja jopa huoltajia. KASOssa myös seurataan fyysisten oppimisympäristöjen tieteellistä tutkimusta.

Perusopetuksessa pyydetään koulujen rehtoreilta vuosittain ehdotuksia muutostöiksi oppimisympäristöjen parantamiseksi ja näitä muutostöitä tehdään kiireellisyysjärjestyksessä. Tästä johtuen perusopetuksessa on ymmärrys siitä, missä kouluissa on paranneltavaa tai epäsopivia rakenteita, eikä erilliselle selvitykselle ole tarvetta..

Laajemmat tilakokonaisuudet eivät automaattisesti tarkoita sitä, että tiloissa on melua enemmän. Isompien tilojen yhteydessä on tavallisimmin pienempiä vetäytymisen tiloja, joissa voidaan ohjata niitä lapsia ja nuoria, jotka tarvitsevat pienempää ryhmää.

Kaupunginhallitus 4.11.2025 § 21

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Sirpa Kauppiselle ja 22 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen 17.11.2025 pidettävään kokoukseen.

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 16

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Sirpa Kauppiselle ja 22 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025 § 22

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- allekirjoitettu Sirpa Kauppisen ja 22 muun valtuutetun aloite oppimista vaikeuttavien tilojen kartoittamiseksi

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

perusopetuksen aluepäällikkö Satu Ollila, puh. +358 40 521 2754, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

palveluverkkoasiantuntija Hannu Haarala, puh. +358 50 302 9750, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Valtuustoaloite oppimista vaikeuttavien tilojen kartoittamiseksi	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Oppirauha auttaa kaikkia oppijoita. Aistiyliherkille ja nepsy-lapsille on erityisen tärkeää opiskella rauhallisessa, meluttomassa tilassa. Oppimisympäristö on muuttunut niin, että entistä useampi oppilas ei pärjää ilman lääketieteellistä apua. Tiloissa kulkeutuvat äänet häiritsevät opetusta, ja näitä on mm. ovettomissa luokissa tai verhoilla rajattavissa opetustiloissa. Myös tilat, joista kaikki oppilaat ei näe opettajan opetusta, voivat laskea oppimistuloksia. On kouluja, joissa suurta osaamisaluetta ei voi jakaa, jolloin ryhmien muodostamisen niukkuus vaikeuttaa oppimisen kannalta järkevän lukujärjestyksen laatimista. Tuoleissa ja pöydissä saattaa olla niukkuutta eivätkä kaikki oppilaat mahdu istumaan. Kun lukutaito ja oppimistulokset laskevat yhä, tulisi kouluympäristön tukea oppimista, jotta myös oppilaat, joille keskittyminen on vaikeampaa, pärjäisivät. Rauhallisesta oppimisympäristöstä toki hyötyvät aivan kaikki. Neljään kouluun on tehty tyytyväisyyskysely, jonka mukaan tilaratkaisujen toimivuus sai henkilökunnalta arvosanan 6,96. Tulos kertoo, että osassa kouluista voisi tehdä paljon tyytyväisyyden parantamiseksi. Ehdotamme, että selvitetään esimerkiksi lyhyellä kyselyllä rehtoreille, millaisia oppimista ja opetusta vaikeuttavia rakenteita, kalusteita, tavaroita tai näiden puutteita on. Näin saamme kuvan tavoista tukea ja parantaa oppimista ja keskittymistä myös muilla tavoin kuin ammattilaisten palkkaamisella.	<u>Aloitteen tekijät</u> Sirpa Siru Kauppinen <u>Aloitteen Allekirjoitukset</u> 1.Tiina Tuomela 2.Patrik Karlsson 3.Milad Dehghan 4. Nina Nummela 5. Marjo Vacker 6. Vaula Norrena 7. Eeva Tikkanen 8. Pirjo Luokkala 9.Eva Tawasoli 10. Mikko Viilo 11. Mika Kasonen 12. Reija Friman 13. Paula Lehmuskallio 14. Elina Nykyri 15. Juha Suoniemi 16. Tuire Kaimio 17. Maija Rautavaara 18. Naima EL Issaoui 19. Hanna Valtanen 20. Janne Hartikainen 21. Jouko Jääskeläinen 22. Tia Seppänen

16

Vastaus Jenni Alasuutarin ja 16 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan on taattava riittävä kielen opetus ja ryhmämuotoinen valmistavan opetuksen myös esikoululaisille ja 1. luokkalaisille suomenkielisissä kouluissa sekä 1.–9. luokkalaisille ruotsinkielisissä kouluissa

VD/4858/00.02.00.03/2025

KK/HM/SR/MT/EJ

Jenni Alasuutari sekä 16 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Kielen oppiminen on avain menestykseen

Vantaalla suuri osa oppilaista on vieraskielisiä. Vuonna 2023 peruskouluikäisistä 7–15-vuotiaista 31 prosenttia oli vieraskielisiä. Vieraskielisille lapsille tarjotaan valmistavaa opetusta, jonka tarkoitus on kehittää heidän suomen tai ruotsin kielen taitoaan ennen siirtymistä yleisopetukseen.

Nykyisin Vantaalla valmistava opetus järjestetään inklusiivisesti yleisopetuksen ryhmissä 1. vuosiluokan oppilaille ja ryhmämuotoisesti 2.–9. vuosiluokan oppilaille. Ruotsinkielinen valmistava opetus järjestetään lähtökohtaisesti inklusiivisesti yleisopetuksen ryhmissä kaikille ja ”jos tarkoituksen mukaista, ryhmämuotoisesti.”

Tämä malli ei toimi. Jos täysin suomea tai ruotsia osaamaton lapsi sijoitetaan suoraan yleisopetukseen ilman riittävää kielitukea eikä hän siis pääse ryhmämuotoiseen valmistavaan opetukseen, hän ei opi kieltä tarpeeksi tehokkaasti. Hänen oppimisensa vaikeutuu, ja samalla myös muu luokka kärsii, kun opetusta täytyy mukauttaa yhden oppilaan tarpeisiin. Sen sijaan kolmasluokkalainen isompi sisarus, joka pääsee ryhmämuotoiseen valmistavaan opetukseen, oppii suomen tai ruotsin nopeammin ja pärjää paremmin koulussa.

Hyvä malli voisi olla, että kotiluokan saa heti, mutta alkuun osallistuu esim. vain kuvaamataidon ja musiikin tunneille kotiluokkansa kanssa ja muuten käy saman koulun valmistavassa luokassa. Näin koulun, luokan ja kavereiden ei tarvitse myöhemmin vaihtua. Sitä mukaa, kun kielitaito kehittyy, oppilas voi siirtyä yhä useammassa aineessa kotiluokkaan. Valmistavalla luokalla opiskelu voisi jatkua nykyisen yhden vuoden sijaan kaksi.

Oppiminen onnistuu parhaiten, kun kaikki ymmärtävät opetuskieltä (suomea tai ruotsia) ja tuntevat suomalaisen koulumaailman toimintaperiaatteet.

Vantaan on taattava riittävä kielen opetus ja ryhmämuotoinen valmistavan opetuksen myös esikoululaisille ja 1. luokkalaisille suomenkielisissä kouluissa sekä 1.–9. luokkalaisille ruotsinkielisissä kouluissa. Kotoutuminen on toimivan yhteiskunnan perusta – ja sen ytimessä on kielitaito.”

Kaupunginvaltuusto 16.6.2025 § 40

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Jenni Alasuutarin ja 16 muun valtuutetun aloite Vantaan on taattava riittävä kielen opetus ja ryhmämuotoinen valmistavan opetuksen myös esikoululaisille ja 1. luokkalaisille suomenkielisissä kouluissa sekä 1.–9. luokkalaisille ruotsinkielisissä kouluissa

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Perusopetukseen valmistava opetus on perusopetuslain tarjoama mahdollisuus tukea lapsia ja nuoria, joilla ei vielä ole valmiuksia opetuskielessä. Valmistavan opetuksen opetussuunnitelmassa määritellään, että opetusryhmien muodostamisesta vastuu ja määräysvalta kuuluu opetuksenjärjestäjälle. Aloitteentekijöiden aloittama keskustelu on näin ollen erityisen tärkeätä opetuksen laadun varmistamiseksi.

Suomenkielisessä esiopetuksessa sekä ensimmäisellä luokalla valmistava opetus toteutetaan lähtökohtaisesti inklusiivisesti lähikoulussa. Tarkennettakoon lisäksi, että 1.-luokkalaisen ikäisiä kesken kouluvuoden muuttavia oppilaita ohjataan syksyn ajan lähikouluunsa inklusiiviseen opetukseen, vuodenvaihteen lähellä harkiten joko inklusiiviseen tai ryhmämuotoiseen opetukseen, ja talviloman jälkeen pääsääntöisesti ryhmiin. Viimeistään toisesta vuosiluokasta alkaen oppilaat ohjataan valmistavan opetuksen ryhmiin.

Ruotsinkielisessä opetuksessa valmistavaa opetusta tarvitsevia oppilaita on esi- ja perusopetuksessa vuosittain vain muutamia, mistä syystä opetus järjestetään lähtökohtaisesti inklusiivisesti. Myös ruotsinkielisiin palveluihin ollaan kuitenkin rekrytoimassa valmistavaan opetukseen keskittyvä opettaja näiden oppilaiden tueksi.

Vantaalla ei ole omakohtaista selvitystä siitä, miten valmistavassa opetuksessa saavutettu kielitaidon taso eroaa opetusmuodon mukaan. Inklusiivista valmistavaa opetusta tarjotaan kuitenkin nykyisin laajasti Suomessa, muun muassa kaikissa C6-kaupungeissa vähintään esiopetuksessa ja ensimmäisellä luokalla, osassa myös toisella vuosiluokalla tai sitäkin vanhemmille oppilaille. Espoossa on siirrytty syksystä 2025 tarjoamaan kaikille 1.–2.-luokan oppilaille valmistava opetus inklusiivisena, ja tätä muutosta edelsi pilotointivaihe selvityksineen.

Espoossa verrattiin valmistavaa opetusta erillisessä ryhmässä opiskelevien oppilaiden oppimistuloksia inklusiivisesti opiskelevien oppimistuloksiin Lukimat-testeissä sekä Pienten kielireppu -testeillä. Vertailussa todettiin, että oppimistuloksissa ei havaittu eroa. Sen sijaan kotoutumistulokset olivat lupaavia: inklusiivisesti opiskelevat oppilaat ystävystyivät useammin perusopetuksen oppilaiden kanssa.

Opetushallitus (OPH) toteaa valmistavaa opetusta koskeissa ohjeissaan, että valmistavaa opetusta voi järjestää joko ryhmämuotoisesti tai inklusiivisena opetuksena. OPH katsoo, että inklusiivisesti järjestetäessä resurssien ohjaaminen yhteisopetukseen ja tarvittaessa pienryhmäopetukseen, opetuksen suunnittelu ja kielitietoiset työtavat tukevat oppimisen tuloksellisuutta. Kielitietoisten työtapojen käyttö inklusiivisessa valmistavassa opetuksessa hyödyttää OPH:n näkemyksen mukaan kaikkia oppilaita ja eriyttää opetusta luontevasti ja joustavasti.

Kaupunki saa valtiolta korvauksen kaikista valmistavassa opetuksessa opiskelevista oppilaista. Oppilas-kohtainen valtionosuus on 1 490 euroa/kk yhdeksän opetuskauksen ajalta.

Inklusiivisesti opettavien oppilaiden osalta rahoitukseksi on Vantaalla sovittu niin sanottu reppurahamalli, jossa oppilaan kouluun kohdennetaan normaalin perusopetuksen oppilaan kustannusten lisäksi

5 500 euroa täydentävää rahoitusta. Tällä saadaan kustannettua koulun harkinnan mukaan esimerkiksi suomi toisena kielenä -opetusta joko samanaikaisopetuksena tai erillisopetuksena ja/tai koulunkäynnin-ohjaajan tukea. Näiden avulla pystytään eriyttämällä ja joustavin järjestelyin tuottamaan valmistavaa opetusta ja vahvemmin kielitietoista opetusta niin valmistavaa opetusta suorittavan kuin ryhmän muiden kielellisestä tuesta hyötyvien tarpeisiin.

Esiopetuksessa valmistava inklusiivinen opetus tuottaa perusopetusta vastaavalla tavalla 5 500 euron lisäresurssin. Esiopetusta annetaan 700 tuntia, mutta valmistavaa opetusta 6-vuotiaille 900 tuntia. Esiopetuksen toimintakulttuuriin kuuluu, että opetus annetaan aina lapsiryhmälle, joten vaikka ryhmässä olisi vain yksi valmistavaa opetusta suorittava lapsi, varhaiskasvatuksen esiopettaja kokoaa hänen ympärilleen muita lisäopetuksesta hyötyviä lapsia myös esiopetuksen ylittävien valmistavan opetuksen tuntien ajaksi. Näin valmistavan opetuksen resurssista pääsee hyötymään itse asiassa suurempi joukko kuin pelkkä resurssia tuottava osa lapsista.

Nykykäsityksen mukaan (ks. esim. Mustonen, Kronholm & Suni julkaisussa Kielikoulutus mukana muutoksessa, AFinLAN- teema 2023 / n:o 16) kielenoppimista tapahtuu tehokkaimmin ympäristöissä, joissa oppija pääsee osalliseksi kohdekieltä käyttävään yhteisöön. Kielenoppiminen vaatii runsaasti havainnoitavaa kieliainesta sekä merkityksellisiä tilanteita, joissa päästä harjoittelemaan.

Opetuksen rinnalla on erittäin tärkeää, että oppija saa tilaisuuksia luoda sosiaalisia suhteita opittavaa kieltä jo hyvin osaavien kanssa. Kieltä opitaan käyttämällä, ja tilaisuuksia käyttää opittavaa kieltä syntyy moninkertaisesti enemmän, jos oppijalla on mahdollisuus käyttää sitä myös vapaissa tilanteissa sekä koulun tai päiväkodin ulkopuolella. Inklusiivisessa opetuksessa opiskeleville näitä mahdollisuuksia syntyy ryhmämuotoisessa opetuksessa opiskelevia enemmän ja luontevammin.

Valmistavan opetuksen opetussuunnitelman mukaisesti ryhmämuotoisessa valmistavassa opetuksessa opiskelevia oppilaita integroidaan mahdollisimman pian valmistavan opetuksen alettua ja yhä laajemmin sen kestäessä myös perusopetuksen ryhmiin. Integrointitunnit aloitetaan oppiaineista, jotka kunkin oppilaan kohdalla yksilökohtaisesti arvioidaan oppilaalle mielekkäiksi. Tällainen oppiaine voi olla oppilaan taustasta riippuen esimerkiksi jokin taito- tai taideaine tai osalle enemmän esimerkiksi matematiikka tai englanti.

Ryhmämuotoisen valmistavan opetuksen suuri haaste on juuri aloitteessa huomioitu koulun, luokan ja kavereiden vaihtuminen valmistavan opetuksen päättyessä. Ryhmämuotoista opetusta on Vantaalla pyritty laajentamaan mahdollisimman kattavaksi verkoksi, mutta ryhmiä ei nykyisellä rahoituksella pystytty perustamaan jokaiseen toimipisteeseen.

Vantaa on pyrkinyt helpottamaan oppilaiden siirtymää valmistavasta opetuksesta perusopetukseen mahdollistamalla erityisperustaisella lähikoulupäätöksellä opintojen jatkamisen valmistavan opetuksen tarjonnassa koulussa. Tämä ei kuitenkaan varsinkaan pienimpien oppilaiden kohdalla ole välttämättä huoltajista houkutteleva vaihtoehto, sillä koulumatka voi muodostua pitkäksi. Tällöin oppilaalla ei myöskään ole yhdenvertaisia mahdollisuuksia muodostaa kaverisuhteita kotinsa lähiympäristössä tai kiinnittyä oman alueensa palveluihin. Nykyisessä taloustilanteessa on myös huomioitava, että erityisperustainen lähikoulupäätös voi tuottaa kaupungille lisäkuluja, sillä nämä oppilaat ovat oikeutettuja koulumatkasetuun, mikäli koulukuljetusperusteet täyttyvät.

Nykyinen valmistavan opetuksen rahoitus ohjaa tarjoamaan valmistavaa opetusta yhdeksän opetuskauden verran, mutta osalle oppijoista tämä aika on tunnistettu liian lyhyeksi. Erityisesti luku- ja kirjoit-

tustaidottomat tai rikkonaisesti koulua käyneet perusopetuksen alkuvaiheen jo ohittaneet oppilaat hyötysivät pidempikestoisesta vahvasta kielellisestä tuesta.

Tämä tarve on tunnistettu valtakunnallisesti, ja valtioneuvosto on esittänyt valmistavalle opetukselle yhden vuoden lisäoptiota. Lisävuosi kohdennettaisiin sitä eniten tarvitseville, ja se toteutettaisiin niin, että oppilas siirretään perusopetukseen, mutta hän saa sen rinnalla valmistavaa opetusta lisätukena. Tämä niin sanottu lisäValo on tarkoitus ottaa käyttöön 1.8.2026. Asiaa valmisteleva Opetushallitus on katsonut tärkeäksi, että lisäValo toteutetaan nimenomaisesti perusopetuksen yhteydessä, jotta oppilaiden sosiaalistuminen oman ikäluokkansa kohdekielisiin vertaisiin olisi mahdollisimman taattua ja näin tukisi opetuskielen oppimista.

Kuten edellä on todettu, nykytutkimuksen mukaan kielenoppiminen on helpointa ympäristössä, jossa kieltä pääsee käyttämään mahdollisimman paljon, ja jossa on mahdollisuus sosiaalistua osaksi kielenkäyttäjien yhteisöä. Sama pätee myös koulukulttuurin oppimiseen. Ryhmämuotoisen opetuksen haaste on monesti siinä, että kukaan ryhmän oppilaista ei tunne suomalaista koulukulttuuria. Valmistavan opetuksen ryhmässä opetus rakentuu opetuskielen oppimisen ympärille, ja päivää rikkovat oppilaiden – sinänsä äärimmäisen tarpeelliset – integrointitunnit perusopetuksen ryhmissä. Ryhmään muodostuu siis omanlaisensa työskentelyn ja olemisen kulttuuri, joka rakentuu hiukan perusopetuksesta poikkeaville lähtökohdille.

Ryhmämuotoisessa valmistavassa opetuksessa opiskelleelle muutos kokonaan perusopetukseen siirryttäessä voi integrointitunneista huolimatta muodostua oppilaalle todella haastavaksi ja raskaaksi. Juuri kun oppilas on kotiutunut omaan valo-ryhmään, kiinnittynyt sen opettajiin ja oppilaisiin sekä hankkinut riittävän kielitaidon ryhmässä pärjätäkseen, hän joutuukin aloittamaan alusta ja useimmiten toteamaan, että valmistavassa opetuksessa opittu opetuskielen taso ei vielä riitä sujuvaan opiskeluun. Tutkitusti kielitaidon kehittyminen akateemisen suoriutumisen tasolle vie keskimäärin 5–7 vuotta. Tarvitaan siis runsaasti oppilaan ponnisteluja sekä hänelle kohdennettua tukea ja S2-opetusta vielä valmistavan opetuksen jälkeenkin.

Toinen haaste ryhmämuotoisessa opetuksessa on oppilaiden ikähaitari. 1.-luokkalaisen kehitysvaihe ja oppimistavoitteet eroavat voimakkaasti jo vaikkapa 3.-luokkalaisen vastaavista, mutta valmistavan opetuksen ryhmiä ei nykyisellä rahoituksella pystytäkään perustamaan niin runsaasti, että oppilaita voitaisiin sijoitella kohtuullisen matkan päähän kotoa ala-/yläkoulujakoa hienojakoisemmin ikä- tai taitotasoon perustuen. Jos inklusiivinen valmistava opetus loppuisi, ekaluokkalaisten opiskelisivat samoissa ryhmissä 2.–6.-luokkalaisten oppilaiden kanssa siitä huolimatta, että heiltä ei ikävaihe huomioiden voida edes odottaa samankaltaisia koululaisen taitoja kuin vanhemmilta oppilailta. Toisaalta inklusiivisessa opetuksessa he saavat rauhassa, yhdessä ikätoveriensa kanssa, kasvaa koululaisina ja ottaa ikäkaudelleen sopivassa tahdissa haltuun lukemisen, kirjoittamisen ja matematiikan perustaitoja.

Aloitteen vaatimus riittävän kielen opetuksen takaamisesta ensiarvoisen tärkeänä lähtökohtana: Moninaistuvassa Suomessa ja Vantaalla on kestävä tulevaisuuden näkökulmasta oleellista, että pystymme kehittämään opetusjärjestelyjämme nykypäivän oppijoita mahdollisimman hyvin tukeviksi. Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimiala on sitoutunut noudattamaan inklusiivisen toimintakulttuurin periaatteita. Lasten ja nuorten eriarvoistumisen ehkäisy sekä osallisuuden vahvistaminen korostuvat lisäksi toimialan Monikielisten oppijoiden osaamisen kehittämisohjelmassa ja Lapsiystävällinen kunta -työssä.

Inklusiivisen valmistavan opetuksen haasteiksi on tunnistettu riittävä perehdytys, suuret perusopetuksen ryhmät, joissa on paljon erilaista tukea tarvitsevia oppilaita, sekä resurssin kohdentaminen. Mikäli

näitä ei saada riittävässä määrin vastaamaan tarpeita, opetusta on vaikea järjestää tyydyttävällä tavalla.

Vantaalla inklusiivisen valmistavan opetuksen laatua tuetaan selkeillä prosessikuvauksilla sekä säännönmukaisella, vuosittain toteutuvalla perehdytyksellä. Suomenkielisessä esiopetuksessa opettajien tukena toimivat alueelliset kieli- ja kulttuurikoordinaattorit ja perusopetuksessa aluekoordinaattorit. Ruotsinkielisissä palveluissa valmistavan opetuksen osaamista ollaan tehostamassa valmistavaan opetukseen keskittyvän opettajan resurssilla.

On tärkeää lisäksi huolehtia valmistavan opetuksen ohjauksesta ja riittävästä rahoituksesta toimialalla, seurata oppimistuloksia sekä kerätä palautetta, jotta kehittämistoimet osataan suunnata tarkoituksenmukaisesti. Riittävä täydennyskoulutusmahdollisuuksien tarjonta on ensiarvoista laadukkaan valmistavan opetuksen ja sitä tukevan kielitietoisien opetuksen takaamiseksi.

Nykytutkimukseen, Opetushallituksen ohjeistuksiin sekä Vantaalla ja muissa suurissa kaupungeissa kerättyyn kokemukseen perustuen suosittaa kasvatuksen ja oppimisen toimiala valtuustoaloitteesta poiketen inklusiivisen valmistavan opetuksen jatkamista nykyisessä laajuudessa.

Kaupunginhallitus 4.11.2025 § 22

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jenni Alasuutarille ja 16 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen 17.11.2025 pidettävään kokoukseen.

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 17

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jenni Alasuutarille ja 16 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025 § 24

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026**Kaupunginhallituksen esitys:**

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- allekirjoitettu Jenni Alasuutarin ja 16 muun valtuutetun aloite Vantaan on taattava riittävä kielen opetus ja ryhmämuotoinen valmistavan opetuksen myös esikoululaisille ja 1. luokkalaisille suomenkielisissä kouluissa sekä 1.–9. luokkalaisille ruotsinkielisissä kouluissa

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

kieli- ja kulttuuritietoisuuden erityisasiantuntija Hannaleena Maarianvaara, puh. +358 40 592 1487
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Vantaan on taattava riittävä kielen opetus ja ryhmämuotoinen valmistavan opetuksen myös esikoululaisille ja 1. luokkalaisille suomenkielisissä kouluissa sekä 1.–9. luokkalaisille ruotsinkielisissä kouluissa.	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Kielen oppiminen on avain menestykseen Vantaalla suuri osa oppilaista on vieraskielisiä. Vuonna 2023 peruskouluikäisistä 7–15-vuotiaista 31 prosenttia oli vieraskielisiä. Vieraskielisille lapsille tarjotaan valmistavaa opetusta, jonka tarkoitus on kehittää heidän suomen tai ruotsin kielen taitoaan ennen siirtymistä yleisopetukseen. Nykyisin Vantaalla valmistava opetus järjestetään inklusiivisesti yleisopetuksen ryhmissä 1. vuosiluokan oppilaille ja ryhmämuotoisesti 2.-9. vuosiluokan oppilaille. Ruotsinkielinen valmistava opetus järjestetään lähtökohtaisesti inklusiivisesti yleisopetuksen ryhmissä kaikille ja ”jos tarkoituksen mukaista, ryhmämuotoisesti”. Tämä malli ei toimi. Jos täysin suomea tai ruotsia osaamaton lapsi sijoitetaan suoraan yleisopetukseen ilman riittävää kielitukea eikä hän siis pääse ryhmämuotoiseen valmistavaan opetukseen, hän ei opi kieltä tarpeeksi tehokkaasti. Hänen oppimisensa vaikeutuu, ja samalla myös muu luokka kärsii, kun opetusta täytyy mukauttaa yhden oppilaan tarpeisiin. Sen sijaan kolmasluokkalainen isompi sisarus, joka pääsee ryhmämuotoiseen valmistavaan opetukseen, oppii suomen tai ruotsin nopeammin ja pärjää paremmin koulussa. Hyvä malli voisi olla, että kotiluokan saa heti, mutta alkuun osallistuu esim. vain kuvaamataidon ja musiikin tunneille kotiluokkansa kanssa ja muuten käy saman koulun valmistavassa luokassa. Näin koulun, luokan ja kavereiden ei tarvitse myöhemmin vaihtua. Sitä mukaa, kun kielitaito kehittyy, oppilas voi siirtyä yhä useammassa aineessa kotiluokkaan. Valmistavalla luokalla opiskelu voisi jatkua nykyisen yhden vuoden sijaan kaksi. Oppiminen onnistuu parhaiten, kun kaikki ymmärtävät opetuskieltä (suomea tai ruotsia) ja tuntevat suomalaisen koulumaailman toimintaperiaatteet. Vantaan on taattava riittävä kielen opetus ja ryhmämuotoinen valmistavan opetuksen myös esikoululaisille ja 1. luokkalaisille suomenkielisissä kouluissa sekä 1.–9. luokkalaisille ruotsinkielisissä kouluissa. Kotoutuminen on toimivan yhteiskunnan perusta – ja sen ytimessä on kielitaito.	<u>Aloitteen tekijät</u> Jenni Alasuutari <u>Aloitteen Allekirjoitukset</u> 1. Vaula Norrena 2. Sirpa Kauppinen 3. Elina Nykyri 4. Tuomas Vanhanen 5. Tiina Tuomela 6. Loviisa Kaartokallio 7. Mika Kasonen 8. Paula Lehmuskallio 9. Janne Hartikainen 10. Mika Niikko 11. Kai-Ari Lundell 12. Patrik Karlsson 13. Juha Järä 14. Marjo Vacker 15. Nina Nummela 16. Petri Roininen

17

Vastaus Minna Räsänen ja 38 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaalle tarvitaan kesätyötakuu, alaikäisille tarjolle enemmän kesätyöpaikkoja

VD/2359/00.02.00.03/2025

PT/TK/PV-S/SM/JK

Minna Räsänen sekä 38 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Kesätyö on nuorelle loistava mahdollisuus tutustua työelämään, ansaita omaa rahaa, oppia uutta, kantaa vastuuta ja saada arvokasta työkokemusta tulevaisuutta varten.

Helsingin kaupunki tarjoaa kesällä 2025 yli 700 kesätyöpaikkaa alle 18-vuotiaille, kun taas Vantaalla vastaava luku on vain murto-osa tästä. Vantaalla alle 18-vuotiaille tarjottavat kesätyöpaikat vuonna 2024 olivat noin 40 työpaikkaa. Kesällä 2025 tavoite on nostaa alaikäisille tarjottavien työpaikkojen määrää noin 80 työpaikkaan.

Kokonaisuudessaan kesätöitä Vantaalla tarjottiin vuonna 2024 270 nuorelle, mutta valtaosa näistä oli kesätyösijaisuuksia jatko-opinnoissaan jo pidemmälle edenneille nuorille, ei siis alaikäisille vaan nuorille aikuisille.

Vantaalle on luotava määrätietoinen suunnitelma, jolla alaikäisille tarjottavien kesätyöpaikkojen määrää kasvatetaan merkittävästi tulevina vuosina. Tavoitteena on oltava kesätyöpaikkatakuu ja aito mahdollisuus jokaiselle nuorelle kesätyöhön joko Vantaan kaupungin tarjoamana kesätyönä tai kaupungin tueman kesätyösetelin turvin.

Aloitteen perustelut

Nuorten työllistyminen on Vantaan tulevaisuuden kannalta tärkeä kysymys. Kaupungin tulee kantaa vastuunsa ja tarjota nuorille riittävästi mahdollisuuksia tutustua työelämään jo varhaisessa vaiheessa. Tämä aloite tähtää siihen, että Vantaa sitoutuu pitkäjänteisesti nuorten kesätyöllistämisen edistämiseen.

Nuorten hyvinvointi ja tulevaisuuden työllistyminen

- Kesätyökokemus parantaa nuorten työelämävalmiuksia, lisää itsetuntemusta ja auttaa hahmottamaan omia urahaaveita. Työllistyminen vahvistaa myös nuorten itsetuntoa, antaa mahdollisuuden oman talouden hallintaan ja ehkäisee syrjäytymistä.

Kesätyöt osana kaupungin vastuuta nuorten työllistämisessä

- Kaupungilla on keskeinen rooli nuorten työelämään siirtymisen tukemisessa. Kesätyöpaikkojen tarjoaminen on investointi Vantaan nuorten hyvinvointiin.

Kesätyöseteli on hyvä, mutta ei riittävä ratkaisu

- Kesätyöseteli edistää nuorten työllistymistä yrityksiin ja yhdistyksiin, mutta se ei poista tarvetta kaupungin omille työpaikoille. Monille nuorille työnhaun haasteet ja kokemattomuus voivat estää kesätyöpaikan saamisen avoimilta työmarkkinoilta.

Esitetyt toimenpiteet

Tämä aloite esittää, että Vantaan kaupunki käynnistää välittömästi suunnittelun ja selvitystyön, miten kaupungin eri toimialat voivat hyödyntää kesätyöntekijöitä ja tarjota töitä, jotka eivät edellytä aiempaa työkokemusta. Kesätyöpaikkoja suunnitellessa erityistä huomiota on kiinnitettävä alaikäisille tarjottavien kesätyöpaikkojen määrän lisäämiseen.

Selvityksessä on huomioitava kuinka vantaalaisten yritysten ja yhdistysten mahdollisuuksia lisätä kesätyöpaikkojen määrää edistetään ja, kuinka kaupungin omaa kesätyöseteliä voidaan hyödyntää entistä tehokkaammin ja siten, että se on sekä nuorelle että työnantajalle helppo ja houkutteleva vaihtoehto. Selvityksessä on tuotava esille toimenpiteet ja tarpeet, joilla esimerkiksi kolminkertaistetaan alaikäisille tarjottavien kesätyöpaikkojen määrä vuoteen 2027 mennessä.

Tämä aloite esittää, että saatujen selvitysten myötä Vantaalle luodaan nuorten kesätyötakuu: Kesätyötakuun myötä pyritään lisäämään määrätietoisesti kesätyöpaikkojen määrää Vantaalla nuorille ja tarjoamaan kaikille kesätyöiässä oleville alaikäisille mahdollisuus kesätyöhön Vantaalla vuosikymmenen loppuun mennessä.”

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 21

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Henkilöstöpalvelut ja elinvoimapaalvelut toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan kaupunki palkkasi vuoden 2025 kesätyöhaussa yhteensä 332 koululaista ja opiskelijaa kesätyöhön tai harjoitteluun. Alle 18-vuotiaille suunnattuja paikkoja kokonaismäärästä oli 139 kpl. Loput 192 paikkaa oli suunnattu yli 18- vuotiaille, 2.asteella ja korkeakoulussa opiskeleville nuorille aikuisille. Alle 18-vuotiaiden kesätyöntekijöiden tehtävät jakaantuivat toimialoittain seuraavalla tavalla: kasvatuksen ja oppimisen toimialalla oli 39 paikkaa, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla oli 70 paikkaa sekä kaupunkiympäristön toimialalla oli 30 paikkaa. Konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla ei alle 18-vuotiaita kesätyöntekijöitä ollut.

Kaupungin eri toimialoja on pyydetty kartoittamaan koululaisille soveltuvia kesätyötehtäviä. Tänä vuonna alle 18-vuotiaille soveltuvia tehtäviä on ollut mm. puisto-, puutarha- ja kunnossapitotyön avustavat tehtävät, liikuntapaikkahoitajan avustavat tehtävät, varhaiskasvatuksen ja kirjaston kesätyöt sekä avustavat toimistotyöt. Osa kaupungilla tarjottavista töistä on kuitenkin sellaisia, jotka luonteensa vuoksi edellyttävät täysi-ikäisyyttä. Huomioitavaa myös on, että nuorten työntekijöiden suojelemisesta säädetään laissa nuorista työntekijöistä ja tämän perusteella annetuissa asetuksissa. Laki sovelletaan työhön, jota alle 18-vuotias tekee työ- tai virkasuhteessa ja lain tarkoitus on suojella nuorta liialliselta rasitukselta. Työnantaja on lain mukaan huolehdittava siitä, ettei työ ole nuoren työntekijän ruumiilliselle tai henkiseksi kehitykselle vahingoksi eikä se vaadi suurempaa ponnistusta tai vastuuta kuin hänen ikänsä ja voimiinsa nähden on kohtuullista. Koululaisille suunnattujen tehtävänkuvien arvioinnissa on siis huomioitava lain velvoitteet.

Kaupungin eri toimialat ovat myös halunneet tukea opiskelevia nuoria saamaan oman alansa työkokemuksia tai edistää opintoja tarjoamalla palkallista harjoittelua. Osassa tehtävistä myös edellytetään täysi-ikäisyyttä, johtuen tehtävän luonteesta ja vaatimuksista esim. uimavalvojan tehtävät tai tehtävässä edellytetään ajokorttia.

Vantaalaisten nuorten työllistäminen on Vantaan tulevaisuuden kannalta tärkeä kysymys. Kesätyöpaikkojen suuntaaminen vantaalaisille nuorille on mahdollista pohjatuen seuraaviin lakeihin. Yhdenvertaisuuslain 12 §:n 2 momentti koskee iän ohella erilaista kohtelua asuinpaikan perusteella. Erityisen oikeuttamisperusteen mukaan asuinpaikkaan perustuva erilainen kohtelu on oikeutettua työelämän yleis-

sen oikeuttamisperusteen lisäksi, jos kohtelulla on objektiivisesti ja asianmukaisesti perusteltu työllisyyspoliittinen tai työmarkkinoita koskeva tavoite.

Hallituksen esityksen perusteluissa (HE 19/2014 s.71) todetaan, että kuntalain säännös kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistämisestä voi muodostua hyväksyttäväksi perusteeksi ihmisten asettamiselle eri asemaan heidän asuinpaikkansa perusteella ja kunta voisi siten tarjota kesätyöpaikkoja vain kunnassa asuville nuorille. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta katsoi mietinnössään 11/2014 vp, että yhdenvertaisuuslaissa on turvattava mahdollisuus työllisyyspolitiikan harjoittamiseen kohdentamalla toimet oman kunnan asukkaille, silloin kun kohtelulla on objektiivisesti ja asianmukaisesti perusteltu työllisyyspoliittinen tai työmarkkinoita koskeva tavoite. Samalla valiokunta kuitenkin lausui, että selvää on, ettei asuinpaikka voi olla oikeuttamisperuste valittaessa työntekijöitä ja viranhaltijoita kunnan palvelussuhteisiin. Valiokunnan kannanotto tarkoittaa toisin sanoen, että kunta voi tarjota kesätyöpaikkoja vain kunnassa asuville nuorille. Myös muunlaisten kunnille kuuluvien työllistämistoimien kohdentaminen oman kunnan asukkaille on oikeutettua.

Vuoden 2026 opiskelijoiden ja koululaisten palkkaamiseen varatun määrärahan suuruus ja jakamisen perusteet pysyivät samana kuin 2025 vuodelle esitetty. Kaupungin johtoryhmässä tullaan keskustelemaan, millä edellytyksillä voitaisiin lisätä koululaisille suunnattujen tehtävien tarjoamista samansuuruisella määrärahalla. Osan määrärahoista voisi suunnata lyhyisiin kahden viikon mittaisiin kesätöihin, jossa nuori pääsisi tutustumaan työelämään ja saada ensimmäisen kosketuksen työelämään. Tämä tarkoittaisi, että yhä useampi nuori saisi mahdollisuuden tutustua työelämään. Opiskelijoille ja koululaisille suunnatut hakuajat pyritään eriyttämään toteutettavaksi eriaikaisesti.

Aloitteessa esiin nostettuun selvitykseen siitä, miten vantaalaisten yritysten ja yhdistysten tarjoamien kesätyöpaikkojen määrää saataisiin lisättyä hyödyntäen kesätyöseteleitä, vastaa työllisyyspalvelut ja elinvoimapaalvelut, jotka hallinnoivat kesätyöseteleiden ja kesäyrittäjyysseteleiden jakamista.

300 euron suuruisia nuorten kesätyöseteleitä jaetaan Työllisyyspalveluiden kautta Vantaalla vuosittain noin 3000 kappaletta. Näistä palautuu maksuun kolmannes eli 1000. Kesätyösetelien käyttöä on viime vuosina haluttu kasvattaa ahkeralla tiedottamisella ja poistamalla etukäteen asetetut setelien määrärajoitukset. Käytännössä seteliin on nyt mahdollisuus kaikilla 15-18 vuotiailla (ikävuosiluokittain määriteltynä) vantaalaisilla. Vuoden 2025 tilitykset ovat kesken, joten kesätyöpaikkojen synnyttämiseen kulu-neena kesänä käytettyjen setelien tarkka määrä ei ole vielä tiedossa.

Seteliehdoissa määritellään työsuhteelle kahden viikon minimiaika ja tähän liittyvä minimipalkka. Kesätyösetelien käyttöä eniten rajoittava seikka on työmarkkinoilta löytyvien kesätyöpaikkojen määrä alle 18-vuotiaille.

Tällä hetkellä työnantajan omakustannus nuorelle tarjottavasta kahden viikon työstä on setelin käyttämisen jälkeen noin 280 euroa. Tämän summan pienentäminen voisi lisätä 15-18 vuotiaille käytettävissä olevien kesätyöpaikkojen määrää, mutta vaikutusta on vaikea etukäteen arvioida. Lisäksi samalla tulisi varmistaa, ettei luoda työllistämisautomaattia, jossa kesätyöpaikkojen työn sisältö ei vastaa siitä maksettua palkkaa.

Nuorten kannalta on erittäin tärkeää, että nuori saa kesätyöpaikassa tehdä jotakin hänelle osoitettua työtä joko melko itsenäisesti tai jonkun toisen henkilön vahvasti ohjaamana. Nuorelle tulisi syntyä positiivinen näkymä työelämään. Työpaikkojen tarjontaan saattaa vaikuttaa se, että työnantajilla ei ole kykyä ottaa nuoria vastaan, ellei nuorella ole kykyä itsenäiseen työskentelyyn tai tarvittavia ammatillisia valmiuksia.

Elinvoimapaalveluiden keskeinen tavoite on vahvistaa koulujen ja yritysten välistä yhteistyötä sekä tukea vantaalaisten nuorten työllistymismahdollisuuksia ja työelämä- ja yrittäjyystaitojen kehittämistä. Keskeisenä painopisteenä on kesäyrittäjyyssetelin käytön kasvattaminen vantaalaisille nuorille. Kyseessä on vantaalaisille nuorille suunnattu maksuton ohjelma, jossa tavoitteena on perustaa oma yritys. Jokainen ohjelmaan valittu nuori saa oman mentorin ja kesäyrittäjyyssetelin toiminnan käynnistämiseksi. Vuonna 2025 300 euron suuruinen kesäyrittäjyysseteli myönnettiin lähes 100 nuorelle. Vuonna 2024 vastaava luku oli 40. Tavoitteena on mahdollisuuksien mukaan kasvattaa kesäyrittäjyyssetelien määrää myös tulevina vuosina, laadusta tinkimättä, jotta jokainen nuori saa riittävän tu-en.

Muina keskeisinä toimenpiteinä elinvoimapaalvelut mm. järjestää vuosittain noin 100 tapahtuman yrittäjäkiertueen vantaalaisissa kouluissa yhteistyössä Vantaan Yrittäjien kanssa. Lisäksi yhteistyössä Kauppakamarin kanssa tullaan järjestämään toimiala- ja aluekohtaisia opinto-ohjaajien ja yritysten foorumeja, joissa yritykset esittäytyvät kouluille. Näiden foorumien tavoitteena on lisätä yritysten tarjoamien TET-, Teppo- ja kesätyöpaikkojen määrää.

Nuorten työelämä- ja yrittäjyystaitojen kehittämistyössä tehdään tiivistä yhteistyötä kasvatuksen ja opimisen toimialan kanssa. Tärkeänä tiedonvaihdon ja kehittämisen foorumina toimii myös työelämä- ja yrittäjyystaitojen kehittämisen heimoverkosto. Verkostossa on mukana noin 50 toimijaa, johon kuuluu opettajia, opinto-ohjaajia, rehtoreita sekä muun muassa Kauppakamarin, Vantaan Yrittäjien, NYT:in ja 4H:n edustajia. Lisäksi tulevana toimenpiteenä virallistetaan työelämä- ja yrittäjyystaitojen kehittämistyöryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti ja johtaa nuorten työelämä- ja yrittäjyystaitojen kehittämistyötä.

Kaiken yllä olevan taustalla on tavoitteena tukea ja edistää nuorten työllistymistä ja mahdollistaa mahdollisuuden kesätyöhön Vantaan kaupungilla. Kaupungin tämän hetken taloudellisessa tilanteessa on kuitenkin haastavaa lisätä kesätyöpaikkojen määrää.

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 15

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Minna Räsäselle ja 38 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Liite:

- allekirjoitettu Minna Räsäsen ja 38 muun valtuutetun aloite vantaalle tarvitaan kesätyöta-
kuu – alaikäisille tarjolle enemmän kesätyöpaikkoja

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:

työmarkkinapäällikkö Pia Viskarinen-Soutamo

elinvoimajohtaja Tommo Koivusalo (etunimi.sukunimi@vantaa.fi)

Henkilöstöpalvelut ja elinvoimapalvelut toteavat vastauksenaan seuraavaa:

Nuorten kesätyötakuu Vantaalle (tavoitteet, aikataulu ja toteutustapa)

Vantaalla on 15-17 vuotiaiden ikäluokassa noin 15 000-16 000 nuorta. Kesätyötakuun mahdollistaminen nuorille vaatii lisäyksiä niin kaupungin tarjoamien kesätyöpaikkojen määrässä, mutta ensisijaisesti se edellyttää kesätyöseteleiden käytön merkittävää lisääntymistä vantaalaisissa yrityksissä. Tämä edellyttääkin vantaalaisten työnantajien aktivointia tarjoamaan nuorille mahdollisuuksia saada ensimmäinen kesätyökokemus. Alla kuvattu, millä toimenpiteillä vantaalaisten nuorten kesätyöllistymistä tuetaan vuoden 2026 aikana.

Vantaan kaupungin tarjoamien kesätyöpaikkojen lisääminen (Henkilöstöpalvelut)

Vantaan kaupungilla oli vuonna 2025 tarjolla koululaisille suunnattuja kesätyöpaikkoja 139 kappaletta. 2.asteen opiskelijoille tarjottiin 85 paikkaa, joista osa kuului alle 18- vuotiaiden ikäryhmään. Yhteensä paikkoja oli 339kpl.

Vuoden 2026 koululaisten ja opiskelijoiden rahanjakopäätöksessä on korvamerkitty määräraha toimi- aloittain alle 18- vuotiaille tarjottaviin tehtäviin. Määrärahan kokonaissuuruus vuodelle 2026 on 860 000 €, josta 205 256 € on koululaisille suunnattuihin tehtäviin. Tarjottavien tehtävien kokonaismäärä tulee riippumaan tehtäväjaksojen pituudesta. Tehtävät voivat olla pituudeltaan joko kahden viikon tai yhden kuukauden mittaisia. Lyhyemmillä jaksoilla tavoitetaan useampi nuori. Edellä kuvatulla tavalla laskennal- lista kasvua alle 18-vuotiaiden kesätyöpaikkojen määrään tulisi noin 20-30 % riippuen työskentelyjakso- jen pituudesta. Ilmoitushaut tullaan myös toteuttamaan eriaikaisesti harjoitteluhakujen kanssa, jolloin tavoitetaan paremmin oikeat kohderyhmät. Opiskelijoihin kohdistuvat haut toteutetaan 12.1.-27.2. väli- senä aikana, koululaishaut 9.-31.3.2026. Toimialoja ja palvelualueita kannustetaan tunnistamaan tehtä- viä, jonne alle 18-vuotias nuori voitaisiin työllistää kesän aikana, riittävät ohjausresurssit huomioiden. Rekrytoiville esihenkilöille pidetään koulutusta kesätyörekrytointiin liittyen tammikuun alussa.

Monet kaupungin tarjoamat kesäharjoittelijatehtävät edellyttävät alan opintoja tai täysi-ikäisyyttä. Osit- tain voidaan puhua myös kesäsijaisuuksista, joilla saadaan resursoitua kaupungin palveluntuotanto kesä- kuukausien ajaksi. Samalla mahdollistetaan alan opiskelijoille ja vastavalmistuville alan työkokemuksen saaminen, joka edistää työllistymismahdollisuuksia valmistumisen jälkeen.

Alle 18-vuotiaille kohdistettavien kesätyöpaikkojen määrän lisääminen tulee tapahtua maltillisesti, huo- mioiden alle 18-vuotiaille tarjottavien työtehtävien sopivuus ja varmistaen riittävä perehdytys- ja ohjaus- resurssi. Lisäksi talousarvio määrittää osaltaan rajat kasvulle.

Kesätyösetelit (Työllisyys- ja kotouttamispalvelut)

300 euron suuruisia nuorten kesätyöseteleitä jaetaan Työllisyyspalveluiden kautta Vantaalla vuosittain noin 3000 kappaletta. Näistä palautuu maksuun kolmannes eli 1000. Työllisyyspalvelut koordinoivat ke- sätyöseteliä ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kautta tietous setelistä viedään kattavasti koko ikä- ryhmälle. Kesätyösetelien käyttöä pyritään kasvattamaan nykyistä kokonaisvaltaisemmalla tiedottami- sella ja yhdistämällä kesätyöseteli tiiviisti muihin nuorten työllistämistä edistäviin toimenpiteisiin. Jo

aikaisemmin on poistettu etukäteen asetetut setelien määrärajoitukset, eli seteliin on mahdollisuus kaikilla 15-18 vuotiailla (ikävuosiluokittain määriteltynä) vantaalaisilla.

Seteliehdoissa määritellään työsuhteelle kahden viikon minimiaika ja tähän liittyvä minimipalkka. Koska setelien määrää ei ole rajoitettu, on kesätyösetelien käyttöä eniten rajoittava seikka työmarkkinoilta löytyvien kesätyöpaikkojen määrä alle 18-vuotiaille. Vuonna 2026 kesätyösetelistä tiedottaminen yhdistetään TYPAn, EPAn ja NUPAn yhteiseen nuorten kesätyökampanjaan, jossa eri keinoin edistetään nuorten ja työnantajien kohtaantoa. Lisäksi kesätyösetelien jaon yhteydessä nuoria tiedotetaan Lasten ja nuorten säätiön tulevasta kesätyö.fi palvelusta. Palveluun on tarkoitus kerätä kattavasti tietoa nimenomaan nuorille sopivista kesätyömahdollisuuksista.

Kesätyösetelin suuruus on pysynyt samana vuodesta 2011 lähtien. Tällä hetkellä työnantajan omakustannus nuorelle tarjottavasta kahden viikon työstä on setelin käyttämisen jälkeen noin 280 euroa. Vuodelle 2027 Työllisyyspalvelut esittää Kesätyösetelin nostamista 350 euroon, mikä pienentää työnantajan kynnystä työllistää ja tuo tarjolle nykyistä suuremman määrän kesätyömahdollisuuksia erityisesti alle 18-vuotiaille.

Kesäyrittäjyyssetelit (Elinvoimapalvelut)

Nuorten kiinnostus yrittäjyyttä kohtaan on voimakkaassa kasvussa. Yhtenä merkityksellisenä kesätekemisenä vantaalaisille nuorille tarjotaan kesäyrittäjyysseteliä. Kyseessä on 15-29 vuotiaille nuorille suunnattu maksuton ohjelma. Sen tavoitteena on kokeilla käytännössä oman yrityksen käynnistämistä ja pyörittämistä. Jokainen ohjelmaan valittu nuori saa oman mentorin ja 300 euron kesäyrittäjyyssetelin toiminnan käynnistämiseksi. Vuonna 2025 seteli myönnettiin lähes 100 nuorelle, vuonna 2024 kesäyrittäjiä oli noin 60. Kiinnostuneiden määrän odotetaan edelleen kasvavan. Kasvu halutaan kuitenkin pitää hallittuna, jotta nuori saa riittävän tuen vaativille yrittäjyyden ensiaskeleille.

Myöhemmässä vaiheessa ohjelma on tarkoitus laajentaa ympärivuotiseksi, jolloin se palvelisi paremmin opintoja ja opinnot yrittäjyyttä.

Selkeytetään koululaisten ja alaikäisten mahdollisuudet kesätyöhön ja arvioidaan KT:n Tutustu ja tienaa ohjelman peruseriaatteen

Vuonna 2026 opiskelijoille suunnattu harjoitteluhaku sekä alle 18-vuotiaille koululaisille suunnattu kesätyöhaku tullaan toteuttamaan eriaikaisesti. Tämä selkeyttää alle 18-vuotiaille suunnattua kesätyötarjontaa ja tavoittaa paremmin kohderyhmän.

”Tutustu työelämään ja tienaa”- koululaisten kesäharjoitteluohjelma on peruskoululaisille, lukiolaisille sekä TUVA- ja TELMA-koulutukseen osallistuville nuorille tarkoitettu ohjelma, jonka tarkoituksena on tutustua työelämään. Sen avulla koululaiset ovat saaneet omakohtaisia kokemuksia työelämästä, sen pelisäännöistä, työtehtävistä ja työpaikkojen toiminnasta. Työskentelyjakson pituus on kaksi viikkoa ajalla 1.6.-31.8. ”Kunta- ja hyvinvointialan sekä KT:n yrityssektorin tutustu työelämään ja tienaa” -mallin kahden viikon kesäharjoitteluohjelman suorittamisesta KT ja järjestöt suosittelevat maksettavaksi kerta-kaikkisena palkkana 420 euroa vuonna 2026 (sisältäen lomakorvauksen). Ohjelman tavoitteena on työelämään tutustuminen, mutta sillä ei pyritä korvaamaan normaalia kesätyötä.

Vuoden 2026 koululaisille korvamerkittyä kesätyörahaa voidaan käyttää myös ”Tutustu työelämään ja tienaa” mallin mukaisesti. Mallia pilotoimalla muutamassa tehtävässä opimme kaupunkina paremmin huomioimaan varsinaisen kesätyön ja ”tutustu ja tienaa” mallin erityisyydet ja erot. Näin tulevina vuosi-

na kaupunki voisi huomioida ohjelman erityisluonteet paremmin henkilöstö- ja koulutussuunnitelmissa tai muussa yhteistoiminnassa henkilöstön edustajien ja työsuojeluvaltuutettujen kanssa kuten KT ja järjestöt suosittelevat.

Vertailu Helsingin ja Vantaan määrärahoista sekä laskelmat: vuoden 2026 kokonaistaso, kustannus/paikka (erikseen alle 18-vuotiaille ja 18+ nuorille)

Vantaan kaupungilla on erikseen määritelty palkkataulukko opiskelijoiden, harjoittelijoiden ja koululaisten palkkaukseen (Ks. liite.). Palkat ovat kuukausipalkkoja ja määräytyvät kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) tai kunta-alan teknisen työehtosopimuksen (TS) piirissä olevissa tehtävissä ja niihin liittyvissä opinnoissa ja niiden suoritusmäärissä. Koululaisille määritelty palkka on 900€/kk). Liitteestä löytyy vuodelle 2026 määritelty palkkataulukko sekä keskipalkalla tehty laskelma kokonaistalousta pohjautuen vuoden 2025 toteutumaan opiskelijoiden (yli 18v) ja koululaisten (alle 18v) osalta suhteutettuna eri mittaisiin työskentelyjaksoihin.

Helsingin talousarviosta ei suoraan löytynyt vastaavia tietoja.

Täsmennetään kehittämistyöryhmän rooli, kokoonpano ja vastuut

Miten kesätyöllistämistä voidaan kehittää koko kaupungin yhteisöllisenä vastuuna, jossa kaupunki koordinoi ja tukee myös asukkaiden, taloyhtiöiden, yhdistysten ja järjestöjen mahdollisuutta tarjota nuorille kesätyökokemuksia?

Vantaan kaupunki edistää nuorten kesätyömahdollisuuksia ja yrittäjyyskasvatusta yhteistyössä koulujen, yritysten, järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa. Yhteistyön tavoitteena on tukea nuorten siirtymistä työelämään ja yrittäjyyteen sekä vahvistaa edelleen Vantaan yrittäjyyskasvatuksen polkua varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Samalla pyritään vahvistamaan nuorten tulevaisuususkoa mm. kesätyöpaikamahdollisuuksia lisäämällä. Työtä edistetään monialaisissa verkostoissa, joista kuvaus alla. Kaupungissa on vakiintuneita yhteistyöfoorumeita kuten nuorten yrittäjyys- ja työelämätaitojen ryhmä, johon kuuluu eri toimialojen ja sidosryhmien edustajia.

Yrittäjyys- ja työelämätaidot -ryhmä edistää ja koordinoi yrittäjyyskasvatuksen ja työelämätaitojen kehittämistä varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Ryhmässä on edustajia kaupungin toimialoilta, Kauppa-kamarista, Vantaan Yrittäjistä ja NYT ry:stä. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalta mukana ovat varhaiskasvatus, perusopetus, ruotsinkieliset palvelut sekä toisen asteen koulutus (lukiot ja Varia). Lisäksi ryhmään kuuluvat elinvoimapaalvelut, työllisyyspalvelut ja nuorisopalvelut. Työryhmässä ovat edelleen mukana kaupungin sekä verkostojen edustajat, kuten NYT, Kauppakamari ja Vantaan Yrittäjät. Sen tavoitteena on tuoda esiin kaikille Vantaan kaupungin toimialoille sekä päätöksentekoon lasten ja nuorten yrittäjyys- ja työelämätaitojen kehittämisen hyödyt ja tulevaisuuden tarpeet. Keskeistä on koulujen ulkopuolisten resurssien ja osaamisten hyödyntäminen opetuksessa niin, että ne tukevat ainekohtaisia ja laaja-alaisia oppimistavoitteita mahdollisimman hyvin. Yhtenä konkreettisena kehittämistoimenpiteenä on kesäyrittäjyysseteli-mallin jatkokehittäminen ja seuranta.

Heimo-verkosto on vapaamuotoinen ja laajeneva verkosto, joka kokoaa yhteen kaikkia niitä ihmisiä, joita yhdistää tahto edistää nuorten tulevaisuususkoa ja mahdollisuus omalta osaltaan edistää nuorten yrittäjyys- ja työelämätaitoja. Verkosto toimii mm. hyvien käytäntöjen testaajana ja jakajana sekä vertaistukiyhteisönä. Se osaltaan vahvistaa yhteistyötä koulujen, yritysten, järjestöjen ja muiden sidosryhmien välillä.

Yllä mainituilla yhteistyörakenteilla rakennetaan tiiviimpiä yhteyksiä ja luodaan toimivia toimintamalleja koulujen ja oppilaitosten, yhdistysten, järjestöjen ja yritysten välille. Näiden toimenpiteiden avulla pyritään helpottamaan ja tukemaan myös sitä, että yritykset ja muut toimijat voivat tarjota nuorille entistä enemmän kesätyö-, TET- ja TEPPO-paikkoja. Verkosto ja ryhmä edistävät myös nuorten kesätyömahdollisuuksien markkinointia ja toimivat sillanrakentajina eri toimijoiden välillä, jotka haluavat tehdä yhteistyötä koulujen kanssa tai tarjota nuorille arvokkaita työelämäkokemuksia.

Työllisyys- ja kotoutumispalveluissa alle 30-vuotiaille työnhakijoille on omat tiimit, jotka keskittyvät erityisesti nuorisotyöttömyyden hoitoon ja asiakkaiden tehokkaaseen eteenpäin ohjaukseen. Työllisyys-asiiantuntijoiden osaaminen keskittyy erityisesti nuoriin asiakkaisiin sekä lainsäädännön että palveluiden ja työllistymismahdollisuuksien tuntemuksen osalta. Nuorten tiimeissä toteutetaan ketteriä kokeiluja nuorten työllistämiseksi, uusia työnantaja- ja koulutuskontakteja etsitään proaktiivisesti. Työllisyys- ja kotoutumispalvelut tekevät tiivistä oppilaitosyhteistyötä ja yhteistyötä Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden kanssa. Kesätyömahdollisuuksia markkinoidaan aktiivisesti nuorille asiakkaille asiakastyössä, tuetaan nuoria viikoittain kasvotusten toteutettavissa Työnhakuklubeissa työhakemusten tekemisessä sekä ohjataan nuoria tehokkaasti myös työnhakuvalmennuksiin. Työnhakutaitojen, oman osaamisen sanoittamisen vahvistaminen sekä kielitaidon kehittymisen tuki on keskiössä työskentelyssä. Laaja-alainen yhteistyöverkosto niin kaupungin omien toimijoiden, järjestösektorin sekä työnantajien kanssa tukee nuorten työllistämistä.

Työllisyyspalvelut, Elinvoimapaalvelut nuorten yrittäjyyden osalta sekä Nuoriso- ja yhteisöpalvelut järjestävät tammi-helmikuussa 2026 yhteisen kesätyökampanjan, jossa tavoitteena on nuorten työnhakijoiden sekä työnantajien kohtaannon edistäminen. Kampanjan aikana eri toimijat valmentavat nuoria kesätyönhakuun, tukevat sopivien kesätyöpaikkojen löytämisessä ja vahvistavat nuorten tulevaisuususkoa työhaun osalta. Kampanjan aikana Työllisyyspalvelut järjestävät Minirekrytapahtuman 28.1., johon tavoitellaan 5-7 työnantajaa, joista osa työllistää myös alaikäisiä nuoria.

Työllisyyspalveluiden asiantuntijat esihaastattelevat jokaiselle työnantajalle sopivia kandidaatteja ja työhaastattelut järjestetään tapahtuman aikana. Lisäksi tapahtumasta on mahdollista varata kesätyöpaikoihin haastatteluita paikan päältä. Oppilaitosryhmiä otetaan vastaan tapahtumaan ja yhteistyössä ovat mukana Varia, Careeria sekä Työteho-seura. Tapahtumaohjelmassa nuorille esitellään Vantaan kaupungin mahdollisuuksia saada tukea niin työnhakuun, vapaa-aikaan sekä elämänhallintaan. Oheistapahtumia kampanja-aikana järjestetään mm. Ohjaamossa, alueellisessa nuorisotyössä sekä Laurean että XAMK:n Treeni-hankkeen työelämään tutustumistapahtumissa. Kampanjan markkinointia toteuttamassa on Vantaan kaupungin viestintä yhteistyössä palvelualueiden viestijöiden kanssa.

Kaupungin johtoryhmä käsitteli 1.12.2025 kokouksessaan esityksen koululaisille ja opiskelijoille suunnatusta kesätyörahoista ja periaatteista. Esityksessä nostettiin esiin myös kehittämistyöryhmän perustaminen, joka tarkastelisi vantaalaisille nuorille tarjottavia kesätyömahdollisuuksia kokonaisvaltaisemmin. Ajatus kehittämistyöryhmästä sai kannatusta ja onkin hyvä tarkastella kehittämisryhmän kokoonpanoa suhteessa jo olemassa oleviin työryhmärakenteisiin ja sisältöihin. Yrittäjyys- ja työelämätaitojen ryhmä kokoa jo yhteen suurimmat kaupungin toimijat ja sidosryhmät, jolloin olisi luontevaa, että se ottaisi kaupunkitasoisen kehittämistyöryhmä vastuun nuorten kesätyöllistämistä ja sen seurannasta. Erityisesti työnantajille ja yrityksiin suuntautuvaa vuoropuhelua ja markkinointia nuorten kesätyöllistämiseen ja kesätyöseteleiden käyttöön liittyen tulee entisestään kehittää ja löytää uusia toimintamalleja.

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Minna Räsäselle ja 38 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- allekirjoitettu Minna Räsäsen ja 38 muun valtuutetun aloite vantaalle tarvitaan kesätyöta-
kuu – alaikäisille tarjolle enemmän kesätyöpaikkoja
- palkkataulukko

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

työmarkkinapäällikkö Pia Viskarinen-Soutamo (etunimi.sukunimi@vantaa.fi)
elinvoimajohtaja Tommo Koivusalo (etunimi.sukunimi@vantaa.fi)

Valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuuston kokous 24.3.2025

VANTAALLE TARVITAAN KESÄTYÖTAKUU – ALAikäisille tarjolle enemmän kesätyöpaikkoja	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Kesätyö on nuorelle loistava mahdollisuus tutustua työelämään, ansaita omaa rahaa, oppia uutta, kantaa vastuuta ja saada arvokasta työkokemusta tulevaisuutta varten. Helsingin kaupunki tarjoaa kesällä 2025 yli 700 kesätyöpaikkaa alle 18-vuotiaille, kun taas Vantaalla vastaava luku on vain murto-osa tästä. Vantaalla alle 18-vuotiaille tarjottavat kesätyöpaikat vuonna 2024 olivat noin 40 työpaikkaa. Kesällä 2025 tavoite on nostaa alaikäisille tarjottavien työpaikkojen määrää noin 80 työpaikkaan. Kokonaisuudessaan kesätöitä Vantaalla tarjottiin vuonna 2024 270 nuorelle, mutta valtaosa näistä oli kesätyösijaisuuksia jatko-opinnoissaan jo pidemmälle edenneille nuorille, ei siis alaikäisille vaan nuorille aikuisille. Vantaalle on luotava määrätietoinen suunnitelma, jolla alaikäisille tarjottavien kesätyöpaikkojen määrää kasvatetaan merkittävästi tulevina vuosina. Tavoitteena on oltava kesätyöpaikkatakuu ja aito mahdollisuus jokaiselle nuorelle kesätyöhön joko Vantaan kaupungin tarjoamana kesätyönä tai kaupungin tukeman kesätyösetelin turvin. Aloitteen perustelut Nuorten työllistyminen on Vantaan tulevaisuuden kannalta tärkeä kysymys. Kaupungin tulee kantaa vastuunsa ja tarjota nuorille riittävästi mahdollisuuksia tutustua työelämään jo varhaisessa vaiheessa. Tämä aloite tähtää siihen, että Vantaa sitoutuu pitkäjänteisesti nuorten kesätyöllistämisen edistämiseen. Nuorten hyvinvointi ja tulevaisuuden työllistyminen • Kesätyökokemus parantaa nuorten työelämävalmiuksia, lisää itsetuntemusta ja auttaa hahmottamaan omia • urahaaveita. Työllistyminen vahvistaa myös nuorten itsetuntoa, antaa	Aloitteen tekijät Minna Räsänen Allekirjoitukset 1. Anu Hall 2. Vaula Norrena 3. Sirpa Kauppinen 4. Tiina Tuomela 5. Faysal Abdi 6. Eeva Tikkanen 7. Milad Dehghan 8. Ulla Kaukola 9. Nina Nummela 10. Marjo Vacker 11. Mari Hynninen 12. Siri Ahokas 13. Manav Phull 14. Jari Sainio 15. Naima El Issaoui 16. Matilda Stirkkinen 17. Minttu Sillanpää 18. Funda Demiri 19. Jussi Saramo 20. Ida Tamminen 21. Pirjo Luokkala 22. Mikko Viilo 23. Reija Friman 24. Janne Hartikainen 25. Jussi Särkelä 26. Antero Eerola 27. Pirkko Letto 28. Ranbir Sodhi 29. Maija Rautavaara 30. Paula Lehmuskallio 31. Elina Nykyri 32. Markku Weckman 33. Tuire Kaimio 34. Eva Tawasoli 35. Hanna Valtanen 36. Heli Hakala

mahdollisuuden oman talouden hallintaan ja ehkäisee syrjäytymistä. Kesätyöt osana kaupungin vastuuta nuorten työllistämässä - Kaupungilla on keskeinen rooli nuorten työelämään siirtymisen tukemisessa. Kesätyöpaikkojen tarjoaminen on investointi Vantaan nuorten hyvinvointiin. Kesätyöseteli on hyvä, mutta ei riittävä ratkaisu - Kesätyöseteli edistää nuorten työllistymistä yrityksiin ja yhdistyksiin, mutta se ei poista tarvetta kaupungin omille työpaikoille. Monille nuorille työnhaun haasteet ja kokemattomuus voivat estää kesätyöpaikan saamisen avoimilta työmarkkinoilta. Esitetyt toimenpiteet Tämä aloite esittää, että Vantaan kaupunki käynnistää välittömästi suunnittelun ja selvitystyön, miten kaupungin eri toimialat voivat hyödyntää kesätyöntekijöitä ja tarjota töitä, jotka eivät edellytä aiempaa työkokemusta. Kesätyöpaikkoja suunnitellessa erityistä huomiota on kiinnitettävä alaikäisille tarjottavien kesätyöpaikkojen määrän lisäämiseen. Selvityksessä on huomioitava kuinka vantaalaisten yritysten ja yhdistysten mahdollisuuksia lisätä kesätyöpaikkojen määrää edistetään ja, kuinka kaupungin omaa kesätyöseteliä voidaan hyödyntää entistä tehokkaammin ja siten, että se on sekä nuorelle että työnantajalle helppo ja houkutteleva vaihtoehto. Selvityksessä on tuotava esille toimenpiteet ja tarpeet, joilla esimerkiksi kolminkertaistetaan alaikäisille tarjottavien kesätyöpaikkojen määrä vuoteen 2027 mennessä. Tämä aloite esittää, että saatujen selvitysten myötä Vantaalle luodaan nuorten kesätyötakuu: Kesätyötakuun myötä pyritään lisäämään määrätietoisesti kesätyöpaikkojen määrää Vantaalla nuorille ja tarjoamaan kaikille kesätyöiässä oleville alaikäisille mahdollisuus kesätyöhön Vantaalla vuosikymmenen loppuun mennessä.	37. Kimmo Kiljunen 38. Tia Seppänen

Palkkataulukko opiskelijat, koululaiset ja harjoittelijat

Opiskelijoiden, koululaisten ja harjoittelijoiden palkkaus vuodelle 2026

KK-palkka enintään 2025	Kesätyöntekijä / harjoittelija / opiskelija Kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) tai kunta-alan teknisen virka- ja työehtosopimuksen (TS) piirissä olevissa tehtävissä	Edellytykset/ suoritettut opinnot
900 €	Koululainen	
1 050 €	Lukiolainen	
1 200 €	Ammatillisen oppilaitoksen opiskelija	
1 500 €	Ammatillisen oppilaitoksen opiskelija	vähintään 120 op
1 500 €	Korkeakouluopiskelija	alle 60 op
1 650 €	Korkeakouluopiskelija	vähintään 60 op
1 900 €	Korkeakouluopiskelija	vähintään 100 op
2 050 € - 2 300 €	Maisteriopintoja suorittava opiskelija	vähintään 220 op

Opiskelijoiden ja koululaisten palkkaaminen kesätyöntekijöiksi sekä harjoittelijoiksi ohje [Virkussa](#)

Keskispalkalla tehty laskelma palkkakuluista pohjautuen vuoden 2025 määriin

Alle 18 v.		Keskimääräinen kustannus kesätyö alle 18 v / 1 kk		Keskimääräinen kustannus sosiaalikuluneen kesätyö alle 18 v / 1 kk	
Toimiala	KPL MÄÄRÄ				
KOJE	0	0,00 €		0,00 €	
KASO	40	36 000,00 €		45 000,00 €	
KATO	31	27 900,00 €		34 875,00 €	
KAKU	70	63 000,00 €		78 750,00 €	
YHT.	141	126 900,00 €		158 625,00 €	
2.aste		Keskimääräinen kustannus 2.aste / 1 kk	Keskimääräinen kustannus 2.aste / 3 kk	Keskimääräinen kustannus sosiaalikuluneen 2.aste / 1 kk	Keskimääräinen kustannus sosiaalikuluneen 2.aste / 3 kk
Toimiala	KPL MÄÄRÄ				
KOJE	2	2 500,00 €	7 500,00 €	3 125,00 €	9 375,00 €
KASO	0	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
KATO	5	6 250,00 €	18 750,00 €	7 812,50 €	23 437,50 €
KAKU	109	136 250,00 €	408 750,00 €	170 312,50 €	510 937,50 €
YHT.	116	145 000,00 €	435 000,00 €	181 250,00 €	543 750,00 €
Korkeakoulu		Keskimääräinen kustannus korkeakoulu / 1 kk	Keskimääräinen kustannus korkeakoulu / 3 kk	Keskimääräinen kustannus sosiaalikuluneen korkeakoulu / 1 kk	Keskimääräinen kustannus sosiaalikuluneen korkeakoulu / 3 kk
Toimiala	KPL MÄÄRÄ				
KOJE	8	15 040,00 €	45 120,00 €	18 800,00 €	56 400,00 €
KASO	43	80 840,00 €	242 520,00 €	101 050,00 €	303 150,00 €
KATO	26	48 880,00 €	146 640,00 €	61 100,00 €	183 300,00 €
KAKU	15	28 200,00 €	84 600,00 €	35 250,00 €	105 750,00 €
YHT.	92	172 960,00 €	518 880,00 €	216 200,00 €	648 600,00 €
Uimavalvoja (rantavalvoja)		Keskimääräinen kustannus uimavalvoja / 1 kk	Keskimääräinen kustannus uimavalvoja / 3 kk	sosiaalikuluneen uimavalvoja / 1 kk	sosiaalikuluneen uimavalvoja / 3 kk
Toimiala	KPL MÄÄRÄ				
KOJE	0				
KASO	0				
KATO	0				
KAKU	20	43 656,20 €	130 968,60 €	54 570,25 €	163 710,75 €
YHT.	20	43 656,20 €	130 968,60 €	54 570,25 €	163 710,75 €
Kaikki yht.	369	488 516,20 €	1 084 848,60 €	610 645,25 €	1 356 060,75 €

18

Vastaus Sari Multalan, Otso Kivimäen, Anssi Auran ja 36 muun valtuutetun aloitteeseen huippu-urheilustrategian laatiminen Vantaalle

VD/3391/00.02.00.03/2025

RÅ/AA/JK

Sari Multala, Otso Kivimäki, Anssi Aura sekä 36 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaa on kasvava ja monimuotoinen urheilukaupunki, jossa liikunta ja urheilu ovat tärkeä osa kaupunkilaisten hyvinvointia ja identiteettiä. Vantaalla on laajaa harrastustoimintaa ja hyvät edellytykset kehittyä myös huippu-urheilun kaupunkina. Tällä hetkellä kaupungilta kuitenkin puuttuu yhtenäinen strateginen linjaus, joka tukisi tavoitteellista ja kansallisesti merkittävää huippu-urheilutoimintaa pitkäjänteisesti ja monilajisesti.

Huippu-urheilun selkeillä tukirakenteilla on merkittävä rooli nuorten tavoitteellisen urheilun polulla kohti kansallista ja kansainvälistä huippua, huippu-urheilun strateginen tukeminen vahvistaa kaupunkibrändiä sekä paikallisyhteisöjen ja -talouden elinvoimaa. Useissa Suomen kaupungeissa on jo valmisteltu tai toimeenpantu huippu-urheilua tukeva strategia tai toimenpideohjelma, joka huomioi niin talvi- kuin kesälajien erityispiirteet, olosuhtedtarpeet ja tukirakenteet.

Vantaalla tulisi käynnistää huippu-urheilustrategian valmistelu, jossa kartoitetaan eri lajien huippu-urheilun nykytila, kehittämismahdollisuudet ja tarvittavat toimet menestymisen edellytysten parantamiseksi. Strategian valmistelussa tulee huomioida tasapuolisesti eri lajien ja vuodenaikojen erityispiirteet sekä rakentaa vuoropuhelua seurojen, lajiliittojen, urheilijoiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki käynnistää huippu-urheilustrategian valmistelun osana kaupungin liikunnan ja urheilun kehittämistyötä.

Taustoitus ja tilastotietoa

Huippu-urheilulla on merkittäviä kerrannaisvaikutuksia paitsi liikuntakulttuuriin myös alueelliseen elinvoimaan. Esimerkiksi liikunnan ja urheilun taloudellista vaikutusta Suomessa on arvioitu jopa 7 miljardin euron suuruiseksi, ja urheilusektorilla työskentelee yli 20 000 henkilöä. Paikallisesti huippu-urheilu tukee kaupunkien vetovoimaa, tapahtumamatkailua ja yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa.

Nuorten liikuntapolku tarvitsee selkeitä tavoitteita ja roolimalleja. Tutkimusten mukaan nuorten motivaatio liikuntaan lisääntyy, kun heillä on mahdollisuus seurata ja tavoitella menestystä omalla paikalliskunnallaan.

Huippu-urheilijoiden näkyvyys ja saavutukset inspiroivat ja sitouttavat nuoria liikunnan pariin, mikä edistää pitkäaikaista hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymistä.

Kansallinen liikuntapolitiikka (esim. Valtion liikuntaneuvoston suositukset) korostaa huippu-urheilun, olosuhteiden ja paikallisen yhteistyön merkitystä. Strategisella työllä voidaan luoda Vantaalle paremmat edellytykset tuottaa ja tukea huippu-urheilijoita sekä kasvattaa kaupungin imagoa aktiivisena ja tavoitteellisena urheilukaupunkina.”

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 22

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan liikunnan palvelualue toteaa vastauksessaan seuraavaa:

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala tunnistaa kilpa- ja huippu-urheilun keskeisen merkityksen kaupunkilaisten yhteisöllisyyden ja kaupungin elinvoiman edistäjänä. Kilpa- ja huippu-urheilu muodostavat tärkeän osan kaupungin liikuntakulttuuria ja identiteettiä. Ne vahvistavat kuntalaisten yhteenkuuluvuutta, luovat esikuvia lapsille ja nuorille sekä tarjoavat mahdollisuuksia onnistumisiin ja paikalliseen ylpeyteen.

Kilpa- ja huippu-urheilun vaikutukset ulottuvat laajasti myös kaupungin elinkeinoelämään ja vetovoimatekijöihin. Urheilutapahtumat ja menestyvät urheilijat lisäävät kaupungin näkyvyyttä ja houkuttelevuutta, tukevat tapahtumamatkailua ja toimivat yhteistyön alustana yritysten, seurojen ja yhteisöjen välillä. Lisäksi kilpa- ja huippu-urheilun kehittäminen tukee nuorten urheilupolkua ja lisää mahdollisuuksia kasvaa tavoitteelliseksi urheilijaksi kotipaikkakunnalla.

Aloitteessa tuodaan perustellusti esiin huippu-urheilun merkitys monin tavoin: nuorten liikunnan edistämiseksi, kaupunkibrändin rakentamisessa, tapahtumamatkailussa, elinkeinoelämän yhteistyössä sekä laajemmin alueellisen elinvoiman vahvistamisessa. Näihin teemoihin liittyvät tavoitteet ovat linjassa sekä kaupungin tulevan strategian että kansallisen liikuntapolitiikan kanssa.

Kaupunginjohtajan esityksessä vuoden 2026 talousarvioksi on kirjattu huippu-urheilua koskevan strategian laatiminen. Kaupunginhallituksen budjettineuvotteluissa kirjausta tiivistettiin siten, että viittaukset laajoihin selvityksiin poistettiin ja strategia-termi korvattiin linjaus-termillä. Vuoden 2026 aikana laaditaan Vantaan kilpa- ja huippu-urheilun linjaukset, joiden tarkoituksena on määrittää kaupungin roolia ja suuntaa huippu-urheilun tukemisessa ja kehittämisessä.

Kilpa- ja huippu-urheilun linjausten valmistelemiseksi tullaan esittämään kaupunkikulttuurin- ja hyvinvoinnin lautakunnalle poliittisen työryhmän perustamista. Työryhmän tehtävänä on tuoda poliittista näkökulmaa ja suuntaa linjaustyöhön sekä keskustella huippu-urheiluun liittyvistä painopisteistä ja tavoitteista. Varsinainen linjausten valmistelu toteutetaan viranhaltijatyönä kuullen urheiluseuroja, lajiliittoa ja muita keskeisiä sidosryhmiä.

Aloitteessa esitettyjen näkökohtien mukaisesti kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala pitää tärkeänä huippu-urheilun pitkäjänteistä kehittämistä yhteistyössä urheilutoimijoiden kanssa. Tarkoituksena on vahvistaa huippu-urheilun toimintaedellytyksiä, tukea nuorten urheilupolkua sekä vahvistaa Vantaan asemaa aktiivisena ja tavoitteellisena urheilukaupunkina.

Kaupunginhallitus 1.12.2025 § 17

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Sari Multalalle, Otso Kivimäelle, Anssi Auralle ja 36 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja

b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025 § 17

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Sari Multalan, Otso Kivimäen, Anssi Auran ja 36 muun valtuutetun aloite huippu-urheilustrategian laatiminen Vantaalle

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Anton Ahonen, 040 620 2897
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Huippu-urheilustrategian laatiminen Vantaalle	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaa on kasvava ja monimuotoinen urheilukaupunki, jossa liikunta ja urheilu ovat tärkeä osa kaupunkilaisten hyvinvointia ja identiteettiä. Vantaalla on laajaa harrastustoimintaa ja hyvät edellytykset kehittyä myös huippu-urheilun kaupunkina. Tällä hetkellä kaupungilta kuitenkin puuttuu yhtenäinen strateginen linjaus, joka tukisi tavoitteellista ja kansallisesti merkittävää huippu-urheilutoimintaa pitkäjänteisesti ja monilajisesti. Huippu-urheilun selkeillä tukirakenteilla on merkittävä rooli nuorten tavoitteellisen urheilun polulla kohti kansallista ja kansainvälistä huippua, huippu-urheilun strateginen tukeminen vahvistaa kaupunkibrändiä sekä paikallisyhteisöjen ja -talouden elinvoimaa. Useissa Suomen kaupungeissa on jo valmisteltu tai toimeenpantu huippu-urheilua tukeva strategia tai toimenpideohjelma, joka huomioi niin talvi- kuin kesälajien erityispiirteet, olosuhdetarpeet ja tukirakenteet. Vantaalla tulisi käynnistää huippu-urheilustrategian valmistelu, jossa kartoitetaan eri lajien huippu-urheilun nykytila, kehittämismahdollisuudet ja tarvittavat toimet menestymisen edellytysten parantamiseksi. Strategian valmistelussa tulee huomioida tasapuolisesti eri lajien ja vuodenaikojen erityispiirteet sekä rakentaa vuoropuhelua seurojen, lajiliittojen, urheilijoiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki käynnistää huippu-urheilustrategian valmistelun osana kaupungin liikunnan ja urheilun kehittämistyötä. *****	<u>Aloitteen tekijät</u> Sari Multala Otso Kivimäki Anssi Aura <u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u> 1. Siri Ahokas 2. Maarit Raja-Aho 3. Mika Kasonen 4. Minna Räsänen 5. Sirpa Siru Kauppinen 6. Anu Hall 7. Vaula Norrena 8. Jukka Nevala 9. Jari Sainio 10. Patrik Karlsson 11. Faysal Abdi 12. Paula Lehmuskallio 13. Kai-Ari Lundell 14. Minna Heikkinen 15. Matilda Stirckinen 16. Heli Hakala 17. Maija Rautavaara 18. Tuire Kaimio

Taustoitus ja tilastotietoa Huippu-urheilulla on merkittäviä kerrannaisvaikutuksia paitsi liikuntakulttuuriin myös alueelliseen elinvoimaan. Esimerkiksi liikunnan ja urheilun taloudellista vaikutusta Suomessa on arvioitu jopa 7 miljardin euron suuruiseksi, ja urheilusektorilla työskentelee yli 20 000 henkilöä. Paikallisesti huippu-urheilu tukee kaupunkien vetovoimaa, tapahtumamatkailua ja yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa. Nuorten liikuntapolku tarvitsee selkeitä tavoitteita ja roolimalleja. Tutkimusten mukaan nuorten motivaatio liikuntaan lisääntyy, kun heillä on mahdollisuus seurata ja tavoitella menestystä omalla paikkakunnallaan. Huippu-urheilijoiden näkyvyys ja saavutukset inspiroivat ja sitouttavat nuoria liikunnan pariin, mikä edistää pitkäaikaista hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymistä. Kansallinen liikuntapolitiikka (esim. Valtion liikuntaneuvoston suositukset) korostaa huippu-urheilun, olosuhteiden ja paikallisen yhteistyön merkitystä. Strategisella työllä voidaan luoda Vantaalle paremmat edellytykset tuottaa ja tukea huippu-urheilijoita sekä kasvattaa kaupungin imagoa aktiivisena ja tavoitteellisena urheilukaupunkina.	19. Jussi Särkelä 20. Katja Siniketo-Pietilä 21. Riku Kärkkäinen 22. Stefan Åstrand 23. Nina Nummela 24. Marjo Vacker 25. Mari Hynninen 26. Sirkka-Liisa Kähärä 27. Topi Liutu 28. Pirkko Letto 29. Eva Tawasoli 30. Chau Nguyen 31. Tia Seppänen 32. Ida Tamminen 33. Sami Kanerva 34. Aki Mäkipernaa 35. Reija Friman 36. Naima EL Issaoui

19

Vastaus Eve Rämön ja Eva Tawasolin sekä 35 muun valtuutetun aloite maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja osallisuuden vahvistaminen Vantaalla

VD/2363/00.02.00.03/2025

PT/ST-V/SL/LL/PK/JK

Eve Rämö ja Eva Tawasoli sekä 35 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaa on monimuotoinen ja kansainvälinen kaupunki, jossa joka neljäs asukas puhuu äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia. Monikielinen ja -kulttuurinen väestö tuo mukanaan tarpeen kotoutumisen yksilöllisempään tukemiseen. Yksi haavoittuvimmista ryhmistä kotoutumisen näkökulmasta on maahanmuuttajanaiset. Kotoutumisen rakenteelliset haasteet näkyvät erityisesti naisten kohdalla:

he jäävät muita useammin koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle ja kohtaavat moninkertaisia esteitä osallistuessaan yhteiskuntaan. Esimerkiksi pienet lapset, vastuu kodin- ja läheisten hoidosta, viranomais-tapaamiset jne. ovat naisille kasaantuvia tehtäviä, jotka osuvat usein päällekkäin opiskelun kanssa ja aiheuttavat turhaan opintojen keskeytymisiä, jolloin kielen oppiminen taas hidastuu ja lykkääntyy.

Vantaalla on erityisen tärkeää tukea maahanmuuttajanaisten kotoutumista, sillä se heijastuu suoraan koko perheen hyvinvointiin, erityisesti lasten koulutusmahdollisuuksiin ja osallisuuteen. Useat selvitykset osoittavat, että äitien osallistuminen yhteiskuntaan tukee lasten hyvinvointia, koulumenestystä ja integroitumista. Äidit ovat usein perheiden arjen kantavia voimia, ja heidän osallisuutensa vahvistaa koko perheen kiinnittymistä yhteiskuntaan. Kun naiset saavat aidon mahdollisuuden osallistua koulutukseen, työelämään ja yhteiskuntaan, se ehkäisee syrjäytymistä ja parhaimmillaan vahvistaa koko yhteiskunnan sosiaalista eheyttä.

Maahanmuuttajanaisten osallisuuden vahvistaminen rakentaa siten pohjaa yhdenvertaisemmalle ja kestävämmälle Vantaalle.

Vantaalla on tehty tärkeää työtä kotoutumisen edistämiseksi, mutta maahanmuuttajanaisten kohdalla tarvitaan selvästi räätälöidympiä, matalan kynnyksen ja monikanavaisia palveluita. Näiden tulee huomioida naisten yksilölliset elämäntilanteet, kielitaito, koulutus- ja kulttuuritausta sekä sukupuolisensitiivinen lähestymistapa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä niihin naisiin, jotka jäävät nykyisten palveluiden ulkopuolelle.

Esitämme, että Vantaa ryhtyy toimiin seuraavien konkreettisten toimien toteuttamiseksi maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja osallisuuden vahvistamiseksi:

1. Kotoutumisen vaikuttavuuden seuranta monimuotoisesta näkökulmasta

- Kotoutumispalveluiden suunnittelussa ja seurannassa on tärkeää kerätä ja analysoida monimuotoista ja tarkasti eriteltyä tietoa – ei vain sukupuolen tai kielitaustan mukaan, vaan myös esimerkiksi koulutus- ja perhetilanteen sekä palveluiden käytön perusteella. Näin voidaan tunnistaa ne ryhmät, jotka ovat suurimmassa tuen tarpeessa tai jäävät palveluiden ulkopuolelle, ja kohdentaa toimet aidosti vaikuttavasti. Sukupuolivaikutusten arviointi on olennainen osa tätä työtä. Kohderyhmien hyvä tuntemus on edellytys oikea-aikaiselle ja tarpeisiin vastaavalle tuelle.

2. Naisten omien kotoutumispolkujen rakentaminen

- Kehitetään yksilöllisiä ja joustavia kotoutumispolkuja, jotka yhdistävät kielikoulutuksen, työelämä- ja arjen taidot sekä osallistavan yhteisötoiminnan. Esimerkiksi "Äidit mukaan" -hanke on toimiva esimerkki joustavasta ja innovatiivisesta tavasta yhdistää kielikoulutus ja kotoutumisen tuki maahanmuuttajanaisten arkeen.

3. Kulttuurisesti sensitiivinen mentorointi- ja vertaistukitoiminta

- Selvitetään mahdollisuudet vahvistaa maahanmuuttajanaisten välistä vertaistukea ja mentorointimallin käyttöönottoa, jossa pidempään Suomessa asuneet naiset tukevat kotoutumisen alkuvaiheessa olevia. Tällainen toiminta voisi vahvistaa luottamusta, yhteisöllisyyttä ja naisten omaa toimijuutta. Mallia voidaan kehittää yhteistyössä järjestöjen ja muiden kumppaneiden kanssa kulttuurisesti sensitiivisellä otteella.

4. Tiivis yhteistyö järjestöjen ja maahanmuuttajayhteisöjen kanssa

- Monet maahanmuuttajanaiset tavoitetaan parhaiten oman yhteisönsä ja järjestöjen kautta, joten näitä väyliä tulee hyödyntää systemaattisesti ja tavoitteellisesti. Yhteistyö yhteisöjen kanssa auttaa tunnistamaan naisten tarpeita, rakentamaan luottamusta ja madaltamaan osallistumisen kynnyksiä. Vantaalla voidaan käynnistää malli, jossa kaupungin toimijat, järjestöt ja yhteisöt suunnittelevat ja toteuttavat yhdessä maahanmuuttajanaisten tarpeisiin vastaavia palveluita ja toimintaa. Tällainen kumppanuus mahdollistaa vaikuttavamman ja paremmin saavutettavan tuen.

Maahanmuuttajanaisten kotoutuminen ei ole vain yksilön asia, vaan koko yhteiskunnan yhteinen projekti. Panostus naisten osallisuuteen, työllistymiseen ja yhteiskunnalliseen aktiivisuuteen maksaa itsensä takaisin vahvempana yhteenkuuluvuuden tunteena, parempana hyvinvointina ja elinvoimaisempana Vantaana."

Kaupunginvaltuusto 24.3.2025 § 24

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Eve Rämön ja Eva Tawasolin sekä 35 muun valtuutetun aloite maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja osallisuuden vahvistaminen Vantaalla

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue toteaa vastauksena seuraavaa:

Kiitämme valtuustoa tärkeän teeman nostamisesta ja tunnistamme hyvin aloitteessa esitettyjä huolia. Moninaisessa kaupungissa palveluiden tulee huomioida erilaiset elämäntilanteet ja asiakaskunnan moninaiset tarpeet. Kaupungilla on hyvää osaamista palveluiden räätälöintiin, mutta työ vaatii myös resursseja. Aloitteessa tuotiin ansiokkaasti esiin maahan muuttaneiden naisten osallisuuden ja kotoutumisen merkitystä myös koko perheen hyvinvoinnille. Äideillä on usein kasautunut kodin ja perheen arjen asioiden hoitamisen vastuita, mikä voi haastaa äitien oman kotoutumisen ja työllistymisen polun rakentamista.

1.1.2025 alkaen valtiolta siirtyi vastuu työllisyyden ja kotoutumisen edistämisestä, sekä niihin liittyvien palveluiden järjestämisestä kunnille. Vantaan työllisyyden ja kotoutumisen (TYKO) palveluissa on tällä hetkellä noin 8 000 kansainvälistä työnhakijaa, joista 57 % on naisia. Naisten on usein miehiä vaikeampi päästä työelämään ja osa jää työvoiman ulkopuolelle. Työvoiman ulkopuolisten kotoutuspalvelut on uuden kotoutumislain mukainen palvelukokonaisuus maahan muuttaneille, jotka eivät ole työnhakijoita esimerkiksi kotivanhemmuuden, korkean iän tai vaikean sairauden vuoksi. Tähän mennessä on tavoitettu noin 250 asiakasta näiden palveluiden piiriin. Heistä yli 90 % on naisia.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.5.2025 § 8 kotoutumisen ja maahanmuuton periaatteet, jossa yhtenä kotoutumisen palveluiden periaatteena on edistää nimenomaan naisten ja nuorten kotoutujien asemaa.

Kotoutumisen vaikuttavuuden seuranta monimuotoisesta näkökulmasta

TYKO:n palvelualue on kartoittanut laajasti mahdollisuuksia saada tarkempaa ja moninaista tietoa asiakaskunnasta palveluiden kehittämisen tueksi. Tietoa on hyvin niukasti saatavilla ja laajempi datankeruu vaatii isoja resursseja myös valtakunnallisella tasolla. TYKO:n asiakaskohtaamisista tehtävää seurantaa on kehitetty, mikä tulee jatkossa tarjoamaan hyödyllistä tietoa palveluiden suunnitteluun. Erilaisten haavoittuvuustekijöitä tunnistaminen asiakastyössä on tärkeää, jotta vahvaa tukea osataan tarjota sitä tarvitseville. Luku- ja kirjoitustaidottomuus sekä ihmiskaupan uhrina oleminen ovat esimerkkejä haavoittuvuustekijöistä, jotka vaikuttavat erityisesti maahan muuttaneiden naisten elämään.

Vantaalla kansainvälisistä työnhakijoista 255 on luku- ja kirjoitustaidottomia. Heistä 62 % on naisia. Luku- ja kirjoitustaidottomuus vaikeuttaa arjen hallintaa, viranomaisasioiden hoitoa, digiasiointia, suomen kielen opiskelua ja yhteiskuntaan osallistumista. Vantaan aikuisopisto tarjoaa luku- ja kirjoitustaidon kartoituksia ja luku- ja kirjoitustaidon opetusta kotoutumisajalla oleville työnhakijoille. Myös kotoutumisajan ylittäneille on tarjolla jonkin verran vastaavaa opetusta. Luku- ja kirjoitustaidottomille maahanmuuttajille ei kuitenkaan ole riittävästi palveluita suomen kielen oppimiselle, erityisesti toiminnallista kielen opetusta. Jatkopalvelut luku- ja kirjoitustaidottomille ovat riittämättömiä ja tilanne on erityisen haastava +50-vuotiaiden maahanmuuttajanaisille. Vantaalla onkin tarvetta soveltuvammalle ja moninaisemmalle opetukselle, jossa huomioitaisiin yksilöllinen tuen tarve ja oppimisen erilaiset tavat.

Ihmiskaupan uhreista (IKU) vuoden 2024 tilastojen mukaan noin 61 % oli naisia. Tapauksista 32 % liittyi pakkoavioliittoihin, 45 % pakkotyöhön ja 13 % seksuaaliseen hyväksikäyttöön. Vantaan kotoutumisen ja työllisyyden palvelualueelle on perustettu IKU-tiimi, jonka tavoitteena on sujuvoittaa ihmiskaupan uhrin palvelua verkostoitumalla eri toimijoiden, kuten Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen (VAKE) ja THL:n, kanssa, sekä lisätä asiantuntijoiden tietoa ilmiöstä ja osaamista ihmiskaupan uhrin tunnistamiseen ja kohtaamiseen. Kaupungin ja VAKE:n sosiaalityön IKU-tiimit ovat luoneet yhteisen toimintaprosessin työn tehostamiseksi.

Palvelualueella on tehty myös koulutusyhteistyötä poliisiammattikorkeakoulun kanssa, ja koulutettu henkilöstöä tunnistamaan lähisuhde- ja kunniaväkivaltaa asiakastyössä. Koulutukset jatkuvat syksyllä 2025.

Naisten omien kotoutumispolkujen rakentaminen

Uusi työvoiman ulkopuolisten palvelupolku tukee kotoutumista ja työllistymistä. Suurimman ryhmän muodostavat kotivanhemmat, joista valtaosa on naisia. Lakisääteinen kohderyhmä rajautuu pääasias-
sa kotoutumisajalla oleviin, mutta kotoutumisen tuen tarve jatkuu usein kotoutumisajan päätyttyä. Tä-

män vuoksi Vantaalla palvelua tarjotaan myös kotoutumisajan ylittäneille resurssien mukaan. Asiakkaita osa tavoitetaan Kelan jakamien tietojen ja viranomaisyhteistyön avulla. Kohderyhmään kuuluvat eivät kuitenkaan aina ole palveluiden piirissä, joten yhteistyö kolmannen sektorin kanssa ja alueellisen työ tekeminen on välttämätöntä saavutettavuuden lisäämiseksi. Asiakkaita ohjataan suomen kielen ja yhteiskuntaorientaation kursseille, digiopastukseen, osallistavaan toimintaan mm. asukastiloihin ja järjestöjen toimintaan ja muihin palveluihin. Kotoutumisen palveluissa järjestetään muutamia kotivanhemmille räätälöityjä kursseja, joihin on järjestetty lastenhoito. Monikielinen neuvonta auttaa monissa arjen haasteissa, kuten varhaiskasvatuksen hakemusten teossa.

Aloitteessa mainittu äidit mukaan -hanke, nykyisin nimellä Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään -hanke (Vamu) tarjoaa maahan muuttaneille vanhemmille toiminnallista suomen kielen opiskelua, arjen hallinnan ja yhteiskunnassa toimimisen harjoittelemista ja alueellisiin palveluihin tutustumista yhdessä. Hankkeen ryhmämuotoisessa toiminnassa huomioidaan yksilölliset elämäntilanteet, kartoitetaan kielitaitoa, koulutus- ja kulttuuritaustaa sekä tuetaan jatkopolulle siirtymistä. Toiminnassa painotetaan koulutusjärjestelmän ymmärrystä sekä yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja peruskoulun kanssa. Vamuhankkeessa vahvistetaan oppimisen taitoja sekä työelämä- ja digitaitoja. Asiakkailta on myös mahdollisuus työkokeiluun. Vamu-ryhmissä annetaan tietoa mm. terveydenhuollosta ja perheiden hyvinvoinnista, sekä luodaan turvallinen ympäristö keskustella seksuaaliterveydestä, turvallisesta kodista ja elämästä. Toiminnassa oli viime lukuvuonna 192 vanhempaa (naisia 91,7 %) ja 85 lasta. Puhuttuja kieliä oli 43.

Vamun kaltaiselle toiminnalle on kova tarve, sillä se vahvistaa osaamista ja mahdollistaa osallisuuden kokemuksia vertaistuellisessa ympäristössä. Toiminta vakinaistettiin 2026 alusta, ja jatkuu osana työllisyyden ja kotoutumisen palveluita.

Kulttuurisesti sensitiivinen mentorointi- ja vertaistukitoiminta

Aloitteessa tuotiin esiin vertaistuen ja mentoroinnin tärkeyttä. Nicehearts ry:n Naapuriäidit on vertaistuellisen vapaaehtoistoiminnan toimintamalli Suomeen muuttaneiden naisten osallisuuden, toimijuuden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi. Naapuriäidit-koulutuksen käyneet naiset toimivat vapaaehtoisina ja ovat itse asuneet jo hieman pidempään Suomessa. Usein he auttavat vähemmän aikaa Suomessa asuneita ja järjestävät omaa toimintaa. TYKO ja Naapuriäidit-toimintamalli aikovat tiivistää yhteistyötä. Kaupungin palveluista voidaan ohjata asiakkaita Naapuriäiti-koulutuksiin tukemaan naisten osallisuutta ja samalla myös vahvistamaan työllistymisen edellytyksiä. Koulutetut Naapuriäidit voisivat puolestaan olla tukena kaupungin palveluiden asiakkaille.

Myös Vamu-ryhmissä vertaistuki on tärkeää. Osallistujissa on sekä vastatulleita, että pidempään Suomessa asuneita, työnhakijoita että kotivanhempia. Toimintaryhmien heterogeenisuus on Vamun vahvuus ja mahdollistaa luontevaa mentorointia osallistujien kesken.

Tiivis yhteistyö järjestöjen ja maahanmuuttajayhteisöjen kanssa

Yhteistyötä Vantaan kaupungin ja Vantaalla toimivien järjestöjen kanssa tehdään kaikilla toimialoilla. Kaupungin osallisuuspalveluiden järjestöyhteistyön ja alueellisen osallisuuden osallisuusasiantuntija on tärkeä kaupunkitasoista järjestöyhteistyötä koordinoiva taho.

TYKO:ssa järjestöyhteistyötä tehdään paljon. Maahan muuttaneiden naisten työllistymistä tukevien hankkeiden kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä, esimerkkeinä voidaan mainita Suomen Pakolaisavun hanke Omalle Uralle –hanke sekä Kuntoutussäätiön ja TSL ry:n Arvosta osaamista –hanke. Hankkeiden toimintoja on jalkautettu kaupungin tiloihin eri puolille Vantaata ja yhteistyö jatkuu myös syksyllä

2025. TYKO:n verkostoyhteistyö on laajaa ja suunnitelmallista. Neuvova Vantaa -yhteistyöverkosto koostaa yhteen yli 400 ammattilaista eri sektoreilta kotoutumisen kysymysten äärelle. Vantaan vieraskielisten kotivanhempien verkostossa taas kotivanhempien kanssa työskentelevät ammattilaiset eri sektoreilta kohtaavat ja kehittävät tapoja tukea yhteistä kohderyhmää. Molemmat verkostot ovat aktiivisia ja mukana on paljon Vantaalla toimivia järjestöjä.

Maahanmuuttajanaisia edustavien vantaalaisten aktiivien kanssa on aloitettu yhteinen dialogi helmikuussa 2025 osana SMILE-hanketta. Paikalla oli eri toimialat, mukaan lukien kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand ja työllisyys- ja kotoutumispalveluiden johtaja Susanna Taipale-Vuorinen. Yhteistyöskentelyä on luvattu jatkaa kotoutumisen palveluiden kanssa.

Kaupunginhallitus 12.1.2026 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Eve Rämön ja Eva Tawasolin sekä 35 muun valtuutetun aloitteeseen esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

—

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- Allekirjoitettu Eve Rämön ja Eva Tawasolin sekä 35 muun valtuutetun aloite maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja osallisuuden vahvistaminen Vantaalla

Täytäntöönpano: Lakiasiat- ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

kansainvälisten asiakkaiden palvelupäällikkö Suvi Lindén
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloite: Maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja osallisuuden vahvistaminen Vantaalla	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset Aloitteen tekijät Eve Rämö Eva Tawasoli
Valtuustoaloite: Maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja osallisuuden vahvistaminen Vantaalla Vantaa on monimuotoinen ja kansainvälinen kaupunki, jossa joka neljäs asukas puhuu äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia. Monikielinen ja -kulttuurinen väestö tuo mukanaan tarpeen kotoutumisen yksilöllisempään tukemiseen. Yksi haavoittuvimmista ryhmistä kotoutumisen näkökulmasta on maahanmuuttajanaiset. Kotoutumisen rakenteelliset haasteet näkyvät erityisesti naisten kohdalla: he jäävät muita useammin koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle ja kohtaavat moninkertaisia esteitä osallistuessaan yhteiskuntaan. Esimerkiksi pienet lapset, vastuu kodin- ja läheisten hoidosta, viranomaistapaamiset jne ovat naisille kasaantuvia tehtäviä, jotka osuvat usein päällekkäin opiskelun kanssa ja aiheuttavat turhaan opintojen keskeytymisiä, jolloin kielen oppiminen taas hidastuu ja lykkääntyy. Vantaalla on erityisen tärkeää tukea maahanmuuttajanaisten kotoutumista, sillä se heijastuu suoraan koko perheen hyvinvointiin, erityisesti lasten koulutusmahdollisuuksiin ja osallisuuteen. Useat selvitykset osoittavat, että äitien osallistuminen yhteiskuntaan tukee lasten hyvinvointia, koulumenestystä ja integroitumista. Äidit ovat usein perheiden arjen kantavia voimia, ja heidän osallisuutensa vahvistaa koko perheen kiinnittymistä yhteiskuntaan. Kun naiset saavat aidon mahdollisuuden osallistua koulutukseen, työelämäänsä ja yhteiskuntaan, se ehkäisee syrjäytymistä ja parhaimmillaan vahvistaa koko yhteiskunnan sosiaalista eheyttä. Maahanmuuttajanaisten osallisuuden vahvistaminen rakentaa siten pohjaa yhdenvertaisemmalle ja kestävämmälle Vantaalle. Vantaalla on tehty tärkeää työtä kotoutumisen edistämiseksi, mutta maahanmuuttajanaisten kohdalla tarvitaan selvästi räätälöidympiä, matalan kynnyksen ja monikanavaisia palveluita. Näiden tulee huomioida naisten yksilölliset elämäntilanteet, kielitaito, koulutus- ja kulttuuritausta sekä sukupuolisensitiivinen lähestymistapa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä	Aloitteen <u>Allekirjoitukset</u> 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Tiina Tuomela 3. Nina Nummela 4. Marjo Vacker 5. Maarit Raja-Aho 6. Siri Ahokas 7. Manav Phull 8. Vaula Norrena 9. Matilda Stirkkinen 10. Anu Hall 11. Minttu Sillanpää 12. Funda Demiri 13. Jussi Saramo 14. Hanna Valtanen 15. Ida Tamminen 16. Mari Hynninen 17. Pirjo Luokkala 18. Mikko Viilo 19. Reija Friman 20. Jussi Särkelä 21. Antero Eerola 22. Pirkko Letto 23. Maija Rautavaara 24. Paula Lehmuskallio 25. Elina Nykyri 26. Minna Räsänen 27. Tuire Kaimio 28. Tarja Eklund 29. Patrik Karlsson 30. Heli Hakala 31. Naima EL Issaoui 32. Carita Orlando 33. Susanna Kaiju 34. Anitta Orpana 35. Tia Seppänen

niihin naisiin, jotka jäävät nykyisten palveluiden ulkopuolelle.

Esitämme, että Vantaa ryhtyy toimiin seuraavien konkreettisten toimien toteuttamiseksi maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja osallisuuden vahvistamiseksi:

1. Kotoutumisen vaikuttavuuden seuranta monimuotoisesta näkökulmasta

Kotoutumispalveluiden suunnittelussa ja seurannassa on tärkeää kerätä ja analysoida monimuotoista ja tarkasti eriteltyä tietoa – ei vain sukupuolen tai kielitaustan mukaan, vaan myös esimerkiksi koulutus- ja perhetilanteen sekä palveluiden käytön perusteella. Näin voidaan tunnistaa ne ryhmät, jotka ovat suurimmassa tuen tarpeessa tai jäävät palveluiden ulkopuolelle, ja kohdentaa toimet aidosti vaikuttavasti. Sukupuolivaikutusten arviointi on olennainen osa tätä työtä. Kohderyhmien hyvä tuntemus on edellytys oikea-aikaiselle ja tarpeisiin vastaavalle tuelle.

2. Naisten omien kotoutumispolkujen rakentaminen

Kehitetään yksilöllisiä ja joustavia kotoutumispolkuja, jotka yhdistävät kielikoulutuksen, työelämä- ja arjen taidot sekä osallistavan yhteisötoiminnan. Esimerkiksi "Äidit mukaan" -hanke on toimiva esimerkki joustavasta ja innovatiivisesta tavasta yhdistää kielikoulutus ja kotoutumisen tuki maahanmuuttajanaisten arkeen.

3. Kulttuurisesti sensitiivinen mentorointi- ja vertaistukitoiminta

Selvitetään mahdollisuudet vahvistaa maahanmuuttajanaisten välistä vertaistukea ja mentorointimallin käyttöönottoa, jossa pidempään Suomessa asuneet naiset tukevat kotoutumisen alkuvaiheessa olevia. Tällainen toiminta voisi vahvistaa luottamusta, yhteisöllisyyttä ja naisten omaa toimijuutta. Mallia voidaan kehittää yhteistyössä järjestöjen ja muiden kumppaneiden kanssa kulttuurisesti sensitiivisellä otteella.

4. Tiivis yhteistyö järjestöjen ja maahanmuuttajayhteisöjen kanssa

Monet maahanmuuttajanaiset tavoitetaan parhaiten oman yhteisönsä ja järjestöjen kautta, joten näitä väyliä tulee hyödyntää systemaattisesti ja tavoitteellisesti. Yhteistyö yhteisöjen kanssa auttaa tunnistamaan naisten tarpeita, rakentamaan luottamusta ja madaltamaan osallistumisen kynnystä. Vantaalla voidaan käynnistää malli, jossa kaupungin toimijat, järjestöt ja yhteisöt suunnittelevat ja toteuttavat yhdessä maahanmuuttajanaisten tarpeisiin vastaavia palveluita ja toimintaa. Tällainen kumppanuus mahdollistaa vaikuttavamman ja paremmin saavutettavan tuen. Maahanmuuttajanaisten kotoutuminen ei ole vain yksilön asia, vaan koko yhteiskunnan yhteinen projekti. Panostus naisten osallisuuteen, työllistymiseen ja yhteiskunnalliseen aktiivisuuteen maksaa itsensä takaisin vahvempaa yhteenkuuluvuuden tunteena, parempaa hyvinvointina ja elinvoimaisempaa Vantaana. <u>Eve Rämö ja Eva Tawasoli</u>	

20

Vastaus Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ja 20 muun valtuutetun aloitteeseen kotoutumisesta ruotsiksi

VD/694/00.02.00.03/2025

PT/ST-V/SL/HL/PK/MI/JK

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä sekä 20 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vuoden 2025 alussa voimaan tulleen uuden kotoutumislain mukaan päävastuu kotouttamisesta siirtyy kunnille. Vastedes kunnat vastaavat myös työnhakijoille suunnatuista palveluista.

Hallitusohjelman kirjauksen mukaan tavoitteena on, että noin 5–10 % maahanmuuttajista kotoutetaan tulevaisuudessa ruotsiksi. Kansalliskielistrategian mukaan ruotsin kielellä kotoutuvien määrä tulisi suhteellisesti vastata vähintään ruotsinkielisten osuutta väestöstä. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan vielä paljon työtä, varsinkin kun kotoutuminen koskee koko yhteiskuntaa.

Kotoutumisen edistämisestä annetun lain 14.4.2023/681 mukaisesti maahanmuuttajan on voitava tehdä aktiivinen valinta kotoutumiskielen suhteen, ruotsi tai suomi. Suuri haaste on edelleen, että viranomaiset eivät informoi maahanmuuttajaa oikeudesta kotoutumiseen ruotsiksi. Virkailijan asenne saattaa olla ratkaiseva, mutta viranomaisten keskuudessa on myös paljon tietämättömyyttä ruotsinkielisestä kotoutumispolusta. Tästä suora seuraus on, että edelleen moni kaksikielinen kunta kotouttaa vain suomeksi, vaikka maahanmuuttaja itse on joissain tapauksissa toivonut kotoutumista ruotsiksi.

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio on kuntien lakisääteinen tehtävä vuodesta 2025 alkaen. Yhteiskuntaorientaatio on lakisääteinen, henkilön omalla kielellä toteutettava koulutus, jolla tuetaan Suomeen hiljattain muuttaneiden kotoutumista ja joka koskee kaikkia maahanmuuttajia. On tärkeää, että maahanmuuttaja yhteiskuntaorientaation yhteydessä saa tietoa Suomen ja kunnan kaksikielisyydestä, jotta hän saa selkeän kuvan maan kaksikielisyydestä ja voi näiden tietojen perusteella tehdä harkitun valinnan kotoutumiskieltä koskien.

Ruotsinkielisen kotouttamisen kannalta keskeiset kaksi toimijaa ovat vapaan sivistystyön ja kolmannen sektorin järjestöt. Valtaosa ruotsiksi kotoutuvista kotoutuu vapaan sivistystyön vapaaehtoisten opintojen kautta. Kansalliskielistrategiassa todetaan, että ruotsinkielisen kotoutumiskoulutuksen tarjontaa olisi lisättävä, jotta se olisi tosiasiallinen vaihtoehto. Kolmas sektori vastaa muun muassa ohjauksesta, neuvonnasta ja tiedottamisesta, ja voisi vastata myös monikielisestä yhteiskuntaorientaatiosta. Kolmannen sektorin merkitys kotouttamisessa kasvaa tulevaisuudessa. Vapaan sivistystyön ja kolmannen sektorin kokemusta ja tietoa kotoutumisesta ruotsiksi tulisi hyödyntää myös tulevaisuudessa ja yhdistää muuhun kunnalliseen kotouttamistyöhön. Kokemus on osoittanut, että kunnan, kolmannen sektorin ja vapaan sivistystyön yhteistyö on toimivaa ja kustannustehokasta.

On tärkeää, että kaksikieliset kunnat varaavat resursseja sekä suomen- että ruotsinkielisen kotoutumispolun koordinointiin, suunnitteluun ja niistä tiedottamiseen sekä maksuttomaan kieltenopetukseen molemmilla kansalliskielillä. Ruotsinkielistä kotoutumista toivovien maahanmuuttajien määrä yksittäisessä kunnassa on joissakin tapauksissa suhteellisen pieni. Useat kunnat voisivat mainiosti tehdä yhteistyötä sen suhteen, miten ruotsinkielinen kotouttaminen ratkaistaan, jotta maahanmuuttajille voitaisiin tarjota kotoutumista ruotsiksi sekä järjestää ruotsinkielistä kotoutumiskoulutusta. Kuntien välisellä yhteistyöllä varmistettaisiin myös maahanmuuttajien parempi ja kattavampi kotouttamispolku.

Edellä esitetyn perusteella me allekirjoittaneet,

Ehdotamme, että kaupunki selvittää, miten kaupungissa viestitään oikeudesta ruotsinkieliseen kotoutumiseen ja sen toteutumisesta. Olemassa olevat henkilöresurssit tulisi myös selvittää sen varmistamiseksi, että ne riittävät koordinoimaan, suunnittelemaan ja tiedottamaan tasavertaisista kotoutumispalveluista sekä kotoutumiskoulutuksesta molemmilla kansalliskielillä.”

Kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 23

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite: allekirjoitettu Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän sekä 20 muun valtuutetun aloite kotoutumisesta ruotsiksi

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue toteaa vastauksena seuraavaa:

Aloitteessa ehdotettiin kaupungin selvittävän, miten kaupungissa viestitään oikeudesta ruotsinkieliseen kotoutukseen ja sen toteutumisesta. Aloitteessa pyydettiin myös henkilöresurssien selvittämistä sen varmistamiseksi, että kummankin kansalliskielen kotoutumispolkujen mukaisten palveluiden koordinoitiin ja niistä tiedottamiseen jää riittävät edellytykset. Nämä ovat tärkeitä huomioita, sillä Vantaan kaupungin vuosien 2023–2026 kotouttamisohjelmassa on asetettu tavoitteeksi ruotsinkielisten kotoutumispolkujen varmistaminen vieraskielisille vantaalaisille yhdessä pääkaupunkiseudun muiden kuntien kanssa.

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden näkökulmasta kaksikielisten kotoutumisen polkujen tasavertainen mahdollisuus toteutuu ensisijaisesti kahden keskeisen tekijän yhteisvaikutuksista. Yhtäältä siinä, että yksilötasolla kotoutumisen polun eri vaiheissa asiakkaalle tarjotaan mahdollisuutta kotoutumiseen niin suomeksi kuin ruotsiksikin ja toisaalta siinä, että uuden lain mukainen kotoutumisohjelma mahdollistaa palvelutarjottimen, jossa eri kieliset palvelu- ja koulutusvaihtoehdot tuodaan tasavertaisesti kotoutujan saataville. Vantaalla kehitteillä olevan kotoutumisohjelman verkkoversiosta tullaan tilaamaan myös ruotsinkielinen käännös. Kotoutumisohjelma edellyttää kaupungilta kuitenkin myös kehittämistyötä, sillä olemassa olevat vaihtoehdot kaksikielisellä palvelupolulla eivät ole verkossa vielä riittävän kattavasti. Kehittämistyö tehdään vuoden 2026 aikana.

Aloitteessa ilmaistiin hyvin perusteltu huoli siitä, että viranomaiset eivät informoi riittävästi oikeudesta kotoutua ruotsiksi tai tilanteista, joissa heillä itsellään ei ole siitä riittävästi tietoa. Ruotsinkielisen kotoutumispolun vaihtoehto pyritään työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa tuomaan järjestelmällisesti esiin alkukartoituksen yhteydessä pian kotoutujan tultua työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden asiakkaaksi. Henkilöstön osaamista ja palvelualueen sisäistä viestintää pyritään kuitenkin tällä alueella kehittämään lisää. Esimerkiksi heinäkuun 2025 alussa palvelualueen intranet-sivuilla julkaistiin juttu ruotsinkielisistä kotoutumispalveluista otsikolla ”*Visste du att man kan integrera sig på svenska i Vanda?*”. Jutulla oli yli 300 lukukertaa heinäkuun loppuun mennessä (vrt. palvelualueella on noin 300 työntekijää). Olennaisimmassa asemassa kotoutumispoluista tiedottamisessa on kuitenkin perehdytys, jota kotoutuja-asiakkaita palvelevat asiantuntijat saavat tiimeissään.

Sekä ruotsiksi että suomeksi kotoutuvien kotoutumiskoulutuksissa tehdään pääkaupunkiseututasoista yhteistyötä. Koulutushankintoja ohjaavan pääkaupunkiseudun kuntien puitejärjestelyn lisäksi myös va-

paan sivistystyön rooli korostuu vahvasti. Vantaan työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa oli vuoden 2025 huhtikuussa 30 työnhakija-asiakasta, joiden ensisijainen palvelukieli oli ruotsi tai jotka saivat ruotsinkielisiä kotoutumisen palveluja (tilanne 24.4.2025). Heidän joukossaan oli sekä ruotsinkielisiin kotoutumiskoulutuksiin osallistuvia että muita kotoutumisajan palveluita saavia asiakkaita.

Vantaalaisten kotoutujien ruotsinkielinen kotoutumiskoulutus toteutetaan omaehtoisina opintoina Helsingin kaupungin ruotsinkielisen työväenopiston Arbiksen järjestämänä. Tämä mahdollistaa riittävän suuret ryhmät koulutuksen toteutumiseksi. Arbis-yhteistyössä selvitetään vuoden 2025 aikana myös mahdollisuutta järjestää kotoutumiskoulutusta työvoimakoulutuksena. Vantaan kaupungin työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa ruotsiksi kotoutuvia palvelee kaksi ruotsinkielistä asiantuntijaa, joista toinen työskentelee 30 vuotta täyttäneiden ja toinen alle 30-vuotiaiden kotoutuja-asiakkaiden parissa.

Aloitteessa viitattiin myös monikieliseen yhteiskuntaorientaatioon, jonka toteutus on 1.1.2025 voimaan tulleen lain (laki kotoutumisen edistämisestä 381/2023) mukainen lakisääteinen tehtävä kunnille. Yhteiskuntaorientaatioihin osallistuvat kotoutujat saavat omalla äidinkielellään tai muulla ymmärrettävällä kielellä tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta, sen historiasta ja instituutioista. Kaksikielisyys on luonteva osa opetussisältöä yhteiskuntaorientaatiossa. Yhteiskuntaorientaatioiden painopisteet ovat luonteensa mukaisesti laajoissa yhteiskunnallisissa teemoissa, jotka soveltuvat suomalaiseen yhteiskuntaan asuinkunnasta riippumatta. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue tekee jo yhteistyötä yhteiskuntaorientaatiokurssien järjestämiseksi vapaan sivistystyön toimijoiden kanssa, mutta tämän yhteistyön tiivistämiselle ja laajentamiselle on tarvetta mahdollisuuksien mukaan. Vuoden 2025 keväällä järjestettiin ensimmäinen Vantaan aikuisopiston yhteiskuntaorientaatio, ja syksyllä on alkamassa toinen.

Kaupunginhallitus 12.1.2026 § 13

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ja 20 muun valtuutetun aloitteeseen esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

Toisen kappaleen loppuun lisätään virke:
Kehittämistyö tehdään vuoden 2026 aikana.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- allekirjoitettu Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän sekä 20 muun valtuutetun aloite kotoutumisesta ruotsiksi

Täytäntöönpano: Lakiasiat- ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

kansainvälisten asiakkaiden palvelupäällikkö Suvi Lindén
([etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi))

Valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuuston kokous 27.1.2025

Valtuustoaloitteen otsikko: Aloite kotoutumisesta ruotsiksi / Motion om integration på svenska	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vuoden 2025 alussa voimaan tulleen uuden kotoutumislain mukaan päävastuu kotouttamisesta siirtyy kunnille. Vastedes kunnat vastaavat myös työnhakijoille suunnatuista palveluista. Hallitusohjelman kirjauksen mukaan tavoitteena on, että noin 5–10 % maahanmuuttajista kotoutetaan tulevaisuudessa ruotsiksi. Kansalliskielistrategian mukaan ruotsin kielellä kotoutuvien määrä tulisi suhteellisesti vastata vähintään ruotsinkielisten osuutta väestöstä. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan vielä paljon työtä, varsinkin kun kotoutuminen koskee koko yhteiskuntaa. Kotoutumisen edistämisestä annetun lain 14.4.2023/681 mukaisesti maahanmuuttajan on voitava tehdä aktiivinen valinta kotoutumiskielen suhteen, ruotsi tai suomi. Suuri haaste on edelleen, että viranomaiset eivät informoi maahanmuuttajaa oikeudesta kotoutumiseen ruotsiksi. Virkailijan asenne saattaa olla ratkaiseva, mutta viranomaisten keskuudessa on myös paljon tietämättömyyttä ruotsinkielisestä kotoutumispolusta. Tästä suora seuraus on, että edelleen moni kaksikielinen kunta kotouttaa vain suomeksi, vaikka maahanmuuttaja itse on joissain tapauksissa toivonut kotoutumista ruotsiksi. Monikielinen yhteiskuntaorientaatio on kuntien lakisääteinen tehtävä vuodesta 2025 alkaen. Yhteiskuntaorientaatio on lakisääteinen, henkilön omalla kielellä toteutettava koulutus, jolla tuetaan Suomeen hiljattain muuttaneiden kotoutumista ja joka koskee kaikkia maahanmuuttajia. On tärkeää, että maahanmuuttaja yhteiskuntaorientaation yhteydessä saa tietoa Suomen ja kunnan kaksikielisyydestä, jotta hän saa selkeän kuvan maan kaksikielisyydestä ja voi näiden tietojen perusteella tehdä harkitun valinnan kotoutumiskieltä koskien. Ruotsinkielisen kotouttamisen kannalta keskeiset kaksi toimijaa ovat vapaan sivistystyön ja kolmannen sektorin järjestöt. Valtaosa ruotsiksi kotoutuvista kotoutuu vapaan sivistystyön	<u>Aloitteen tekijät</u> RKP:n valtuustoryhmä SFP:s fullmäktigegrupp <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Antero Eerola 3. Vaula Norrena 4. Hanna Valtanen 5. Maija Rautavaara 6. Tiina Tuomela 7. Pirjo Luokkala 8. Minttu Sillanpää 9. Jari Jääskeläinen 10. Funda Demiri 11. Siri Ahokas 12. Lasse Norres 13. Paula Lehmuskallio 14. Mika Kasonen 15. Reija Friman

vapaaehtoisten opintojen kautta. Kansalliskielistrategiassa todetaan, että ruotsinkielisen kotoutumiskoulutuksen tarjontaa olisi lisättävä, jotta se olisi tosiasiallinen vaihtoehto. Kolmas sektori vastaa muun muassa ohjauksesta, neuvonnasta ja tiedottamisesta, ja voisi vastata myös monikielisestä yhteiskuntaorientaatiosta. Kolmannen sektorin merkitys kotouttamisessa kasvaa tulevaisuudessa. Vapaan sivistystyön ja kolmannen sektorin kokemusta ja tietoa kotoutumisesta ruotsiksi tulisi hyödyntää myös tulevaisuudessa ja yhdistää muuhun kunnalliseen kotouttamistyöhön. Kokemus on osoittanut, että kunnan, kolmannen sektorin ja vapaan sivistystyön yhteistyö on toimivaa ja kustannustehokasta. On tärkeää, että kaksikieliset kunnat varaavat resursseja sekä suomen- että ruotsinkielisen kotoutumispolun koordinointiin, suunnitteluun ja niistä tiedottamiseen sekä maksuttomaan kieltenopetukseen molemmilla kansalliskielillä. Ruotsinkielistä kotoutumista toivovien maahanmuuttajien määrä yksittäisessä kunnassa on joissakin tapauksissa suhteellisen pieni. Useat kunnat voisivat mainiosti tehdä yhteistyötä sen suhteen, miten ruotsinkielinen kotouttaminen ratkaistaan, jotta maahanmuuttajille voitaisiin tarjota kotoutumista ruotsiksi sekä järjestää ruotsinkielistä kotoutumiskoulutusta. Kuntien välisellä yhteistyöllä varmistettaisiin myös maahanmuuttajien parempi ja kattavampi kotouttamispolku. Edellä esitetyn perusteella me allekirjoittaneet, Ehdotamme, että kaupunki selvittää, miten kaupungissa viestitään oikeudesta ruotsinkieliseen kotoutumiseen ja sen toteutumisesta. Olemassa olevat henkilöresurssit tulisi myös selvittää sen varmistamiseksi, että ne riittävät koordinoimaan, suunnittelemaan ja tiedottamaan tasavertaisista kotoutumispalveluista sekä kotoutumiskoulutuksesta molemmilla kansalliskielillä. ----- Enligt den nya integrationslagen, som trädde i kraft i början av 2025, överförs huvudansvaret för integrationen till kommunerna. Kommunen ska också ansvara för tjänsterna för arbetssökande i framtiden. I regeringsprogrammet är det skrivet att 5 – 10 % av invandrarna ska integreras på svenska i framtiden. Enligt	16. Tuomas Mutanen 17. Sami Kanerva 18. Tia Seppänen 19. Tuire Kaimio 20. Carita Orlando
--	---

Nationalspråksstrategin ska antalet invandrare som integreras på svenska proportionellt sett minst motsvara den svenskspråkiga befolkningens andel. För att nå dessa mål krävs ännu mycket arbete, inte minst när integration är en fråga som omfattar hela samhället. I enlighet med lagen om främjande av integration 14.4.2023/681 ska invandraren ha rätt att göra ett aktivt val i fråga om integrationsspråket, svenska eller finska. En av de stora utmaningarna är fortsättningsvis att myndigheterna inte informerar invandraren om rätten till integration på svenska. Tjänstemannens inställning kan vara avgörande men också okunskapen om den svenska integrationsstigen hos myndigheterna är stor. En direkt följd är att det fortsättningsvis finns flera tvåspråkiga kommuner som endast integrerar på finska, även om invandraren själv i vissa fall önskat att få integreras på svenska. Den flerspråkiga samhällsorienteringen är en lagstadgad uppgift för kommunerna från och med 2025. Samhällsorienteringen är en lagstadgad utbildning på personens eget språk till stöd för integration för personer som nyligen flyttat till Finland och omfattar alla invandrare. Det är viktigt att invandraren får information om landets och kommunens tvåspråkighet i samband med samhällsorienteringen, så att den nyinflyttade får en tydlig bild av landets tvåspråkighet och på basen av informationen kan göra ett välavvägt val i fråga om integrationsspråket. Två nyckelaktörer för integration på svenska är den fria bildningen och tredje sektorns organisationer. Majoriteten av dem som integreras på svenska integreras via frivilliga studier inom fria bildningen. I Nationalspråksstrategin konstateras att utbudet av den svenskspråkiga integrationsutbildningen bör ökas så att den utgör ett reellt alternativ. Tredje sektorn handhar bland annat vägledning, rådgivning och information och kan också ansvara för den flerspråkiga samhällsorienteringen. Tredje sektorns betydelse för integrationen kommer att öka i framtiden. Den erfarenhet och kunskap som den fria bildningen och tredje sektorn besitter kring integration på svenska bör utnyttjas också i framtiden och kopplas till det övriga kommunala integrationsarbetet. Erfarenheter visar att samarbete mellan	
--	--

kommunen, tredje sektorn och fria bildningen är välfungerande och kostnadseffektivt. Det är viktigt att tvåspråkiga kommuner reserverar resurser för att koordinera, planera och informera om såväl den finskspråkiga som den svenskspråkiga integrationsstigen samt för avgiftsfri språkundervisning i båda nationalspråken. Volymen invandrare som önskar integreras på svenska i en enskild kommun tenderar i vissa kommuner att vara relativt liten. För att garantera att integration på svenska erbjuds invandraren och att en integrationsutbildning på svenska ordnas kunde flera kommuner med fördel samarbeta kring lösningarna för den svenskspråkiga integrationen. Ett samarbete kommuner emellan skulle också garantera invandraren en bättre och heltäckande integrationsstig. Med anledning av ovanstående föreslår vi undertecknade Att staden utreder hur man i staden informerar om rätten till och förverkligandet av integration på svenska. De befintliga personresurserna bör också utredas för att garantera att de är tillräckliga för att koordinera, planera och informera om likvärdiga integrationstjänster och integrationsutbildning på båda nationalspråken.	
--	--

--	--

21

Vastaus Tanja Aidanjuuren ja 18 muun valtuutetun aloitteeseen peruskouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitettava tai niiden käyttö kiellettävä kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä

VD/4856/00.02.00.03/2025

KK/PP/AV/PK/SR

Tanja Aidanjuuri sekä 18 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Peruskouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitettava tai niiden käyttö kiellettävä kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä.

Yleistä

Älylaitteet ovat tuoneet ihmisten elämään monia hyötyjä ja mukavia viihdykkeitä. Teknologisena keksintönä älypuhelin on oiva apuväline tiedon etsimiseen, ajankäytön hallintaan ja viestintään. Samaan aikaan on olemassa yhä kasvavaa näyttöä siitä, että älypuhelimien käytöstä aiheutuu myös haittoja ja riippuvuutta erityisesti lapsille ja nuorille. Laitteilla vietetty aika häiritsee lasten aivojen kehitystä ja on pois liikumisesta sekä kasvokkaisuudesta vuorovaikutuksesta. Kytkös nuorten fyysisen kunnon heikkenemiseen ja mielenterveysongelmiin on ilmeinen.

Lasten aivojen kehityksen kannalta ongelman synty on selvää. Otsalohkot, jotka ohjaavat tietoista, harkittua toimintaa ja ovat olennainen osa itsehillintää ja houkutuksen vastustamista, ovat nuorella aikuisella täysin toimintakykyisiä vasta noin 25-vuoden ikäisenä. Teini-iässä nuoret ovat usein myös sosiaalisesti epävarmoja, helposti kaveripiiriin oikkujen ohjattavissa ja kaikenlaisten riippuvuuksien ja sosiaalisen paineen vietävissä. Yhteiskuntana olemme rajoittaneet lasten ja nuorten mahdollisuuksia ostaa energiajuomia, tupakkaa tai alkoholia tai pelata uhkapelejä. Sama ajattelu on ulotettava älylaitteiden käyttöön ja koulu on tässä ensiarvoisen tärkeässä asemassa vanhempien tukena.

Älykännykkä on siis hyvä renki, mutta karmea isäntä. Kokonaan niistä ei tarvitse luopua, eikä se olisi mahdollistakaan, mutta on aikuisten vastuulla huolehtia siitä, että lasten kasvu, oppiminen, sosiaalisten taitojen kehitys ja oman käyttäytymisen säätely menevät kasvatusajattelussa etusijalle älylaitteisiin nähden. Peräänkuuluttaisin digivillityksen keskellä myös digiviisautta eli vastuullisuutta keskelle teknologista kehitystä.

Esitys saatiin hyväksytyä eduskunnassa keväällä 2025. Nyt laki mahdollistaa sen, että koulut voivat järjestyssäännöissään kieltää mobiililaitteet koko koulupäivän ajaksi. Luonnollisesti laitteita voisi edelleen käyttää opettajan päätöksellä opetustarkoituksiin, terveyteen liittyvistä syistä tai välttämättömään yhteydenpitoon huoltajan kanssa.

Mielestäni olisi viisasta rajoittaa kännyköiden käyttöä myös välitunneille. Useat verrokkimaamme, kuten Ruotsi, siirtävät jo kohti täyskieltoa koulupäivän aikana. Tätä viestiä on kuultu monilta opettajilta, myös opetushallitus on tullut tälle kannalle.

Opetushallituksen uudet säännöt

Uusissa säännöissä opetushallitus suosittelee, että opetuksen järjestäjät laativat välitunneille, siirtymisiin ja ruokailuun sellaiset järjestyssäännöt, jotka edistävät turvallista opiskeluympäristöä, oppimista ja kes-

kittymiskykyä, rajoittavat puhelimen häiritsevää käyttöä, edistävät liikunnallista elämäntapaa, tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimista kasvokkain sekä hyviä ruokailutapoja:

”Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan tai niiden käyttö kielletään kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä. Opetushallituksen näkemyksen mukaan puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö tulisi kieltää kokonaan ruokailussa.”

Tämän aloitteen allekirjoittaneet vaadimme, että kouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan tai niiden käyttö kielletään kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä.”

Kaupunginvaltuusto 16.6.2025 § 38

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Tanja Aidanjuuren ja 18 muun valtuutetun aloite peruskouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitettava tai niiden käyttö kiellettävä kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan suomenkielisen perusopetuksen palvelualue ja ruotsinkielinen palvelualue toteavat vastauksessaan seuraavaa:

Eduskunnan hyväksyttyä uuden mobiililaitelainsäädännön 30.4.2025 Vantaan perusopetuksessa on laadittu yhtenäinen ohjeistus mobiililaitteiden käyttöön ja säilytykseen peruskouluilla. Ohjeistus astui voimaan 1.8.2025, ja sen tavoitteena on tukea oppimista, työrauhaa ja keskittymistä, edistää turvallista ja viihtyisää oppimisympäristöä sekä ohjata vastuulliseen mobiililaitteiden käyttöön. Ohjeistus tukee myös tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimista kasvokkain sekä liikunnallista elämäntapaa. Samalla huomioidaan oppilaiden yksilölliset tarpeet, kuten terveydelliset syyt ja mobiililaitteen käyttö apuvälineenä.

Lain mukaan oppilaat eivät lähtökohtaisesti saa käyttää mobiililaitteita oppitunneilla ilman opettajan tai rehtorin lupaa. Vantaalla on lisäksi päätetty, että mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan myös ruokailun aikana, koulun tilaisuuksissa ja retkillä. Kouluilla on mahdollisuus järjestyssäännöissään rajoittaa käyttöä myös välitunneilla ja siirtymisissä. Tämä linjaus vastaa Opetushallituksen suositusta, jonka mukaan mobiililaitteiden käyttöä tulisi rajoittaa opetuksettomana aikana, kuten välitunneilla ja siirtymisissä, ja kieltää kokonaan ruokailun aikana.

Vantaalaisissa kouluissa noudatetaan seuraavaa:

- **1.–6. luokkien oppilaat** eivät käytä mobiililaitteita koulupäivän aikana lainkaan.
- **7.–9. luokkien oppilaat** eivät käytä mobiililaitteita oppitunneilla, ruokailussa, koulun tilaisuuksissa tai retkillä. Koulu voi järjestyssäännöissään kieltää käytön myös välitunneilla ja tietyillä alueilla koulussa.

Mobiililaitteiden käyttö on sallittua vain opettajan tai rehtorin luvalla seuraavissa tilanteissa:

- oppimistarkoituksessa
- henkilökohtaiseen terveydenhoitoon
- apuvälineenä esimerkiksi kommunikointiin

- kiireellisten, välttämättömien asioiden hoitoon

Aloitteessa esitettyihin huoliin liittyen todetaan, että Vantaan linjaus mahdollistaa jo tällä hetkellä mobiililaitteiden käytön rajoittamisen myös opetuksettomana aikana. Kuitenkaan täyskielto välitunneilla ja siirtymissä ei ole tällä hetkellä kaupungin kaikkien koulujen yhteinen linjaus, vaan yläkouluilla on mahdollisuus päättää asiasta järjestyssäännoissaan. Tämä mahdollistaa joustavan huomioinnin oppilaiden tarpeista ja koulukohtaisista olosuhteista. Välituntiaikaiseen kaupunkitasoiseen täyskieltoon ei Vantaalla siirrytty näin nopealla aikataululla, sillä on tunnistettu lain mukaisten ja arjen sujumisen kannalta järkevien mobiililaitteiden säilytysratkaisujen vaativan tarkempaa harkintaa ja valmistelua.

On myös tunnistettu, että oppilailla on tarve hoitaa koulupäiväänsä liittyviä välttämättömiä asioita Wilma-järjestelmässä koulupäivän aikana. Tähän ja lisäksi esimerkiksi oppilaiden luottamustoimiin liittyvään viestintään tulee rauhassa pohtia muita ratkaisuja kuin mobiililaitteen käyttö koulupäivän aikana. On syytä huomioida myös, että kun tehdään päätöksiä lasten ja nuorten arkeen merkittävästi vaikuttavista seikoista, on syytä osallistaa heidät prosessiin rauhassa ja huolella ja sitä kautta saavuttaa ratkaisu, joka on kaikkien osapuolten arjen kannalta paras mahdollinen, ja johon kaikki voivat sitoutua.

Keskustelu mobiililaitteiden käytöstä jatkuu kuitenkin Vantaan perusopetuksessa edelleen, ja muutokset linjauksiin valmistellaan huolellisesti. Kokemuksia nykytilasta on jo selvitetty. Vantaalla on muutamia kouluja, joissa on 7.-9. -luokkien oppilaita, ja joissa jo toteutuu mobiililaitteiden käytön täyskielto, pois lukien lainsäädännön edellyttämä käyttö oppimistarkoituksessa, apuvälineenä tai terveydenhoitoon. Rehtoreiden arvion mukaan kyseiset koulut eivät halua asiassa perääntyä. Tämän lisäksi useat koulut ovat ilmaisseet halukkuutensa lähteä mobiililaitteiden käytön täyskieltoon tulevaisuudessa. Asian kaupunkitasoisessa linjauksessa kiinnitetään huomiota aiemmin mainittuihin seikkoihin ja tehdään päätökset harkiten, joten asiaa valmistellaan perusopetuksen osalta hyvässä järjestyksessä. Mahdolliset muutokset linjataan kevään 2026 aikana siten, että ne astuvat voimaan 1.8.2026 alkaen.

Vantaan perusopetus jakaa valtuutettujen huolen mobiililaitteiden käytön vaikutuksista lasten ja nuorten hyvinvointiin. Ohjeistuksen tavoitteena on edistää digiviisautta ja vastuullista teknologian käyttöä, jossa kasvatus, oppiminen ja sosiaalisten taitojen kehitys asetetaan etusijalle.

Kaupunginhallitus 15.12.2025 § 17

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Tanja Aidanjuurelle ja 18 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Tanja Aidanjuuren ja 18 muun valtuutetun aloite peruskouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitettava tai niiden käyttö kiellettävä kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä

Täytäntöönpano: Lakiasiat- ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 2.1 valituskielto

Lisätiedot:

ruotsinkielisten palveluiden johtaja Anders Vikström, puh. 043 825 7442

opetuspäällikkö Pepita Kaskentaus, puh. 040 720 2962

opetustoimen asiantuntija Päivi Pitkäranta, puh. 050 312 1670

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Peruskouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitettava tai niiden käyttö kiellettävä kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä.	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Peruskouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitettava tai niiden käyttö kiellettävä kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä. Yleistä Älylaitteet ovat tuoneet ihmisten elämään monia hyötyjä ja mukavia viihdykkeitä. Teknologisena keksintönä älypuhelin on oiva apuväline tiedon etsimiseen, ajankäytön hallintaan ja viestintään. Samaan aikaan on olemassa yhä kasvavaa näyttöä siitä, että älypuhelimien käytöstä aiheutuu myös haittoja ja riippuvuutta erityisesti lapsille ja nuorille. Laitteilla vietetty aika häiritsee lasten aivojen kehitystä ja on poissa liikkumisesta sekä kasvokkaisesta vuorovaikutuksesta. Kytkös nuorten fyysisen kunnon heikkenemiseen ja mielenterveysongelmiin on ilmeinen. Lasten aivojen kehityksen kannalta ongelman synty on selvää. Otsalohkot, jotka ohjaavat tietoista, harkittua toimintaa ja ovat olennainen osa itsehillintää ja houkutuksen vastustamista, ovat nuorella aikuisella täysin toimintakykyisiä vasta noin 25-vuoden ikäisenä. Teini-ikässä nuoret ovat usein myös sosiaalisesti epävarmoja, helposti kaveripiirin oikkujen ohjattavissa ja kaikenlaisten riippuvuuksien ja sosiaalisen paineen vietävissä. Yhteiskuntana olemme rajoittaneet lasten ja nuorten mahdollisuuksia ostaa energiajuomia, tupakkaa tai alkoholia tai pelata uhkapelejä. Sama ajattelu on ulotettava älylaitteiden käyttöön ja koulu on tässä ensiarvoisen tärkeässä asemassa vanhempien tukena. Älykännykkä on siis hyvä renki, mutta karmea isäntä. Kokonaan niistä ei tarvitse luopua, eikä se olisi mahdollistakaan, mutta on aikuisten vastuulla huolehtia siitä, että lasten kasvu, oppiminen, sosiaalisten taitojen kehitys ja oman käyttäytymisen säätely menevät kasvatusajattelussa etusijalle älylaitteisiin nähden. Peräänkuuluttaisin digivillityksen keskellä myös digiviisautta eli vastuullisuutta keskelle teknologista kehitystä. Esitys saatiin hyväksyttyä eduskunnassa keväällä 2025. Nyt laki mahdollistaa sen, että koulut voivat järjestyssäännöissään kieltää mobiililaitteet koko koulupäivän ajaksi. Luonnollisesti laitteita voisi edelleen käyttää opettajan päätöksellä opetustarkoituksiin, terveyteen liittyvistä syistä tai välttämättömään yhteydenpitoon huoltajan kanssa. Mielestäni olisi viisasta rajoittaa kännyköiden käyttöä myös välitunneilla. Useat verrokkimaamme, kuten Ruotsi, siirtyvät jo kohti täyskieltoa koulupäivän aikana.	<u>Aloitteen tekijät</u> <u>Tanja Aidanjuuri</u> <u>Aloitteen Allekirjoitukset</u> 1. Juha Järä 2. Kai-Ari Lundell 3. Janne Hartikainen 4. Jenni Alasuutari 5. Suvi Karhu 6. Tiina Tuomela 7. Sirpa Kauppinen 8. Loviisa Kaartokallio 9. Marja Ahava 10. Jorma Hentilä 11. Paula Lehmuskallio 12. Vaula Norrena 13. Tuomas Vanhanen 14. Petri Roininen 15. Mika Kasonen 16. Mika Niikko 17. Nina Nummela 18. Roosa Wallius

Tätä viestiä on kuultu monilta opettajilta, myös opetushallitus on tullut tälle kannalle. Opetushallituksen uudet säännöt Uusissa säännöissä opetushallitus suosittelee, että opetuksen järjestäjät laativat välitunneille, siirtymisiin ja ruokailuun sellaiset järjestyssäännöt, jotka edistävät turvallista opiskeluympäristöä, oppimista ja keskittymiskykyä, rajoittavat puhelimen häiritsevää käyttöä, edistävät liikunnallista elämäntapaa, tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimista kasvokkain sekä hyviä ruokailutapoja: "Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan tai niiden käyttö kielletään kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä. Opetushallituksen näkemyksen mukaan puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö tulisi kieltää kokonaan ruokailussa." Tämän aloitteen allekirjoittaneet vaadimme, että kouluissa puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan tai niiden käyttö kielletään kokonaan välitunneilla ja siirtymisissä.	

22

Vastaus Roosa Walliuksen ja Janne Hartikaisen sekä 17 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan kouluille yhtenäinen linjaus kristillisten perinteiden vaalimisesta

VD/4854/00.02.00.03/2025

KK/LK/PK/HK/AV/SR

Roosa Wallius ja Janne Hartikainen sekä 17 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vuonna 2025 monissa peruskoulujen kevätjuhlissa perinteinen Suvivirsi korvattiin Suvilaululla, josta oli kokeilun nimissä poistettu viittaukset kristilliseen sanomaan. Tämän kaltainen kehityssuunta on mielestämme pöyristyttävä, eikä sen soisi leviävän laajemmalle. Pienenä maana Suomessa on tärkeää vaalia kulttuuriperinteitä.

Kristillisiä perinteitä tulee kunnioittaa kouluissa.

Vantaa on Suomen monikulttuurisin kaupunki, mikä luo kouluille paineita hämärtää kristillistä kulttuuriperintöä, joka liittyy olennaisesti esimerkiksi koulujen kevät- ja joulujuhliin.

Ei ole mitään perusteita tai tarvetta muuttaa koulujen perinteitä uskonnottomaan suuntaan, varsinkaan muiden kulttuurien edustajien takia, jotka eivät soisi meille samaa etuoikeutettua asemaa omissa kotimaissaan. Tämä ei ole todellista tasa-arvoa. Koulujen tulee keskittyä toteuttamaan niillä laissa säädettyä opetustehtävää, eikä koulujen tehtävänä ole laatia ideologisia linjanvetoja kulttuuriin liittyen.

Me tämän aloitteen allekirjoittaneet vaadimme, että Vantaan kouluille luodaan yhtenäinen linjaus siitä, että kristilliset perinteet, kuten Suvivirsi ja kristilliset symbolit, säilyvät osana koulujen järjestämiä juhlia.”

Kaupunginvaltuusto 16.6.2025 § 37

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Roosa Walliuksen ja Janne Hartikaisen aloite Vantaan kouluille yhtenäinen linjaus kristillisten perinteiden vaalimisesta

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan suomenkielinen ja ruotsinkielinen perusopetus ja toisen asteen koulutus toteavat vastauksessaan seuraavaa:

Opetushallitus on luonut ohjeet (Ohje perusopetuksen uskonnon ja elämänkatsomustiedon opetuksen sekä esiopetuksen katsomuskasvatuksen järjestämisestä sekä yhteisistä juhlista ja uskonnollisista tilaisuuksista esi- ja perusopetuksessa. Julkaistu 19.9.2022), miten uskonnon ja omantunnon vapautta koskevat säännökset Suomen perustuslaissa (731/1999) ja muussa lainsäädännössä tulee ottaa huomioon oppilaitoksen yhteisiä juhlia ja mahdollisia uskonnollisia tilaisuuksia ja toimituksia sekä niille vaihtoeht-

toista toimintaa järjestettäessä. Ohjeet on luotu erikseen sekä varhaiskasvatukselle, perusopetukselle että toiselle asteelle.

Vantaan kaupungin tulee toiminnassaan noudattaa Opetushallituksen ohjeita. Tämä vastaus pohjautuu edellä viitattuun Opetushallituksen ohjeeseen. Vastauksessa käytetään sanaa oppilaitos, joka kattaa koulut ja toisen asteen oppilaitokset.

Suomessa esi- ja perusopetuksessa sekä lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa on useita perinteisiä juhlia, kuten joulujuhla, kevätjuhla ja itsenäisyyspäivän juhla. Nämä juhlat eivät Opetushallituksen ohjeen mukaan voi olla uskonnollisia tilaisuuksia, eikä niille järjestetä vaihtoehtoisia tilaisuuksia. Yhteisiin juhliin voi kuitenkin sisältyä myös joitakin uskontoon viittaavia elementtejä. Perustuslakivaliokunnan näkemyksen mukaan tällaiset juhlatraditiot ovat osa suomalaista kulttuuria.

Opetushallitus ei ole ohjeessaan antanut tarkkaa rajaa uskontoon viittaavien elementtien sallitulle määrälle oppilaitosten järjestämissä yhteisissä juhlissa, vaan asia jätetään koulutuksen järjestäjän tai oppilaitoksen harkittavaksi. Harkinnassa tulee kiinnittää huomiota juhlasta muodostuvaan kokonaisuuteen ja uskonnollisten elementtien osuuteen siinä. Lisäksi on pyrittävä siihen, etteivät järjestelyt rajaa ketään jäämään pois juhlasta vakaumukseen liittyvien syiden vuoksi.

Oppilaitosten juhlat ovat osa opetusta ja toimintaa, johon oppilaiden tulee osallistua. Myös juhlien osalta on tärkeää tehdä hyvää yhteistyötä kotien kanssa. Oppilaitosten tulee tiedottaa alaikäisten oppilaiden huoltajille tapahtumista sekä juhlista ja niiden sisällöstä. Tarvittaessa huoltajien kanssa voidaan sopia oppilasta koskevista yksilöllisistä järjestelyistä, jos huoltaja ei halua oppilaan osallistuvan kaikkeen juhlaan kuuluvaan ohjelmaan. Järjestelyistä sovittaessa tulee ottaa huomioon oppilaan turvallisuus. Järjestelyt, kuten oppilaan siirtyminen toiseen tilaan osaksi aikaa, tulee toteuttaa hienotunteisesti ja mahdollisimman vähän huomiota herättävästi. Juhlaan sisältyville yksittäisille uskonnollisille elementeille ei tarvitse järjestää korvaavaa ohjelmaa tai toimintaa.

Lopuksi

Kouluissa toteuttavat juhlat ovat tärkeä osan kunkin koulun omaa toimintakulttuuria. Perusopetuksen rehtoreita muistutetaan marraskuussa 2025, kuinka koulujen juhliin voi sisältyä joitakin uskontoon viittaavia elementtejä. Samalla muistutetaan huoltajatiedottamisesta sekä mahdollisista yksilöllisistä järjestelyistä juhlia koskien. Perusopetus toteaa, että koulut edelleen toteuttavat juhlaansa heille parhaiten soveltuvilla tavoilla. Perusopetus ei suosittele yhteistä, keskitettyä linjausta kristillisten perinteiden sisällyttämisestä koulun juhlissa.

Myös toisen asteen oppilaitokset suunnittelevat oppilaitoksessa järjestettävät yhteiset juhlat hyvin itsenäisesti valtakunnalliset säädökset ja ohjeet huomioiden. Juhlan kokonaisuus voi näyttää erilaiselta eri oppilaitoksissa esimerkiksi koulutusmuodon, oppilaitoksen omien perinteiden sekä oppilaitoksen koon vuoksi. Juhlan kokonaisuudessa voi näin ollen olla eri määrä uskontoon viittaavia elementtejä. Esimerkiksi Suvivirsi kuuluu osassa oppilaitoksia kevätjuhlaperinteeseen. Edellä mainittujen syiden vuoksi toisen asteen koulutus ei näe yhteistä, keskitettyä linjausta kristillisten perinteiden sisällyttämisestä oppilaitosten juhliin mielekkäänä.

Kaupunginhallitus 15.12.2025 § 18

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

- a) antaa Roosa Walliukselle ja Janne Hartikaiselle ja 17 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Roosa Walliuksen ja Janne Hartikaisen aloite Vantaan kouluille yhtenäinen linjaus kristillisten perinteiden vaalimisesta

Täytäntöönpano: Lakiasiat- ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

opetuspäällikkö Pepita Kaskentaus, puh. 040 720 2962

kehittämispäällikkö Hanna Kukkonen, puh. 050 302 4916

ruotsinkielisten palveluiden johtaja Anders Vikström, puh. 043 825 7442

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Vantaan kouluille yhtenäinen linjaus kristillisten perinteiden vaalimisesta	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vuonna 2025 monissa peruskoulujen kevätjuhlissa perinteinen Suvivirsi korvattiin Suvilaululla, josta oli kokeilun nimissä poistettu viittaukset kristilliseen sanomaan. Tämän kaltainen kehityssuunta on mielestämme pöyristyttävä, eikä sen soisi leviävän laajemmalle. Pienenä maana Suomessa on tärkeää vaalia kulttuuriperinteitä. Kristillisiä perinteitä tulee kunnioittaa kouluissa. Vantaa on Suomen monikulttuurisin kaupunki, mikä luo kouluille paineita hämärtää kristillistä kulttuuriperintöä, joka liittyy olennaisesti esimerkiksi koulujen kevät- ja joulujuhliin. Ei ole mitään perusteita tai tarvetta muuttaa koulujen perinteitä uskonnottomaan suuntaan, varsinkaan muiden kulttuurien edustajien takia, jotka eivät soisi meille samaa etuoikeutettua asemaa omissa kotimaissaan. Tämä ei ole todellista tasa-arvoa. Koulujen tulee keskittyä toteuttamaan niillä laissa säädettyä opetustehtävää, eikä koulujen tehtävänä ole laatia ideologisia linjanvetoja kulttuuriin liittyen. Me tämän aloitteen allekirjoittaneet vaadimme, että Vantaan kouluille luodaan yhtenäinen linjaus siitä, että kristilliset perinteet, kuten Suvivirsi ja kristilliset symbolit, säilyvät osana koulujen järjestämiä juhlia.	<u>Aloitteen tekijät</u> Roosa Wallius Janne Hartikainen <u>Aloitteen Allekirjoitukset</u> 1. Juha Järä 2. Kai-Ari Lundell 3. Juha Suoniemi 4. Tanja Aidanjuuri 5. Jenni Alasuutari 6. Nina Nummela 7. Tiina Tuomela 8. Petri Roininen 9. Loviisa Kaartokallio 10. Jorma Hentilä 11. Paula Lehmuskallio 12. Marjo Vacker 13. Tuomas Vanhanen 14. Topi Liutu 15. Mika Kasonen 16. Patrik Karlsson 17. Mika Niikko